

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTELERDE
1982-2010 YILLARI ARASINDA DÜZENLENMİŞ
MÜZİK BAŞLIKLİ KONGRE VE SEMPOZYUMLARDA
SUNULAN BİLDİRİLERİN SONUÇ VE ÖNERİLERİNİN
İNCELENMESİ

Gülden Filiz ÖNAL
DOKTORA TEZİ

Danışman
Prof. Yusuf AKBULUT
Prof. Dr. Salih AKKAŞ

Konya-2012

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EGİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

TÜRKİYE'DEKİ ÜNİVERSİTELERDE
1982-2010 YILLARI ARASINDA DÜZENLENMİŞ
MÜZİK BAŞLIKLIL KONGRE VE SEMPOZYUMLARDA
SUNULAN BİLDİRİLERİN SONUÇ VE ÖNERİLERİNİN
İNCELENMESİ

Gülden Filiz ÖNAL
DOKTORA TEZİ

Danışman
Prof. Yusuf AKBULUT
Prof. Dr. Salih AKKAŞ

Konya-2012

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Öğrencinin	Adı Soyadı	Gülden Filiz ÖNAL
	Numarası	025117011004
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi / Müzik Öğretmenliği
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☐ Doktora ☒
	Tezin Adı	Türkiye'deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş Müzik Başlıklı Kongre ve Sempozyumlarda Sunulan Bildirilerin Sonuç ve Önerilerinin İncelenmesi

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

DOKTORA TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Gülten Filiz ONAL
	Numarası	025117011004
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi / Müzik Öğretmenliği
	Programı	Prof. Yusuf AKBULUT Prof. Dr. Salih AKKAŞ
	Tez Danışmanı	Yüksek Lisans ☐ Doktora ☒
	Tezin Adı	Türkiye'deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş Müzik Başlıklı Kongre ve Sempozyumlarda Sunulan Bildirilerin Sonuç ve Önerilerinin İncelenmesi

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan "Türkiye'deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş Müzik Başlıklı Kongre ve Sempozyumlarda Sunulan Bildirilerin Sonuç ve Önerilerinin İncelenmesi" başlıklı bu çalışma 12/07/2012 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Unvanlar ve İsimleri	Danışman ve Üyeler	İmza
Prof. Mehmet AKBULUT	Başkan	
Prof. Yusuf AKBULUT	Danışman	
Prof. Dr. Salih AKKAŞ	Danışman	
Prof. Dr. Aytekin ALBUZ	Üye	
Yrd. Doç Dr. Sema SEVINÇ	Üye	
Yrd. Doç. Dr. Aynur SULTANOVA	Üye	

TEŞEKKÜR

Bu araştırmada, gürüő ve düőünceleri ile yol gösteren kıymetli danıőmanlarım Prof. Yusuf AKBULUT ve Prof. Dr. Salih AKKAŞ'a, araştırmaya uzman gürüőü ve katkılarıyla destek sağlayan Yrd. Doç. Dr. Sema SEVİNÇ ve Yrd. Doç. Dr. Ayşe GÜLER'e, araştırmanın bütün safhalarında büyük bir özveri ile desteklerini esirgemeyen, başta hocam ve sevgili eőim Yrd. Doç. Hamit ÖNAL ve biricik oğlum Kerem ÖNAL olmak üzere PARLAR, TECİR ve ÖNAL ailelerine sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

Gülden Filiz ÖNAL

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Gülden Filiz ÖNAL
	Numarası	025117011004
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi / Müzik Öğretmenliği
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☐ Doktora ☒
	Tez Danışmanı	Prof. Yusuf AKBULUT Prof. Dr. Salih AKKAŞ
	Tezin Adı	Türkiye’deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş Müzik Başlıklı Kongre ve Sempozyumlarda Sunulan Bildirilerin Sonuç ve Önerilerinin İncelenmesi

ÖZET

Bu araştırma, Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş müzik başlıklı kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik eğitimi konulu bildirilerin sonuç ve önerilerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmada, müzik eğitimi konulu bildirilerin, nicel ve nitel olarak durumu tespit edilmiş, özellikle hangi alan ve konularda daha fazla problem yaşandığı belirlenerek, mevcut duruma göre çözüm önerilerinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Araştırma; durum belirleyici bir araştırma olup betimsel yöntem kullanılmıştır. Model olarak “Tarama Modeli” tercih edilmiştir. Araştırmanın evrenini Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş müzik başlıklı kongre ve sempozyumlar, örneklem grubunu ise söz konusu kongre ve sempozyumların basılmış kitaplarında yer alan müzik eğitimi konulu bildirilerin sonuçları ve önerileri oluşturmaktadır. Araştırma; müzik eğitiminin boyutlarını oluşturan, ses eğitimi, çalgı eğitimi ve müzik kuramları başlıkları altında ele alınmıştır. İlk kısımda, kaynak tarama ile elde edilen nicel veriler ve bu verilerin betimlenmesi yer almaktadır. Bunun sonucunda, sunulan bildirilerin müzik eğitiminin boyutlarından hangi alan ve konularda yoğunlaştığı sonucuna varılmıştır.

İkinci kısımda ise, bildirilerden elde edilen bulgular ait oldukları başlıklar altında birbirleriyle ilişkilendirilerek yorumlanmıştır.

Veri toplanmasında; üniversite kütüphaneleri, kişisel kütüphaneler ve internet ortamından faydalanılmıştır. Elde edilen nicel veriler, tablo içinde frekans (f) ve yüzde (%) ile gösterilmiştir.

Araştırmada; müzik eğitiminin ses eğitimi alanında 54, çalgı eğitimi alanında 86 ve müzik kuramları alanında ise 248 olmak üzere toplam 398 bildiri sunulduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre; müzik eğitimi konulu bildirilerin sonuç ve önerilerinin müzik eğitimcilerine ve müzik eğitimi veren kurumlara ulaştırılarak bu alana ilişkin tespitlerin geniş çaplı paylaşımı önerilmiştir.

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Güliden Filiz ÖNAL
	Numarası	025117011004
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Güzel Sanatlar Eğitimi / Müzik Öğretmenliği
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☐ Doktora ☒
	Tez Danışmanı	Prof. Yusuf AKBULUT Prof. Dr. Salih AKKAŞ
	Tezin Adı	Analysis on the Conclusions and Proposals of the Statements Presented in Congresses and Symposiums Entitled with Music that Held in Universities of Turkey between the Years of 1982-2010

SUMMARY

This study is aimed to analyze the conclusions and proposals of statements on music education in the congresses and symposiums that are entitled music. In this study, quantitative and qualitative conditions of the statements on the music education are identified, particularly while the more problematic aspects and subjects are indicated, presenting solution offers in line with the current situations is aimed.

This study is case-specific research, descriptive method is implemented. In terms of model, "Survey Model" is chosen. While Population of the research is congresses and symposiums that are held in universities of Turkey between the years of 1982 and 2010, the sample group is composed of the statements on the subject of music education's conclusions and proposals in the publications of the mentioned congress and symposiums.

This study is conducted under the titles of voice training, instrument training and music theories which constitute the dimensions of music education. In the first

part, quantitative data acquired as a result of literature review and descriptions of this data is presented. In Consequent of this, presented statements' concentration points on which the fields and subjects of music education are deduced.

In the second part, findings that are gathered from statements are interpreted associatively under their related titles.

For data collection, the university libraries together with the private libraries and internet sources are utilized. The obtained quantitative data is indicated in tables in terms of frequency (f) and percentage (%).

As a result of the research, it is seen that in the field of voice training 54, instrument training 86 and in the area of music theories 248 statements are presented which equals to 398 statements in total.

In line with the results of the research, the conclusions and proposals of statements on music education to music educators and institutions of music education are proposed in order to enable sharing of evaluations on this field extensively.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİLİMSEL ETİK SAYFASI	i
DOKTORA TEZİ KABUL FORMU	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZET	iv
SUMMARY	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR LİSTESİ	xii
TABLolar LİSTESİ	xiv
BÖLÜM I	1
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.1.1. Alt Problemler	6
1.2. Araştırmanın Amacı	7
1.3. Araştırmanın Önemi	7
1.4. Varsayımlar	8
1.5. Sınırlılıklar	9
1.6. Tanımlar	9
BÖLÜM II	10
2. KURAMSAL TEMELLER	10
2.1. Müzik Eğitimi	10
2.2. Cumhuriyet Döneminden Bugüne Müzik Eğitimi (Müzik Öğretmenliği)	
Veren Kuruluşlar	13
2.2.1. Musıki Muallim Mektebi	15
2.2.2. Eğitim Enstitüleri	17
2.2.3. Yüksek Öğretmen Okulları	18
2.2.4. Eğitim Fakülteleri	19
2.3. Kongre ve Sempozyum	20

2.4. İlgili Yayın ve Araştırmalar	24
BÖLÜM III	27
3. YÖNTEM	27
3.1. Araştırmanın Modeli	27
3.2. Evren ve Örneklem	27
3.3. Verilerin Toplanması	28
3.4. Verilerin Analizi	29
BÖLÜM IV	32
4. BULGULAR VE YORUMLAR	32
4.1. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenen Müzik Başlıklı Kongre ve Sempozyumlara İlişkin Bulgular	32
4.1.1. Kongre ve Sempozyumların Niceliğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	32
4.1.2. Kongre ve Sempozyumlarda Sunulan Müzik Eğitimi Konulu Bildirilerin Konu Başlıklarına İlişkin Nicel Bulgular	36
4.1.3. Ses Eğitimi Alanına İlişkin Nicel Bulgular	41
4.1.4. Çalgı Eğitimi Alanına İlişkin Nicel Bulgular	42
4.1.5. Müzik Kuramları Alanına İlişkin Nicel Bulgular	45
4.1.6. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982 - 2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumlardaki Müzik Eğitimi Konulu Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular	49
4.1.7. Ses Eğitimi Alanındaki Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular	49
4.1.7.1. Genel Ses Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	50
4.1.7.2. Ses Sağlığı Sonuçlarına İlişkin Bulgular	55
4.1.7.3. Koro Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	56
4.1.8. Çalgı Eğitimi Alanındaki Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular	57
4.1.8.1. Genel Çalgı Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	57
4.1.8.2. Piyano Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	60
4.1.8.3. Keman ve Viyola Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular ..	67

4.1.8.4. Viyolonsel ve Kontrbas Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	70
4.1.8.5. Flüt Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	73
4.1.8.6. Gitar Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	73
4.1.8.7. Bağlama Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	75
4.1.9. Müzik Kuramları Alanındaki Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular	75
4.1.9.1. Genel Müzik Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	76
4.1.9.2. Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlar ve Programlarının Sonuçlarına İlişkin Bulgular	79
4.1.9.3. Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Derslerin Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular	96
4.1.9.4. MEB'na Bağlı Eğitim Kurumlarındaki Müzik Dersleri Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular	103
4.1.9.5. Müzikte Özel Eğitim Sonuçlarına İlişkin Bulgular	114
4.1.9.6. Müzik Teknolojisi Sonuçlarına İlişkin Bulgular	114
4.1.9.7. Yetenek Sınavları Sonuçlarına İlişkin Bulgular	116
4.2. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982 - 2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumlardaki Müzik Eğitimi Konulu Bildiri Önerilerine İlişkin Bulgular	118
4.2.1. Ses Eğitimi Alanındaki Bildiri Önerilerine İlişkin Bulgular	119
4.2.1.1. Genel Ses Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular	119
4.2.1.2. Ses Sağlığı Önerilerine İlişkin Bulgular	122
4.2.1.3. Koro Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular	122
4.2.2. Çalgı Eğitimi Alanındaki Bildiri Önerilerine İlişkin Bulgular ...	125
4.2.2.1. Genel Çalgı Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular	125
4.2.2.2. Piyano Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular	127
4.2.2.3. Keman ve Viyola Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular.	135
4.2.2.4. Viyolonsel ve Kontrbas Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular	138
4.2.2.5. Flüt Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular	139
4.2.2.6. Gitar Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular	140

4.2.2.7. Bağlama Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular	142
4.2.3. Müzik Kuramları Alanındaki Bildiri Önerilerine İlişkin Bulgular	143
4.2.3.1. Genel Müzik Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular	143
4.2.3.2. Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlar ve Programları Önerilerine İlişkin Bulgular	154
4.2.3.3. Mesleki Müzik Eğitimi Derslerinin Önerilerine İlişkin Bulgular	162
4.2.3.4. MEB'na Bağlı Eğitim Kurumlarındaki Müzik Dersleri Önerilerine İlişkin Bulgular	168
4.2.3.5. Müzik Eğitiminde Özel Eğitim Önerilerine İlişkin Bulgular	184
4.2.3.6. Müzik Teknolojisi Önerilerine İlişkin Bulgular	187
4.2.3.7. Yetenek Sınavları Önerilerine İlişkin Bulgular	190
BÖLÜM V	193
5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	193
5.1. Sonuçlar	193
5.1.1. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982 – 2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumların Niceliğine İlişkin Sonuçlar	193
5.1.2. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982 - 2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumlardaki Müzik Eğitimi Konulu Bildirilerin Sonuçlarına İlişkin Sonuçlar	195
5.1.3. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982 – 2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumlardaki Müzik Eğitimi Konulu Bildirilerin Önerilerine İlişkin Sonuçlar	214
5.2. Öneriler	226
KAYNAKÇA	228
EKLER	233
ÖZGEÇMİŞ	319

KISALTMALAR LİSTESİ

AGSL	: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
AİBÜ	: Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Akt.	: Aktaran
AOBP	: Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı
Ar. Gör.	: Araştırma Görevlisi
BSE	: Bireysel Ses Eğitimi
çst. syf.	: Çeşitli Sayfalar
DEÜ	: Dokuz Eylül Üniversitesi
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
EÜ	: Ege Üniversitesi
EÜDTMK	: Ege Üniversitesi Devlet Türk Müziği Konservatuvarı
GEE	: Gazi Eğitim Enstitüsü
GS	: Güzel Sanatlar
GSEB	: Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
GSF ME ABD	: Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
GSMMA	: Gdansk Stanislaw Moniuszko Müzik Akademisi
GSSL	: Güzel Sanatlar Spor Lisesi
GTSM	: Geleneksel Türk Sanat Müziği
GY-GK-EB	: Genel Yetenek, Genel Kültür, Eğitim Bilimleri
HÜ	: Hacettepe Üniversitesi
İng.	: İngilizce
İÜ	: İstanbul Üniversitesi
KBB	: Kulak Burun Boğaz
KPSS	: Kamu Personeli Seçme Sınavı
ME ABD	: Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MİOY	: Müziksel İşitme Okuma Yazma
MMM	: Musiki Muallim Mektebi
MÖABD	: Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı

MÜ	: Marmara Üniversitesi
MÜEFGSEBMEABD	: Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
NLP	: Nöro Linguistik Program
OÖBP	: Ortaöğretim Başarı Puanı
Öğr. Gör.	: Öğretim Görevlisi
ÖSS	: Öğrenci Seçme Sınavı
ÖSYP	: Öğrenci Seçme Yerleştirme Puanı
ÖYS	: Öğrenci Yerleştirme Sınavı
PC	: Personal Computer
Prof.	: Profesör
SDÜ	: Süleyman Demirel Üniversitesi
TDK	: Türk Dil Kurumu
THM	: Türk Halk Müziği
TKY	: Toplam Kalite Yönetimi
TRT	: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSM	: Türk Sanat Müziği
VARK	: Çok Yönlü Çalışma Stratejileri
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu
Yrd. Doç.	: Yardımcı Doçent
YTÜ	: Yıldız Teknik Üniversitesi
YY (yy)	: Yüzyıl

TABLolar LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. 1982-2010 Yılları Arasında Üniversiteler Tarafından Düzenlenmiş ve Basılmış Müzik Konulu Kongre ve Sempozyumlar	33
Tablo 2. Müzik Konulu Kongre ve Sempozyumların Bildiri Dağılım Durumları.	35
Tablo 3. Müzik Eğitimi Konulu Bildirilerin Nicel Durumu	37
Tablo 4. Ses Eğitimi Alanına İlişkin Bildirilerin Nicel Durumu	41
Tablo 5. Çalgı Eğitimi Alanına İlişkin Bildirilerin Nicel Durumu	43
Tablo 6. Müzik Kuramları Alanına İlişkin Bildirilerin Nicel Durumu	46

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problem durumu, problem cümlesi ve alt problemlerine yer verilmiş, araştırma ile ilgili sayıtlılar, sınırlılıklar belirtilmiş ve terimlerin tanımları yapılmıştır.

Yapılan çalışmalarda, kaynaklar, kişilerarası ilişkiler, bilgi, sistemler, teknoloji, temel beceriler ve kişisel nitelikler gibi etmenler ile günümüz toplumunda kişilere yaşam boyu devam edecek bir öğrenim süreci önerilmektedir. Böylece günümüz toplumu öğrenen bir toplumdur ve bu toplumun bireyleri de yaşam boyu öğrenen kişilerdir. Yaşam boyu öğrenme aktif ve sürekli bilgi kullanımını gerektirmektedir. Bunun için, herhangi bir sorunu çözmede ya da herhangi bir konuda karar almada gereksinim duyulan bilgiye etkin ve yeterli olarak erişim ve bu bilginin üretken bir biçimde kullanımı zorunlu hale gelmektedir. Bu nedenle, günümüz toplumunda bireyler bilgiyi elde etme, değerlendirme ve iletme becerilerine sahip bireyler olmalıdırlar.

Bireylerin bilgi ve becerilerini kazanmasında ve geliştirmesinde hiç şüphesiz en önemli rol eğitim kurumlarına düşmektedir. Eğitimli kişi, hem gündelik yaşamında hem de mesleki yaşamında karşılaştığı sorunları çözmede gereksinim duyacağı yeterliliklere sahip kişidir.

Yaşam boyu öğrenme becerisini kazanmış bireylerin yetiştirilmesinde, eğitim zincirinin son halkasını oluşturan ve kişinin toplumsal rolünde büyük ölçüde belirleyici olan üniversitelerin önemi büyüktür (Coşkun, 2005: 261).

Eleştirel düşünme, sorun çözme, karar verme gibi becerilerle donatılmış bireylerin yetiştirilmesi eğitim kurumlarının başlıca hedefleri iken, yaşam boyu öğrenme becerisi kazanmış bireylerin yetiştirilmesinde etkin belirleyiciliği olan üniversiteler için bu hedefler ayrı bir önem taşımaktadır.

Üniversiteler, toplumlara en üst düzeyde eğitim ve yön veren, devlet politikalarını düzenleyen, fikirlerin ve düşüncelerin çıkış kaynağıdır. Ayrıca toplumların sorunlarına evrensel ve ulusal düzeyde gerçek çözümler arayan

kurumlardır. Üniversite, gerçeğin, doğrunun arandığı ve her türlü fikrin, görüşün tartışıldığı bilimin üretildiği yerin adıdır. Bu yüzden üniversitelerin temel görevlerden biri eğitim ise diğeri de bilim ve bilgi üretmektir.

Kanpolat (2008:429), üniversitenin şu işlevleri olduğunu belirtmektedir:

- Yaratıcı düşünceye sahip, disiplinli ve sağlam muhakemeli, tutarlı ve geniş ufuklu, yüksek nitelikli kişiler yetiştirmek,
- Bilim ve tekniğin gelişmesine katkı sağlamak,
- Ülke ve dünya meselelerine çözümler getirmek,
- Liberal eğitim vererek rasyonel düşünen, akılcı çözümler üreten geniş ufuklu ve hür düşünceli nesiller yetiştirmek,
- Tenkitçi düşüncenin yayılmasında, yerleşmesinde öncü vazifesi görmek,
- Temel bilimlerin ülkemizde gelişmesine katkı sağlamak,
- Uygulamalı araştırmalar yapmak; mevcut bilgi ve fikirleri yenileyip zenginleştirilerek korumak,
- Meslek dallarının ihtiyacı olan elemanları yetiştirmek,
- Kültürün yenileşmesi ve nesilden nesile aktarılmasını temin etmek.

Ülkemizde, “insan-müzik ve sanat eğitimi” konusunda devlet, ulus-toplum, kurum-kuruluş ve kişi düzeylerinde büyük ve geniş kapsamlı, çeşitli ve zengin kapsamlı bir birikim sağlanmıştır. Bu birikimin sağlanmasında etkin rol oynayan değişik kurum, kuruluş ve kişiler arasında üniversitelerimizin ve üniversitelilerimizin önemli bir yeri, payı ve katkıları vardır. Bu yer, pay ve katkılar 1970’lerden ve özellikle 1980’lerden itibaren yeni bir nicelik ve nitelik kazanmıştır (Uçan, 1996: 7).

Mevcut bilgi birikiminin hızla arttığı günümüzde, bireylerin birçok alandaki gelişmeleri izleyebilmesi, gerek yaşadığı toplumun gerekse başka toplumların

kültürel, sosyal ve ekonomik yapılarında meydana gelen değişim ve gelişime uyum sağlamaları kaçınılmaz bir hal almıştır.

Bu amaç doğrultusunda da bilim insanlarının katılımıyla üniversitelerde bilimsel toplantılar düzenlenmektedir. Sözlük anlamı “belli bir konuda düzenlenen oturum veya seminer, bilgi şöleni” olan sempozyumlar (<http://tdkterim.gov.tr/bts/>) bir toplumda değişik sosyal çevrelerden gelen, değişik statülere sahip bireylerin, değişik fikirleri yansıtabilecekleri ortamlar sağlar.

Sözlük anlamı “çeşitli ülkelerden yöneticilerin, elçilerin, delegelerin katılmasıyla yapılan toplantı” olan kongreler (<http://tdkterim.gov.tr/bts/>) ise küreselleşen dünyamızda, ülkelerarası siyasi, ekonomi, teknoloji, kültür, eğitim vb. alanlardaki iletişim ve etkileşim sağlaması bakımından önemlidir.

Sempozyum ve kongreler, hem ulusal hem de uluslararası platformda, farklı teknik ve yöntemler kullanılarak yapılan inceleme, araştırma, deneme ve uygulamalarla elde edilen verileri sunma ve sunulanlardan faydalanma imkânı sağlar. Böylece, çok kültürlü (multicultural) toplum anlayışının gelişmesine ve geliştirilmesine yardımcı olurlar.

Bilgi toplumu kavramının hızla yayıldığı dünyamızda, kongre ve sempozyumlar sayesinde birçok alanda olduğu gibi, müzik alanındaki gelişmelerin de hem önceden kazanılmış bilgi birikimlerinin aktarılması hem de değişik yorum ve sentezlerle anlatılan yenilikleri yansıtmaları bakımından önemlidir. Böylece daha kompleks ve renkli bir kültür mozaği içinde “iletişim ve etkileşim” şansı elde edilmiş olacaktır.

1.1. Problem Durumu

Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış müzik konulu kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik eğitimi konulu bildirimlerin konu başlıklarına göre gruplandırılması, her bildirim sonuç ve önerilerinin kendi grubu içinde değerlendirilerek genel bir sonuca ulaşılması ve bütün sonuçların genel bir sonuç altında incelenmesine yönelik çalışmalar bu araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır.

Başlıca amaçlarından biri “milli musikiyi işlemek, yükseltmek ve yaymak” olan “Milli Musiki ve Temsil Akademisi Kuruluş Yasası” çıktı. Müzik İnkılâbı'nın yeni programını hazırlamakla görevli bir kurul oluşturuldu. Bu konuda Avrupalı uzmanlardan da yararlanılması gerektiği görüşüne varıldı (1934). Ünlü Alman Paul Hindemith ülkenin müzik yaşamının yeniden örgütlenip düzenlenmesinde uzman-danışman olarak çalışmak üzere görevlendirildi. Onun önerdiği Alman uzman sanatçılar Ankara'ya gelip görev almaya başladılar. Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde Güzel Sanatlar (Genel) Müdürlüğü kuruldu (1935).

Ülkemizde halen müzik öğretmenliği lisans programı eğitimi veren toplam 24 bölüm bulunmaktadır. Bunlar sırasıyla Abant İzzet Baysal, Adnan Menderes, Atatürk, Balıkesir, Cumhuriyet, Çanakkale Onsekiz Mart, Dokuz Eylül, Erzincan, Gazi, Gaziosmanpaşa, Harran, İnönü, Karadeniz Teknik, Marmara, Mehmet Akif Ersoy, Muğla, Niğde, Ondokuz Mayıs, Pamukkale, Rize, Selçuk, Trakya, Uludağ ve Yüzüncü Yıl üniversiteleridir. 14.7.2010 tarih ve 6005 sayılı kanun ile Selçuk Üniversitesi'nin ismi Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Rize Üniversitesi'nin ismi Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ve Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'nin ismi ise Bülent Ecevit Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.

Yükseköğretim, 1981'de çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile akademik, kurumsal ve idari yönden yeniden yapılanma sürecine girmiş ve bu kanunla ülkemizdeki tüm yükseköğretim kurumları Yükseköğretim Kurulu (YÖK) çatısı altında toplanmış, akademiler üniversitelere, eğitim enstitüleri eğitim fakültelerine dönüştürülmüş ve konservatuarlar ile meslek yüksekokulları üniversitelere bağlanmıştır. 1982 yılı itibarıyla 27 üniversite ile bunlara bağlı fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuar ve yüksekokullarından oluşan birleşik bir yapıya dönüştürülmüştür. 1982-2010 yılları arasındaki 28 yıllık sürecin ilk 11 yılında müzik alanına yönelik herhangi bir bilimsel toplantının basılmamış olduğu görülmektedir. İlk basılmış sempozyum 1993 yılında, ikincisi ise yine 8 yıllık bir aradan sonra 2001 yılına rastlamaktadır. Basılmış toplantıların gerçekleştirildiği tarihler, başlıkları, hangi üniversiteler tarafından düzenlendiği ve katılımcılar ile ilgili bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

Üniversitelerin “bilim üretmek” ve “bilim yaymak” gibi iki temel işlevi bulunmaktadır. Başka bir anlatımla, üniversiteler toplumun beyni durumundadır.

Önce araştırarak, öğrenecek ve buldukları bilimsel gerçekleri topluma açıklayarak toplumu yönlendireceklerdir. Bu bakımdan başta üniversiteler olmak üzere bilim ve teknolojiye hizmet eden ilgili kurum ve kuruluşlar, ulusal ve uluslar arası düzeylerde kongre, sempozyum, seminer, konferans, panel v.b. etkinlikler düzenleyip yayınlar yapmalıdırlar. Böylelikle bilgi çağını yakalayarak bilim toplumu olma yolunda önemli gelişmeler sağlanmış olacaktır.

“Bilgi Toplumu” kavramının hızla yayıldığı dünyamızda, kongre ve sempozyumlar, her alanda olduğu gibi müzik alanındaki gelişmeleri de önceden kazanılmış bilgi birikimlerinin, değişik yorum ve sentezlerle aktarılmasını sağlamak ve yenilikleri yansıtması bakımından önemlidir.

Kongre ve sempozyumlar; küreselleşen dünyamızda, farklı sosyal çevrelerden gelen ve değişik statülere sahip bireylerin değişik fikirleri yansıtabilecekleri ortamlardır. Bu sayede, farklı alanlarda farklı teknik ve yöntemler kullanılarak yapılan araştırma, inceleme, deneme ve uygulamaları diğer toplumlara tanıtma ve yayma fırsatı doğacaktır.

Türkiye’de müzik eğitimi alanında düzenlenen kongre ve sempozyumlarda sunulan bildiriler, müzik eğitiminin temel taşları olan ses eğitimi, çalgı eğitimi ve müzik kuramlarından oluşmaktadır. Müzik eğitiminin ana başlıklarını oluşturan bu üç ana başlık kendi içinde birçok alt başlıklara da ayrılarak alanın ne kadar geniş olduğunu gözler önüne sermektedir.

Türkiye’de “Müzik Eğitimi” alanında, bilgi üretmek, ihtiyaçları belirlemek ve çözüm önerileri sunmak üzere çeşitli kongre ve sempozyumlar düzenlenmektedir. Söz konusu sempozyum ve kongrelerde sunulan bildiriler, sempozyum ve kongre kitaplarında yer almaktadır. Ancak, sempozyum ve kongre kitaplarındaki bildirilerin sonuç ve önerileri, araştırılarak ve incelenerek bir bütünlük içinde sunulmadığından, müzik eğitimi alanı bu bildirilerden yeterince yararlanamamaktadır. Bu nedenle, sempozyum ve kongrelerde sunulan bildirilerin sonuç ve önerilerinin araştırılıp, incelenerek bir bütünlük içinde müzik eğitimi alanına sunulmasının uygun ve yararlı olacağı düşünülmüş ve problem olarak görülmüştür. Bu bağlamda problem, aşağıdaki şekilde problem cümlesi olarak belirlenmiştir.

“1982-2010 yılları arasında (araştırma sınırlılık çerçevesinde) Türkiye’de düzenlenmiş ve basılmış müzik konulu kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik

eğitimi konulu bildirilerin sonuç ve nerileri nelerdir” sorusu, araştırmanın problemini oluşturmaktadır. Bu probleme ait alt problemler aşağıda verilmiştir.

1.1.1. Alt Problemler

1. Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış kongre ve sempozyumların niceliği nedir?
2. Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik eğitimi konulu bildirilerin;
 - Ses eğitimi alanı konu başlıklarına göre nicel durumu nedir?
 - Çalgı eğitimi alanı konu başlıklarına göre nicel durumu nedir?
 - Müzik kuramları alanı konu başlıklarına göre nicel durumu nedir?
3. Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış kongre ve sempozyumlardaki müzik eğitimi konulu bildirilerin;
 - Ses eğitimi alanına ilişkin sonuçları nelerdir?
 - Çalgı eğitimi alanına ilişkin sonuçları nelerdir?
 - Müzik kuramları alanına ilişkin sonuçları nelerdir?
4. Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış kongre ve sempozyumlardaki müzik eğitimi konulu bildirilerin;
 - Ses eğitimi alanına ilişkin nerileri nelerdir?
 - Çalgı eğitimi alanına ilişkin nerileri nelerdir?
 - Müzik kuramları alanına ilişkin nerileri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Günümüzde, her alanda olduğu gibi müzik alanında da farklı teknik ve yöntemler kullanılarak yapılan inceleme, araştırma, deneme ve uygulamaları tanıtmaya ve yayma fırsatı yaratacak sempozyum ve kongreler düzenlenmektedir. Bu toplantılarda sunulan bildirilerin, yeni araştırma, deneme ve uygulamalara ışık tutması sayesinde gerek aynı gerekse farklı alanlardaki bireylerin bu alana ait fikir sahibi olmaları sağlanmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış, müzik başlıklı kongre ve sempozyumların müzik eğitimi konulu bildirilerinin sonuçları ve önerilerinin araştırılıp incelenmesidir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Sanat eğitimi içerisinde müzik eğitimi, bireylerin gelişmesinde hiç şüphesiz önemli bir yere sahiptir. Duyan, düşünen, doğayı, ülkesini ve insanları seven, kendisini yalnızca bugün için değil, yarın için de hazırlayan, çevresine ve topluma karşı sorumluluk duyan bireylerin yetişmesi için çağımızda sanat eğitimine her zamankinden daha çok ihtiyaç vardır (MEB, 1998-2487: 3).

İnsanın içinde yaşadığı çevrede kaynağı, türü, işgörüsü değişik çeşitli müzikler vardır. Çeşitli öğelerden oluşan müziksel çevre, içinde yaşayan insanla birlikte sürekli bir oluşum, değişim ve gelişim halindedir.

İnsanın yaşamında müziğin belirli ve çok önemli işgörülleri vardır. Bu işgörüler çeşitli, çok yönlü ve karmaşıktır. Bu durum, yalnız insanın değil, onun yarattığı müziğin ve oluşturduğu müziksel çevrenin yapılarından da kaynaklanır. Müziğin insan yaşamındaki işgörülleri, esas olarak, "bireysel", "toplumsal", "kültürel", "ekonomik" ve "eğitimsel" olmak üzere beş ana kümede (boyutta) toplanıp incelenebilir. Bunlardan en temelde olanı, kuşkusuz, bireysel (fizyo/biyopsişik) işgörülerdir. Çünkü müziğin öbür işgörülleri bu temele dayalıdır. Bireysel (fizyo/biyopsişik) işgörüler gerçekleşmeden öbür işgörüler gerçekleşemez.

Müziğin bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işgörülerinin insan

yaşamındaki yeri ve önemi tarihin en eski çağlarından beri onun, hem kapsamlı bir eğitim boyutu, hem yararlı ve kullanışlı bir eğitim aracı, hem etkili ve verimli bir eğitim yolu/yöntemi hem de anlamlı ve önemli bir eğitim alanı haline gelmesine neden olmuştur. Müzik eğitiminde gittikçe belirginleşen "müzikli eğitim", "müzikle eğitim", "müzik yoluyla eğitim", "müzik içinde eğitim" ve "müzik için eğitim" yaklaşımlarının varoluş nedeni de aslında işte burada yatmaktadır.

Müziğin her işlevinin eğitimsel bir yönü vardır. Çünkü müzik özünde eğitici bir nitelik taşır, eğitsel amaçlara hizmet eder, eğitsel gereksinimleri gidermede/ karşılamada işe yarar (Uçan, 1996: 33).

Bu araştırma:

1. Alana ilişkin özgün katkılarıyla yol göstermesi bakımından ilgili kurum ve kuruluşlara,
2. Alana ilişkin daha sonraki çalışmalarında kullanabilecekleri, kendi araştırmalarına paralel olabilecek yayınlara daha kolay ve hızlı ulaşmalarını sağlaması bakımından bilim adamlarına,
3. Alana ilişkin bilinmeyen ve eksikliklerin tespiti ile mesleki donanımını güçlendirmesi bakımından müzik eğitimcilerine,
4. Alanına hâkimiyeti sağlaması ve yapılan çalışmalardan bilgisi olması bakımından araştırmacılara,
5. Alana ilişkin konularda bilgi sahibi olmalarına katkılarından dolayı öğrencilere,
6. Alana ilişkin yeni bir çalışma eklenmesiyle ülke müzik kültürüne sağlayacağı katkıları bakımından önemlidir.

1.4. Varsayımlar

Bu araştırma:

Araştırma için belirlenen nicel ve nitel betimsel yöntemin, problemin çözümü için uygun olduğu,

1. Ulaşılan verilerin araştırmanın problemi ve alt problemleri için yeterli olduğu,
2. Yazılı kaynaklardan elde edilen verilerin yeterli ve güvenilir olduğu temel sayıtlara dayanmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Türkiye'deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış olan müzik konulu kongre ve sempozyumlarla,
2. Müzik konulu kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik eğitimi konulu bildirilerle,
3. Söz konusu bildirilerde incelemeye tabi tutulan sonuç ve önerilerle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Kongre: Çeşitli ülkelerden yöneticilerin, elçilerin, delegelerin katılımıyla yapılan toplantı (<http://tdkterim.gov.tr/bts/>).

Sempozyum: Belli bir konuda çeşitli konuşmacıların katılımıyla düzenlenen bilimsel ağırlıklı toplantı, bilgi şöleni (<http://tdkterim.gov.tr/bts/>).

Bildiri: Bilim, fikir ve sanat adamlarının kendi alanlarıyla ilgili bir konuda bir yenilik getirmek, özgün bir buluşu ortaya koymak ve akademik amaçlı bir toplantıda bunu sunmak üzere, ilmi bir üslupla hazırladıkları bilimsel yazıya bildiri (tebliğ) denir.

BÖLÜM II

2. KURAMSAL TEMELLER

Bu bölümde, araştırmanın konusuna ve problemine ilişkin kuramsal çerçeveyi oluşturan kuramlar açıklanmaktadır.

2.1. Müzik Eğitimi

Türkiye'de modern anlamda müzik eğitiminin kökeni, Cumhuriyet öncesi Osmanlı Dönemi'ndeki "İslahat Hareketleri"nin başlangıç evresine kadar uzanır. Amaçlı ve düzenli müzik eğitimi uygulamalarının gerçekleştiği ilkokul Enderun Okulları'dır. Müzik dersleri, 1869 tarihli Eğitim Genel Tüzüğü'ne göre kız ortaokulları ve kız öğretmen okulları programlarında, 1870'li yıllarda bazı ilkokullarda ve 1910'lu yıllarda da erkek öğretmen okulu ve tüm ortaokulların bünyesinde işletilmiştir. Cumhuriyet Dönemi'nde ise müzik dersleri ilk yıllardan itibaren başlamıştır. Tüm genel eğitim kurumlarının programlarında yer alması öngörülmüş ve orta eğitim kurumlarının birçoğunu kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır. Bu gelişmelerin ışığında müzik dersi 1980'ler Türkiye'sinde "temel eğitim" kurumlarında zorunlu, orta öğretim kurumlarında seçmeli, öğretmen liselerinde zorunlu, kız meslek liselerinde zorunlu, diğer liselerde ise seçmeli olarak okutulmuştur. 1981 yılında Yüksek Öğretim Kanunu'nun oluşumuyla, yüksek eğitim kurumlarında da müzik derslerine yeni ve geniş olanaklar sağlanmıştır (Uçan, 1982. çşt.syf.).

Müzik eğitimi; ses eğitimi, çalgı eğitimi ve müzik kuramları olmak üzere üç temel alanda karşımıza çıkmaktadır. Müzik öğretiminin temel boyutlarından biri ve en önemlisi, ses eğitimidir. Her insan kendine has sesiyle doğar, yaşar ve gelişir. Yeni kuşakların, güzel ve doğru şarkı söylemelerinin sağlanmasında en geçerli yol müzik eğitimidir. Özellikle ilköğretim okullarında yeterli çalgıların bulunmayışı, ses eğitimi konusunu daha önemli hale getirmektedir.

Ses eğitimi kavramı; bireylere konuşma ve/veya şarkı söylemede seslerini doğru, etkili ve güzel kullanabilmeleri için gereken davranışların kazandırıldığı ve içinde konuşma, şarkı söyleme, şan ve toplu ses eğitimi gibi alt ses eğitimi basamaklarını barındıran, disiplinler arası bir özel alan eğitimidir. Öncelikle sesi doğru, etkili ve güzel kullanmaya ilişkin davranışlar kazandırmayı ve ses sağlığını korumayı amaçlar.

Ses eğitimi, her tür müzik eğitimi ve her düzeydeki eğitim basamağında uygulanır ve konuşma eğitimi, şarkı söyleme eğitimi, şan eğitimi ve koro eğitimi gibi ses eğitimi türlerini kapsar. Müzik eğitiminin de içeriksel açıdan genel kapsamında bulunur (Töreyin, 2001: 122).

Ses eğitimi; bireyin sesini doğru, güzel ve etkili kullanabilmesine yönelik olarak kuramsal ve uygulamalı çalışmaları kapsayacak biçimde planlanıp yürütülen bir süreçtir. Bu süreç eğitimsel, bilimsel ve sanatsal belli disiplinlerin eşgüdümü ile kendine özgü dinamik yapısı içinde gerçekleşmektedir (Köse, 2004:296).

Ses eğitimi alan derslerindeki genel amaç; müzik öğretmeni adayına sesini, konuşmada ve şarkı söylemede en doğru, en etkili ve en güzel kullanmaya ilişkin davranışlar kazandırılırken, sesinin sağlığını korumayı da öğretmektir. Bu amaçla, bireysel ses eğitiminde tek başına söylenen her tür şarkının doğru, etkili ve güzel söylenmesi, toplu ses eğitiminde ise, aynı veya değişik ses gruplarından oluşan bireylere tek veya çok sesli koro eserlerini doğru ses üreterek etkili, güzel ve uyumlu bir ses bütünlüğü oluşturarak söylenmesine ilişkin davranışlar kazandırılması hedeflenmektedir.

İnsan sesinin oluşumu, doğru kullanımı ve korunması her tür şarkı söylenirken aynı temel davranışları gerektirir. Bunlar; ses tellerinin hareketini sağlayan, yani sese enerjisini veren soluğu doğru alıp vermek, sesi rezonatör bölgelerden geçirerek tını zenginliği kazandırmak, ağız ve artikülasyon bölgelerini doğru kullanarak bütün tonlarda aynı kalitede ses üretmeye ve doğru artikülasyon oluşturmaya özen göstermek, bunun için de ağız ve dil boşluğunu en uygun pozisyonda kullanarak ses üretmektir (Töreyin, 2001: 122).

Müzik eğitiminin temel boyutlarından diğeri ise çalgı eğitimidir. Bir çalgıyı öğrenme süreci, çalgıyı çalma becerisini gösterebilmek üzere bir takım becerilerin sistematik olarak kazanılmasıyla sağlanmaktadır.

Çalgı eğitimi, bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönlerini harekete geçirerek, kendisini daha iyi tanımasını ve neler yapabileceğini daha iyi anlamasını sağlayacağından özgüven gelişimine katkıda bulunur. Böylece kendine güvenen nesiller yetişmesine yardımcı olur.

Çalgı eğitimi yolu ile

- Birey, sesleri ve tartımları doğru ve temiz olarak işitir, hisseder ve uygulamaya çalışır.
- Bireyde müziğe karşı ilgi ve istek uyanır.
- Birey, çalgı çalabilme yeteneği oranında becerisini geliştirebilir.
- Birey, öğrendiği çalgının gerektirdiği teknik bilgi ve becerileri öğrenmeye çalışırken dikkati gelişir.
- Çalgı çalma sayesinde birey, küçük kaslarını, nefes alışverişini, oturuşunu, bakışını, düşüncesini kontrol altına almayı öğretir.
- Birey, kendi basına bir iş yapmanın zevkine varır.
- Çalgı topluluklarında görev alarak toplu çalma alışkanlığı geliştirir ve böylece sosyalleşir (Barış, 2007: 4).

Her çalgının değişik teknik ve kendine özgü yetenekler gerektirdiğini fakat genel olarak çalgı çalma tekniklerinin, duruş, tutuş, yay kullanma, el pozisyonu, nefes, dilin kullanımı, ses kalitesi, bilek, kol ve parmakların durumu, entonasyon ve vibratodan oluştuğunu belirtmektedir. Bütün çalgılar için gerekli olan temel teknikler şunlardır:

- Çalgıyı çalarken doğru bir duruşa sahip olunmalıdır.
- Çalgı çalarken el, kol ve parmaklar doğru pozisyona sahip olmalıdır.
- Çalgının tonu kaliteli ve kendine özgü olmalıdır.

- Entonasyon temiz olmalıdır (Schleuter, 1997, Akt. Özmenteş, 2005: 95-96).

Gerek ses gerekse çalgı eğitimi, müzik eğitiminin kuramsal diğer boyutlarıyla bağlantılı olarak ele alınabilir. Teknik ve yorumu gerektiren birçok konunun yanısıra müzik eğitiminin başlangıcı olan yetenek sınavları, eğitim-öğretim aşamasındaki dersler, özel eğitim konuları, teknolojik gelişmeler vb. birçok konu müzik eğitiminin/sanatının kuramsal alanı içinde yer almaktadır.

2.2. Cumhuriyet Döneminden Bugüne Müzik Eğitimi (Müzik Öğretmenliği) Veren Kuruluşlar

Cumhuriyet ilan edildiğinde ülkemizde Muzıka-i Hümayun ve Darüelhan olmak üzere yalnızca iki müzik eğitimi kurumu bulunmaktaydı. Muzıka-i Humayun, Avrupa'daki askeri bandolara benzer türde kurulmuş, 1826'da Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasından sonra mehterhanenin yerini almış bir bando görünümündeydi. Darüelhan ise 1916 yılında kurulmuş Türk ve Batı müziğinin birlikte yürütüldüğü tek müzik eğitimi kurumu idi. Müzisyen ve müzik eğitimcisi yetiştirme tarihi "13.YY" da medreseler döneminde var olan Tabılhane'lerde" (Say, 1998) başlanmış, Tabılhane'lerin yerini giderek 16.yy' da Mehterhaneler almıştır. Öğretmen yetiştirme süreci içinde yer alan Enderun mekteplerinde de müzik eğitiminin varlığı önemlidir.

Cumhuriyet kurulurken Osmanlı döneminden devralınan müzik öğretmeni sayısı oldukça azdı ve bunlar gerçekte müzik öğretmeni olarak da bir eğitim almamışlardı. Bunları Alaylı Müzik Öğretmenleri (alaturkacı, alafrangacı) ve Mektepli Müzik Öğretmenleri (Muzıka-i Humayun çıkışlı, Darulmuallim çıkışlı, yurt dışında müzik eğitimi görmüş) şeklinde sınıflandırabiliriz (Uçan,1996: çşt. syf.).

Türkiye'de en önemli değişim süreci Cumhuriyet'in kuruluşuyla başlamış ve bu değişimle beraber hızlı bir gelişim sürecine girilmiştir. Cumhuriyet'in kazanımları toplumun her alanında olduğu gibi, toplumun geleceğini belirleyen eğitim alanında da önemli ölçüde görülmüştür.

Uçan'ın belirttiğine göre, Cumhuriyet Dönemi içinde ulusal müziğin yaratılması, öğretilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla ilgilendiği alana göre eğitim

kurumları dikkatle ele alınmış ve bu amaçla gerçekleştirilecek olan çalışmalara başlanmıştır. Sanatçı yetiştirmede müzik eğitimi bakımından gözlenen önemli gelişme, konservatuar niteliğinde Darülelhan'ın kurulmasıdır. Darülelhan, 1914 yılında başlanan hazırlıklar belirli bir aşamaya gelindikten sonra Maarif Nezaretine bağlı olarak ve “*geleneksel Türk sanat müziği eğitimi*” yapılmak amacıyla 1917 yılında kurulmuştur (Şahin ve Duman, 2008: 7-8).

Atatürk'e göre, Türkiye Cumhuriyeti kuruluşunu sağlam temeller üzerine oturtmalıydı. Geçmişinde derin yaralar almış ve yeni kurulmakta olan bir ülkede, müzik alanına öncelik verilmesi, bu alanda yapılan yenilikler ve kurumsallaşma, Atatürk'ün müzik sanatına verdiği önemin bir göstergesidir.

Atatürk, daha Cumhuriyet kurulmadan önce, 1 Mart 1923'te Türkiye Büyük Millet Meclisinin dördüncü toplanma yılını açarken yaptığı konuşmada, öğretmenlik mesleğinin önemini ve bu alanda yapılacak çalışmalarını çarpıcı bir biçimde vurgulamaktadır. Bundan bir yıl sonra, 13 Mart 1924 tarih ve 439 sayılı “Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu” kabul edilir. Bu yasayla öğretmenlik, “Devletin genel hizmetlerinden eğitim ve öğretimi yerine getirmekle görevli bir meslek” haline getirilir; ilk, orta ve yüksek olmak üzere üç kademeye ayrılır. Yasada ayrıca, öğretmen olabilme koşulları da ayrıntılı olarak belirtilir. Buna göre öğretmen okullarını bitirenler, Bakanlığın uygun göreceği yere stajyer öğretmen olarak atanmakta, bir yıl sonra stajyerliği kalkarak öğretmen unvanını almaktadırlar.

Ulu önder Atatürk'ün Cumhuriyet'in ilanından çok kısa bir süre sonra (Karar ve Atama: 01 Nisan, Kuruluş: 01 Eylül, Eğitim-Öğretim: 01 Kasım) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nu (Öğretimi Birleştirme Kanunu) çıkartıp 1924 yılında Musiki Muallim Mektebi'ni (Müzik Öğretmen Okulu) kurdu (Uçan, 1996: cşt. syf.).

Küreselleşen dünyamızda her alanda olduğu gibi müzik ve eğitimi de, farklılaşmanın en yoğun yaşandığı alanlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Cumhuriyetle birlikte Atatürk'ün çağdaşlaşma projelerinden olan Müzik Eğitimi veren kurumlar bugüne kadarki süreçte değişik isimler ve işleyişlerle karşımıza çıkmaktadır. Müzik Eğitimsi yetiştiren kuruluşlar, kuruluş sırasına göre aşağıda verilmiştir.

- Musiki Muallim Mektebi
- Eğitim Enstitüleri

- Yüksek Öğretmen Okulları
- Eğitim Fakülteleri (Uçan,1996).

2.2.1. Musiki Muallim Mektebi

Ulu önder Atatürk'ün Cumhuriyet'in ilanından çok kısa bir süre sonra (Karar ve Atama: 01 Nisan, Kuruluş: 01 Eylül, Eğitim-Öğretim: 01 Kasım) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nu (Öğretimi Birleştirme Kanunu) çıkartıp 1924 yılında Musiki Muallim Mektebi'ni (Müzik Öğretmen Okulu) kurdu (Uçan, 1996: cşt. syf.).

Mimaroğlu'na (1999) göre, Cumhuriyet döneminde, çağdaş anlamda alan öğretmeni yetiştirme amaçlı müzik eğitimi veren ilk kurum Musiki Muallim Mektebi'dir. Eğitimde, bilimsel yöntemlerle çağdaş düzeyde bir düzenleme ve uygulama söz konusu olunca, okullarda Batı müziği öğretiminin yer alması kaçınılmaz bir durum halini almıştı. Bu konu, 16 Temmuz 1921'de Ankara'da toplanan Maarif Kongresi'nde tartışılmış ve Batı tekniğini bilen çok sayıda öğretmeni yetiştirme gereksinimi belirlenmişti. Bu amaçla da ulusal müzik eğitimini, yurt düzeyinde uygulayabilecek öğretmen kadrosunu yetiştirmek için Musiki Muallim Mektebi kurulmuştur. Cumhuriyet'in kuruluşuyla müzik eğitimi anlamında köklü değişimler meydana gelmiş ve bu durum özellikle 1 Kasım 1924'de, Ankara'da müzik eğitimi açısından öneme sahip olan Musiki Muallim Mektebi'nin açılmasıyla somutlaşmıştır (Akt. Şahin ve Duman, 2008: 260). Kuruluşu aşamasında yurt dışından getirilen Prof. Paul Hindemith ve Prof. Eduard Zuckmayer gibi uzmanlardan yararlanılmıştır.

Okul müdürlüğüne Riyaseti Filârmoni Orkestrası Şefi Osman Zeki Bey getirilmiş, orkestra üyelerinden bazıları da öğretmen olarak atanmıştır. Bu okul, özellikle 1925'ten sonra giderek gelişmiş, program ve eğitim-öğretim kadrosu bakımından güçlenmiştir. Avrupa'da eğitim görerek yurda dönen Ekrem Zeki Ün, Necil Kazım Akses, Ahmet Adnan Saygun gibi genç müzisyenler buraya hoca olmuş ve Batıda öğrendikleri yenilikleri burada uygulamaya koyulmuşlardır. İstanbul'da Darülelhan'ın müzik yaşamının çekirdeğini oluşturması gibi Musiki Muallim Mektebi'nin de Ankara'da bu işlevi üstlendiği söylenebilir (İlyasoğlu, 1999: 80).

Uçan'ın (1994: 196) belirttiğine göre, Musiki Muallim Mektebinin 1925 yılında yayınlanan talimatnamesinin birinci maddesinde “Musiki Muallim Mektebi lise ve orta mektepler ile muallim mektepleri için musiki muallimi yetiştirmek maksadı ile tesis edilmiştir. 1931 yılında yayınlanan ikinci talimatnamede de “Musiki Muallim Mektebi lise ve orta derecedeki mektepler için musiki muallimi yetiştirmek maksadı ile açılmış bir müessesedir (Yayla, 2004: 58).

Musiki Muallim Mektebi 1925 yılı Talimatnamesine göre, doğrudan Maarif Vekâletine bağlı, Musiki Muallimi yetiştirmek için kurulan bir okuldur. Atanacak müdürde Batı Musikisine vakıf olması ve yüksek müzik okulu mezunu olması şartı aranmaktadır. 1931 Talimatnamesiyle müdürün bu şartların yanında diğer muallim mektepleri müdürlerinden istenen şartlara da uygun olması öngörülmüştür. Bu yapı içinde kurum Gazi Terbiye Enstitüsüne devrine kadar olan süreçte, kendi talimatnamesi ve muallim mektepleri talimatnameleri uyarınca faaliyetini sürdürmüştür (Yayla, 2004: 61).

Musiki Muallim Mektebinde eğitim süresi dört yıldır ve son sınıf uygulamaya ayrılmıştır. Okula kabul edilmede, yaş sınırı 13-17'dir. Öğrenilebilecek çalgılar; keman, piyano, flüt ve viyolonselidir.

Musiki Muallim Mektebi'nin ilk öğrenci kadrosu Erkek Muallim Mektebi'nden seçilmiş olan altı kişiden oluşuyordu. Aynı öğretim yılının sonuna doğru İstanbul Balmumcu'daki Öksüz Yurdu'ndan altı öğrenci daha getirilerek öğrenci sayısı 12'ye çıkarılmıştır. 1925-1926 yılında okulun tesisatı az çok tamamlandığı için Öksüz Yurdu'ndan getirilen yeni öğrencilerle okuldaki öğrenci kadrosu 40 kişiye çıkarıldığı gözlenmiştir. 1927-1928 yılından itibaren Musiki Muallim Mektebi'ne yatılı öğrenci de kabul edilmeye başlanmış; böylece aynı öğretim yılında okuldaki öğrenci sayısı 24'ü kız olmak üzere 71'i bulmuştur. Sonraki yıllarda bu sayı daima artmış ve 1935-1936 yıllarında 67'si kız olmak üzere 149'a ulaşmıştır. 1937 yılında Gazi Orta Muallim Mektebi Müzik Şubesi açılmış ve Musiki Muallim Mektebi'nin öğretmen olarak yetiştirilecek olan öğrencilerin bu kuruma aktarılmasıyla Musiki Muallim Mektebi, Gazi Orta Muallim Mektebi'nin bir şubesi durumuna gelmiştir. 1935-1937 yılları arasında, Türkiye'de Konservatuarın kurulması ve müzik sorunlarıyla ilgilenmek üzere çağrılan Prof. Paul Hindemith'in

önerisiyle bölümün başına, Hitler Almanya'sını terk eden Prof. Eduard Zuckmayer getirilmiştir (www.guzelsanatlar.gazi.edu.tr/muzik/rtarih.html).

2.2.2. Eğitim Enstitüleri

İlk kez 1926-1927 öğretim yılında, ortaokul Türkçe öğretmeni yetiştirmek üzere, Konya'da iki yıl süreli olarak Orta Muallim Mektebi açılmıştır. Bu okul, eğitim enstitülerinin temelini oluşturmuştur. Anılan okul, 1927-1928 öğretim yılında pedagoji bölümü eklenerek Ankara'ya taşınmıştır. 1928-1929 öğretim yılında matematik, fiziki ve tabii ilimler, tarih-coğrafya bölümleri eklenmiş ve öğretim süresi iki yıl hazırlık bir buçuk yıl meslek eğitimi olmak üzere üç buçuk yıla çıkarılmıştır. 1929-1930 öğretim yılında okulun adı Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü olarak değiştirilmiştir. 1932 yılında bir yılı hazırlık olmak üzere, öğretim süresi dört yıla çıkarılmıştır ve resim-iş ile beden eğitimi bölümleri açılmıştır. 1934-1935 öğretim yılında hazırlık sınıfları kaldırılmıştır. Enstitüde, 1937-1938'de müzik bölümü, 1941-1942'de Fransızca, 1944-1945'te İngilizce, 1947-1948' Almanca bölümleri açılmış, öğretim süresi müzik, resim-iş, beden eğitimi bölümleri üç, diğer bölümler iki yıl olarak düzenlenmiştir. 1968-1969 öğretim yılında tüm bölümler üç yıl olarak düzenlenmiştir. 1979-1980 öğretim yılında eğitim enstitülerinde öğretim süresi dört yıla çıkarılmış ve 1982 yılından sonra üniversitelere bağlanmıştır.

Temel eğitimin 1. kademesine, sınıf öğretmeni yetiştirmek üzere, 1974-1975 öğretim yılından itibaren İlk öğretmen okulları bünyesinde lise ve öğretmen liselerine dayalı iki yıllık eğitim enstitüleri açılmıştır. Bu gelişmeye paralel olarak, daha önce de belirtildiği üzere eski öğretmen okulları 1973-1974 öğretim yılından itibaren liseye dönüştürülmüştür.

İki yıllık eğitim enstitülerinin sayısı Kasım 1975'te 33, 1976'da 50'ye ulaşmıştır. Bu okullar genellikle üniversite seçme sınavlarında düşük puanlı öğrencilerin gittikleri kurumlar olmuş ve 80 bini aşkın öğrenci alınmıştır. Artan öğrenci sayısını eritmek amacıyla, ders yılları üçer haftalık hızlandırılmış öğretim programlarına sığdırılmıştır. İki yıllık eğitim enstitüleri 20 Temmuz 1982'de eğitim

yüksek okullarına dönüştürülüp, üniversitelerin bünyesinde bulunan eğitim fakültelerine bağlanmıştır (Çetin ve Gülseren, 2003, sayı: 160).

2.2.3. Yüksek Öğretmen Okulları

1839'da Tanzimat'la başlayan batılılaşma hareketi en çok eğitime ihtiyaç gösteriyordu. Çünkü çeşitli alanlarda düşünülen köklü değişimle Türk toplumuna getirilecek yenedünya görüşü ancak eğitim yoluyla sağlanabilirdi. Ancak dinsel kaynaklardan beslenen mevcut sistem bu işi gerçekleştirmekten çok uzaktı. Bu bakımdan eğitime; araştırmacı ve akılcı bir anlayışın kazandırılması, açılacak ve çağdaş eğitim yapacak batı modeli okullara, bu anlayışta öğretmen yetiştirilmesi gerekiyordu. 16 Mart 1848'de açılan Dârülmualimîn bu amaçla kuruldu. Yüksek Öğretmen Okulları, lise ve dengi okullara öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarıdır. Okulun tarihinin, Dârülmualimîn (Erkek Öğretmen Okulu) adlı okulun açılış tarihi olan 16 Mart 1848'e kadar uzandığı kabul edilmektedir (Eşme, 2003, sayı:160).

“Dârülmualimîn zaman içinde geliştirilerek, bünyesinde ilk, orta ve liselere öğretmen yetiştiren kısımları da içine alan “Dârülmualimîn-i Âliye” adlı kuruma dönüşmüş, 1891 yılında bu kurumun içinde yer alan ‘Âli’ kısmı bugünkü lise düzeyindeki okullar olan idâdilere öğretmen yetiştiren bir yüksek okul haline getirilmiştir. Yüksek Öğretmen Okullarının asıl çekirdeği olan bu kurum, Cumhuriyete kadar sık sık yapı değiştirmiş ve 1915 yılında şekillenen yapısıyla Cumhuriyete devrolmuştur” (Eşme, a.g.e.).

1959 yılına kadar lise ve dengi okullara öğretmen yetiştirmek amacıyla kurulan ilk okul İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'dur (Çetin-Gülseren, 2003, sayı: 160).

Artan lise öğretmeni gereksinimini karşılamak üzere 12 Ağustos 1959 yılında Ankara'da yeni bir yüksek öğretmen okulu açıldı. İlköğretmen okullarının en başarılı ve en seçkin öğrencilerini fen koluna alan bu okul, 1960'tan itibaren edebiyat koluna da aynı yöntemle öğrenci almaya başladı. Okulun alan öğrenimi, üniversitenin ilgili fakülte ve bölümlerinde, meslek bilgisi dersleri ise yüksek öğretmen okulunda yürütülüyordu. 1964 yılında İzmir'de açılan başka bir yüksek öğretmen okulu da yine fen koluna öğrenci alıyordu. (Kavcar, 2002: 3).

Nitelikli öğretmen yetiştirilmesi adına önemli bir görev üstlenen yüksek öğretmen okulları, ülkede yaşanan birtakım olumsuz gelişmeler sonucu 1978 yılından itibaren 4 yıllık öğretmen okulu olarak yapısı değiştirilip, temel eğitimin ikinci kademesine ve orta öğretim kurumlarına dal öğretmeni yetiştirmek olarak düzenlenmiştir. 1982 de yükseköğretim kurumlarının üniversitelere devredilmesiyle öğretmen yetiştiren bu kurumlar eğitim fakültesi bünyesine devredilmiş ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu kapsamına girmiştir.

2.2.4. Eğitim Fakülteleri

Öğretmen yetiştirme görevi Temmuz 1982'ye kadar Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Eğitim Enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okullarında sürdürülürken bu tarihten itibaren Eğitim Fakültelerine dönüştürülüp ya mevcut olanlara ya da yeni kurulan üniversitelere bağlanmıştır. Ancak üniversitelerin böyle bir duruma hazırlıksız yakalanması idari ve akademik açıdan birçok problemi beraberinde getirmiştir.

Yüksek Öğretim Kanuna göre Fakülte “yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan; kendisine birimler bağlanabilen bir yükseköğretim kurumudur.” Bölüm “amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın Anabilim ve Anasanat dallarından oluşan; fakültelerin ve yüksekokulların eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimidir. Anabilim dalı ve Anasanat dalları bilim ve dallarından oluşur. Yükseköğretimdeki çeşitli birimlerin ortak derslerini vermek üzere rektörlüğe bağlı bölümler de kurulabilir.” (YÖK, 2002) ifadeleriyle tanımlanmakta ve görev ve sorumlukları belirtilmektedir (Yayla, 2004: 63).

1978'de “Yüksek Öğretmen Okulu” adı altında yeniden yapılandırılan enstitüler, 1982 yılında 2547 sayılı kanunla Eğitim Fakültelerine dönüştürülmüş ve üniversite çatısı altına alınmıştır. 4 yıllık öğretmen okulu olarak yapısı düzenlenen Yüksek Öğretmen Okulunun Müzik Bölümü ismini alan kurumun amacı, temel eğitimin ikinci kademesine ve orta öğretim kurumlarına Müzik dal öğretmeni

yetiştirmek olarak dzenlenmiştir. Bu dzenleme ile bblmlerde ihtisaslaşma iyice derinleşmiş ve zaman içinde yan alanlardan vazgeçilerek tamamıyla tek bir alanda (Fizik, Kimya, Tarih, Mzik gibi) oğretmen yetiştirilmeye çalışılmıştır. Bunun sonucu olarak ortaokulların oğretmen ihtiyacı liseye ozėu derslerde yetişmiş Eğitim Fakltesi mezunları tarafında karşılanmaya başlanmış, ancak bu uygulamada çeşitli glkleri beraberinde getirmiştir. Orneğin Fizik, Kimya ve Biyoloji Oğretmenliği Programlarından mezun oğretmenlerin ortaokuldaki Fen Bilgisi dersini oğretmekte glklk çektikleri gözlenmiştir. Ayrıca yeni dzenlemenin getirdiği branşlarda ihtisaslaşma ile “yan alanda yetişme”nin yok edilmesi, kırsal kesimde az sayıda oğrenciye sahip ortaokulların oğretmen ihtiyacının karşılanmasında onemli glklere neden olmuştur. Sadece bir branşta yetişen oğretmenin ortaokulda oğretebildiği ders sayısı dşuk düzeyde kalmış ve her ders için ayrı oğretmene ihtiyaç duyulmuştur.

1997 yılında tamamlanan Milli Eğitimi Geliştirme Projesiyle Eğitim Faklterleri, yanlış yapılanma, temel amaçlardan uzaklaşma gibi çeşitli sorunlarla karşı karşıya bulunduğu ve lkenin oğretmen ihtiyacını karşılamada gerek nitelik gerekse nicelik bakımından yetersiz kaldığı gerekçeleriyle oğretmen yetiştirme programlarının yeniden dzenlenmesine temel teşkil eden bu sorun ve ihtiyaçlara ilişkin onemli noktaları ele alınmış ve yeniden yapılandırılmıştır. Eğitim Fakltesinin Bblm ve Anabilim Dallarında gidilen bu dzenlemeyle Eğitim Fakltesi Mzik Eğitimi Bblm, Güzel Sanatlar Eğitimi Bblm Mzik Eğitimi Anabilim Dalı olarak yeniden yapılandırılmıştır. Bu değişiklikler YK yetkileri kapsamında gerçekleştiğinden Faklte, Bblm ve Anabilim Dalı amaçları yönünden Yüksek Oğretim Kanunda belirtilen görev ve sorumluluklarını korumuşlardır (Yayla, 2004: 65).

2.3. Kongre ve Sempozyum

Bilim dnyasında kongreler ve sempozyumlar, bireylerin çalışmalarını duyurmak, başkalarının çalışmalarından haberdar olmak amacıyla farklı oturulardaki katılımcıların en yeni bilgilerini dinlemek, aynı konularda çalışanlarla

tartışarak araştırmalarında karşılaştıkları problemlere çözümler aramak, ortak araştırma projeleri oluşturmak, meslektaşları ile tanışmak gibi işlevleri ile çok yararlı aktivitelerdir. Bu tür bilimsel toplantılarda sunulan bilimsel araştırmaların sonuçlarının, özellikle konuyla ilgili olan bilim çevreleri olmak üzere toplumla paylaşımı esas olmalıdır. Bilimsel toplantılara katılım, dinleyici, sunumcu ya da oturumu başkanı/ düzenleyicisi olmak üzere farklı şekilde olabilir. Bilimsel iletişimin sağlanabileceği en doğal ortamlardır.

Aymankuy'a (2006: 4) göre kongre; bir veya daha fazla günle sınırlandırılmış bir program çerçevesinde, uzmanlık gerektiren bilimsel alanlarda veya meslek kollarında, belirli bir konuda bilgi alışverişini amaçlayan ve özellikle toplanılan yerin dışından gelen kişilerin de katılımı ile meydana gelen toplantılardır (Yıldız, 2010: 4).

Çakıcı'ya (2006: 8) göre sempozyum; Belli bir konuda birden fazla panelin yapılmasıyla gerçekleşen belli bir konunun tartışıldığı bilimsel toplantılardır (Yıldız, a.g.e: 4).

Carriveau (2001: 74), bilimsel iletişim, bilim insanlarının yaptıkları araştırmalar sonucu elde ettikleri bulguları sözlü ya da yazılı olarak sundukları bir süreci kapsamaktadır. Geçmişte söz konusu iletişim süreci oldukça sınırlı ortamlarda gerçekleştirilmiştir. Tarihsel açıdan bakıldığında benzer konularda çalışan araştırmacıların birbirleriyle mektuplaşmaları, soyluların gözetiminde yapılan toplantılar ya da konuya hâkim topluluklara yapılan sözlü sunumlar bilimsel iletişimin gerçekleştiği ilk ortamlar olarak dikkati çekmektedir.

Vickery'ye (2000) göre; 19. yy. uygulamalı bilimlerin gelişimiyle birlikte bilimsel iletişimde yayın çeşitliliğinin; 20. yy. bilimsel araştırmanın arttığı, ulusal ve uluslararası araştırma kurumlarının geliştiği dönemler olmuştur. Özellikle gelişen bilimsel yayıncılık anlayışı ile birlikte, zaman içinde bilimsel iletişimde yeni iletişim ortamlarının kullanılmaya başlandığı da bilinmektedir. Bu yüzyılda özellikle bilgisayarlar ve internet, meslektaşlar arasında hızlı haberleşme olanağı ile değişimi ve paylaşımı hızlandırmıştır (Uçak ve Al, 2009: 2).Canlıların yaşayabilmek için ihtiyaç duydukları verileri elde edip bilgiye dönüştürebilmeleri ancak sistem dışından veri ve bilgi almaları ile sağlanabilir.

Veri (Ing: datum), işlenmemiş bilgi, ya da sistemlerin kendi dışından elde ettikleri, gerçek olaylar ve durumlar ile ortaya çıkan değerler olarak düşünülebilir.

Bilgi (İng: information) ise, sistem dışından elde edilen verilerin sistemin işine yarayacak (ya da yaramayacak) şekilde işlenmesi, analiz edilmesi, sıralanması, diğer veri ve bilgilerle birleştirilmesi, özetlenmesi, raporlanması gibi faaliyetlerin ortaya çıkardığı bir veri bütünü olarak görülmektedir.

Bilgi, canlıların yaşamsal aktiviteleri göstermelerine çok yardımcı olsa da, gerçekte paylaşılmasının entropi etkisiyle faydayı artıracığı açıktır. Bilişim kavramının altında yatan özellikleri, iletişim teknolojilerinde değişiklik ve yeniliklerle birlikte izleyebilmek, insanların (beyin faaliyetleri en yüksek olan canlı olarak) fiziksel özelliklerini olmasa bile sistemlerini değiştirmeleri ile görülmektedir. Bireysel olarak daha fazla bilginin elde edilebilmesinin, yaşamı daha da kolaylaştırdığını söylemek yerinde olacaktır. Ancak, bireysel farklılıklar ve özellikler bir yana, insan toplumundaki ilerleme dünya üzerindeki milyonlarca canlı içinde kendini evrenin izleyicisi olarak gören bir canlı türünün geleceğe bakışı olarak nitelendirilebilir. İnsanoğlunun kendi geçmişini bilme isteği, geleceğe hükmetme duygusu, bilgiden olabildiğince faydalanmaya dönük çalışmaların da yapılmasını sağlamıştır.

Bilgiye aç insanoğlunun, veriden ve bilgiden bilgi, bilgiden üst bilgi, üst bilgiden de bilgeliğe geçiş sürecini artıracak teknolojik yenilikler ise, bilgi paylaşımını artırmış, bilginin paylaşarak daha büyük değerler haline gelmesinin farkına varılmış olmasını da içinde barındırmıştır. Amaç, bilgiyi sadece günlük yaşamda kullanmak değil, onunla var olmak veya paylaşmak değil, en-büyük-sistemi tamamıyla algılama yolunu öğrenme isteği ve becerisidir (İlter, 2003: 7).

Küreselleşme ile ön plana çıkan bilginin hızla üretildiği, tüketildiği, eskidiği ve bu nedenle sürekli gelişmenin kaçınılmaz olduğu bir dönemde yaşıyoruz. Fen, sosyal, sağlık ve eğitim alanında çok kısa zamanda yaşanan gelişmeleri kullanacak bireylerin yetiştirilmesi ve her gün kendini yenileyen bilişim teknolojilerine ayak uydurmak, toplumlar için artık zorunluluk haline gelmiştir. Bu zorunluluk bireylere, kurumlara ve devletlere önemli görevler yüklemektedir.

Gelişmiş ülkelerde adeta bir yarışa dönüşen hızlı bilgi üretimi ve üretilen bilginin çağdaş teknolojilerle anında iletimi ve paylaşımı yaşadığımız çağa haklı olarak “bilgi çağı” ya da “iletişim çağı” denilmesine neden olmuştur. Dünyadaki bu

hızlı gelişme ve değişimin odağında, kuşkusuz en üst düzeyde bilgi üreten kuruluşlar olan üniversiteler yer almaktadır (Arslan, 1999: 196).

Bilgi toplumunda bilgi üretimi önemlidir. Bilgi üretim yerleri ise başta üniversitelerdir. Üniversitelerin asıl işlevinin, araştırmalar yaparak özgün bilgi üretmek, kendi yöntemleri ve ürünleriyle bilgi üretebilecek ve sorun çözebilecek, sorgulayıcı ve yaratıcı insan gücü yetiştirmek ve nihayet hem ürettiği özgün bilgiyi hem de yetiştirdiği insan gücünü kendi toplumunun ve insanlığın hizmetine sunmak olduğu göz önünde bulundurulursa; düzenlenen bilimsel toplantıların ne kadar önemli olduğu daha iyi anlaşılabilir. Ancak bilimsel toplantılar sürekli ve düzenli olduğunda etkileri daha kalıcı olacaktır.

Bilimsel toplantıların, yıl boyunca bilim insanlarının yaptıkları çalışmalarını tartışmaya ve paylaşımına açmak üzere araştırmacı ve akademisyenleri bir araya getirme, bilimsel etkileşim ve bilgi paylaşımı sağlama gibi bir misyonları vardır. Bu toplantılar sayesinde belli bir disiplin çevresinde toplanan bilim insanları, kimlerin hangi konularda çalıştığından haberdar olur, akademisyenler çalışmalarını mesai arkadaşlarının ötesinde bütün hocaların hazır bulunduğu ortamda sunma ve onların eleştirisini alarak kendilerini geliştirme ve daha kaliteli çalışmalar yapma olanağını bulur. Yine aynı disiplinde çalışan insanlar birbirlerinin hangi konular üzerinde çalıştığını öğrenir, kuramcılar ve uygulamacılar karşılıklı birbirlerinin deneyimlerinden yararlanırlar (Gölbaşı, 2010: 461).

Belli konularda düzenlenen bilimsel toplantılarda sunulan bildiriler, araştırmacılar için ulaşılması gereken önemli kaynaklardır (Deniz ve diğ. 2010: 7).

Bildiride her şeyden önce aranan nitelik, bilimsel bir yenilik getirmiş olması ve orijinal bir konuyu ele almasıdır. Bunun yanında bildiri, bilinen bir konuya yenilik getirme, değişik görüş ve düşüncelerle yeni tezler ortaya koyma, bu tezleri bilimsel delillerle doğrulama veya bir önceki tezi çürütme gibi özellikleri de bünyesinde taşır.

Akademik toplantılarda, az çok o konunun uzmanlarından oluşan dinleyiciler önünde okunan bildirilerde konuya ait terimler fazlasıyla yer alabilir. Genellikle, yayımlanmaya uygun tarzda hazırlanan bildiriler sunulurken metne bağlı kalınır. Bu metinler toplantıyı düzenleyen birimlerce (genellikle) yayımlanır.

Bilimsel niteliğin ön plânda olduğu bildirilerin yabancı dillerde hazırlanması ve sunulması da mümkündür.(<http://www.toplumdusmani.net/modules/dictionary/detail.php?id=1089>).

Kaynakların, basımı ve dağıtılması da organizasyonun önemli bir parçasıdır. Toplantı sonuçlarının katkı sağlayacağı düşünülen tüm kurumlara ve şahıslara ulaşması amacıyla başta üniversite kütüphaneleri olmak üzere toplumun rahatlıkla ulaşabileceği merkezlere ulaştırılması da çok önemlidir.

Bilim ve eğitim, bir bütünün ayrılmaz iki parçası ve birbirinin ürünüdür. Bu iki öge arasında çift yönlü bir etkileşim vardır ve öğelerden birisinde gerçekleşecek bir değişme ya da gelişme diğerini etkilemektedir. Bilim ve eğitimden yararlanmak hem bireyin hem toplumun en doğal hakkı, hem de çağdaşlığın, gelişmişliğin ölçütüdür.

Gerçekten bilimde teknolojiye ilerleme kaydedilmesi, çağdaş olunması hedefleniyorsa, ülkedeki insan gücü kaynaklarının geliştirilmesi doğrultusunda çaba gösterilmeli, bu amaçla eğitime gereken önem verilerek eğitim bilimsel temelde ele alınmalıdır. Zira eğitim sistemi yetersiz olan bir ülkenin bilim sisteminin ya da bilimsel gelişmesinin yeterli olduğu söylenemez (Yaşar, 1998: 160).

2.4. İlgili Yayın ve Araştırmalar

Bu bölümde, konuyla ilgili yapılan yayın ve araştırmalar kitap-makale sırasına göre incelenmiştir.

Ergan, (1994), Türkiye Müzik Bibliyografyası – Kitaplar – Notalar (1929-1993) isimli kitabında, ülkemizde ilk kez bilimsel araştırmaların yayınlandığı dergiler (üniversite dergileri, yayınevi dergileri, elektronik dergiler) taranmış ve bu dergilerde yer alan müzik makaleleri sistematik bir biçimde bir araya getirilmiştir.

Altınay, (2004), Cumhuriyet Döneminde Türk Halk Müziği (Kitaplar-Makaleler- Nota Yayınları) isimli kitabının ilk bölümünde öncelikle Cumhuriyete kadar olan dönemde Türk Müziği Tarihi özetlenmiştir. Ardından çalışmanın asıl sınırları içinde olan Cumhuriyet Dönemi'nde Türkiye'de müzik alanında

gerçekleştirilen atılımlardan bahsedilerek Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği türleri konusunda tarihsel bilgiler sunulmaya çalışılmıştır. II. Bölümde Cumhuriyet Dönemi'nin Türk Halk Müziği alanındaki yansımaları üzerinde durularak gerçekleştirilen ilk derleme çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir. III. Bölümde ise Cumhuriyet Dönemi'nde Türk Halk Müziği alanında yayımlanmış başlıca kitaplar ve süreli yayınlar ile nota yayınları ve başlıca araştırmalar hakkında tarih sırasına göre bilgiler yer almıştır. Bu çalışmanın oluşma aşamasında; İzmir Milli Kütüphane, Ankara Milli Kütüphane, E.Ü. Edebiyat Fakültesi Kütüphanesi, Prof. Dr. Fikret Türkmen'in şahsi kütüphanesi, E.Ü.D.T.M. Konservatuvarı Kütüphanesi ve Arşivi ile TRT İzmir Radyosu ve bazı özel arşivler taranarak, elde edilen bilgiler sistematik olarak sunulmaya çalışılmıştır.

Deniz ve Arkadaşları, (2010), Müzik Eğitimi Alanında Lisansüstü Tez Bibliyografyası (2000-2004) Genel Değerlendirme isimli kitabında, müzik eğitimi alanında yapılan yüksek lisans tezleri belirlenen sınırlılıklar kapsamında değerlendirilmiştir. Aynı zamanda tezlerin özetlerini de içeren kapsamlı bir bibliyografya çalışmasıdır.

Demirbatır, (2001), Müzik Alanı Yüksek Lisans, Doktora ve Sanatta Yeterlik Tez Bibliyografyası isimli makalesinde, bu alanda yapılabilecek yeni tez araştırmalarına referans oluşturması, konu seçimine yol göstermesi ve birbirini tamamlayıcı araştırmalar arasında ilişki kurulmasına da katkı sağlayacağı düşüncesiyle, ülkemizde 1985-2000 yılları arasında yapılan, başlığında “müzik” ya da “müzikal” sözcüklerini içeren, “yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik” tezler bibliyografyasının oluşturulması amaçlanmıştır.

Ece (2007) Bilimsel Dergilerde Yayımlanan Müzik Makaleleri (Bir Bibliyografya Denemesi) (2000 – 2006) isimli makalesinde, 2000-2006 yılları arasında ülkemizde yayın yapan 35 bilimsel dergi (üniversite dergileri, yayınevi dergileri, elektronik dergiler) ve bu dergilerde yer alan veriler “doküman incelemesi” yapılarak taranmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda toplam 265 adet müzik makalesi bir araya getirilerek müzik makaleleri bibliyografyası ve bu makalelere ait yazar ve konu başlıkları dizinleri oluşturulmuştur. Ayrıca yazarların makaleleri daha

çok bireysel olarak yaptıkları, yayınladıkları, çok az oranlarda birlikte (iki ve/veya üç yazarlı) çalışmalarda buldukları ve yine yazarların daha çok çalgı eğitimi ve öğretimi konuları ile ilgilenerak bu konular üzerinde yayınlar yaptıkları belirlenmiştir.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın yöntemi ve modeli, evren ve örnekleme, verilerin toplanması, toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Araştırmada genel olarak bütüncül bir yaklaşımla, nitel ve nicel betimsel araştırma yöntemi izlenmiştir. Elde edilen nicel veriler frekans (f) ve yüzde (%) şeklinde tablolarla birlikte yorumlanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenen müzik konulu kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik eğitimi konulu bildirilerin sonuç ve önerilerinin incelenmesi, bildirilerin başlık ve/veya konularına göre ait oldukları ana başlıklarda toplanması, elde edilen verilerin analiz edilerek ana başlıklara bağlı alt başlıklar oluşturulması, bildiri sonuç ve önerilerinde ulaşılan ortak tespitlerin ortak sonuç ve öneriler şeklinde verilmesi ve mevcut duruma göre çözüm önerileri ortaya koymak üzere gerçekleştirilmiştir. Bu amaca göre, araştırmaya en uygun modeli oluşturmak için öncelikle, araştırma konusu ile ilgili kaynaklar taranmıştır.

Araştırmanın modeli “Tarama Modeli”dir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 1999: 77).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış müzik konulu kongre ve sempozyumlar, örneklem

grubunu ise kongre ve sempozyum kitaplarında yer alan müzik eğitimi konulu bildirilerin sonuçları ve önerileri oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmaya yönelik veri toplama işlem basamakları aşağıda verilmiştir.

- 1982-2010 yılları arasında ülkemizdeki üniversitelerin düzenledikleri ve bastırdıkları müzik konulu toplantılar belirlenmiştir. Sempozyumlardan bir tanesine, düzenlendiği üniversitenin resmi internet sitesinden ulaşılmıştır.
- Müzik eğitimine ilişkin bildirimler belirlenmiştir.
- Elde edilen veriler, ses eğitimi, çalgı eğitimi ve müzik kuramları olmak üzere üç ana başlık altında gruplandırılmıştır.
- Ses eğitimi alanındaki alt başlıklar; genel ses eğitimi, ses sağlığı ve koro eğitimi şeklinde gruplandırılmıştır.
- Çalgı eğitimi alanındaki alt başlıklar; genel çalgı eğitimi, piyano eğitimi, keman eğitimi, viyola eğitimi, viyolonsel-kontrbas eğitimi, flüt eğitimi, gitar eğitimi ve bağlama eğitimi şeklinde gruplandırılmıştır. Sayısı birer tane olan mey ve kanun çalgısına ait bildirimler, içerikleri gereği çalgı eğitimi bölümünde değerlendirilmiştir. Yaylı çalgılar ailesinden keman-viyola eğitimi ve viyolonsel-kontrbas eğitime ilişkin bildirimlerin ortak başlık altında değerlendirilmesinin nedeni ise bildiri içeriklerinin birbirleriyle bağlantılı olmasından dolayıdır.
- Müzik kuramları alanındaki alt başlıklar; genel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi ve servis dersleri, MEB'na bağlı kurumlardaki müzik dersleri, müzik eğitiminde özel eğitim, müzik teknolojisi ile yetenek sınavları şeklinde gruplandırılmıştır.

- Bazı bildirilerin sonuç, bazılarının ise öneriler başlığı altında bölümünün olmadığı gözlenmiş, bu durumda bulgular bölümünden ulaşılan veriler, sonuçlar ve/veya öneriler olarak değerlendirilmiştir.
- İncelemenin daha rahat yapılabilmesi amacıyla her bildirinin sonuç ve önerileri maddelendirilmiştir.
- Her bildiri, tek bir ana başlık altında incelenmiş ancak sonuç veya önerilerde diğer ana başlığa ilişkin olduğu düşünülen bildiri maddeleri ait olduğu başlık altında incelenmiştir (Ek-10,11-12'de verilen bildirimlerde yer alan bazı maddeler farklı grup içinde değerlendirilmiştir).
- Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde, bu alanda yapılan diğer çalışmalardan da yararlanılmıştır.
- Araştırma için gerekli nitel veriler, üniversite kütüphaneleri, kişisel kütüphaneler ve internet ortamında toplanmıştır.
- Araştırmacı, veri toplanmasında, geliştirilmesinde ve çözümlenmesinde nesnel tutum ve davranışlar sergilemeye çalışmış, yanlı davranmamaya özen göstermiştir. Araştırmacının da araştırmada nitel bir veri kaynağı olduğu düşünülürse, geçerliği ve güvenilirliği arttıran bir etmen olarak değerlendirilebilir.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada, kaynak taraması ile toplanan verilerin analizinde nicel veri analizi yöntemi ve nitel analiz yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

Türkiye'deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış müzik konulu kongre ve sempozyumlarda sunulan bildirilerin niceliğine ilişkin veriler aşağıdaki başlıklarla incelenmiş ve ulaşılan veriler tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Böylece 1. ve 2. alt problemler çözümlenmeye çalışılmıştır.

- Kongre ve Sempozyumların süre, tarihleri ve sayısal dağılımı

- Kongre ve Sempozyumların adı
- Kongre ve Sempozyumların düzenlendiği iller ve üniversiteler
- Bildirimci sayısı
- Toplam bildiri sayısı
- Müzik eğitimi alanında toplam bildiri sayısı
- Müzik eğitiminin ses eğitimi alanına ve alt başlıklarına ilişkin bildiri sayısı
- Müzik eğitiminin çalgı eğitimi alanına ve alt başlıklarına ilişkin bildiri sayısı
- Müzik eğitiminin müzik kuramları alanına ve alt başlıklarına ilişkin bildiri sayısı
- Araştırmanın 3. ve 4. alt problemlerine ilişkin veriler nitel olarak açıklanmış ve yorumlanmıştır. Türkiye'deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış kongre ve sempozyumlardaki müzik eğitimi içerikli bildirilerin; ses eğitimi, çalgı eğitimi ve müzik kuramları alanındaki aynı konuya ilişkin ortak sonuç ve öneriler ortak genel sonuç ve öneriler oluşturacak şekilde birleştirilmiştir. Bazı bildirilerde sonuçlar ve öneriler bölümü bulunmadığından, bildiri içeriği taranmak suretiyle sonuç ve önerilere tarafsız bir yaklaşımla ulaşılmaya çalışılmıştır. Bazı bildirilerde ise, araştırmanın başlığı dışında başka konuları da içeren sonuç ve önerilere rastlanmıştır. Böyle durumlarda ise tespit edilen maddeler, ait olduğu düşünülen konu altında analiz edilmek üzere değerlendirilmiştir.
- Çalgı eğitimi başlığı altında bulunan viyola eğitimine ilişkin bildiriler hem sayısal olarak az olması hem de içerik olarak keman eğitimi ile ilişkilendirildiğinden dolayı birlikte değerlendirilmiştir.
- Viyolonsel ve kontrbas eğitimi de aynı sebeplerden dolayı birlikte değerlendirilmiştir.

- Bazı kitapların içindekiler kısmında yer alan (özeti kabul edilmiş) bildiri başlığı ile sunulan bildiri başlığının farklı olduğu tespit edilmiştir.
- Farklı tarihlerde yazılmış olduğundan dolayı bildirimlerdeki bazı ifadeler farklı şekillerde kullanılmıştır. Mesela; 1997 yılında YÖK-Dünya Bankası işbirliğiyle yeniden yapılanma dönemine kadarki zaman diliminde “Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü” iken bu tarihten sonra “Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı” şeklini almıştır.
- Aynı şekilde; kuruluşunda adı “Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi” (GSL veya AGSL) olan ortaöğretim kurumlarımızın adı da daha sonra “Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi” (GSSL) şeklinde değiştirilmiştir.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma sonunda toplanan nicel ve nitel verilerin istatistiksel analiziyle elde edilen nicel ve nitel bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmiştir. Bulgular, araştırmanın alt problemlerine göre sıralanıp düzenlenerek tablolar halinde frekans (f) ve yüzde (%) şeklinde yorumlanmıştır.

4.1. Türkiye’deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenen Müzik Konulu Kongre ve Sempozyumlara İlişkin Bulgular

Araştırmanın 1. alt probleminde yer alan Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış müzik konulu kongre ve sempozyumlara ilişkin nicel ve nitel bilgilere yer verilmektedir. Bu amaçla kaynak tarama yöntemi ile ulaşılan bilgiler düzenlenerek genel bir tabloda verilmiştir. Genel tabloda yer alan bilgiler, kongre ve sempozyumların tarihleri, isimleri, düzenlendiği iller ve üniversiteler, katılımcı sayıları, bildiri konuları ve nicel durumlarına ilişkin bulgular şeklinde incelenmektedir. Bulgular, tablolar halinde verilmekte, frekans (f) ve yüzde (%) şeklinde sözel olarak açıklanarak yorumlanmaktadır.

4.1.1. Kongre ve Sempozyumların Niceliğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu başlık altında, üniversiteler tarafından 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş olan kongre ve sempozyumların genel görünümünü göz önüne sermek üzere; tarih ve süresi, adı, toplantının yapıldığı yer ve katılımcı sayısına ilişkin başlıkları altında genel bir tablo oluşturulmuştur.

Tablo 1. 1982-2010 Yılları Arasında Üniversiteler Tarafından Düzenlenmiş ve Basılmış Müzik Konulu Kongre ve Sempozyumlar

Toplantının Tarihi	Toplantının Adı	Toplantının Yeri ve Üniversitenin Adı	Bildirimci Sayısı	
			f	%
26-28 Nisan 1993	1.Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu “Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yeri”	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü, Trabzon	26	4.87
01-03 Kasım 2001	1. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu	Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Ankara	25	4.69
13-16 Kasım 2002	Uluslararası Avrupa ve Türk Cumhuriyetleri’nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi	Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Ankara	56	10.5
30-31 Ekim 2003	Cumhuriyetimizin Sekseninci Yılında Müzik Sempozyumu	İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya	62	11.6
07-10 Nisan 2004	1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu	Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta	63	11.8
14-16 Nisan 2005	Müzik Sempozyumu	Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Kayseri	51	9.56
26-28 Nisan 2006	Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu	Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli	69	12.94
23-25 Eylül 2009	8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu “Türkiye’de Müzik Eğitiminin Sorunları ve Çözüm Önerileri”	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Samsun	60	11.25
15-17 Aralık 2010	IX. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu “Türkiye’de Bugünden Yarına Müzik Eğitimi”	Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İstanbul	121	22.7
Toplam			533	100
9	Toplam			

Tablo 1 incelendiğinde, 1982-2010 yılları arasındaki 28 yıllık zaman sürecinde üniversiteler tarafından, müzik alanında düzenlenmiş 1 kongre ve 8 sempozyum olmak üzere toplam 9 tane basılmış kitap olduğu görülmektedir. Özellikle de 1982-1993 yılları arasındaki 11 yıllık süreçte, müzik alanında düzenlenmiş ve basılmış herhangi bir bildiri kitabına rastlanmamıştır.

Toplantıların, 1982-2010 yılları arasında düzenlenip basılmış, 4'ünün "Ulusal Müzik Eğitimi" başlığı olmak üzere toplam 6 konu başlığı altında, 2 tanesi aynı il ve üniversitede olmak üzere diğerlerinin 7 farklı il ve üniversitelerde gerçekleştirildiği, yine 8 sempozyumun üniversitelerin eğitimi fakültelerinde, 1 sempozyumun güzel sanatlar fakültesinde gerçekleştirildiği görülmektedir. Toplantıların 8 tanesinin eğitim-öğretim sürecine denk gelen ve böylece ilgi ve motivasyonun daha yoğun olacağı düşünülen Kasım-Nisan ayları aralığında gerçekleştirildiği, bir tanesinin ise Eylül ayına rastladığı görülmektedir. Süre olarak ise 2-4 gün aralığındadır. Yapılan inceleme sonucunda ise 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış toplantılara toplam 533 bildirimcinin katıldığı belirlenmiştir.

Bu bulgulara göre; 1982-2010 yılları arasındaki 28 yıllık süreçte, üniversiteler tarafından düzenlenmiş 1 kongre ve 8 sempozyum olmak üzere 9 tanesinin basılmış olması, üniversitelerin, faaliyetlerini arşivleme ve koruma imkânı sağlayacak gerekli donanım ve bütçeye sahip olamadıklarını ya da bu konulara gereken hassasiyetin gösterilmediği görüşünü ortaya koymaktadır. Bu sürecin özellikle 2000'li yıllardan itibaren gerçekleşmeye başlaması, küreselleşme süreciyle birlikte son yıllarda eğitim ve kültür alanına daha fazla önem verilmeye başlandığı ve teknolojik gelişmeler sayesinde paylaşımlara daha kolay ulaşılabilir olduğu gözlenmektedir. Bilgilerin en az sunumu kadar paylaşımının da önemli olduğu günümüzde, kültürün en önemli parçası olan müzik ve müzik eğitimine ilişkin araştırmaların hedef kitleye ulaşması bakımından yetersiz kalınması bu alana ilişkin eksikliklerin ve boşluğun giderilmesi gerekliliğini göstermektedir.

Tablo 2. Müzik Başlıklı Kongre ve Sempozyumların Bildiri Dağılım Durumları

Toplantı	Toplam Bildiri Sayısı	Müzik Eğitimi Konulu Bildiri Sayısı	
		f	%
1. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu-1993	23	22	95.65
1. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu-2001	25	23	92
Uluslar arası “Avrupa ve Türk Cumhuriyetleri’nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi”-2002	54	41	75.92
Cumhuriyetimizin Sekseninci Yılında Müzik Sempozyumu-2003	59	48	81.35
1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu-2004	58	54	93.1
Müzik Sempozyumu-2005	48	25	52
Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu-2006	56	53	94.64
8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu-2009	47	45	95.74
IX. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu-2010	100	87	87
TOPLAM	470	398	84.68

Tablo 2 incelendiğinde, müzik eğitimi konulu 398 bildirinin, sunulan toplam 470 bildiriye göre yüzdesinin %84.68 olduğu görülmektedir. En düşük yüzdelerli dağılımın % 52 (48-25) ile Erciyes Üniversitesi’nde düzenlenen “Müzik Sempozyumu” isimli sempozyuma, en yüksek yüzdelerli dağılımın ise %95.74 (47-45) ile Pamukkale Üniversitesi’nde düzenlenen “Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu” na ait olduğu görülmektedir. İsminden de anlaşılacağı üzere, başlığında “müzik eğitimi”

ifadesi bulunan toplantılarda müzik eğitimi konulu bildirilerin yüzdelik dağılımlarının daha yüksek olduğu gözlenmektedir.

4.1.2. Kongre ve Sempozyumlarda Sunulan Müzik Eğitimi Konulu Bildirilerin Konu Başlıklarına İlişkin Nicel Bulgular

1982-2010 yılları arasında üniversiteler tarafından düzenlenen müzik başlıklı kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik eğitimi konulu bildirilerin niceliğine ilişkin bulgular; müzik eğitiminde temel kabul edilen ses, çalgı ve müzik kuramlarından oluşan üç ana başlık altında genel bir tablo ile verilmiştir. Konulara ilişkin ayrıntılı istatistiki bilgiler, bu ana tablo incelenerek nicel verilerin yer aldığı diğer tablolar oluşturulmuş, açıklanmış ve yorumlanmıştır. Konulara ilişkin bilgiler ve bu bilgilere ilişkin açıklama ve yorumlara aşağıdaki ana tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3. Müzik Eğitimi Konulu Bildirilerin Nicel Durumu

Toplantının Adı	Ses Eğitimi Bildiri Sayısı		Çalgı Eğitimi Bildiri Sayısı		Müzik Kuramları Bildiri Sayısı		Toplam Bildiri Sayısı	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1.Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu-1993	1	4.5	3	13.6	18	81.8	22	5.5
1. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu-2001	21	91.30	0	0	2	8.69	23	5.7
Uluslararası “Avrupa ve Türk Cumhuriyetleri’nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi”-2002	6	14.63	5	12.19	30	73.17	41	10.3
Cumhuriyetimizin Sekseninci Yılında Müzik Sempozyumu-2003	2	4.16	11	22.9	35	72.9	48	12
1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu-2004	6	11.11	16	29.62	32	59.25	54	13.5
Müzik Sempozyumu-2005	3	12	10	40	12	48	25	6.28
Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu-2006	7	13.46	13	25	33	63.46	53	13.3
8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu-2009	0	0	11	24.44	34	75.55	45	11.3
IX. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu-2010	8	9.19	17	19.54	62	71.26	87	21.8
Toplam	54	13.56	86	21.60	258	64.82	398	100

Tablo 3 incelendiğinde, 1982-2010 yılları arasındaki 28 yıllık zaman sürecinde üniversiteler tarafından müzik alanına yönelik düzenlenip basılmış, 1’ i kongre 8’i sempozyum olmak üzere 9 tane bilimsel toplantı belirlenmiştir.

1.Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu (1993), “Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yeri” konusu ile basılmış ilk sempozyum olması bakımından çok önemlidir. Ses eğitimi alanında 1 (%4.5), çalgı eğitimi alanında 3 (%13.6), müzik kuramlarının özellikle “Türk Müzik Eğitimi” başlığı altında 18 olmak üzere (%81.8) toplam 22 bildirinin sunulması, 1993 yılında müzik ve müzik eğitimi alanına ilişkin yapılanmanın henüz oluşma aşamasında olduğu görüşünü ortaya koymaktadır.

Çünkü tabloda çıkan sonuç, müzik eğitiminin ses ve çalgıya yönelik araştırmaların henüz sergilenmediğini ortaya koymaktadır. Buna rağmen, basılmış ilk sempozyum olması bakımından Türk Müzik Eğitimi politikasına önemli katkılar sağladığı düşünülmektedir. Bildirilerin tamamına yakını (%95.6) müzik eğitimi başlığı altında değerlendirilmiştir.

1. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu (2001), müzik eğitiminin en temel ve etkin alanı olan koro eğitimi ve yönetimi alanına ilişkin çağdaş yaklaşımların ulusal düzeyde ele alındığı bir toplantıdır. Sempozyum bünyesinde düzenlenen panelde sunulan 2 bildiri dışında genel müzik eğitimi içerikli 23 olmak üzere toplam 25 bildirinin sunulması, sempozyumun isminin de doğal bir sonucu olarak ses ve koro eğitimine ilişkin konuları kapsamaktadır. Sempozyumda 2 adet (%8.69) müzik kuramları, 21 adet (%91.30) ise ses ve koro eğitimine ilişkin konuları kapsamaktadır.

Uluslararası “Avrupa ve Türk Cumhuriyetleri’nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi” ne (2002), 9’u yurtdışından ve 56’sı yurt içinden olmak üzere toplam 10 ülkeden 65 konuşmacı katılmıştır. Yurt dışından gelen katılımcılar bildirilerini bireysel olarak, yurt içi katılımcılar ise 46’sı bireysel, ikisi ikeysele 48 bildiri olmak üzere toplam 54 bildiri sunmuşlardır. Kongre, Türkiye’de o güne kadar müzik eğitimi alanında yapılan kongre ve sempozyumlar içinde teknik araç ve gereçlere en çok yer veren ve kullanılan, çağdaş teknolojiden özellikle de bilgisayar teknolojisinden en çok yararlanan bir kongre olmuştur. Kongre’de ses eğitimi alanında 6 (%14.63), çalgı eğitimi alanında 5 (%12.19) ve müzik kuramları alanında ise 30 (%73.17) olmak üzere müzik eğitimi alanında toplam 41 bildiri sunulmuştur. Bütün teknik imkânlarla ve aradan geçen uzun zamana rağmen, ses eğitimi ve çalgı eğitimi alanında 1993 yılında düzenlenmiş sempozyum gibi az sayıda bildiri olması düşündürücüdür.

Cumhuriyetimizin Sekseninci Yılında Müzik Sempozyumu (2003), Doğu Anadolu Bölgesinde düzenlenen ilk Müzik Sempozyumu’dur. Cumhuriyetimizin sekizinci on yılı olması ve Atatürk’ün de 1933’teki ilk Onuncu Yıl Kutlamaları’na büyük önem vermesi bakımından ayrı bir önem taşımaktadır. Atatürk, ilk Onuncu Yıl Söylevi’nde bir bakıma onar yıllık dilimlerle Cumhuriyetimizin kazanımlarını, başarılarını ve geleceğe yönelik her türlü gelişimini gözden geçirerek

değerlendirmeyi vasiyet etmiştir. Sempozyum, bu bakımdan alanında Cumhuriyet döneminin tarihi sempozyumlarından biridir. Ayrıca, “Türkiye Müzik Eğitimi Bölümleri Arası Birleşik Öğrenci Orkestrası” ve “Türkiye Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Arası Birleşik Öğrenci Orkestrası ve Korosu” ilk kez bu sempozyumda gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, “Türkiye Üniversiteleri Müzik Eğitimi Bölüm (Anabilim/Anasanat Dalı) Başkanları Toplantısı’nın beşincisi de bu sempozyumda gerçekleştirilmiştir. Birçok ilki bünyesinde barındırması bakımından önemli bir yeri olan bu sempozyumda; ses eğitimi alanında 2 (%4.16), çalgı eğitimi alanında 11 (%22.9) ve müzik kuramları alanında ise 35 (%72.9) olmak üzere müzik eğitimi alanında toplam 48 bildiri sunulmuştur. Bu sempozyumda da ses eğitimi alanına ilişkin bildiri sayısının yine az olması ise araştırılması gereken önemli bir konudur.

1924-2004 Musiki Muallim Mektebi’nden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu (2004), 1924’ten 2004’e kadar 80 yıllık müzik öğretmeni yetiştirme sürecini tüm yönleriyle ele alma, gözden geçirme, değerlendirme ve ortaya çıkan sonuçlar ışığında daha ileri götürme kararlılığını yansıtması bakımından tarihi bir sempozyum niteliği taşımaktadır. Sempozyum, düzenlendiği Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anasanat/Anabilim Dalı’nın 10. öğretim yılına denk gelmesi dolayısıyla da ayrı bir önem taşımaktadır. Cumhuriyet’ten önce Muzika-i Hümayun’da başlayan Müzik eğitimi etkinlikleri, Cumhuriyet’in ilanı ile Musiki Muallim Mektebi’nde devam etmiştir. Sempozyum, bu görevi üstlenen Musiki Muallim Mektebi’nin yıl dönümünü kutlama şansını da elde etmiştir. Sempozyum’da ses eğitimi alanında 6 (%11.11) çalgı eğitimi alanında 16 (%29.62) ve müzik kuramları alanında ise 32 (%59.25) olmak üzere müzik eğitimi alanında toplam 54 bildiri sunulmuştur. Bu sempozyumda, öncekilere oranla ses ve çalgı eğitimi alanlarındaki bildiri sayısında artış olduğu gözlenmektedir. Bu durum, ses ve çalgı eğitimi alanına ilişkin çalışmaların arttığını gösteren olumlu bir sonuçtur.

Müzik Sempozyumu (2005), Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü’nün 10. yılına rastlaması bakımından önemlidir. Sempozyum, dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızlı bir kültürel gelişimin yaşandığı, geçmişten geleceğe uzanan çizginin çok yönlü ve geniş kapsamlı bir program çerçevesinde katılımlı, Türk müzik yaşamına katkılar sağlaması bakımından önemlidir.

Sempozyum'da ses eğitimi alanında 3 (%12), çalgı eğitimi alanında 10 (%40) ve müzik kuramları alanında ise 12 (%48) olmak üzere müzik eğitimi alanında toplam 25 bildiri sunulmuştur. Sempozyumda sunulan genel bildiri sayısının daha fazla olduğu halde müzik eğitimi alanına ilişkin çalışmaların diğer toplantılara göre oldukça az olması, toplantıyı düzenleyen fakültenin güzel sanatlar fakültesi olmasının doğal bir sonucu olduğu düşünülebilir.

Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu (2006), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nın 10. kuruluş yıldönümünü kutlama münasebetiyle düzenlenmiştir. Ayrıca bu sempozyumun en anlamlı yönlerinden biri T.C. Üniversiteleri Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Başkanları Toplantısı'nın yapılmış olmasıdır. Ulusal sempozyumların temel ölçütlerine uygun olarak ülkenin her bölgesinden katılımcılar bulunmaktadır. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Kurulları, bu tür sempozyumların belirli aralıklarla düzenlenerek geleneksel bir boyut kazanması yönünde görüş bildirmişlerdir. Sempozyum'da ses eğitimi alanında 7 (%13.46), çalgı eğitimi alanında 13 (%25) ve müzik kuramları alanında ise 33 (%63.46) olmak üzere müzik eğitimi alanında toplam 53 bildiri sunulmuştur.

8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu (2009), Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a gelişiyle başlayan "Ulusal Kurtuluş Savaşı" başlangıcının 90. yılına, müzik eğitiminin temeli kabul edilen Musiki Muallim Mektebi'nin kuruluşunun 85. yılına, müzik eğitimi alanında ulusal düzeyde bir toplantıya ilk kez ev sahipliği yapan Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nin kuruluşunun 35. yılına ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalının kuruluşunun 10. yılına rastlıyor olması bakımından önemi büyüktür. Sempozyumun "Türkiye'de Müzik Eğitiminin Sorunları ve Çözüm Önerileri" başlığı altında yapılandırılması sayesinde, Türkiye'deki mesleki müzik eğitimi alanına ilişkin akademik ve idari sorunlar saptanarak çözümleri üzerinde görüşler bildirilmiştir. Sempozyum'da çalgı eğitimi alanında 11 (%24.44) ve müzik kuramları alanında ise 34 (%75.55) olmak üzere müzik eğitimi alanında toplam 45 bildiri sunulmuştur. Ses eğitimi alanında bildiri olmadığı gözlenmiştir.

IX. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, "Türkiye'de Bugünden Yarına Müzik Eğitimi" (2010) konulu ve yoğun katılımlı bir sempozyumdur. Sempozyum,

Türkiye’de müzik eğitiminin bütün aşamalarında öncelikle günümüzdeki durumu ve yaşanan sorunları ortaya koyup paylaşarak geleceğe dönük etkili çözümler üretmeyi ve böylece bugünden yarına ülkemiz müzik eğitiminin niteliğini geliştirmeye katkı sağlamayı amaçlamıştır. Sempozyumun kapsamını müzik eğitiminin ses eğitimi, çalgı eğitimi ve müzik kuramları ana başlıkları altında geniş bir konu dağılımı oluşturmaktadır. Sempozyum’da ses eğitimi alanında 8 (%9.19), çalgı eğitimi alanında 17 (%19.54) ve müzik kuramları alanında ise 62 (%71.26) olmak üzere müzik eğitimi alanında toplam 87 bildiri sunulmuştur.

4.1.3. Ses Eğitimi Alanına İlişkin Nicel Bulgular

1982-2010 yılları arasında üniversiteler tarafından düzenlenen müzik başlıklı kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik eğitimi konulu bildirilerin ana başlıklarına ilişkin genel bulgular (Tablo 3) tablosunda yer alan verilerin analizi sonucunda, ses eğitimi alanına ilişkin bulgular nicel olarak aşağıdaki tabloda frekans (f) ve yüzdeler (%) dağılımları ile birlikte verilmiş ve tablodaki veriler sözel olarak açıklanarak yorumlanmıştır.

Tablo 4. Ses Eğitimi Alanına İlişkin Bildirilerin Nicel Durumu

TOPLANTI	SES EĞİTİMİ							
	Genel Ses Eğitimi	%	Ses Sağlığı	%	Koro Eğitimi	%	f	%
Trabzon – 1993	1	100	0	0	0	0	1	1.85
Ankara – 2001	5	23.8	2	9.5	14	66.6	21	38.8
Ankara – 2002	4	57	--	0	3	43	7	12.9
Malatya – 2003	2	100	--	0	--	0	2	3.7
Isparta – 2004	2	33	2	3	2	33	6	11.1
Kayseri – 2005	2	67	--	0	1	33	3	5.5
Denizli – 2006	5	83	--	0	1	17	6	11.1
Samsun – 2009	--	0	--	0	--	0	0	0
İstanbul – 2010	4	50	1	12.5	3	37.5	8	14.8
Toplam	25	46.2	5	9.25	24	44.4	54	100

Tablo 4 incelendiğinde, ses eğitimi alanına ilişkin genel ses eğitimi, ses sağlığı ve koro eğitimi olmak üzere üç alt başlık belirlenmiştir. Alt başlıklar, bildirilerin başlıkları ve bildirilerden elde edilen sonuç ve öneriler doğrultusunda oluşturulmuştur.

Ses eğitiminde 25 (%46.2), koro eğitiminde 24 (%44.4) bildiri olmasına karşın özellikle mutasyon dönemine rastlayan AGS lisesi öğrencilerinin ciddi ses problemi yaşadıklarının ısrarla vurgulanmasına rağmen ses sağlığı ve karşılaşılan problemlere ilişkin sadece 5 (%9.25) bildiri olması dikkat çekicidir.

Ancak, ses sağlığı ve korunmasına ilişkin çalışmalarda yapılması gereken birçok ölçüm ve ölçüm cihazlarının kullanımı ancak bu alanda yetişmiş uzmanlar tarafından yapılabileceğinden dolayı ortak çalışmayı gerektirmektedir. Bu nedenle, çalışmaların sadece ses eğitimcileri ile değil sağlık sektöründe KBB ve/veya bu alanda yetişmiş uzman kişilerin birlikte çalışılması gerektiğinden, zaman, ortam ve maddi konularda imkân bulunamamış olduğu düşünülebilir.

1993 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde düzenlenen “Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yeri” konulu sempozyumda ses alanına ilişkin bir bildiri olduğu halde, aradan geçen 16 yıl sonra Ondokuz Mayıs Üniversitesi tarafından düzenlenen 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda, Türkiye'de müzik eğitiminin sorunları ve çözüm önerileri konusuna rağmen ses alanında herhangi bir bildirinin bulunmaması bu alanda önemle üzerinde durulması gereken bir konudur.

4.1.4. Çalgı Eğitimi Alanına İlişkin Nicel Bulgular

1982-2010 yılları arasında üniversiteler tarafından düzenlenen müzik başlıklı kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik eğitimi konulu bildirilerin ana başlıklarına ilişkin genel bulgular (Tablo 3) tablosunda yer alan verilerin analizi sonucunda, çalgı eğitimi alanına ilişkin bulgular nicel olarak aşağıdaki tabloda frekans (f) ve yüzdelik (%) dağılımları ile birlikte verilmiş ve tablodaki veriler sözel olarak açıklanarak yorumlanmıştır.

Tablo 5. Çalgı Eğitimi Alanına İlişkin Bildirilerin Nicel Durumu

Toplantı	Çalgı Eğitimi		Piyano Eğitimi		Keman Eğitimi		Viyola Eğitimi		Viyolonsel Eğitimi		Kontrbas Eğitimi		Flüt Eğitimi		Gitar Eğitimi		Bağlama Eğitimi		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Trabzon 1993	0	0	2	66,6	1	33,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3,48
Ankara 2001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ankara 2002	1	20	1	20	1	20	1	20	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	5	5,8
Malatya 2003	2	16,6	7	63,6	0	0	1	8,3	0	0	0	0	1	8,3	0	0	0	0	11	12,7
Isparta 2004	2	12,5	9	56,2	3	18,7	0	0	0	0	0	0	1	6,2	0	0	1	6,2	16	18,6
Kayseri 2005	1	10	4	40	2	20	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	2	20	10	11,6
Denizli 2006	2	15,3	6	46	1	7,6	1	7,6	2	15,3	0	0	1	7,6	0	0	0	0	13	15,1
Samsun 2009	2	18	5	45	2	18	0	0	0	0	1	9	0	0	0	0	1	9	11	12,7
İstanbul 2010	2	11,7	8	47	0	0	0	0	2	11,7	0	0	0	0	4	23,5	1	5,8	17	19,7
Toplam	12	13,9	42	48,8	10	11,6	3	3,4	4	4,6	1	1,1	3	3,4	6	6,9	5	5,8	86	100

Tablo 5 incelendiğinde, çalgı eğitimi alanında sunulan bildirimlerde en büyük payın piyano eğitimine (42- %48.8) ait olduğu gözlenmektedir. Daha sonra sırasıyla; genel çalgı eğitimi (12- %13.9), keman eğitimi (10- %11.6), bağlama eğitimi (5- %5.8), gitar eğitimi (6- %6.9), viyolonsel eğitimi (4- %4.6), flüt ve viyola eğitimi (3- %3.4), kontrbas eğitimi (1- %1.1) gelmektedir. Özellikle kontrbas eğitimine ait tek bildirinin 2010 yılında sunulmasından ise bu alana ilişkin çalışmaların son zamanlarda başlamış olabileceği sonucu çıkarılabilir.

Özellikle 2003 yılından itibaren düzenlenen toplantılarda piyano ile ilgili bildiri sayısında önemli bir artış olduğu gözlenmektedir. Bu durum, piyanonun müzik eğitimi alanında önemli bir yeri olduğu, özellikle mesleğe hazırlayan AGSL ve mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda zorunlu ders olması ve dolayısıyla bu alandaki öğretim elemanı sayısının diğerlerine oranla fazla olması ile açıklanabilir.

Keman eğitimine ilişkin bildiri sayısının az olması dikkat çekicidir. Oysa keman, gerek eğitim gerekse orkestra veya her türlü grup çalışmalarında önemli bir yere sahiptir ve eğitim kurumlarımızda da önemli olduğu düşünülen bir yeri vardır. Yapısı gereği hem solo hem de eşlik çalgısı olması ve literatürdeki zenginliği sayesinde hak ettiği yerde olmadığı ve üzerinde daha fazla çalışılması gerektiği düşünülebilir. Bu durum, yukarıda da bahsedildiği üzere solo ve grup çalgısı olduğundan fazla ihtiyaç olduğu ve bu nedenle amatör, özengen ve profesyonel pek çok müzik eğitimi veren kurumlarda sadece kemanın öğretimi üzerine çalışıldığı, kemanın diğer konularına ilişkin araştırmaların fazla yapılmadığının göstergesi olarak da kabul edilebilir.

Geleneksel çalgımız olmasına rağmen bağlamanın gitar ile aynı sayıda bildiriyle sunulmuş olması, üzerinde ciddiyetle durulması gereken bir konudur. İki çalgı da özellikle popüler kültürün de etkisiyle moda çalgı haline gelmiş ve gençler tarafından tercih edilmeye başlanmıştır. Özellikle bağlamanın, eğitim kurumlarımızda öğrencilerin piyano ve kemana yönlendirildiği kadar yönlendirilmemesi, zorunlu ders kapsamına alınmamasından dolayı eğitim kurumlarında kullanımı ve eğitim-öğretim aşamasındaki gelişmelerine pek yer verilmemiştir. Oysa zaten kendi kültürümüzden gelen bağlama, eğitimin çevreden evrene ilkesi doğrultusunda daha rahat ve kolay bir şekilde öğretilir, müzik kültürümüzün kuşaktan kuşağa aktarımının sağlanmasında rahatlıkla kullanılabilir ve

daha bilimsel yaklaşımlarla kalıcılığı korunabilir. Gitar ise gençlerin dinlediği güncel popüler müziklerde fazla kullanılmasından kaynaklı bir özentiyle sadece akor basmaktan ibaretmiş gibi algılanan bir çalgıdır. Son yıllarda çalgıya olan ilgiden dolayı eğitimi kurumlarımızda önemli bir yere sahiptir.

Flüt ve viyola eğitimine ilişkin bildiri sayılarının azlığı dikkat çekicidir. Bu durum, özellikle mesleki müzik eğitimi veren kurumlarımızdaki öğrencilerin çalgı tercihlerinin, öğretmen yetiştirmeye yönelik değil, orkestra elemanı yetiştirecekmiş gibi davranıldığı ve çalgıların sayısal dağılımlarının da buna göre yapılandırıldığı dolayısıyla da müzik eğitimi kurumlarında çalgı eğitiminin bir araç olduğunun unutulduğu gözlenmektedir. Orkestralarda, flüt ve viyola sayısının az olmasından dolayı bu çalgılarda öğretim elemanı ve öğrenci sayısı fazla değildir ve gerektiği kadar çalışma yapılamadığı düşünülebilir.

4.1.5. Müzik Kuramları Alanına İlişkin Nicel Bulgular

Bu bölümde, 1982-2010 yılları arasında üniversiteler tarafından düzenlenen müzik başlıklı kongre ve sempozyumlarda sunulan müzik eğitimi konulu bildirilerin ana başlıklarına ilişkin genel bulgular (Tablo 3) tablosunda yer alan verilerin analizi sonucunda, müzik kuramları alanına ilişkin bulgular nicel olarak aşağıdaki tabloda verilmiş ve tablodaki veriler frekans (f) ve yüzdelik (%) dağılımları ile birlikte verilmiş ve sözel olarak açıklanarak yorumlanmıştır.

Tablo 6. Müzik Kuramları Alanına İlişkin Bildirilerin Nicel Durumu

Toplantı	Genel Müzik Eğitimi		M.M.EK. ve Prg.		M.M.E. ve Servis Dersleri		M.E.B.K Müzik Dersleri		Müzik Eğitimi ve Özel Eğitim		Müzik Eğitimi ve Teknoloji		Yetenek Sınavları		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Trabzon 1993	15	83,3	3	16,6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	6,9
Ankara 2001	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,77
Ankara 2002	20	66,6	4	13,3	0	0	0	0	1	33	4	13,3	1	3,3	30	11,6
Malatya 2003	11	31,4	13	37	3	8,5	2	5,7	2	5,7	1	2,8	3	8,5	35	13,5
Isparta 2004	6	18,7	14	43,7	4	12,5	3	9,3	0	0	3	9,3	2	6,25	32	12,4
Kayseri 2005	5	41,6	3	25	2	16,6	0	0	0	0	0	0	2	16,6	12	4,6
Denizli 2006	3	9	4	12	10	30,3	12	36,3	0	0	0	0	4	12	33	12,7
Samsun 2009	8	23,5	12	35,2	4	11,7	7	20,5	0	0	2	5,8	1	29	34	13
İstanbul 2010	10	16,1	15	24	10	16,1	20	32,2	4	6,4	3	4,8	0	0	62	24
Toplam	80	31	68	26,3	33	12,7	44	17	7	2,7	13	5	13	5	258	100

Tablo 6 incelendiğinde, müzik kuramları alanında sunulan bildirimlerde en büyük payın genel müzik eğitimi konularına ait 80 (%31) bildiri olduğu gözlenmektedir. Daha sonra sırasıyla; mesleki müzik eğitimi kurumları ve programlarında 68 (%26.3), MEB' na bağlı kurumlardaki müzik dersleri ve/veya uygulamalarında 44 (%17), üniversitelerin mesleki müzik eğitimi veren kurumları ile diğer fakültelerinde verilen müzik/ müzik eğitimi derslerinde 33 (%12.7), müzik eğitimi ve teknolojisinde 13 (%5), yetenek sınavlarında 13 (%5) ve son olarak ta müzik eğitimi ve özel eğitim konularına ait 7 (%2.7) bildiri yer almaktadır. Toplantılardan sadece bir tanesi güzel sanatlar fakültesi müzik bölümünde, sekiz tanesi ise müzik eğitimi anabilim dallarında düzenlenmiştir.

1993 yılında düzenlenen “I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu” uzun yıllardır müzik türlerinin toplumlar üzerindeki etkileri hesaba katılmadan sadece birinin kabul görüp diğerlerinin reddedilmesi düşüncesinden yola çıkılarak, “Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yeri” konusu ile müzik eğitimine sağlayacağı katkıları bakımından önemi büyüktür. Konu başlığı paralelinde özellikle müzik türleri ve yansımalarına ilişkin konuların işlendiği bildiri sayısının fazla olduğu gözlenmektedir.

2001 yılında düzenlenen “I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu”, doğal olarak ses eğitimi, ses sağlığı ve koro eğitimi konularına ilişkin bildirimlerden oluşmuş, genel müzik eğitimi konusuna ait sadece bir bildiri gözlenmiştir.

2002 yılında düzenlenen “Uluslararası Avrupa’da ve Türk Cumhuriyetleri’nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi”, müzik eğitimi alanında düzenlenmiş ve basılmış tek kongre olması bakımından önemlidir. Genel müzik eğitimine ilişkin sunumlarda ve özellikle müzik eğitimi ve teknoloji alanlarında sunulan bildiri sayılarındaki artış, alana ilişkin çalışmaların hızlandığının göstergesidir. Sadece tek bildiri olmasına rağmen özel eğitim alanında bildiri olması da bu konuya ilginin başladığını işaret etmesi bakımından önemlidir. En düşündürücü sonuç, yıllardır uygulanan özel yetenek sınavlarına ilişkin fazla sunumun olmamasıdır.

2003 yılında düzenlenen “Cumhuriyetimizin Sekseninci Yılında Müzik Sempozyumu”, o zamana kadar ele alınmamış konuların işlenmiş olması bakımından oldukça önemlidir. Birçok alanda olduğu gibi artık müzik eğitimi de daha spesifik

konular ayrıntılı şekilde ele alınmaya başlanmıştır. Bunlardan en önemlisi üniversitelerin ve MEB'na bağlı eğitim kurumlarının programları ve müzik derslerine ilişkin çalışmalarıdır. 1998 yapılanmasının ardından üniversiteler ilk mezunlarını vermiş ve sonuçların hedefler doğrultusunda müzik öğretmeni yetiştirmeye uygun olmadığını bu nedenle mevcut program üzerinde değişiklikler yapma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Aynı şekilde, bilgi iletişiminin çok hızlı olduğu çağımızda PC ortamında yetişen gençlerin müzik beğenilerinin olgunlaşması, çağın gerisinde kalmadan değişimlere uyum sağlayabilecek doğrultuda kaliteyi fark edebilen müzik algısı oluşturabilecek içeriğe sahip programlara ihtiyaç olduğu tespit edilmiştir. MEB'na bağlı eğitimi kurumlarının üniversitelerin öğrenci kaynağı olduğu düşünülürse, iki kurumun yapılanması ve çalışmalarının işbirliği halinde olması gerektiği bütün bunlardan yola çıkılarak daha nitelikli sunumlara yer verildiği gözlenmiştir.

2004 yılında düzenlenen “1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu”, isminden de anlaşılacağı üzere müzik öğretmeni yetiştiren kurumların idari ve akademik yapılanmaları ile özellikle programlar ve dersler üzerine yapılan çalışmalardan oluşmaktadır. Az sayıda da olsa diğer alanlara ilişkin sunumlara yer verildiği gözlenmiştir.

2005 yılında düzenlenen “Müzik Sempozyumu”, Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü kapsamında yapılmış olup diğer toplantılarda sunulan müzik eğitimi başlık ve içerikli sunumların yanısıra ağırlıklı olarak müzik kültürüne ilişkin sunumların yer aldığı gözlenmiştir.

2006 yılında düzenlenen “Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu” nda, müzik dersleri ve yetenek sınavlarına ilişkin sunumlarda artış olduğu gözlenmiştir. Bu durum, eğitim kurumlarında uygulanan programların, bilgi toplumu olma yolunda hızla ilerleyen yeni nesile cevap veremediği, dolayısıyla çağın gerisinde kaldığı düşüncesinin ciddi boyutlarda gündeme geldiğini göstermektedir. Özel yetenek sınavlarıyla öğrenci alan eğitim kurumları da programlarını ve öğrenci seçimlerini yüzyılın teknolojik imkânlarını da kullanabilecek standartlara ulaşabilme çabasıyla araştırmalara yönelmişler ve bu amaçla çalışmalar yapmışlardır.

2009 yılında düzenlenen “8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu” nda, ülkemizdeki müzik eğitiminin sorunları ve çözüm önerileri konusu ile halen

uygulamada olan 1998 yapılanmasının müzik öğretmeni yetiştiren kurumların idari ve akademik konulara cevap veremediği ve bu nedenle alternatif programlar ve değişik önerilerin sunulduğu çalışmaların sayısında artış olduğu gözlenmiştir.

2010 yılında düzenlenen “IX. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu”, özellikle müzik ve teknoloji ile müzik ve özel eğitim konularında sunum sayısında artış olması bakımından önemlidir. Çünkü artık eğitimde geçerli olan; çoklu zekâ, bireysel farklılıklara dayalı ve özel eğitim gibi uygulamalardır ve bu programların uygulanabilmesi için programı uygulayıcı eğitimcilerin yetiştirilmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu amaçla yapılmış çalışmaların yanısıra özellikle müzik kültürü konusunu içeren bildirimlerde artış gözlenmiştir.

4.1.6. Türkiye’deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumlardaki Müzik Eğitimi Konulu Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın 3. alt probleminde yer alan; Türkiye’deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış kongre ve sempozyumlardaki müzik eğitimi konulu bildirimlerin “Ses Eğitimi”, “Çalgı Eğitimi” ve “Müzik Kuramları” ana başlıkları altında yer alan sonuçlarına ilişkin bulgulara ve yorumlarına yer verilmektedir.

4.1.7. Ses Eğitimi Alanındaki Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular

Bu başlık altında, kongre ve sempozyumlarda, ses alanında sunulan bildirimlerdeki; genel ses eğitimi, ses sağlığı ile koro eğitimi konularına ilişkin sonuçlar, her başlık kendi içinde ortak sonuçlar oluşturacak şekilde verilmektedir. Alana ilişkin bulgular, Ek-10’da yer alan bildirimlerden elde edilmiştir.

4.1.7.1. Genel Ses Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Programdaki ses eğitimi ders içerikleri, sadece öğretmen adayının sesini eğitmeye yönelik olup, öğrencilerinin seslerini eğitebilmeleri için gerekli olan öğretim bilgisi derslerine ve uygulamalarına yer vermemekte, dolayısıyla da müzik öğretmenliği özel alan yeterlikleriyle ilişkilendirildiğinde programda önemli eksiklik ve tutarsızlıkların bulunduğu görülmektedir.

- Bireysel ses eğitimi derslerinin, müzik öğretmenlerinin gereksinimlerini kısmen karşıladığı gözlenmiştir.

- Derse ilişkin amaç, içerik ve yöntemlerin açıkça belirtilmemiş olması, kurumlar ve öğretim elemanları arasında farklı sonuçlar alınmasına neden olmaktadır.

- Tekerleme çalışmalarının Türkçe'yi doğru kullanma konusunda öğrencileri bilgilendirdikleri ancak yöresel konuşma ve söyleme alışkanlıklarını gidermede istenen seviyede etkili olunmadığı tespit edilmiştir.

- Yetenek sınavlarında Türkçenin doğru kullanımına ve anatomik yapıya ilişkin değerlendirmelerin yetersiz kaldığı, sonrasındaki eğitimde ise başvuru materyallerin olumlu katkıları olduğu ancak öğrencilerin Türkçeyi doğru kullanma ile müziksel söyleme becerilerini birleştirerek sunma davranışlarına fazla yansımadağı gözlenmiştir.

- Öğretim programında, ölçme-değerlendirmeye ilişkin yöntemlerin bulunmadığı gözlenmiştir.

- Öğrencilerin çoğu ses egzersizlerini tanımadığından piyanoda uygulayamamakta ve dolayısıyla ders için ön hazırlık yapamamaktadırlar.

- Bireysel ses eğitimi dersinde uygulanan ses egzersizleri ve çalışılan eserlerde birçok öğrencinin ses sınırları zorlanmakta ve bundan dolayı ses sağlığına ilişkin problemler yaşanmaktadır.

- Ses eğitimi ders repertuarının çoğunlukla arie-antice, lied, ve okul şarkılarından oluştuğu, Türkçe eserlerin yeteri kadar yer almadığı ve söylenilmeğe çalışılanların da Almanların ve İtalyanların kendi halk türküleri için geliştirdikleri söyleme biçimlerine benzetildiği gözlenmiştir.

- Öğrencilere göre, başarılarını olumlu yönde etkileyen en önemli etkenlerin, dinleti ve konser gibi etkinlikler ile öğreticinin model olması ve sağlıklı iletişimidir.

- Sesin kalitesi, verimi ve dayanıklılığının dereceli olarak artmasının ancak düzenli uygulanan ses alıştırmalarıyla sağlanabileceği gözlenmiştir.

- Halen uygulanmakta olan öğretim programında, ses eğitimi dersleri haftada bir saat ve birden fazla öğrenciyle yapılmasından dolayı ses-nefes egzersizlerine ayrılan süre yeterli olmamaktadır. Bu nedenle, müzik öğretmenliği yeterlikleriyle ilişkilendirildiğinde ses eğitimine ayrılan sürenin derse ilişkin davranışların kazanılmasında yeterli olmadığı gözlenmiştir.

- Süre yetersizliğinden kaynaklanan bu sorun, daha derse ilişkin temel teknikler kazanılmadan, toplu ses eğitimi ve koro dersinin uygulanmasında da olumsuz sonuçlara neden olmaktadır.

- Yapılan araştırmalarda, yeni açılan müzik öğretmenliği anabilim dallarında, ses eğitimi alan derslerinde öğretim elemanı eksikliğinden kaynaklanan önemli sorunlar yaşanmaktadır.

- İnsan sesinin ortaöğretim sürecine rastlayan ve çocuk sesinden yetişkin sesine geçiş dönemi olarak bilinen mutasyon dönemi, sesin oluşması ve belli nitelikler kazanması bakımından dikkatle izlenmesi gereken bir dönemdir. Bu dönemde aile ile başlayıp programlı bir eğitim süreciyle ve duyarlı müzik öğretmenlerinin de doğru uygulamalarıyla verilen ses eğitimi, toplumu oluşturan bireylerin bu konuda bilgi ve olumlu alışkanlık sahibi olmalarını sağlayabilir. Aksi takdirde yapılan yanlış ve bilinçsiz uygulamalar kalıcı ses sorunlarına yol açabilir.

- Sesin sağlıklı ve etkili olarak kullanılmasının önem ve gerekleri bakımından bilgi ve deneyim sahibi olarak yetişmiş bulunan müzik öğretmenlerinin genel, özengen ve mesleksi müzik eğitiminin her basamağında, müziksel iletişim yoluyla, öğrencilerin seslerine ilişkin sorunları önleyici katkılarda bulunabileceği düşünülmektedir.

- Müzik öğretmeni adayları;

- ✓ Konuşma dilinde açık – seçiklik ve anlaşılabilirlik, entonasyonu denetleme becerisi ve doğru ses üretimi,
- ✓ Belli bir müzik kültürü oluşturabilmeye yönelik olarak dersin işleniş sürecinde zevk eğitim amacı ile sesini etkin kullanabilme,
- ✓ Okullarda yapılan müzik derslerinde gerçekleştirilecek küçük dinletiler yolu ile bireylerin beğenilerinin seçkinleşmesi ve müzik sanatına dair kültür tabanı oluşturulabilmesi,
- ✓ Repertuar zenginliği,
- ✓ Teknik kaygının yanı sıra öğrencilerin ileriki yaşantılarında kullanabilecekleri materyaller sayesinde sahip oldukları güven duygusunun ders işlenişinde ve sınıf hâkimiyetinde son derece önemli olduğunu düşünmektedirler.

- Müzik öğretmeni adayları, giriş yetenek sınavlarında müzikal söyleme becerisinin ölçme değerlendirme puanının düşük tutulmasından, ilgili derslerde ses ve eğitiminin taşıdığı önemin yeterince vurgulanmamasından ve bireysel ses eğitimi sürecinde etkili öğretim ve öğrenme stratejilerinin amaca yönelik biçimde belirlenmemiş olmasından dolayı hedef davranışların yeterli düzeyde kazanılmadığı görüşünde birleşmektedirler.

- 2000-2006 yılları arasında yapılan bir çalışmaya göre, ses eğitimi ve nitelikleri konusunda olumlu anlamda gelişmeler olduğu gözlenmiştir.

- Güzel sanatlar ve spor liselerinin kuruluşundan itibaren “Temel Sanat Eğitimi” adı altında “Koro” dersi öğretim programında ses eğitimi dersi verilmiş olduğu, 2006–2007 yılında düzenlenen bireysel ses eğitimi dersi öğretim programının ise sadece bireysel ses eğitimi dersine yönelik bir öğretim programı olarak geliştirildiği sonucuna varılmıştır.

- Bireysel ses eğitimi dersi için geliştirilen öğretim programı içeriğinin öğrenci merkezli bir program olması gerektiği amaçlanmıştır. Ancak öğretim programında, duyuşsal hedeflerin, devinişsel ve bilişsel hedeflere göre daha az olduğu gözlenmiştir.

- Programın temel yaklaşımı bölümünde yer alan bireysel ses eğitimi dersinin, koro ve müziksel işitme okuma ve yazma gibi ses kullanımını gerektiren derslerde verimi artırması ve ses kalitesinin korunması açısından önemli olduğu vurgulanmış olmasına rağmen müziksel işitme okuma ve yazma ve koro gibi ses kullanımını gerektiren önemli derslerin 9. sınıftan itibaren 10. ve 11. sınıflarda programa alındığı, bireysel ses eğitimi dersinin sadece 12. sınıflarda uygulanmasının programın içeriğinde yer alan ilke ve amaçlar açısından bazı sıkıntıları beraberinde getirebileceği düşünülebilir.

- İnsan davranışlarının temelini oluşturan motivasyon, eğitim alanında bireyin derse ilgisini, öğrenme isteğini, başarısını ve yaratıcılığını önemli ölçüde etkilemektedir. Öğrencilerin motivasyonlarının ölçülmesi ve belli bir öğrenme-öğretme süreci sonunda öğrencilerin motivasyon farklılıklarına bakılması, öğrenme-öğretme sürecinin değerlendirilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi yönünde eğitimcilere fikir verebilir. Bu bağlamda, eğitimin her alanında olduğu gibi, müzik eğitimi alanında da, motivasyonun ölçülebilmesi için araştırmaların yapılması ve ölçme araçlarının geliştirilmesi yararlı olacaktır.

- Bu araştırmada bireysel ses eğitimi dersine yönelik bir motivasyon ölçeği geliştirilmiştir. 41 maddeden oluşan öndeneme formunun 200 kişiye uygulanmasından sonra yapılan analizler sonucunda, madde-test korelasyon katsayısı 0,30’dan düşük olan ve faktör analizi sonucunda faktör yük değeri 0,45’den düşük

olan maddeler ölçekten atılmıştır. Kalan 28 maddenin analizi sonucunda ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,93 olarak bulunmuştur. Bu sonuç, “Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Motivasyon Ölçeği” nin geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Geçerliliği ve güvenilirliği saptanan bu motivasyon ölçeğinin, eğitim sürecinin değerlendirilmesi ve doğru yönlendirilmesine katkı sağlayarak müzik öğretmeni adaylarının niteliğini artıracığı, bireysel ses eğitimi dersi öğretim elemanlarına ve araştırmacılara yararlı olacağı umulmaktadır.

- Basbariton sesler için düzenlenmiş olan piyano eşlikli türkülerin, basbariton ses grubunun eğitim sürecinde ne ölçüde kullanılabilir olduğunun araştırılması amacıyla dört Türk bestecisine ait 26 eserin analizi yapılan çalışmada;

- ✓ Eserlerin eğitimde kullanılabilirliği ancak repertuardaki yabancı kaynaklı eserlere öncelik tanındığından dolayı fazla yer verilmediği ortaya çıkmıştır.
- ✓ Son yıllarda Türk bestecilerinin daha gündemde bulunması Türk eserlerinin seslendirilmesi, operalarda, senfonilerde, eğitim kurumlarında yer alması, çağdaş Türk müziği adına bestecilerimizin düzenlemiş olduğu Anadolu kültürünü ifade eden eserlere bakış açısının değişmiş olduğunu ortaya koymuştur.
- ✓ Türkülerdeki kullanılan ton, basbariton ses aralığı açısından, prozodi uyumları seslendirme açısından, cümle yapısı nefes-ses tekniği açısından, uzun hava formu taşıyan türkü sözlerinin her girişten önceki ara müzikleri icracının esere adaptasyonunun sağlaması açısından, melodilerin genel olarak akılda kalıcı olması öğrencinin öğrenimine kolaylık sağlayacağından, ses icracısına yardımcı olabilmesi ve özellikle tartım açısından kılavuz ve destek niteliğindedir.

- Müzik eğitimi öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda, çoğunluğunun ses eğitiminin amaçlarına yönelik; insan sesinin oluşumu, sesin özellikleri, sesi oluşturan organlar, sesi doğru kullanma ve koruma alışkanlıkları, sesi

yanlış kullanma sonucunda rastlanan hastalıklar konusunda net bir fikre sahip olmadıklarını ortaya koymaktadır.

- Ses eğitimi derslerinin, okul müziğinde gerekli olan kuramsal bilgileri, uygulamada kullandığı eserler açısından yeterli çeşitliliğe sahip olmadığını ve anatomik ve fizyolojik yapıya uygun, doğru ses üretme ve kullanma, doğru nefes teknikleriyle birlikte, diksiyon, artikülasyon çalışmalarıyla, okul müziği uygulamalarındaki teknik donanımı kazanmasında yeterli olmamış olabileceğini göstermektedir.

4.1.7.2. Ses Sağlığı Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Ses problemleri yavaş gelişir ancak doğru bir eğitimle gerilemeye başlayabilir.

- Müzik bölümü öğrencilerinin seslerinde önemli sorunlar bulunduğu gözlenmiştir. Bu sorunların programlı bir ses eğitimi almış olmalarına rağmen AGS lisesi müzik bölümü mezunlarında fazla oluşu bu ortaöğretim kurumlarında okutulan müziksel işitme-okuma ve özellikle koro derslerinde başarıya ulaşma çabasıyla kapasitelerinin üzerinde kullanılmasına bağlanmaktadır.

- Mutasyon dönemi vücutta birçok değişiklik ve gelişme yaşanır. Hızlı bir gelişim gösteren ses karakteri de bu dönemde değişerek, vücuda uygun erişkin sesi olma yolundadır. Sesin gelişimi döneminin özellikleri dikkate alınmadan bilinçsizce oluşturulan repertuarlar, fizyolojik ve psikolojik hasarlara sebep olmakta ve geçiş dönemindeki tonlara alışamayan çocuklar bu dönemde zorluk yaşamaktadırlar. Bu da narin ve hassas yapının zarar görmesine ve kalıcı hastalıklara hatta öğrencilerin ömür boyu seslerini kaybetmelerine neden olmaktadır.

- 2000-2006 yılları arasında;
 - ✓ Müzik öğretmenleri tarafından mutasyon dönemindeki çocukların ses eğitimine yönelik yapılan çalışmalarda pek fark görülmediği,
 - ✓ Ses problemlerinde azalma olduğu,

- ✓ Öğretmenlerin ses problemleri yaşadığı ve bu durumun özellikle mesleğe başladıktan sonra ortaya çıktığı,
- ✓ Öğretmenlerin mutasyon konusunda yeterli bilgiye sahip olmaları konusunda artış olduğu, az da olsa dönemin ses özelliklerine uygun repertuar oluşturulduğu,
- ✓ Sesi yanlış ve kötü kullanma alışkanlığında bir azalma olmadığı gözlenmiştir.
- ✓ Sigara kullanımının ses, solunum yolları, ciğerler ve bütün vücut üzerindeki olumsuz etkileri olduğu gözlenmiştir.

4.1.7.3. Koro Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Koro Eğitimi dersinin işlevselliği göz önüne alındığında, programda süre ve zamanlamaya ilgili aksaklıklar gözlenmektedir.
- 2000-2006 yılları arasında yapılan bir araştırmaya göre; ilköğretim, lise ve üniversitelerde ses eğitimi alma oranında artış olduğu ve koroya olan ilginin arttığı gözlenmiştir. Ancak mutasyon dönemine yönelik bilgi edinme düzeyinde fazla artış gözlenmemiştir.
- Müziksel bir varlık olarak dünyaya gelen insanoğlu, bir araya gelerek kendi sesleriyle seslenmek, birlikte söz ve şarkı söylemek üzere oluşturdukları müziksel topluluklar olan korolarda görev alarak bireyselliğin ve toplumsallığın farkına varırlar.
- İnsanlar koro eğitimi sayesinde, doğru soluk alıp-verme, doğru duruş-oturuş, dilin doğru kullanılması (boğumlama- artikülasyon), kelimelerin doğru-düzgün telaffuz edilmesi, şarkı söyleme ile ilgili organların doğru çalıştırılması ve sağlıklı olması gibi fiziksel özelliklerini kontrol edebilirler. Böylece olumsuzluklara neden olabilecek durumları olumluya çevirebilirler.

- İnsanlar koro eğitimi sayesinde, etkili ve güzel ses üretmenin yanısıra müziksel gelişiminde etkili, verimli ve belirleyici olumlu davranış ve becerileri de öğrenirler.
- Koro programları hazırlarken, hedef ve hedef davranışların saptanması ve koroda ses eğitimi uygulamaları kapsamında seslendirilecek yapıtların belirlenmesi aşamasında, konser programlarının içeriğini, sanatsal niteliklerini, tür ve biçim bakımından çeşitliliğini düşünmek gerekmektedir.
- Ülkemizde, çok sesli korolar, çocuk koroları, geleneksel korolar ve amatör koroların sayısı oldukça azdır. Devlet kurumları da nitelikli koro müziklerini halk kitlelerine ulaştırma konusunda yeteri kadar etkin olamamaktadır.

4.1.8. Çalgı Eğitimi Alanındaki Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde, kongre ve sempozyumlarda, çalgı başlığı altında sunulan bildirilerdeki; “Genel Çalgı Eğitimi”, “Piyano Eğitimi”, “Keman ve Viyola Eğitimi”, “Viyolonsel ve Kontrbas Eğitimi”, “Flüt Eğitimi”, “Gitar Eğitimi” ve “Bağlama Eğitimi” konularına ilişkin sonuçlar, her başlık kendi içinde ortak sonuçlar oluşturularak verilmektedir. Alana ilişkin bulgular, Ek-11’de yer alan bildirilerden elde edilmiştir.

4.1.8.1. Genel Çalgı Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Herhangi bir enstrümanı çalmak için kullanılan uzuvlar, bireyin başta mesleki hayatı olmak üzere tüm yaşamı için önemlidir. Ancak mesleği müzik olan bireyler hayatlarının herhangi bir döneminde çalgı çalmaktan kaynaklanabilecek fiziksel sorunlarla karşılaşabilirler. Bu konuda yapılan literatür taramalarında, çalgı eğitimi alan öğrencilerin fiziksel standartlarına ait çalışmalara rastlanmamıştır.
- AİBÜ Eğitim Fakültesi GSEB ME ABD’nde, fizyoterapistlerle işbirliği içinde yapılan öğrenci seçimleri ve çalgı belirleme aşamasında 50 keman öğrencisi

üzerinde ölçümler yapılmıştır. Bunun doğal bir getirisi olarak da öğrencilerin fiziksel profillerinin benzerlik gösterdiği saptanmıştır. Ancak, öğrencilerin çalmaya yönelik şikâyetleri ile fiziksel durumları karşılaştırıldığında, boyundaki gergin bantların çalma esnasında ve sonrasında ağrı gibi şikâyetlerin artmasına neden olduğu, buna bağlı olarak da çalma esnasında ve sonrasında icracıda, çalma süresinin kısalması, performans düşüklüğü ve hatta enstrümanı bırakmaya kadar varabilen çeşitli olumsuz durumların oluştuğu gözlenmiştir.

- AGSL’ den üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümlerine gelen öğrencilerin çalgı eğitiminde, her basamaktaki teknik ve müzikal kazanımlarda yeterli düzeyde olmadıkları gözlenmiştir. Öğrenci, çalgısında ulaştığı olduğunu düşündüğü teknik düzeyin gerçekçi olmadığını, edindiği temel konularda önemli yanlışlar bulunduğunu ve yanlışın düzeltilmesinin o tekniğin ilk kez öğrenilmesinden daha güç olduğu bir durumla karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum ise öğrenciyi hem arkadaşları arasında başarısız ya da geri kalmış duruma düşürecek hem de çalgıdan uzaklaşmasına neden olacaktır. Böylece de 8 yıl olduğu düşünülen eğitim süresi de doğal olarak azalacaktır.

- Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği ABD, Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü’nde öğrenim gören 201 öğrenci ile yapılan çalgı çalışma tutum ve alışkanlıkları;

- ✓ Çalışma süreleri günlük en düşük 1-2 saat ile en yüksek 3-4 saat ile çalışma aralığında farklılık göstermektedir.
- ✓ Çalgı öğretmeninden yeterince yararlanabildiğini düşünen öğrenciler yüksek çalgı çalışma tutum ve alışkanlığı sergilemişler, gruplar arasında ise anlamlı bir farklılık görülmemiştir.
- ✓ Ailenin aylık gelir düzeyi yüksek olan öğrencilerde en yüksek, ailesinin gelir düzeyi en düşük olan öğrencilerde ise en düşük çalgı çalışma tutum ve alışkanlığı görülmüş, gruplar arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

- ✓ İleriye dönük hedeflere göre, çalgısıyla ileriye dönük hedefi “yurt dışında eğitim almak” olan öğrenciler en yüksek, “ileriki meslek yaşantımda çalgısından yaralanmayı düşünmeyen” öğrenciler ise en düşük çalgı çalışma tutum ve alışkanlığına sahiptir.
- ✓ Nörobilim yöntemleriyle ve görüntüleme teknikleriyle yapılan çalışmalarda; gerçek performans ile zihinsel imgeleme sırasında beynin aynı bölgelerinde hareketlilik gözlenmekte dolayısıyla zihinsel çalışmaların performans üzerindeki etkisini daha somut olarak kanıtlamaktadırlar.

- Ülkemizde sözlü müziğin daha ön planda olması, çalgı müziği alanındaki gelişmelerin istenilen düzeye gelmemesinde etken olan bir faktör olabilir. Ülkemizde saz müziğinin gelişebilmesi için, çalgıların teknik yapıları, çalma teknikleri, geliştirilme imkânları ile ilgili belirgin standartların oluşturulması ve çalgı metodu konusunda da bilimsel ve sistematik yaklaşımlarla yeni üretimlerde bulunulması gerekmektedir.

- Türk müziğinin önemli bestecileri ve eğitimcileri, Türk müziğinin gerçek duygusunun ancak dinleyerek, meşk ederek ve eser ezberleyerek elde edilebileceğini ifade ederlerken, bu alanda yazılacak metotlarda bu konunun da ayrıca vurgulanması gerektiğini ve sadece metotla çalışmanın Geleneksel Türk Müziği çalgı eğitiminde yeterli olamayacağını belirtmektedirler.

- Türk müziği çalgı metodları, Türk müziği ses sisteminin farklı olması ve üslup, tavır ve taksim gibi Türk müziğine özgü unsurlardan dolayı, batı müziği çalgı metodlarından farklı bir şekilde ele alınabilir.

- Çalgı öğretim metodlarının oluşturulması, çalgı müziğine katkı sağlayacak bestekârlar ve saz eserlerimizin her ölçüsünde saklı duran icra, üslup ve teknikleri gün ışığına çıkarmak için çalışmaların başlatılması gerekmektedir. Saz eserlerinde saklı olan her alan çalışılmalı ve gün ışığına çıkarılmalıdır. Çalışılmayan göz ardı edilen her alan kültür dağarımızın yitik değerleri olarak kalmaya devam edecektir. Geleneksel Türk çalgılarının eğitimi yapılan konservatuar ve fakültelere

bakıldığında, batıdan bize geçen çalgılara ait yerli ve yabancı çalgı metotlarının bulunmasına karşılık, yerli çalgılarımıza ait metotların bulunmadığı, onların da birbirinden farklı yol ve teknikler izlediği görülmektedir. Tambur, kanun klasik kemençe, ney, ud, vd. gibi çalgılarımızda günümüzde çeşitli türlerde yazılmış metotlar görülmektedir. İçerik olarak tartışılrsa da bu gibi çalışmalar ilerisi için sevindiricidir.

- Günümüzde icraların zenginleşmesinden doğan ihtiyaçlar, artık her saz için çok sayıda metot yazılmasını zorunlu kılmıştır. Özellikle icra teknikleri ve üslup konusunu vurgulayan çalışmaların daha da yaygınlaştırılması gereklidir. Şu bir gerçektir ki Türk müziğinde icra edilen peşrev, methal, saz semaisi, sirto, oyun havaları, longa vd. gibi saz eserlerimiz icra, teknik ve üslup açısından gayet zengindirler. Belki de bu yüzden hemen her metot birkaç alıştırımadan sonra ağırlıklı bir şekilde saz eserlerine yer vermektedir. Bu durum bir Türk müziği çalgısının eğitiminde saz eserlerinin ne derece önemli olduğuna işaret ederken, aynı zamanda belki de o düzey ve kalitede etüd yazılmadığının da bir göstergesi olabilir. Bu nedenle yeni hazırlanacak metotlarda kapsama alınacak repertuarın teknik ve içerik yapısı, Türk müziği çalgı eğitiminde de üzerinde önemle durulması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalgıların daha ileri düzeyde kullanımları çalgı müziğine yeni bir bakış açısı getirecektir.

4.1.8.2. Piyano Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- MMM'nden günümüze, müzik öğretmeni yetiştiren tüm kurumlarda piyano eğitimi ders içeriklerinde aşağı yukarı aynı hedefler yer almaktadır.
- Müzik öğretmeni adaylarının, piyano eğitimi sürecinde müzik öğretmenliği programının gerekleri doğrultusunda kendi düzeylerine uygun bir teknik alıştırma metoduna ihtiyaç duydukları belirlenmiştir.
- Kuramsal bilgiler, piyano eğitimi sürecinde, piyano öğretmenleri ve öğrencileri tarafından etkili biçimde kullanılmaktadır.

- Piyano eğitimi alanında çoğu “bilirkişi” düzeyinde olan öğretmen ve akademisyenler, eğitim aldıkları ve iş deneyimi kazandıkları ortamda çağdaş müzik eğitiminin ve faaliyetinin eksik olmasını çağdaş müzikal yapılara ilişkin tercih, ilgi ve bilgi düzeylerinin düşük olmasına bağlamaktadırlar. Ülkenin her yerine öğretmen ve akademisyen yetiştiren bir kurumdaki böyle önemli bir eksiklik ise, ulusal düzeyde sorun olarak algılanmalıdır.

- 1998 yılı ve sonrasında başlayan yeniden yapılanma kapsamındaki YÖK programında yetişen öğrencilerin alan bilgi ve becerisindeki eksikliklerinin öğretmenlik becerilerine de aynı derecede yansdığı gözlenmiştir.

- Günümüzde halen müzik dersliği, piyanosu ve elektronik orgu bulunmayan okulların olması, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda alınan piyano eğitiminin okul müzik eğitiminde kullanılabilirliğini olumsuz olarak etkilediği gözlenmiştir.

- Çağdaş Türk bestecilerinin eğitim amaçlı kullanılabilecek eserlerinin piyano eğitimi literatüründe az olduğu gözlenmiştir. Var olanlar da güçlükler içermektedir.

- Piyano eğitiminde video öğretiminin, öğrencilere hangi kriterlere göre değerlendirildiğini, kendilerinden ne beklediğini bilmelerini, bunların yanında, kendilerini izlerken ve doğru performans davranışlarına dikkat ederken, iyi müzik alışkanlıkları geliştirmeleri yanında, eğitilmiş bir dinleyici ve gözlemci olmayı öğrettiği gözlenmiştir.

- NLP tekniğine dayalı olarak gerçekleştirilen bir araştırmada, NLP tekniğinin açık bir şekilde performansı artırdığı ve bu sonucun psikolojik desteğe bağlı olmadığı gözlenmiştir.

- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi GS Eğitimi Bölümü ME ABD’nda yapılan bir araştırmada, piyano eğitiminin bütün aşamaları, ayrıntılı planlanmış ve müzik öğretmenliğinin gerekleri dikkate alınarak, çağdaş program geliştirme ilkeleri çerçevesinde bir piyano öğretim programı oluşturulduğu gözlenmiştir.

- Yapılan bir araştırmada, piyano eğitiminde kullanılacak materyallerin, eğitsel hedeflere uygunluğunu saptamada, oğretici niteliklerinin olduğu kadar tarihi, stilistik, yapısal özelliklerinin de incelemek amacıyla “eğitsel amaçlarla yazılmış tanıma eserleri olmaları” , “fügal formlara geçiş niteliği taşımaları” ve hatta piyano öğrenmede birer teknik yapıt (etüt) olarak ele alınıyor olmaları gibi nedenlerle, piyano eğitimi dağarcığının temel yapı taşlarından biri olduğu düşünölen Envansiyonlar’ın önemli bir eğitim aracı olduğu saptanmıştır.

- Öğretim elemanlarının büyük bir kısmı, pedal öğretimine başlamak için, öğrencinin temel teknik becerileri kazanmış olması gerektiğini düşünmektedirler.

- Öğretim elemanlarının büyük bir kısmı, pedal öğretiminde piyano metot ve albümlerindeki pedal kullanımı gerektiren parçalardan, az bir kısmı kadans, koral vb. çalışmalardan, çok az kısmı ise, pedal öğretimini amaçlayarak hazırlanmış metotlardan yararlandıklarını belirtmişlerdir.

- Pedal öğretimini amaçlayarak hazırlanmış metotlardan yararlanma oranının düşük olması, bu amaçla yazılmış metotların sayıca az olmasındandır.

- Pedal kullanımında çok önemli olan müziksel işitme ve armoni konusunda öğrencilerin yeterli olmadıkları gözlenmiştir.

- Öğretim elemanları, başlangıç piyano eğitiminde kullanacakları metotları seçerken öğrencilerin yaş faktörü, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel özellikleri ile teknik becerilerini de göz önünde bulundurmaktadırlar.

- Piyano öğretim programlarına göre, öğrencilerin kazanması öngörölen en önemli hedef davranışlar sırasıyla:

- ✓ Piyanoya başlangıç aşamasında gerekli olan duruş, tutuş, parmak, el ve bileklerin doğru konumu,
- ✓ Legato, stakkato, non legato gibi piyano çalma temel tekniklerini istenilen nitelikte yapabilme,
- ✓ Çalınması gereken etüt ve eserleri, hız, gürlük ve ifade terimleri gibi tüm özelliklerine göre bir bütün olarak seslendirebilme,

- ✓ Çalışırken aynı tempoda kalabilme ve ritimleri doğru çalabilmek için çalışırken sayma alışkanlığı kazanma,
- ✓ Seviyelerine uygun eserleri deşifre edebilme,
- ✓ Yapılan müzikten haz alabilme ve kendine güvenme,
- ✓ Piyano enstrümanına hâkim olabilme, piyano çalmaya özenme şeklindedir.

- Öğrenciler piyano eğitiminde motivasyonlarını olumlu etkileyen faktörlerden en önemlilerinin, öğretim elemanlarının anlayış ve hoşgörüsü, ilgisi, piyano çalma isteği, planlılık ve bireysel farklılıklara dayalı ders işleyiş yöntemleri ile mesleki gereklilik olduğunu belirtmişlerdir.

- Öğrenciler piyano eğitiminde motivasyonlarını olumsuz etkileyen faktörlerden en önemlilerinin ise, eğitime başlama yaşı, çalışmaya yeterli zaman ayıramamak ve derse hazırlanamamak, derse ayrılan zamanın yetersizliği, kendine olan güvensizlik, gerekli olan ortam ve materyal sıkıntısı, topluluk önünde sunum, bireysel problemler ile ders öğretim elemanlarının ders dışında kendileriyle ilgilenmemeleri olduğunu belirtmişlerdir.

- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda alınan piyano eğitiminin müzik öğretmenliği mesleğine yansımadağı ve bunun sebebinin ise, müzik öğretmenlerinin, piyanonun kullanılabilirliğine yönelik yeterli donanıma sahip olmadıklarını göstermektedir.

- Piyano eğitiminde öğrencide saptanan görsel, işitsel ve dokunsal algı türlerine göre ders yapmanın, öğrenci başarısını ve motivasyonunu arttıracığı gözlenmiştir.

- Öğrencilerin, piyano eğitimi sayesinde, edindikleri teknik bilgileri doğru kullanarak kendilerini müzik yoluyla ifade ettikleri ve müzikal davranışlar kazandıkları gözlenmiştir.

- ME ABD piyano eğitimcisi yetiştirme ve sağlama işi yurt dışına öğrenci gönderme, kurumda asistan yetiştirme, araştırma görevlisi alma, yurt dışından eleman getirme, yabancı uyruklu elemanlardan yararlanma şeklinde yürütülmüştür.

- Ancak mevcut anabilim dallarının yarısından çoğunda piyano eğitimcisine ihtiyaç duyulduğu gözlenmiştir.

- “Eşlik – Korepetisyon” dersinin amacı YÖK tarafından, piyano ve diğer çalgılar için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerini çalma ya da doğaçlama eşlik çalışmalarını kapsar şekilde belirlenmiştir.

- Dersin bir dönem ve haftalık bir saatle sınırlı olmasından dolayı müzik öğretmenlerinin eşlik konusunda problemleri olduğu ve dersin içeriğinin okul müziği içeriği ile tamamen örtüşmediği gözlenmiştir.

- Şarkı öğretiminde yapılacak eşlik, parçanın temiz seslerle, doğru tempo ve nüanslarla verilmek istenen duygu, düşünce ve temanın yansıtılması bakımından çok önemlidir.

- Parmaklar, eller ve kollar bir müzisyenin en değerli uzuvlarıdır. Onun tüm mesleki kariyeri, geçimi, tüm yaşamı; nazik bir parmak, sinir, tendon veya kas üzerine hassas bir şekilde dengelenir. Ancak, her düzeyde müzisyenin hayatının herhangi bir döneminde çalgı çalmaktan kaynaklanabilecek fiziksel sorunlarla karşılaşma riski bulunmaktadır.

- Piyano tekniğinin temelini oluşturan bedensel yapıların (duruş, oturuş ve el konumu) özelliklerinin eksikliği ya da yanlışlığı, piyano eğitimi sürecinde öğrencilerde çeşitli fiziksel rahatsızlıkların oluşmasına neden olabilir. Bunlara sebep olabilecek etkenlerden bazıları:

- ✓ Klavye önünde vücudun kambur duruşu,
- ✓ Yanlış el dengesi üzerine kurulu parmak dengesi,
- ✓ Piyanistik organların tanınmaması ve kontrol altına alınmaması, gereksiz efor sarf edilmesine ve piyanistik organlarda aşınma,

- ✓ Öğrenciler için etüt ve eser seçilirken, çalgıdaki teknik seviyelerinin göz önünde bulundurulmaması,
- ✓ Öğrencilerin sınav-konser hazırlıklarında bireysel çalışma saatlerini birden arttırması,
- ✓ Piyano derslerinde piyano çaldıktan sonra yapılabilen gevşeme egzersizlerine çok az yer verilmesidir.

- Probleme dayalı öğrenme modeli kullanılarak işlenen derslerde, geleneksel öğretim metodunun kullanılarak işlenen derslere oranla; bağımsız düşünce geliştirme ve mesleki hayatlarında karşılaşacakları problemlere karşı hazır oluşluk süreçlerini hızlandırması bakımından daha başarılı sonuçlar alındığı gözlenmiştir.

- Probleme dayalı öğrenme sayesinde adaylar, piyano dersine ait kişisel birikimlerini kullanarak, ileride karşılaşabilecekleri problemlere karşı önceden hazırlanmış olurlar. Dolayısıyla görüp işittikleri hataları düzeltirken söyleyerek, yaparak, uygulayarak öğrenme sağlarlar.

- Çağdaş Türk müziği repertuarının nicel ve nitel açıdan yetersiz olmasına bağlı olarak piyano eğitimi sürecinde çağdaş Türk müziği eserlerinin tanıtım seviyesinde kaldığı görülmektedir.

- Bireylerin davranış ve düşünce biçimlerini belirleyen metaprogramlar, piyano eğitiminde, eğitimcilere bilinçli bir şekilde uygulayabileceği yaklaşımlara ışık tutarak öğretme güçlerini arttırarak kendilerine, öğrencinin davranış biçimine göre öğretim yapabilme kolaylığı sağlaması bakımından da öğrenciye, dolayısıyla da eğitime olumlu katkılar sağlayacaktır.

- Akademik piyano eğitiminde, bazı kurumların Türk eseri kullanımına kesin olarak yer verirken, bazı kurumların kısmen yer verdiği gözlenmiştir.

- Piyano öğretmenlerinin hemen hemen tamamının daha önce bir Türk eseri çaldığı, önemli bir kısmının her seviyeye uygun Türk eseri olduğunu

düşündüğü, tamamına yakın bir kısmının ise Türk eserlerinden yararlanmak gerektiği düşüncesinde oldukları gözlenmiştir.

- Piyano öğretmenlerinin, kendi kültürümüzü, aksak ritimleri ve Türk piyano literatürünü tanımak ve tanıtmak zorunda olduğumuz görüşünde oldukları, ancak bestecilerin daha düşük seviyeler için de parça üretmeleri gerektiği görüşünde birleştikleri görülmektedir.

- Öğretim elemanları, nota bulma ve parçaların tanıtımı konusunda problem yaşamaktadırlar.

- Eserlerin bilinmesi açısından akademik unvanlarda pek fark görülmezken, eserlerin kullanımı açısından Prof., Doç. ve Yrd. Doç. unvanlarındaki öğretim elemanlarının Öğr. Gör. ve Ar. Gör. unvanındakilere göre, Türk eserlerini daha çok kullandıkları gözlenmiştir.

- Mesleksi müzik eğitimi çerçevesinde piyano eğitiminde, yansıtıcı düşünme odaklı öğretimin özellikle bilişsel becerilerin ön planda olduğu öğrenme boyutunda etkili olduğu gözlenmiştir.

- Güzel sanatlar eğitimi bölümünde okuyan müzik öğretmeni adaylarının piyano dersi motivasyonuna ilişkin yapılan çalışmada, öğrencilerin çoğunun yüksek düzeyde motivasyon sahibi, bir kısmının ise orta düzeyde motivasyon sahibi oldukları gözlenmiştir.

- Öğrencilerin kişilik özellikleri ile piyano dersi motivasyonunun kendilik algısı, genel motivasyon, deneyime açıklık, yumuşak başlılık ve sorumluluk alt boyutları arasında herhangi bir ilişkiye rastlanmamıştır.

- Piyano öğretim elemanları, dersi verimli hale getirmek için öğrencinin düzeyini belirlemektedir.

- Piyano ders saatlerinin 1 saat olması, bu dersin gerektirdiği bilgi ve becerilerin kazanılması bakımından pek yeterli değildir.

- Kurumdaki piyanoların nitelik ve sayı bakımından ihtiyacı karşılamadığı belirlenmiştir.

- Öğrencilerin kurumda yapılan piyano dersinin etkili ve verimli geçtiği fikrine kısmen katıldığı saptanmıştır.
- Öğrencilerin aldıkları piyano eğitiminin müzik öğretmeni oldukları takdirde, okul şarkılarına eşlik edebilme davranışını büyük ölçüde,
- Okul şarkılarını deşifre çalabilme davranışı bakımından kısmen yeterli olduğu görüşündedirler.
- 1920-2010 yılları arasında piyano için eser yazmış Türk bestecisi sayısı toplam 93'dür.
- Piyano için toplam 474 eser yazıldığı tespit edilmiştir. Bu eserler, solo piyano eserleri, dört el-iki ve/veya daha fazla piyano için eserler ve piyano ve orkestra eserleri başlıkları altında üç kategoriye ayrılmıştır. Verilere bakıldığında, bestecilerin en çok solo piyano eseri besteledikleri görülmektedir.
- Eserlerin önemli bir kısmının 1990-1999 yılları arasında bestelendiği tespit edilmiştir.
- Özellikle yeni kuşakta her geçen gün sayıları artan bestecilerimizin olduğu göz önüne alındığında, son birkaç yıla ait eserlerin henüz yazılı kaynaklara aktarılmamış olduğu gözlenmiştir.
- Araştırmanın 90 yıllık bir süreci kapsadığı düşünülürse, eser sayısının fazla olmadığı düşünülmektedir.

4.1.8.3. Keman ve Viyola Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Keman eğitimine ilişkin yapılan bir araştırmaya göre;
 - ✓ Bilişsel hedeflerden, kemanın ve yayın fiziksel özelliklerini tanıyarak keman çalma ile ilgili ön bilgileri kazanmış oldukları gözlenmiştir.
 - ✓ Devinişsel hedeflerden, kemanın ve yayın doğru tutuşuyla ilgili ön bilgileri kazanmış olarak keman çalmaya hazır oldukları gözlenmiştir.

- ✓ Devinişsel hedeflerden, yayın kullanımına ilişkin belirlenen hedeflerin büyük oranda gerekleştigi gözlenmiştir.
- ✓ Programda öğrenciler için belirlenen birinci yarıyıl hedeflerinin büyük oranda gerekleştigi ancak keman eğitimi için kısa bir süre olan bir yarıyılıda, keman çalmadaki temel davranışların tamamen yerleşmediği gözlenmiştir.
- Keman öğretim elemanları, ME ABD’ larında, keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarındaki performans ölçmede, “ ölçme-değerlendirmenin” gereği olan “geçerlik - güvenilirlik ve kullanılşılık” ilkelerinin sağlandığı görüşündedirler.
- Ancak öğretim elemanlarının hedef becerilerde yaşanan sorunları farklı derecelendirmeleri, performans ölçümünün sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı hale getirilmesinde sistematik bir ölçme aracının geliştirilerek kullanılmasının yararlı olduğu görüşünü ortaya koymaktadır.
- HÜ Devlet konservatuvarı ile Bakü Müzik Akademisi’nde uygulanan keman eğitimine ilişkin bir karşılaştırmada;
 - ✓ HÜ Devlet Konservatuvarı üniversiteye bağlı bir yüksek okul, Bakü Müzik Akademisi ise daha özerk bir yapı görünümünde bir kurumdur. Her iki kurumda ilköğretim, orta öğretim, lisans/bakalavır, yüksek lisans/magistratura, sanatta yeterlilik/aspirantura, olmak üzere beş düzeyde keman eğitimi verilmektedir.
 - ✓ HÜ Devlet Konservatuvarı’nda keman eğitimi ilköğretim altıncı sınıfta başlarken Bakü Müzik Akademisi’nde ilköğretim birinci sınıfta başlamaktadır.
 - ✓ Yılsonu keman sınav programlarında, HÜ Devlet Konservatuvarı’nda öğrencisinin düzeyine göre öğretmene çok büyük sorumluluk yüklenirken, Bakü Müzik Akademisi’nde besteci, eser adı ve etüt numaraları ayrıntılı bir şekilde verilmektedir.

- ✓ Yıllonun keman sınav programlarında, HÜ Devlet Konservatuvarı'nın programında Türk bestecinin bir eserini çalma zorunluluğu belirtilmemişken Bakü Müzik Akademisi'nin programında Azeri bestecinin bir eserini çalma zorunluluğu bulunmaktadır.
- ✓ Ayrıca Bakü Müzik Akademisi'nde ilköğretim ikinci sınıftan itibaren "ırcacılık tecrübesi" dersi verilerek öğrencilerin sahneye küçük yaştan itibaren alışmaları sağlanmaktadır.
- Yaklaşık yarım yüzyıldır artarak devam eden keman eğitimine yönelik metot, albüm gibi çalışmaların müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda kullanıldığı görülmektedir.
- Öğretim elemanları tarafından en çok tercih edilen kitaplar içerik olarak farklılıklarının yanı sıra birbirini tamamlayıcı özelliktedir. Örneğin, Ömer Can'ın kitapları klasik keman eğitimi ilkelerine göre evrensel keman literatürünün seçkin örneklerinden, Ali Uçan'ın kitapları Türk müzik kültürü ürünlerinin ağırlıklı olarak verildiği örneklerden, Burhan Hüseyin'in "Türkü Demeti" albümü piyano eşlikli türkülerden, Ş. Çilden ve Y. Şendurur'un kitabı da klasik keman edebiyatının ve Türk müzik eğitimcilerinin piyano eşlikli keman eserlerinden oluşmuştur.
- En çok tercih edilen beş kitabın yazarlarının da müzik öğretmenliği eğitimi kökenli olduğu gözlenmiştir.
- Keman öğretim elemanlarının, yay tekniklerinin uygulanmasındaki doğru davranışlar konusunda farklı görüş ve uygulamalara sahip olduğu gözlenmiştir.
- Viyola ve keman büyük ölçüde benzerlik göstermelerine karşın, teknik bakımdan hassas ve ince farklılıklara sahiptir.

4.1.8.4. Viyolonsel ve Kontrbas Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Genel müzik eğitimi içerisinde viyolonsel eğitimi sürecinde program geliştirme ve uygulama açısından tutarsızlıklar ve eksiklikler olduğu,
- Güzel sanatlar liselerinin fakültelere alt yapı teşkil etmesine rağmen ilgili kurumlardaki eğitimciler arasında diyalog eksikliği bulunmakta ve viyolonsel eğitimi sürecinin birlikte yürütülmediği,
- Viyolonsel eğitimcileri hem sayı olarak hem de nitelik bakımında yeterli olmadığı,
- Eğitimcilerin mevcut programları büyük ölçüde kullanmalarına rağmen ders ve etüt saatlerinin yetersiz olmasının uygulamada sorunlar yarattığı,
- Metot olarak kullanılan kitapların yabancı dilde olması, Türk müziği dizi ve eserlerinin bulunduğu kaynakların yetersiz olması öğretime olumsuz olarak yansıdığı,
- Viyolonsel eğitiminde öğrencinin fiziksel yapısı, yaşı, istekliliği ve hocasıyla ilişkileri önemlidir. Öğrenciler bu eğitim sürecine geç yaşlarda girdikleri için programın öngördüğü hedeflerin yeterince uygulanamadığı gözlenmiştir.
- Devlet Konservatuarı'ndaki viyolonsel eğitimi hedefler, hedef davranışlar, içerik ve konular, öğretme-öğrenme durumları, sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri bakımından değerlendirildiğinde;
 - ✓ Hedeflerde, öğrencinin çağdaş öğretim programcılık tekniğine uygun olarak kazanması gereken özelliklere rastlanmamış, ancak her sınıfın düzeyine göre seçilmiş ve o yıl ulaşılması gereken hedefler düşünülmüş ve oluşturulmuş varsayılmıştır.
 - ✓ Hedeflerin gerçekleşmesi için en önemli öğelerden biri olan "hedef davranış" ifadeleri görülmemektedir.

- ✓ Viyolonsel eğitimi sürecinde yer alan müziksel bilgilere ilişkin içerik ve konuların öğretim programlarında listelenmiş olduğu gözlenmiştir.
- ✓ “Sınama-Ölçme Durumları” ögesiyle ilgili olarak incelenen programlarda, “sınav” ya da “yılsonu sınavı” başlıklarıyla belirtilmiş ve öğrencilerin sorumlu olduğu eserler maddeler halinde verilmiştir.
- ✓ Sınama durumlarından elde edilen ölçme sonuçlarını, hedeflerde kapsanan ölçütlerle karşılaştırarak; öğrenci, öğretmen ve program hakkında yargıya varma süreci olan “değerlendirme işlemleri” ne ilişkin bir ifade gözlenmemiştir.
- ✓ Kontrbas için eser yazmış çağdaş Türk müziği bestecilerinin; Turgay Erdener, Erdal Tuğcular, Ertuğrul Oğuz Fırat, Server Acim, Mahir Cetiz, Necdet Levent, Tolga Tüzün, Aydın Esen, Mehmet Aktuğ, Yiğit Kolat olduğu belirlenmiştir.
- ✓ “Çağdaş Türk Kontrbas Müziği” için eser yazan bestecilerimizin Cumhuriyet dönemi ve özellikle “Yeni Kuşak” olarak adlandırılan genç bestecilerimizden oluştuğu anlaşılmaktadır. Ülkemizde müziğin ve müzik eğitimi veren kurumların gelişimi, nitelikli sanatçı ve müzik eğitimcilerinin artması, kontrbasın tanınması, eğitiminin ve kullanıldığı yerlerin yaygınlaşması da doğal olarak bu kuşakla paralel ilerlemiştir.
 - Müzik araştırmacılarının hazırladıkları eser katalogları ve yaptıkları araştırmalar ve kaynaklara ilişkin arşivlerden ulaşılan sonuçlara göre, on dört eser olduğu tespit edilmiş, ancak üç tanesinin kayıp olduğu belirlenmiştir.
 - Konservatuarlarımızda verilen kontrbas eğitiminde çağdaş Türk kontrbas müziği eserlerine yeterince yer verilmediği gözlenmiştir.
 - Eserlerin azlığı ve olanlara da ulaşılmasının zorluğu, bunun yanı sıra ulaşılanların da teknik olarak öğrenci seviyelerinin üstünde olması, aynı zamanda az

sayıdaki eserin bile birçok eğitimci ve öğrenci tarafından yeterince tanınmadığı görülmüştür.

- Farklı türlerde toplam on dört tane çağdaş Türk kontrbas müziği eseri olduğu,
- Server Acim'in kontrbas ve piyano için yazdığı "Minyatürler" ve kontrbas dördlüsü için yazdığı "3 Minyatür No:1", Necdet Levent'in üç kontrbas için yazdığı "Kontrbas Trio No:2" ve Yiğit Kolat'ın kontrbas ve piyano için yazdığı "Horon" isimli eserlerin ulusal ve uluslararası kontrbas eğitiminde nitelikleri bakımından halen kullanılmakta olduğu ve aynı zamanda kullanılabilir özelliğe sahip olduğu, bu eserlerin dışındaki eserlerin kontrbas konser dağarcığı içerisinde yer almadığı, kullanılmadığı ve kullanılabilir olmadığı,
- Çağdaş Türk kontrbas müziği eserlerinin, kontrbas eğitimi dersi hedeflerinin gerçekleşmesinde nitelik, nicelik, çeşitlilik açılarından ve sayıca yetersiz kaldığı,
- Ülkemizde kontrbas eğitimi veren kurumlarda ders veren kontrbas eğitimcilerinin, derslerinde çağdaş Türk kontrbas müziği eserlerine yeterince yer vermediği,
- Çağdaş Türk kontrbas müziği eserlerinin, içerisinde barındırdığı ulusal öğeler ve tınılar ile öğrencilerin ilgisini daha fazla çektiği,
- Ülkemizde eğitimci ve öğrencilerimizin çağdaş Türk kontrbas müziği eserlerine ulaşmasının çok güç olduğu,
- Turgay Erdener'in 1977 yılında ülkemizdeki önemli kontrbas sanatçısı ve eğitimcilerinden biri olan ve halen Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi öğretim üyesi olan Yrd. Doç. Melih Balçık için bestelediği kontrbas ve piyano için "Turuncu Gözyaşı Damlası" isimli bir eser olduğu,

- Çağdaş Türk kontrbas müziği konusunda ülkemizde Türkçe ve hatta yabancı yazılı kaynak sıkıntısının var olduğu, sayısı az bile olsa var olan eserlerden kontrbas eğitimcileri, öğrencileri ve yorumcularının haberdar olmadığı gözlenmiştir.

4.1.8.5. Flüt Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Eğitim fakültelerinin GSEB ME ABD bireysel çalgı eğitimi (flüt) öğretim programında “hedef, hedef davranış, içerik, yöntem, teknikler, öğretme-öğrenme durumları, sınama-ölçme durumları” na ilişkin çağdaş bir yaklaşımın olmadığı gözlenmiştir.

- Geleneksel müzik örneklerinin yok denecek kadar az olması da flüt eğitimi açısından önemli bir eksikliklerdir.

- 2001-2006 yılları arasında yapılan flüt öğretim programlarına ilişkin yapılan bir araştırmada;

- ✓ Hedef, hedef davranışlar, içerik, ünite ve konu adlarına ilişkin durumlarda aşamalı bir şekilde artış gözlenmiştir.
- ✓ Öğretim yöntem ve teknikleri, öğretme-öğrenme durumları, sınama-ölçmeye ilişkin durumlarda çok az artış olduğu gözlenmiştir.
- ✓ Değerlendirme işlemlerinde ise değişiklik gözlenmemiştir.

4.1.8.6. Gitar Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Müzik öğretmenliği programlarında eğitimi verilen çalgıların okul müzik eğitiminde uygulamaya yönelik özellikler taşıması önemlidir.

- Gitar, okul müzik eğitiminde gerek sınıf gerekse eşlik çalgısı olarak kullanım kolaylığı olan, aynı zamanda öğrencilerin de fazla ilgi duydukları bir çalgıdır.

- Bireysel çalgısı gitar olan müzik öğretmeni adaylarının genel yeterlilik düzeylerinin;

- ✓ Cinsiyet, yaş, mezun oldukları okul, akademik olarak kendini başarılı bulma durumu, ailesinde müzikle uğraşan başka kişilerin varlığı, ailesinde öğretmenlik mesleğiyle uğraşan veya uğraşmış olan bireylerin varlığı, müzik eğitimi anabilim dalında öğrenime başlamadan önce ya da öğrenimin süresince mesleki deneyim durumlarına göre bir farklılık göstermediği,
- ✓ Fakülteye ve müzik eğitimi ana bilim dalında öğrenime başlamadan önce gitar çalma durumlarına göre anlamlı bir farklılık gösterdiği gözlenmiştir.
- ✓ Anadolu güzel sanatlar liseleri mezunu öğretmen adaylarının okul, aile, toplum ilişki düzeyleri diğer liselerden mezun adaylara göre düşük olduğu,
- ✓ Müzik öğretmeni adaylarının öğrenciyi tanıma düzeyleri ve okul, aile, toplum ilişki düzeylerine ilişkin algıları, mesleki tecrübesi olan adaylarda daha yüksek bulunduğu gözlenmiştir.

- Müzik eğitimi anabilim dalında lisans ders programında verilmekte olan bireysel çalgı eğitimi (gitar) dersinde, klasik gitar eğitiminde kullanılmakta olan; müzikal duyarlılıkta yeterlilik, yorum gücünde yeterlilik, ton ve renk üretiminde yeterlilik, tını ve gürlük terimlerinde yeterlilik, ezbere çalabilmede yeterlilik ve çalım hızında yeterlilik maddelerinden oluşan müzikalite kavramının öğretilmesine yönelik ön test ve son test performans puanları karşılaştırıldığı zaman son test sonucunda anlamlı bir artış görülmektedir.

- Konya'da özengen müzik eğitiminde klasik gitar eğitimi verenlerin büyük çoğunluğu genç eğitimcilerden oluştuğu, teorik ve teknik problemlerle karşılaştıkları,

- Konya’da özengen müzik eğitiminde, klasik gitar eğitimine olan ilginin diğer gitar türlerine göre oldukça geride olduğu, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ufak tefek aksamalar olsa da derslere düzenli bir şekilde devam ettikleri ve herhangi bir konser faaliyetinde bulunmadıkları,
- Konya’da özengen müzik eğitiminde klasik gitar derslerinde armoni bilgisine çok az, form bilgisine ise hiç yer verilmediği gözlenmiştir.

4.1.8.7. Bağlama Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Müzik eğitimi bölümlerinde verilen çalgı eğitiminin, müzik öğretmenliği mesleğinde işlevsel olmadığı gözlenmiştir.
- Müzik öğretmenleri derslerinde en çok mesleki kullanımı yüksek olan, piyano, gitar, bağlama ve org gibi çalgılar ile şan eğitimini almak istemektedirler.
- Müzik öğretmenleri arasında yapılan araştırmaya göre, Türk halk müziğinin temel çalgısı olan bağlamanın, çocukların ses alanlarına uygunluk, müzik eğitiminde kullanılan ikinci çizgi sol anahtarını kullanma, tekseslilik ve çokseslilik imkânlarını taşıma, yapı ve form bakımından çocukların rahatlıkla kullanabileceği özelliklere sahip olması bakımından müzik eğitiminde rahatlıkla kullanılabileceği ancak yazılış-çalınış farkının sorun oluşturduğu ve mesleki eğitim sürecinde eğitiminin yetersiz kaldığı belirtilmektedir.

4.1.9. Müzik Kuramları Alanındaki Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular

Bu başlık altında, kongre ve sempozyumlarda, müzik kuramları başlığı altında sunulan bildirilerdeki “genel müzik eğitimi”, “müzik öğretmenliği /öğretmenleri”, “mesleki müzik eğitimi veren kurumlar ve programları”, “mesleki müzik eğitimi”, “dersler (mesleki müzik eğitimi ve servis dersleri)”, “MEB’na bağlı eğitim-öğretim kurumlarında müzik eğitimi”, “müzik eğitimi ve özel eğitim”, “müzik eğitimi ve teknoloji”, “yetenek sınavları” konularına ilişkin sonuçlar, her başlık kendi içinde

ortak sonuçları oluşturularak verilmektedir. Alana ilişkin bulgular, Ek-12’de yer alan bildirilerden elde edilmiştir.

4.1.9.1. Genel Müzik Eğitimi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Avrupa ülkeleri ile Türkî ülkeleri arasında geçmişten günümüze süregelen tarihsel, kültürel, toplumsal, ekonomik, siyasal ve eğitimsel etkileşimler sonucu, Türk müzik kültürü ve eğitimi ile Avrupa müzik kültürü ve müzik eğitiminin modern ve ilerici değerleriyle kaynaştığı ve bütünleştiği gözlenmiştir.
- İnsanlar müzik eğitimi yoluyla diğer insanların farklılıklarına ve zevklerine saygı duymayı ve paylaşmayı öğrenirler.
- Müzik eğitimi ve disiplinler arası etkileşim arttıkça müzik eğitiminin yaşama alanlarına olumlu katkılarının olduğu gözlenmektedir.
- Müziği hayatına profesyonel ya da amatör bir şekilde katmış, enstrüman çalabilen çocukların zeka ve sosyal gelişimlerinin yanı sıra kendi kimliklerini tanıma, öğrenme ve yaratıcılık konularında daha iyi performans gösterdikleri gözlenmiştir.
- Müzik eğitimciliği mesleğine dair teori ve pratiği felsefi temele oturtamamanın vermiş olduğu şaşkınlıkla özellikle Türk müzik eğitim sisteminde var olan ve Türk akademisyenlerce sıkça tartışılan müzikal kimlik kavramı-müzikal anlamda Batı’lı mı yoksa Doğu’lu mu olduğumuz ya da Batı’ya mı yoksa Doğu’ya mı yakın olduğumuz sorununu beraberinde getirmektedir.
- Modern toplum olma sürecinde Türkiye’deki müzik anlayışının modernleştirilmesi olarak algılanan ve uluslar arası arenada hala yerini bulamamış olan Cumhuriyet dönemi devlet politikaları uyarınca oluşturulan müzik eğitimi politikalarının, Batı’daki müzikal yapı ve müzik eğitimi anlayışının Türkiye’ye transferini bir yandan ulusal kimlikle özdeşleşen bir yandan da Batı’lı formlarda yeni bir müzik evreni oluşturulmaya çalışıldığı gözlenmektedir.

- Müzik eğitimi alanında yapılan araştırmalarda (Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinde) kullanılan yöntemin pozitivist/nicel epistemoloji yaklaşımı içerisindeymişçesine gerçekleştirildiğini söylemek mümkün gözükmemektedir.
- Müzik ve müzik eğitimini konu alan kitap ve yayınların pek çoğunda kullanılan müzik terimlerinin Türkçeleri olmasına rağmen hala eski, yabancı ve artık günümüzün kavramlarını karşılamayan yanlış müzik terimleriyle dolu olduğu gözlenmiştir.
- Toplumumuzun müzik kültürünün kitle iletişim araçlarını ve müzik endüstrisini yönetenler ile program yapımcıları v.b. tarafından yönlendirildiği gözlenmektedir.
- Manevi açıdan bütünleştirici ve teknik açıdan işlevsel rolü olan müzik eğitiminin, toplumların ortak bir kültür oluşumunda önemli rolü vardır.
- Ülkemizdeki müzik öğretim kurumlarında teknolojik araçların eğitim amaçlı olarak kullanım oranının düşük olduğu gözlenmiştir.
- K.K.T.C. ve T.C. eğitim sistemlerinin, öğretmen nitelikleri bakımından benzerlik taşıdığı, öğrenci profili ve öğretim programları konularında ise birtakım farklılıkların olduğu gözlenmiştir.
- Türkiye'de müzik konusunun, kendi anlamı dışında özellikle de siyaset üzerinden yönlendirildiği gözlenmektedir.
- Tek yönlü ve önyargılı yaklaşımlar sonucu, müzik eğitimi alanının, kuram, yöntem, araştırma, uygulama ve program geliştirme bazında, dünyadaki çağdaş gelişmeleri yakından izleyemediği gözlenmektedir.
- Türk müzik eğitiminin halen felsefi ve teorik temeller üzerine oturtulamadığı dolayısıyla da mesleğe ilişkin prensiplerin oluşturulamadığı gözlenmektedir.

- Türk akademisyenlerin hararetli şekilde tartıştıkları konu, müzikal kimlik, yani Doğu'ya mı yoksa Batı'ya mı ait olduğumuz üzerinedir.
- Türkiye'de eğitim sisteminin kalıplaşmış yapısına bağlı olarak müzik eğitimi de birliğin ve homojenliğin dar gölgesinden çıkamamıştır. Oysa artık kabul gören yaklaşım farklılık, kültürel kimliktir.
- Bu eğitim anlayışıyla müzik eğitiminde de derme-çatma bilgilere sahip, müzikal anlamda herhangi bir fikir sergileyemeyen nesil yetiştirilmektedir.
- Nitelikli müzik eğitim olanağı elde eden aynı yaş gruplarındaki bireyler, hem kendi bireysel gelişmelerine hız katabilirler, hem de sosyalleşme boyutu konusunda elde ettikleri düzeyle, çevreleriyle de uyumlu olarak bazı ortak değerleri paylaşabilirler.
- Ülkelerin kültür aktarımını gerçekleştirdiği müzeler, kütüphaneler, arşivler, üniversiteler, kitaplar, kayıtlar vs. gibi düşünsel ve mekânsal alanların ülkemizdeki durumu iyi değildir. Bundan dolayı geçmişi anlayıp geleceğe yol alan bir sürekliliğin sağlanması zorlaşmaktadır.
- Çağımızda, her alanda olduğu gibi eğitimin de iyi olabilmesi, maddi imkânlarla sınırlandırılmıştır.
- Birçok alanda olduğu gibi müzik alanında da, muhafazakâr davranış ve tercihleri olan, kafası zaten karışık olan toplumda, müzik türleri arasında ayrımcılık fikrini ısrarla savunan müzik eğitimcilerine de rastlanmaktadır.
- Mitolojinin müzik eğitiminde önemli birer eğitim aracı olduğu ve bilimsel ve sanatsal etkinliklerde kullanılabilirliği sayesinde, müzik eğitiminin başta arkeoloji, edebiyat, tarih, sosyoloji, psikoloji, resim gibi sanat ve bilim dalları ile ortak çalışmalar yapılabileceği gözlenmiştir.
- Belediyelerin önemli birer paydaş olduğu bilimsel organizasyonlarda, halk ve üniversite işbirliğinin önemi anlaşılmış ve bu birlikteliğin gerçekleştirilebileceği gözlenmiştir.

4.1.9.2. Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlar ve Programlarının Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- GEE' nün, 1937' den 1980' e kadar olan 43 yıllık zaman içinde eğitim-öğretim süreci ve öğrencilerin hazır bulunuşluk açısından, uygulanan program değişikliklerinin hayata geçirilmesi aşamasında sıkıntılar yaşadığı ileri sürülmektedir.
- Farklı siyasi iktidarların ideolojilerini eğitime yansıtılmalarından kaynaklı, öğrenci sayılarının yıllara göre değiştiği hatta aynı nedenlerden dolayı özgür ve tarafsız bilimsel davranışların zayıfladığı ileri sürülmektedir.
- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların mevcut yapılanma içinde müzik öğretmeni ihtiyacını karşılayamadığı ve bu alandaki eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamasına neden olduğu gözlenmiştir.
- Ülkemizdeki önemli sorunlardan biri öğretmen veya öğretim elemanlarının doğuda görev yapmak istememeleridir. Bölümlere, müzik alanında yetişmiş öğretim üyesinin gelmemesinden dolayı doktora programı açılmadığı ve yeni elemanların yetişmesinde problem yaşandığı gözlenmiştir.
- Müzik eğitimi anabilim dallarında program geliştirme ile ilgili çalışmaların, alanında uzman kişilerin katılımlarıyla yapılmadığından değişimlere ve gelişmelere kapalı olduğu gözlenmiştir.
- Eğitim ilkeleri açısından doğru bir yaklaşım olmayan ülke çapında standart program uygulamasının müzik eğitiminin ilke ve hedefleri açısından da doğru bir yaklaşım olmadığı gözlenmiştir.
- Doktora programına kadar uzanan derslerin, dar alanda uzmanlaşmaya uygun olmayan lisans derslerinin uzantısı gibi olduğu gözlenmiştir.
- 1998 yapılanması ile gerçekleşen akademik ve idari uygulamalar ile kurumlardaki uygulamalara ilişkin değişikliklerle birlikte çeşitli olumsuzlukların yaşandığı gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenliği lisans programlarında yer alan derslerin, tanımı, hedefleri ve kazanımlarına ilişkin kavram karmaşası yaşandığı gözlenmiştir.
- Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümleri ve güzel sanatlar fakültesi müzik bölümünün müzik alanı genel dersleri, müzik teknolojisi ve müzikoloji gibi programları incelendiğinde birbirleriyle örtüşmediği, bu fakültelerden mezun olan öğrencilerin farklı eğitimi aldıklarından dolayı öğrenciler arasında eğitim eşitsizliğine neden olduğu gözlenmiştir.
- Halen uygulanmakta olan müzik öğretmenliği lisans programının (2006), değişik yönlerden ele alındığında, uygulanmasında sorunlar ile karşılaşıldığı anlaşılmaktadır.
- AGSL müzik bölümü mezunlarının, alanlarıyla ilgili yükseköğretim programlarına yerleşebilmelerinde eğitim-öğretim seviyelerinden kaynaklanan problemler, ÖSS sisteminden kaynaklanan problemler, bireysel farklılıklardan kaynaklanan problemler, MÖ ABD giriş özel yetenek sınavları ve mesleki müzik eğitiminin gerektirdiği hazır bulunuşluk düzeylerine ilişkin çeşitli sorunlarla karşılaştıkları gözlenmiştir.
- Bir yönüyle gençlerin sanat eğitimini de üstlenen AGS Liseleri, müzik öğretmenliği eğitimi veren kurumların kontenjanlarının yarıdan fazlasını oluşturarak, müzik öğretmenliğinin meslekleşme aşamasında, kökleri daha derinlere inen bir eğitim ile güçlendirildiğini göstermektedir.
- Bireysel eğitimin ön planda olduğu sanat bölümlerindeki öğrenme stillerine ilişkin yapılan çalışmalarda, literatürde öğrenme stillerine ait birden fazla kuramsal açıklamanın bulunması ve bunlara bağlı olarak geliştirilen ölçme araçlarının fazlalığı nedeniyle farklı sonuçlar gözlenmiştir.
- Günümüzde sanat eğitiminde çok disiplinli yaklaşımlar önem kazanmış, akademik ve sanat ortamının topluları aydınlatması ve günlük hayata daha çok katabilmesi amacıyla işlevsel olma yönünde atılımlar yapılmıştır. Bu bağlamda, bilim alanları dışında sanat eğitimi alanlarında da lisansüstü eğitimin önemi

artmakta, akademisyenliğin ilk basamağında bulunan araştırma görevlilerine önemli sorumluluklar düşmektedir.

- Müzik eğitiminde verimlilik, sürekli faaliyetler ve bunları düzenlemektir. Bu faaliyetler ise; çalgı dersleri, okul içinde dinletiler ve okul dışında düzenlenen halka açık dinleti, konser ve turneler, radyo, TV kayıtları, kalıcı kayıtlar ve müzik yarışmalarıdır.

- Eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümlerindeki, 1998 yeniden yapılanmasının;

- ✓ Güzel sanatlar eğitimi bölüm başkanlığı çatısı altında birleşen resim-iş ve müzik eğitimi anabilim dalı yöneticilerinin, daha önceleri sahip oldukları yetki ve sorumluluk dengesinin tekrar kurulamamasından dolayı sıkıntı yaşamakta oldukları,
- ✓ Anabilim dalı başkanlarının görev, yetki ve sorumluluklarını kullanmaları konularında kısıtlandıkları için bölüm başkanlığı ile arasında yetki kullanımında sorunlar yaşanmakta olduğu,
- ✓ Fakülte kurullarında anabilim dallarının temsil edilmemesinin; iç sorunları üst idari birimlere aracısız iletmeye engel olduğu ortaya çıktığı,
- ✓ Eski programın öğrencilere kazandırdığı "sanatçılık" yönünü zayıflattığı için önceki programlar kadar başarılı olamadığı,
- ✓ Bilim/sanat dallarının oluşturulmamasının, bazı branş derslerinin özelliklerine uygun eğitim imkanını ortadan kaldırdığını,
- ✓ Anabilim dallarının büyük bir kısmında öğretim elemanı eksikliğini; farklı alan uzmanı öğretim elemanları, il içinde bulunan diğer sanat kurumlarında görevli öğretim elemanları, MEB' nda görevli müzik öğretmenleri, emekli öğretim elemanları ve saat/öğrenci orantısını değiştirerek çözmeye çalıştıkları sonucuna ulaşmıştır.

- 2006-2007 akademik yılında uygulamaya konulan merkezi müzik öğretmenliği lisans programında;

- ✓ Bireysel ses eğitimi I ve okul çalgıları I'e ilişkin ders içeriklerinin bulunmadığı,
- ✓ Genel müzik tarihi ders içeriğinin eksik bırakıldığı,
- ✓ Müzik kültürü ders içeriğindeki konuların Müziksel İşitme Okuma Yazma I 'in de konuları arasında olmasından dolayı hem gereksiz konu tekrarı yapıldığı hem de farklı öğretim elemanlarınca yürütüldüğünde yaklaşım ve terim farklılığından doğabilecek karmaşaya neden olacağı,
- ✓ Bir programdaki toplam kredinin yaklaşık % 25'ine varan oranlarda, fakültelere dersleri belirleme yetkisi verilmiş ve seçmeli ders sayısı artırılmış olmasına rağmen seçmeli derslere fazla yer verilmediği,
- ✓ Programın I. yarıyılında yer alan felsefe dersi içeriğinde "eğitim felsefesi" ve "müzik eğitimi felsefesi", eğitim psikolojisi dersi içeriğinde "müzik eğitimi psikolojisi", "eğitim sosyolojisi" ve "müzik eğitimi sosyolojisi" boyutlarının yer almadığı ve müzik eğitiminin "sosyolojik" bir bakış açısıyla irdelendiği herhangi bir derse rastlanmamaktadır.

- Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümünün müzik alanı genel dersleri, müzik teknolojisi ve müzikoloji gibi programları incelendiğinde birbirleriyle örtüşmediği, aynı isimli fakültelerden mezun olan öğrencilerin farklı eğitimi aldıklarından dolayı eğitim eşitsizliğine neden olduğu gözlenmektedir.

- Programlar sürekli iyileştirilmesine rağmen, özellikle müzik müfredat programlarındaki derslerin kredi ağırlıklarının hala dengesiz, ders çeşitliliği ve sayısı gereğinden çok, alan dışı derslerin değişen çağın gereklerine ve interdisipliner bir

kurguyla programa uyarlanamadığı ve geleneksel-çağdaş Türk müzikleri ile uluslar arası müzikler arasındaki dengeler kurulamamış olduğu tespit edilmiştir.

- Mesleki eğitim veren kurumlar arasında akademik standartların düzeyi ve içeriği bakımından önemli farklılıklar ve çelişkiler gözlenmektedir.
- Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümlerinin bünyesinde bulunan müzik bölümü, müzik bilimleri ve müzik teknolojisi alan programlarının, ders içeriklerinin birbirine benzer olduğu, fakat ders çeşitliliği, ders isimleri, seçmeli dersler ve toplam kredilerinin farklı dağılımlar gösterdiği gözlenmiştir.
- Toplumların gelişmesinde müzik ve kültürel kalkınmada önemli etkisi olan müzik öğretmenliği eğitimi ve yeterlikleri her zaman çok önemli ve öncelikli bir konu olmuştur.
- Ülkemizde Cumhuriyet’le başlayan müzik eğitimcisi yetiştirme sistemi, kuruluş yıllarında örnek aldığı Avrupa müzik eğitim sistemlerini, kendi eğitim ve kültür politikaları ile çağın gerekleri doğrultusunda çağdaş eğitim anlayışıyla daha da geliştirerek bölgesinde örnek olma yolundadır.
- Yapılan araştırmada;
 - ✓ Öğretim elemanlarının ME ABD’nin amacına ilişkin; ME ABD temel amacının öğretmen yetiştirmek olduğu görüşünü paylaştıkları gözlenmiştir. Bunun yanında temel amacın müzik öğretmeni yetiştirmek olmakla beraber temel müzik eğitimi ve özel mesleki alanlara da eleman yetiştirmesi ve sadece müzik öğretmeni yetiştiren bir program olmaması gerektiği,
 - ✓ Öğretim elemanlarının ME ABD’nin yapısına ilişkin; fakülte ve üniversite arasında idari organların ME ABD açısından verimli çalışmadığı ve yeni akademik ve idari yapılanmada da sorunların olduğunu ve müzik öğretmeni yetiştirmeye tamamen uygun olmadığı,

- ✓ Öğretim elemanlarının ME ABD'nin eğitim programlarına ilişkin; mevcut eğitim programının müzik öğretmeni yetiştirme temel amacı açısından yeterli olmadığı ve çağdaş program yöntemleri kullanılarak geliştirilmesine olanak sağlanmadığı,
 - ✓ Öğretim elemanlarının ME ABD öğrencilerine yeterli rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilemediği,
 - ✓ Öğretim elemanlarının ME ABD'nin lisansüstü programlarına ilişkin, ME ABD lisansüstü programlarının ve programlarda yapılan araştırmaların hedefleri müzik öğretmenliği ve orta öğretim müzik eğitimi programlara yönelik gerçekleşmesi gerektiği görüşünü benimsemelerine rağmen hedeflerin yeterli düzeyde gerçekleşmediği,
 - ✓ Yeterli öğretim üyesi bulunduğu ancak araştırma görevlisi alma ve yetiştirme sürecinin verimli çalışmadığı,
 - ✓ Öğretim elemanlarının ME ABD'nin öğrenci kaynağı ve seçimine ilişkin, ME ABD öğrencilerinin programa başladıklarında müzik öğretmenliği eğitimine istekli olmadıkları ve hazır bulunuşluk düzeylerinin yeterli olmadığı,
 - ✓ Öğretim elemanlarının programa kabul edilen öğrenciler ve öğrencileri seçen sınav sistemine pek olumlu yaklaşmadıkları,
 - ✓ Öğretim elemanlarının ME ABD'nin mali yapısına ilişkin ME ABD'nin ihtiyaç olan fiziksel mekânlara ve kaynaklara yeteri kadar sahip olmadıkları ve ulaşamadıkları,
 - ✓ Müzik öğretmenlerinin bireysel ses eğitimi ve toplu ses eğitimi derslerinin yeterli, müzik tarihi, geleneksel müziklerle ilgili dersler ve müzik teorisi derslerinin yetersiz olduğu gözlenmiştir.
- Okulda eğitimi verilen çalgıların, müzik öğretmenliği gerekliliklerine cevap verecek yeterlikte olmadığı gözlenmiştir.

- Yapılan araştırmada, müzik ğretmenlerinin “Amirle ilişkiler”, “Gerekli kural ve prosedürler”, “alışma arkadaşlarıyla ilişkiler”, “iletişim” ve “yapılan işin özelliği” konularında iş doyumunu aldıkları; bunun yanı sıra, “cret”, “yükselme/gelişme olanakları”, “işle ilgili maddi/manevi kazançlar”, “performansa dayalı ödüller” konularında ise kısmen iş doyumunu aldıklarını belirtmişlerdir.

- Yapılan araştırmada, müzik eğitimi bölümü ğretim elemanlarının mesleki sorunlarının öğretimsel ve yönetsel sorunlara ilişkin algıları:

- ✓ Cinsiyet, kıdem ve branşa göre anlamlı farklılık gösterdiği,
- ✓ Mezun olunan son okul türüne göre ise anlamlı bir farklılık göstermediği,
- ✓ ğretim elemanlarının öğretimsel ve yönetsel sorunlara ilişkin algılarının ise “orta düzeyde” olduğu gözlenmiştir.

- Yapılan araştırmada, eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik ğretmenliği programı müzik eğitimi anabilim dallarındaki müzik ğretmeni yetiştirme lisans programının, mezuniyet öncesi öğretmenlik mesleğine hazırlanma durumunda, çalışma ortamlarındaki fiziki şartların elverişsizliği ve mezun olma aşamasında ğretmen adaylarına, öğretmenlik mesleğine yönelik gerekli motivasyonun kazandırılmadığı ve kariyer hedefleri konusunda; sınırlı kontenjan nedeniyle kaygı yaşadıkları gözlenmiştir.

- Öğrenciler, ğretmenlik mesleğine ilişkin materyalleri son zamanlarda edindikleri ve danışman ğretim elemanlarıyla öğretmenlik mesleğine yönelik fazla bir paylaşım içerisinde olamadıklarını belirtmişlerdir.

- İlköğretim okullarında müzik ğretmenliği yapan öğretmenlerle yapılan bir çalışmada;

- ✓ 2006 programının yeniliklerinin öğretmenlerce tam olarak anlaşılmadığı ve programın ülkemiz ihtiyaçlarını karşılayamayacağı,

- ✓ Kılavuz kitaplardaki bilgi ve etkinliklerin müzik eğitiminin amaç ve ilkelerine uygun ve yeterli bulunmadığı,
 - ✓ Özellikle on ve üzeri yıllık öğretmenler bazı yöntemleri tanımadıklarını belirtmişler ve bazı yöntemler konusunda da ciddi anlamda sıkıntı yaşadıklarını ve bu nedenle seminerlerin gerekli olduğunu,
 - ✓ Okullarımızın fiziksel ortamlarının yeni programları uygulamak konusunda yeterli donanımda olmadığı,
 - ✓ 40 dakikalık bir ders sürecinde öğretmenin hem dersine ait etkinlikleri gerçekleştirmesi, hem de ölçme değerlendirme çalışmalarını yapmasının neredeyse imkânsız olduğu,
 - ✓ Müzik öğretmenlerinin çoğunluğu, toplumumuzun müzik eğitiminin önemini yeterince kavrayamadığından müzik derslerinin olumsuz etkilendiği, dolayısıyla mesleki motivasyonun bozulduğu gözlenmiştir.
- Müzik öğretmenliği programları, KPSS sonuçları doğrultusunda birbirleriyle ve eğitim fakültelerinin diğer öğretmenlik programları ile karşılaştırıldığında;
 - ✓ İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerdeki köklü ve iyi koşullara sahip üniversitelere bağlı anabilim dallarından mezunların kuruluşları oldukça yeni sayılabilecek üniversitelerden mezun olanlara göre başarısız oldukları gözlenmiştir. Bu durum bir yandan başarısızlık diğer taraftan da büyük şehirlerde olmanın getirdiği pek çok farklı seçeneğe sahip olmaları nedeniyle KPSS benzeri sınavları yeterince önemsemedikleri şeklinde de yorumlanabilir.
 - ✓ Eğitim fakültelerine bağlı diğer tüm anabilim dalları içinde en başarısız anabilim dalının müzik eğitimi anabilim dalı olduğu görülmektedir.

- ✓ Genel yetenek alanında ortaöğretim fen ve matematik alanları ile BÖTE ve ilköğretim bölümlerinin başarılı oldukları,
- ✓ Genel Kültür alanında ortaöğretim sosyal alanlar bölümü anabilim dallarının daha başarılı oldukları,
- ✓ Eğitim bilimleri alanında ilköğretim bölümleri bünyesindeki anabilim dalları ile Türkçe bölümü ve ortaöğretim fen ve matematik alanları bölümü anabilim dallarının daha başarılı oldukları gözlenmiştir.
- ✓ Müzik öğretmeni adayları üzerinde yapılan genel ve akademik erteleme eğilimlerinin ölçülmesine yönelik araştırmalarda, öğrencilerin en çok eğitim bilimleri alanındaki dersleri erteleme eğilimi gösterdikleri, öğrencilerin daha çok performans ağırlıklı derslere yöneldikleri gözlenmiştir.
- 2006 - 2007 ve 2008 yıllarına ilişkin KPSS-I sonuçları incelendiğinde;
 - ✓ 20 müzik öğretmenliği programı içerisinde gerek öğretim elemanı sayısı ve gerekse öğretme ortamlarının daha iyi olduğu kurumların aksine, kuruluşları oldukça yeni sayılabilecek bazı üniversitelerin, genel yetenek - genel kültür ve eğitim bilimleri alanlarında daha başarılı oldukları gözlenmiştir. Bu durum bir yandan başarısızlık olarak değerlendirilebilecekken, diğer taraftan da büyük şehirlerdeki öğrencilerin müzikle ilgili olarak kamu okullarında öğretmenlik dışında pek çok farklı seçeneğe sahip olmaları nedeniyle KPSS benzeri sınavları yeterince önemsemedikleri şeklinde de yorumlanabilir.
 - ✓ Eğitim fakültelerine bağlı diğer tüm anabilim dallarının KPSS-I GY - GK ve EB alanlarındaki sonuçları müzik eğitimi anabilim dalı sonuçları ile karşılaştırıldığında 18 anabilim dalı arasında en başarısız anabilim dalının müzik eğitimi anabilim dalı olduğu görülmektedir.

- ✓ Eğitim bilimleri alanına ilişkin derslerin fakültelerdeki eğitim bilimleri bölümü öğretim elemanları tarafından servis dersi olarak verilmesine rağmen farklı bölümlerin farklı sonuçlarının olması, müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin performans ağırlıklı alan derslerine daha çok önem verdikleri ve bunun dışında kalan diğer dersleri yeterince önemsemedikleri şeklinde değerlendirilebilir.
- ✓ KPSS'de başarılı olan anabilim dallarını kazanan öğrencilerin ÖSS puanlarının yüksekliği de dikkatten uzak tutulmamalıdır.
- ✓ Güzel sanatlar eğitimi bölümü öğrencilerinin öğrenme tercihlerine ilişkin yapılan çalışmada;
- ✓ İşitsel sanatların bir dalı olduğu düşünülen müzik bölümü öğrencileri işitsel ve kinestetik (devinimsel / dokunsal) öğrenme stilleri başta olmak üzere tüm öğrenme stillerini (VARK) aktif olarak kullanırken, görsel sanatların bir dalı olduğu düşünülen resim-iş öğrencilerinin ise daha çok görsel ve kinestetik öğrenme stillerini tercih etmektedirler. Genel olarak bakıldığında ise; her iki bölüm öğrencilerinin de çoklu öğrenme stilini (VARK) büyük oranda tercih ettikleri görülmüştür.
- ✓ Yapılan birçok araştırmada, öğrenme biçimleri ve cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık gözlenmezken, öğrenme stillerinin tespitinde cinsiyetin önemli bir etken oluşturduğu gözlemlenen araştırma sonuçlarının da olması, literatürde öğrenme stillerine ait birden fazla kuramsal açıklamanın bulunması ve bunlara bağlı olarak geliştirilen ölçme araçlarının fazlalığı olarak açıklanabilir.
- ✓ Sınıflara göre öğrenme tercihlerinde her iki anabilim dalında da işitsel ve yaparak-yaşayarak öğrenme de diyebileceğimiz devinimsel /kinestetik tarzın ilk sınıflarda daha fazla tercih ediliyor olması bu iki stilin, öğrenme sürecinin başında daha etkili olduğunu düşündürmektedir.

- ✓ Bireysel eğitimin ön planda olduğu sanat bölümlerindeki eğitim ortamlarının düzenlenmesinde öğrencilerin bireysel özellikleri önem kazanmış ve dolayısıyla da öğrencilerin öğrenme stili tercihleri ön plana çıkmıştır.
- Müzik öğretmeni adaylarının akademik ve genel erteleme davranışlarını belirlemek amacıyla yapılan çalışmada;
 - ✓ Cinsiyet değişkenine göre, erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla hem akademik hem genel erteleme davranışını daha çok gösterdikleri,
 - ✓ Sınıf düzeyine göre, 3. sınıf öğrencilerinin, 4. sınıf öğrencilerine oranla hem akademik hem de genel erteleme davranışını daha çok gösterdikleri,
 - ✓ Mezuniyet sonrası mesleki hedef değişkenine göre, mesleki hedef olarak 'öğretmen ve diğer' seçeneklerini işaretleyen öğrencilerin genel ve akademik erteleme davranışları, mezuniyet sonrası akademisyen olmak isteyen öğrencilere oranla daha yüksek çıktığı,
 - ✓ Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (%48.7), akademik erteleme davranışlarını ders türleri içinde 'formasyon' derslerinde gösterdikleri saptanmıştır.
 - ✓ Bireysel çalgı değişkenine göre, alan çalgılarında tek olan öğrencilerin diğer öğrenci gruplarına göre akademik erteleme davranışını daha çok gösterdikleri gözlenmektedir.
- Müzik eğitimi anabilim dalı 1. sınıf öğrencilerinin 4. sınıf öğrencilerine oranla daha yüksek yaşantısal düşündükleri gözlenmiştir.
- Son yıllarda, birçok kurumda olduğu gibi eğitim kurumlarının da faaliyetlerinin iyileştirilmesi prensibine dayalı “Toplam Kalite Yönetimi” felsefesi ilkeleri doğrultusunda çalışmalar yapılmaktadır.

- Müzik eğitimi anabilim dalında lisans eğitimine yeni başlayan öğrencilerin nota bilgisi düzeylerini tespit etmek amacıyla yapılan çalışmada; çoğunluğun temel müzik kavramlarına ait konularda zayıf olduğu, tamamına yakın kısmının ise, Türk müziğinde kullanılan değiştirenleri bilmedikleri gözlenmiştir.

- Yapılan çalışmalarda, müzik öğretmeni adaylarının müzik yeteneklerine yönelik ve akademik özyeterlilik algıları ile akademik başarıları arasında olumlu yönde anlamlı ilişkiler olduğu gözlenmiştir.

- Müzik öğretmeni adaylarının, mesleki yeterlik düzeyleri ile bazı demografik özellikleri arasında ilişkiyi belirlemek üzere yapılan çalışmada, güzel sanatlar liseleri ile genel lise mezunu öğrencilerin mesleki tutum düzeylerinde bir fark olmadığı, bu durumda güzel sanatlar lisesinde verilen müzik eğitiminin hedeflerinde müzik öğretmenliği mesleğine yönelik bir davranış şekli geliştirilmediği söylenebilir.

- Türkiye'deki üniversitelerde müzik öğretmeni yetiştiren 23 müzik öğretmenliği programından 18'inin, Avrupa'daki 43 üniversite ile Erasmus işbirliğine girdiği ancak Erasmus çerçevesinde işbirliğine girilen 43 üniversiteden 17 üniversitenin öğrenci ve öğretim elemanı değişimi anlamında henüz aktif olmadığı görülmüştür.

- Türkiye'deki üniversitelerde Erasmus Programı'nda;

- ✓ 2006'dan bugüne kadar 62 öğrencinin Avrupa'daki üniversitelere gitmiş olduğu, 7 öğrencinin ise Avrupa'daki üniversitelerden Türkiye'deki üniversitelere geldiği,

- ✓ 2006'dan bugüne kadar 35 öğretim elemanının Türkiye'deki üniversitelerden Avrupa'daki üniversitelere gitmiş olduğu, Avrupa'daki üniversitelerde görev yapan 22 öğretim elemanının da Türkiye'deki üniversitelere geldiği,

- ✓ Öğrenci ve öğretim elemanı hareketliliğinin en yoğun şekilde Marmara, Uludağ, Abant İzzet Baysal, Karadeniz Teknik, Cumhuriyet, Niğde Üniversitesi gibi üniversitelerde gerçekleştiği,
- ✓ Türk üniversitelerinin en fazla Litvanya, Almanya, Romanya, Macaristan ve Polonya'daki üniversiteler ile bağlantı kurdukları,
- ✓ Müzik öğretmenliği programları, 2008-2009 Öğretim yılında 16, 2009-2010 öğretim yılında 10, 2007-2008 öğretim yılında 9, 2006-2007 öğretim yılında 8 Avrupa üniversitesi ile program kapsamında karşılıklı öğrenci ve öğretim elemanı değişimi gerçekleştirdiği gözlenmiştir.
- Türkiye'deki üniversitelerde Farabi Programı'nda;
 - ✓ Müzik öğretmeni yetiştiren 23 müzik öğretmenliği programından 16'sının, diğer üniversitelerin müzik öğretmenliği programları ile öğrenci ve öğretim elemanı değişimine girdiği,
 - ✓ 7 müzik öğretmenliği programının ise herhangi bir üniversite ile Farabi değişim programı hareketliliğinin bulunmadığı,
 - ✓ Öğrenci ve öğretim elemanı değişim programının hayata geçirildiği 2009-2010 ve 2010-2011 öğretim yıllarında Farabi hareketliliğinden faydalanan üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında 20 gelen öğrenci, 17 giden öğrenci olmak üzere toplam 37 öğrencinin Farabi değişim programından yararlandığı tespit edilmiştir. Bu sayı içerisine 2010-2011 öğretim yılının bahar yarıyılında bu değişim programından yararlanacak öğrenciler de dâhildir.
 - ✓ 2009-2010 öğretim yılında sadece iki öğretim elemanının farklı bir üniversitede ders verdiği,
 - ✓ 2010- 2011 öğretim yılının bahar yarıyılında sadece bir öğretim elemanı hareketliliğinin olacağı,

- ✓ Üniversiteler arası öğrenci ve öğretim elemanı değişim programının öğrenci değişimi açısından işlerlik kazandığı, ancak; öğretim elemanı değişimi açısından yeterince işlerlik kazanamadığı,
- ✓ Öğrenci hareketliliğinin en yoğun şekilde Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programı'nda gerçekleştiği, Gazi Üniversitesi'nin 8 farklı üniversiteden Farabi kapsamında öğrenci kabul ettiği görülmüştür.
- ✓ Uludağ Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programı'nın 3 farklı üniversiteden öğrenci kabul ettiği ve gönderdiği, diğer üniversitelerin 2 ya da bir üniversite ile öğrenci değişimine girdikleri,
- ✓ 2009-2010 öğretim yılında toplam 5 hareketliliğin olmasına karşın, 2010-2011 öğretim yılında toplam 26 değişim hareketliliğinin olduğu,
- ✓ Öğrenci değişim programının uygulanmaya girdikten bir öğretim yılı sonrasında üniversitelerin müzik öğretmeni yetiştiren programlarında hızla yaygınlaşmaya başladığı görülmüştür.

- Günümüzde, sekiz üniversitede yüksek lisans ve doktora programları, yedi üniversitede de yalnız yüksek lisans programları vardır. Bu programlar; Gazi, Marmara ve Dokuz Eylül üniversitelerinin eğitim bilimleri enstitüsü bünyesinde, diğer üniversitelerde ise sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde yürütülmektedir.

- Programlarda halen 27 profesör, 27 doçent, 53 yardımcı doçent ve 12 doktoralı öğretim görevlisi/okutman görev yapmaktadır. Bu sayılar, lisansüstü eğitim-öğretiminin nitelik ve verimlilikle işlemesi bakımından olduğu kadar, öğretim üyesi yetiştirme ve istihdamı bakımından da düşündürücü bir tablo ortaya koymaktadır.

- Üniversitelerde müzik öğretmenliği yüksek lisans ve doktora programlarının birbirinden büyük farklılıklar gösterdiği; bazı araştırmacılara göre, lisansüstü programların, lisans programında yer alan temel müzik alanlarında eğitim

ve mzık eğitiminde uzmanlık alanlarına göre yapılanmadığı ve derslerin lisans dersleri ile aynı ya da benzer adlarla tekrarı veya doğrudan devamı olduğu, pek çok dış ülke niversitesinde yrtlen mzık eğitimi lisansüstü programlarında dar alanda uzmanlaşma mantığına paralel olarak oluşturulmuş pek çok spesifik derse rastlanmadığı gözlenmektedir.

- Lisansüstü tezlerin büyük ölçüde, mzık eğitimi, çalgı eğitimi, lisans dersleri ve piyano eğitimi konularında olduğunu göstermektedir.
- Mzık eğitimi yüksek lisans ders aşamasında müfredatta bulunan derslerin, tez aşamasında gerçek anlamda fayda sağlamadığı düşünülmektedir.
- Mzık eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin, performans inceleme ve değerlendirme konuları üzerinde yoğunlaştığı, mzık ğretmenliği yeterlikleri, ğretim yaklaşımları/stratejileri/yöntemleri gibi konulara ise fazla rastlanmadığı gözlenmiştir.
- Tezler, araştırma modeli/yöntemi olarak ele alındığında genel olarak nicel çalışmaların ön planda olduğu, verilerin istatistiksel olarak değerlendirilerek genellendirildiği, sonuçları, çok sayıda deneğe ulaşılması ve genellenebilir öneriler içerdiği,
- rnek olaylar teşkil edecek az sayıda denekle derinlemesine inceleme yapmaya olanak sağlayacak nitel çalışmaların da, daha özel verilere ulaşılmasını sağlaması açısından önemli olduğu ancak araştırma yöntemi olarak farklılık arz eden ve günümüzde gelişmiş ülkelerde son derece rağbet edilen nitel araştırma yöntemlerine önem verilmesi gerekliliği ve tezlerde de bu konunun yetersizliği görülmektedir.
- Tezlerin genelinde örneklem gurubunu ilköğretim, ortaöğretim ve üniversitede eğitim görmekte olan ğretmen adaylarının oluşturduğu görülmektedir.

- Öğretmen adaylarının üzerinde yapılan bu çalışmaların yardımıyla; öğretmen eğitimindeki eksikliklerin ve gelecekteki öğretmen profilinin görülmesine olumlu yönden katkı sağlandığı düşünülmektedir.
- Az sayıda olmakla beraber, başta müzik öğretmenleri olmak üzere, okul öncesi öğretmenleri, sınıf öğretmenleri ve diğer branş öğretmenleri üzerinde yapılan ve bir tür hizmet içi eğitim niteliği taşıyan çalışmaların, müzik eğitimindeki mevcut durumun saptanması, öğretmenlerin sorun ve ihtiyaçları, mesleki yetersizlik ve deneyimsizliklerin giderilmesi konularının da göz önünde bulundurulması bakımından etkili olacağı düşünülmektedir.
- GSMMA'nın ve MÜFGSEBMEABD'nin müzik öğretmenliği lisans programlarında yer alan ders sayısı birbirine yakındır. Ayrıca müzik öğretmenliği yeterlik alanlarına göre sınıflandırılan derslerin her iki programda da birbirine yakın derecede dağılım gösterdiği görülmektedir.
- Müzik teorisi dersleri kapsamında her iki programda da ortak alan derslerine yer verilmiştir. Ancak programlar karşılaştırıldıklarında, GSMMA' da yer alan müzik teorisi derslerinin, daha detaylı bir şekilde ayrı ayrı ele alındığı görülmektedir.
- Bireysel çalgı derslerine yönelik ortak çalgıların her iki programda da yer aldığı görülmektedir. Bununla birlikte GSMMA' da yaratıcılığa yönelik derslere de yer verildiği göze çarpmaktadır.
- Söyleme alanına yönelik, bireysel söyleme ve toplu söyleme dersleri her iki programda da yer almaktadır. Ancak GSMMA'nın programında toplu söyleme kapsamında yer alan koro dersinin kadın korusu ve erkek korusu olmak üzere ayrı ayrı ele alınarak programa yerleştirilmesi dikkat çekicidir. Bununla birlikte MÜFGSEBMEABD'nin programında, GSMMA'nın programından farklı olarak geleneksel müzik dağarına yönelik derslere de yer verildiği görülmektedir.
- MÜFGSEBMEABD'nin programında yer alan "müzik kültürü" alanına yönelik derslerin, GSMMA'nın programına göre daha kapsamlı bir şekilde ele

alındığı görülmektedir. MÜEFGSEBMEABD'nin programında genel müzik tarihi ve müzik kültürü derslerinin yanında geleneksel müzik kültürü derslerine de yer verilmesinin, müzik öğretmen adaylarının bu alana yönelik yeterlikleri açısından faydalı olduğu düşünülmektedir.

- GSMMA'nın programında, öğretmen genel meslek bilgisi kapsamında yer alan derslerin, öğretmenlik özel meslek bilgisi alanını da kapsadığı; MÜEFGSEBMEABD'nin programında ise, bu alana yönelik derslerin, öğretmenlik meslek bilgisine yönelik genel eğitim bilimleri kapsamında ele alındığı görülmektedir.

- Öğretmenlik özel meslek bilgisine yönelik her iki programda da yer verilen benzer dersler bulunmaktadır. GSMMA'nın programında yer alan Öğretmenlik uygulaması dersi hem genel hem de mesleki eğitim kurumlarına yönelik olarak düzenlenmiştir. Bununla birlikte, programda yer alan müziğin beden dili dersi öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin gelişmesi bakımından önemli görülmektedir.

- MÜEFGSEBMEABD'nin programında yer alan piyano ve bireysel çalgı öğretimi dersleri, programın, müzik öğretmeni adaylarının okul öncesi ve mesleki müzik eğitimi alanlarına yönelik yeterliklerini geliştirmeye yönelik düzenlendiğini düşündürmektedir.

- Bilimsel araştırma dersi her iki programda da yer almaktadır. Bu alana yönelik derslere programda yer verilmesi, müzik öğretmen adaylarının lisans düzeyinde bilimsel çalışma disiplini ve anlayışı becerilerini kazanmaları açısından önemli görülmektedir.

- Türkiye'de müzik öğretmenliği programının ağırlığı genel müzik öğretmenliği gözükmekle birlikte; programın, okul öncesi müzik öğretmenliği, çalgı eğitimi öğretmenliği gibi daha özel alan öğretmenliğine yönelik derslerin de yer aldığı göze çarpmaktadır. Polonya'da ise bu açıdan programın genel müzik öğretmenliği ağırlıklı oluşturulduğu söylenebilir. Bununla birlikte Polonya'da ayrıca

instrumental performing bölümlerinde dal öğretmeninin yetişmesine de olanak sağlanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye’de özetle çok yönlü bir müzik öğretmeni yeterlik alanları modelinin ele alındığı söylenebilir.

4.1.9.3. Mesleki Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Derslerin Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Müzik öğretmeni adayları için büyük önem taşıyan ve müzik eğitiminin temelini oluşturan müzik teorisi gibi teorik derslerin haftalık ders saatlerinin ve öğretim programı içerisindeki süresinin artması, teori ve armoni derslerinin ise ayrı isimler altında yeterli süre ve içerikle yapılması gerektiği,
- Müzik teorisi ve işitme eğitimi dersine başlangıç aşamasında AGS Lisesi mezunlarına oranla genel lise ve meslek lisesi mezunlarının bir kısmının zorlandığı,
- Müzik teorisi ve işitme eğitimi dersinde konu içerikleri ve ders işleniş açısından AGS Lisesi ile genel lise ve meslek lisesi mezunu öğrencilerinin arasında seviye farklılıklarının ortaya çıktığı, bu durumun da dersin akıcı işlenmesi açısından bir takım kaygıları ortaya çıkarttığı gözlenmiştir. Ancak buna rağmen genel lise ve meslek lisesi mezunlarından bazılarının, AGS Lisesi mezunu öğrencilerinin seviyelerini yakalayıp hatta daha da ilerledikleri,
- Müzik teorisi ve işitme eğitimi dersinde verilen; temel bilgiler, aralık, ritm, hız terimleri ve gürlük terimleri bilgileri ile bona, solfej, dikte ve deşifre çalışmalarının, yaylı çalgılar eğitiminin ses temizliği sağlanması ile eser ve etütlerin çalınması aşamasında çok büyük oranda yarar sağladığı,
- Yaylı çalgılar eğitimi öğretim elemanları, müzik teorisi ve işitme eğitimi ders programının konu içeriğini iyi bildiklerini ancak öğrencilerin her iki derste başarılarının da büyük oranda birbiriyle ilişkili olduğu gözlemlendiğinden, içerik olarak bağlantı içinde olunması gerektiğinde,

- Öğrencilerin MİOY dersine ezbere solfej okuma olarak yaklaştıkları, okuma parçalarını hiçbir ön hazırlık yapmadan sadece ses-süre-hız açısından okumaya çalıştıkları ve okuma veya yazma sırasında form bilgisine, aralığa ve müzikaliteye dikkat etmedikleri,
- Müzik teorisi ve işitme eğitimi ile yaylı çalgılar eğitimi öğretim üyelerinin az bir bölümünün birbirlerinin ders programını takip ettiği gözlenmiştir.
- Piyanoların akortsuz olması ve bireysel çalışabilecekleri bilgisayar programlarını tanımamaları sebebiyle öğrencilerin MİOY dersine hazırlık aşamasında problem yaşadıkları,
- Piyano ve eşlik derslerinin müzik eğitiminde daha işlevsel olabilmesini sağlayacak içerik ve yöntemden uzak olduğu,
- Bireysel çalgı eğitimi ders saatinin çalgıyı bireysel ya da grup içinde etkin bir şekilde kullanabilme, ilgili literatürü tanıma ve çalgı öğretim tekniklerini kavrama ve uygulama açılarından oldukça yetersiz olduğu,
- Müzik öğretmenliği programlarında, bağlama dersinin mutlaka olması gerektiği,
- Pedagojik formasyon derslerinin içerik ve işleniş bakımından müzik eğitimi ile yeterince ilişkilendirilmediği,
- Okul bandosu, elektronik org ve müzik kültürü derslerinin tek başına bir ders olarak programda yer almasının gerekli olmadığı,
- Müzik tarihi ve müzik toplulukları yönetimi ile ilgili derslerin programdaki süre ve içeriklerinin gözden geçirilmesi gerektiği,
- Geleneksel Türk sanat müziği ve geleneksel Türk halk müziği ders saatinin tarihsel gelişimi, çalgıları tanıyabilme ve kavrayabilme açılarından yeterli olduğu, ancak kuramsal temellerini, repertuarını, öğretme teknik ve yöntemlerini kavrama ve uygulayabilme açılarından yetersiz olduğu,

- Oyun-dans ve müzik ders saatinin müzikli çocuk oyunları ve diğer dünya ülkelerinin dans örneklerinin incelenmesi, araştırılması ve geliştirilmesi açılarından yetersiz olduğu,
- Seçmeli derslerin sayısı ve çeşitliliğinin müzik eğitiminin gereklilikleri doğrultusunda mümkün olduğunca artırılması gerektiği,
- Topluma hizmet uygulamaları dersi, müzik öğretmeni adayına toplumda karşılaşılabilecek problemlerin çözümünü bulan proje temelli öğretim programları ile deneyim kazanması gerektiği belirtilmektedir.
- Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıf öğrencilerinin koro ve yönetimi dersine ilişkin olarak yapılan çalışmada;
 - ✓ Koro ve yönetimi dersine ilişkin temel kavramları (koro, koro türleri, ses eğitimi, toplu ses eğitimi, ses ve nefes egzersizleri, vs.) bildikleri ve bunları söyleyebileceklerini,
 - ✓ Eser seçerken koronun teknik düzeyine uygun eser seçebileceklerini, seçilen eseri ses guruplarına örnekle gösterebileceklerini, koroda vuruş tekniklerini uygulayabileceklerini, öğrendiklerini uygulamaya geçirmede zorlanmayacaklarını,
 - ✓ Dersini sevdiklerini, ilgi çekici bulduklarını, bu derse zevkle gittiklerini, büyük oranda diğer derslere oranla önemli bulduklarını, bu dersi almaya başladıktan sonra çok sesli koro konserlerini mümkün olduğunca izlediklerini, koro ile ilgi yayınları takip edip, kaset ve cd satın aldıklarını,
 - ✓ Bu dersin kültürümüzün ve evrensel müzik kültürünün öğrenilmesine çok büyük katkılar sağlayacağını,
 - ✓ Öğrendikleriyle bir koronun karşısına geçip yönetmekten çekinmeyeceklerini söyleyen öğrenciler, iyi bir koro eğitimcisi olabileceklerini,

- ✓ Dersi sevdiklerini ve bunda da dersi veren öğretmenin çok büyük payı olduğunu,
- ✓ Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıf öğrencilerinin koro ve yönetimi dersine karşı olumlu tutum geliştirdikleri, bir koroyu yönetme hususunda kendilerin güvendikleri, uygulamada zorluk çekmeyecekleri söylenebilir.

- Müzik öğretmenleri, özel öğretim yöntemleri dersini, bu derste öğrendikleri farklı müzik eğitimi yaklaşım ve yöntemleri sayesinde öğrencilerinin müzik potansiyellerinin, yaratıcılıklarının geliştiğini derse karşı motivasyonlarının arttığını ve bu sayede bilgilerin ezberlenmeden, kalıcı öğrenmeler gerçekleştirebildiklerinden, en çok yararlanan ders olduğu,

- Müzik öğretmenin lisans eğitimi süresince edindiği bilgi ve becerilerini sınıf seviyesine uygun olarak aktarmasında aracı olan özel öğretim yöntemleri dersinin diğer dersler arasında özel bir yeri olduğu,

- Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan “müzik biçimleri” (form bilgisi) ders içeriklerinin karşılaştırılması amacıyla yapılan çalışmada, MÜ Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda, İ.Ü. Devlet Konservatuvarı Opera Anasanat Dalı’nda uygulandığı gibi opera öğrencileri için düzenlenmiş bir program uygulanmasından ötürü daha çok vokal formların işlendiği, çalgısal formların yüzeysel olarak işlenmesinin dersin hedeflerine uygun olmadığı,

- Eğitim fakülteleri GSF ME ABD’nda okutulmakta olan orkestra derslerinde, öğretim elemanlarının görüşlerine göre, kullanılmakta olan eserlerin sınırlı sayıda olduğu ve seslendirilmelerinde birtakım güçlükler/sorunlar yaşandığı, çağdaş Türk müziği orkestra eserlerinin kullanılabilirlik durumunun sınırlı olduğu,

- Öğretmenlik uygulaması dersi öğrencilere, fakültede elde ettikleri kazanımlarını uygulamaya dönüştürme, öğretme / öğrenme ortamlarını tanıma, sınav-ölçme ve değerlendirme ilişkisini kavrama, sınıf yönetimi, okul yönetimi, okul - veli ilişkilerini tanıma yönünde bilgilenmelerini sağladığı,

- Öğretmen adaylarının ders verirken; öğretmenlik mesleğine ve müzik alanına ait kuramsal kazanımlarının, beceri ve davranışa dönüştürerek kullanabilmelerinin kendilerine olan güvenlerini arttırdığı,
- Birbirlerini izleyen öğretmen adaylarının eleştirel anlamda gözlem yaptıklarında, hataları fark etmeleri, hatanın yapılmaması yönünde; doğru uygulamaları izlemenin de olumlu katkıları olacağı,
- Öğretmen adaylarının; okullardaki müzik öğretmenlerini çok fazla örnek almadıkları, ancak bununla birlikte, ders işleme yöntemleri yönünden onların kendilerini yönlendirdiği,
- Dersin, müzik öğretmenliği mesleğinin algılanmasına sınıf ortamında ders verirken; öğrenci - öğretmen ilişkisinden etkilenme, fakülte çıktılarıyla ilgili olarak sahip oldukları kazanımların farkına varma, okuldaki öğretim/öğrenme ortamına ilişkin var olan durum hakkında bilgiler edinme, öğrenci-yönetim-veliler ve okuldaki diğer öğretmenlerin müzik dersine ilişkin yaklaşımlarını ve değerlendirmeleri gibi yönlerden olumlu ve olumsuz katkı sağlayabileceği,
- Okullardaki sınıf ortamlarının müzik dersi uygulamalarına çok fazla uygun olmadığı anlaşılmaktadır. Öğretmen adaylarının, öğretim teknolojileri ve materyalleri ile müzik özel öğretim yöntemleri, şarkı öğretim yöntemleri, genel öğretim yöntemlerine ilişkin fakülte çıktılarını, ders verirken kullanabildikleri ve okul deneyimi dersinde gözlemlere ilişkin tutulan raporların, onlara ders verirken katkı sağladığı görülmektedir. Ancak, bazı öğrencilerin özellikle müzik sınıfı bulunmayan okullarda, çalgı öğretimi konusunda zorlandıkları,
- Müzik öğretmenliği mesleğinin gereklerini yerine getirecek çalgıların öğretiminin gerçekleştirilmesine olanak sağlayan okul çalgıları derslerinin, tüm müzik eğitimi anabilim dallarında amacına yönelik olarak uygulanmasının müzik öğretmeni adaylara nitelik açısından yarar sağlayacağı,
- Müzik bölümü öğrencileri okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinin gerekli olduğu, yapılan ders gözlemi sırasında güzel deneyimler

kazandıkları, bu dersler sayesinde öğretmenlik mesleğini sevdikleri, ölçme değerlendirme konusunda geliştikleri, bu dersler sayesinde kendilerini farklı yönleri ile tanıdıkları konusunda olumlu yönde tutum belirttikleri,

- Yapılan araştırmalarda, uygulama okulu ve eğitim fakültesinin karşılıklı olarak sorumluluklarını tam anlamıyla yapamadıklarını ve iki kurum arasında iletişimsizlikler bulunduğu bu yüzden öğretmen yetiştirme programının uygulama basamağında, karşılıklı bilgi alışverişi alanında eksiklikler olduğu,

- Öğrencilerin uygulama dersi öncesi ve sonrası arasında anlamlı bir fark olmadığı, alanları ile ilgili hazırbulunuşluk düzeyleri, kendilerini gerektiği şekilde değerlendirmeleri, alan hâkimiyetlerini sınıf ortamına taşımaları, öğretmenlik formasyonu derslerinde edindikleri bilgileri hayata geçirmeleri konularında kendilerini geliştiremedikleri,

- Okulöncesi dönemdeki çocukların meraklı, sorgulayıcı ve araştırmacı yöndeki gelişimlerini desteklemek amacıyla olanaklar ve fırsatlar verilmeli ve uygun ortamlar yaratılmalıdır. Çocukların bu yöndeki gelişimlerinde ve öğrenmelerinde müziğin eğitim alanı ve aracı olması bakımından büyük katkılar sağlayacağı,

- Türkiye’de eğitim fakülteleri ilköğretim bölümü sınıf öğretmenliği programındaki genel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi niteliğindedir.

- Sınıf öğretmeni adaylarının, okuldaki müzik derslerini yönetmeye yönelik genel müzik eğitime ilişkin müzikal bilgi ve becerilerinin eksik olduğu, müziksel işitme okuma yazma, çalgı çalma, ses eğitimi, Orff çalgıları çalma, müzik öğrenme-öğretme yöntemleri gibi kapsamlı bir eğitim süreciyle tanışmamış olduklarından, müzik derslerini istenilen düzeyde yürütemedikleri,

- Yedi müzik eğitimi anabilim dalında GTSM dersleri farklı branş, farklı akademik birim veya kurumdan gelen kadrosuz öğretim elemanları tarafından verildiği,

- Müzik eğitimi anabilim dallarının yarısında, dersler GTSM eğitimciliğinde oldukça yeni sayılabilecek öğretim elemanları tarafından yürütülmektedir. Bu durum çeşitli açılardan hem avantaj hem de dezavantaj olarak değerlendirilebileceği,

- Müzik eğitimi anabilim dallarının yarısında GTSM dersleri, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardan mezun olmuş kişiler tarafından yürütülmektedir. Bu durum dersin, kurumun misyonunu bilen ve yapısını tanıyan öğretim elemanları tarafından yürütülmesi anlamında olumludur buna karşın, lisans döneminde farklı bir alanda eğitim almış olan bu öğretim elemanlarının, özel alan yeterliği gerektiren bir müzik türünü ve buna bağlı olarak GTSM dersini hangi düzeyde verdikleri araştırma konusu olabilecek bir husustur. Bunun yanı sıra iki müzik eğitimi anabilim dalında GTSM dersinin branş dışı veya mesleki müzik eğitimi almamış öğretim elemanları tarafından yürütülüyor olmasının dikkat çekici olduğu,

- Müzik eğitimi anabilim dallarında GTSM dersleri ağırlıklı olarak öğretim görevlisi akademik unvanına sahip öğretim elemanları tarafından yürütülmektedir. GTSM dersini veren öğretim elemanları arasında yalnızca bir profesör bulunması oldukça dikkat çekicidir. Bunun yanında GTSM dersini yürüten ve lisansüstü eğitim yapmış olan öğretim elemanlarının yarısından fazlasının tez çalışması GTSM ile ilgili olmadığı,

- Dersi yürüten öğretim elemanlarının herhangi bir Türk müziği çalgısı ile veya sesiyle öğretilen kuramsal bilgileri doğru bir şekilde örneklendirebilmesi oldukça önemlidir. Bu açıdan GTSM dersini veren öğretim elemanlarının tamamına yakınının bir geleneksel Türk müziği çalgısı çalıyor olması dersin niteliğini yükseltecek bir durum olarak değerlendirilebilir. GTSM dersini veren öğretim elemanları arasında en yaygın kullanım alanına sahip olan geleneksel Türk müziği çalgısının ud olduğu,

- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların büyük bölümünde öğretim elemanları tarafından GTSM ile ilgili çeşitli etkinlikleri düzenlenmektedir. Eğitim

faaliyetlerini çeşitli GTSM etkinlikleri ile desteklemeyen öğretim elemanlarının ise farklı branş, farklı akademik birim veya kurumdan olabileceği,

- Müzik eğitimi anabilim dallarının yarısından fazlasında GTSM dersleri, alanı GTSM olan veya sonradan GTSM alanına geçen branş hocaları tarafından yürütülmektedir. Günümüzde müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki GTSM eğitimi, derslerin büyük ölçüde alandan yetişmiş veya sonradan GTSM alanına geçmiş öğretim elemanları tarafından veriliyor olması bakımından geçmişe göre daha iyi durumdadır. Buna karşın dört müzik eğitimi anabilim dalında GTSM derslerinin farklı branş, farklı akademik birim veya kurumdan gelen öğretim elemanları tarafından yürütülüyor olması dikkat çekici olduğu belirtilmektedir.

4.1.9.4. MEB’na Bağlı Eğitim Kurumlarındaki Müzik Dersleri Bildiri Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülmekte olan müzik öğretmenliği programlarında, öğretmen adaylarının genel müzik eğitimi aldıkları, okul öncesi müzik eğitimi çerçevesinde belirlenen hedef doğrultusunda; drama, doğaçlama gibi bedensel ve görsel alanlarda derslerin olmadığı,

- Okul öncesi müzik eğitimi ile ilgili Türkçe yayınların yetersizliği,

- “Okulöncesi Dönemde 5-6 Yaş Çocuklarında Müzik Eğitiminin Matematik Kavramlarının Öğretilmesindeki Etkisi” ne ilişkin yapılan çalışmada, müzik eğitimi sayesinde matematik performansı ve bilişsel aktivitelerin önemini ortaya çıkardıkları, matematiğin çoğu zaman zor olduğu kavramının ortadan kalkması için yeni yaklaşımlara ihtiyaç olduğu ve bu yaklaşımların da küçük yaşta verilmesi gerektiği gözlenmiştir. Matematik dersi, müzik dersi sayesinde en cazip ders haline gelebildiği,

- Anasınıfı öğretmenlerinin okul öncesi dönem çocuk gelişimi ile ilgili donanımlarının yeterli olmasına rağmen, müzik bilgilerindeki eksikliklerden dolayı müzik çalışmalarında yeterli olamadıkları ancak çoğunluğunun eksikliklerinin

farkında oldukları ve çeşitli kurs vb. çalışmalarla bu açığı kapatma gayreti içinde oldukları,

- Müzik öğretmenlerinin ise okul öncesi dönem çocuğunun gelişim özelliklerini bilmedikleri ve bazı yöntem ve araç gereçler konusunda eksiklikleri olduğu, büyük çoğunluğunun özellikle okul öncesi çocuk gelişimi ve okul öncesi müzik eğitimine yönelik kurs vb. çalışmalara katıldıkları,

- İlköğretim müzik dersi programları, Cumhuriyetin ilk döneminde millî nitelik taşıyan felsefesiyle yetişecek nesillere Cumhuriyet rejimini benimsetmek, Cumhuriyetle birlikte, hem siyasal alanda hem de diğer kültürel alanlarda farklı ciddi ve kararlı adımlar atılmış, her yeni programla bir gelişim ve önceki program ışığında bir değişim gözlemlendiği,

- “2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı”, yeni bir anlayış ve yaklaşımla yapısalcı anlayış doğrultusunda; özellikle ilk iki kademedeki oyun-dans-devinim ile öğrencilerin kendine olan güvenlerinin gelişimini destekleyecek, işbirliğine dayalı aktif öğrenme süreci ile de sosyalleşme sürecine olumlu katkılar sağlayacak Orff yöntemine dayandırılarak, tasarlanıp hazırlandığı,

- İlköğretim okullarında müzik öğretmenliği yapan öğretmenlerin; 2006 program tanıtım seminerlerinin yeterli olmadığından yenilikleri tam olarak anlayamadıkları, yeni öğretim programlarına ilişkin kılavuz kitaplardaki etkinlikleri, müzik eğitiminin amaç ve ilkelerine uygun ve yeterli bulmadıklarından, uygulamak için çaba sarf etmedikleri,

- Öğretmenlerin çoğu, özellikle de yeni mezunlar, yeni programın gerektirdiği ders işleme yöntemlerini tanıdıklarını, on ve üzeri yıllık öğretmenler ise bazı yöntemleri tanımadıklarını ve bazı yöntemler konusunda da ciddi anlamda sıkıntı yaşadıklarını, yılsonu seminerlerinde yöntemlerin uygulamalı bir tanıtımla gerçekleştirilmediğinden dolayı anlayamadığını,

- Okullarımızın fiziksel ortamlarının ve donanımlarının, yeni programları uygulamak konusunda yeterli olmadığı,

- Yeni programları uygularken müzik öğretmenlerinin çok fazla bürokratik engellerle (yazı- çizim-dosya işlen) karşılaşmadıkları ve programın gerektirdiği yazı işlerine artık alıştıklarını, bürokratik işlemlerle ilgili bir sorunun olmadığı,
- Öğretmenlerin çoğunluğu yeni müzik programı çerçevesinde işledikleri derslere olan öğrenci ilgi ve katılımını yeterli bulduklarını, özellikle ritimle ilgili derslerde yaptıkları çalışmalara çok ilgi gösterdiklerini, ölçme değerlendirme yöntemlerini genel olarak tanımlarına rağmen zaman azlığı nedeniyle ölçme değerlendirme çalışmalarının yeterince yapılamadığını,
- “2006 İlköğretim Müzik Programı”nın, öğrenci merkezli, onun ilgi ve ihtiyaçlarından hareket eden, öğrenmeyi etkinliklerle gerçekleştiren ve öğretmeni sadece etkinliklere yön veren bir rehber konumuna taşıyan anlayışla desenlendiği,
- Yeni programda; yeterli ve verimli etkinliklerin yapılması için daha kapsamlı fiziksel altyapı, çok daha gelişmiş müziksel donanım (müzik ders kitapları, müzik enstrümanları, müzik teknolojisi vb.) ile fazla sayıda ve nitelikli formasyonda müzik öğretmeni gerektirdiğinden, pekçok okulumuzda, etkisiz kalabileceği,
- Cumhuriyetin ilk yıllarından günümüze kadar olan öğretim programlarının;
 - ✓ Her dönemin ihtiyaçları ve siyasal değişikliklerinden etkilendiğini,
 - ✓ Özellikle çok partili hayata geçişle beraber program hazırlama konusunda yeni arayışlara yönelindiğini, bunu sonucu olarak ta Cumhuriyet ruhunun, müzik dersi program içeriklerine de yansıdığını, konuların modern Türkiye anlayışına uygun seçilmeye ve ifadelerde daha çok öz Türkçe kullanılmaya çalışıldığı gözlenmiştir.
- Çok partili dönemden günümüze kadar uygulanan müzik öğretim programlarında genel olarak, içeriklerin çok fazla değişmediğini, yalnızca kullanılan yöntemlerin çağın ve dönemin gerekleri doğrultusunda güncellenip değiştirildiğini,
- Müzik öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olarak hazırlanan müzik dersi öğretim programlarına yönelik görüşlerine göre;

- ✓ Öğrenci merkezli bir yaklaşım olması sayesinde, öğrencilerin becerilerini ortaya koymalarını, özgüven kazanmalarını ve müziği yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağladığını,
- ✓ Bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanları karşıladığı ve bu alanlarla ilgili işlevlerinin anlaşılabilmesi için zamana ihtiyaç olduğunu,
- ✓ Programda yer alan etkinliklerin öğrencilerin araştırma yapmalarına ve yaratıcılıklarını ön plana çıkarmalarına olanak sağladığını,
- ✓ Geleneksel müzik ders programları ile karşılaştırıldığında, öğrencilere müziği zevk alarak öğrenebilmeleri açısından geniş olanaklar sağladığını,
- ✓ Değerlendirme sürecinin öğretmen ve öğrenci katılımı ile gerçekleştiği ve öğrencilerin de kendilerini değerlendirmelerine olanak sağladığını,
- ✓ Güçlü ve zayıf yanlarına ilişkin durumun olanaklarla ilişkili olduğu ve müzik öğretmenlerinin hizmet içi eğitimler yoluyla bilgilendirilerek yaklaşım ve programın işlerliği açısından güçlendirilmeleri gerektiğini,
- ✓ Yapılandırmacı yaklaşımın işlerliğini olumsuz olarak etkileyen en önemli faktörlerin ise; sınıf ortamlarının, müzik ders saatlerinin ve müzik dersi ile ilgili araç-gereç eksikliklerinin olduğu belirtilmektedir.
 - Müzik öğretmenlerinin birden fazla okula giderek ders saatlerini doldurmaları gereği; uyum sağlayamama, araç gereçleri taşıyamama ve çalışmalarını tamamlayamadıklarını,
 - 1994 ve 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programlarının karşılaştırmalı kuramsal analizi sonucunda;

- ✓ 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programının ana materyalini ders kitabı oluşturmakta, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ile birlikte müzik ders kitabı yerine öğretmen kılavuz ve öğrenci çalışma kitapları getirilmiştir.
- ✓ 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programının felsefesini davranışçı yaklaşım, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programının felsefesini ise yapılandırmacı yaklaşım oluşturmuştur. Ancak bu iki felsefe, öğretimin tanımı gereği birbirinden tamamen bağımsız olarak düşünülemez.
- ✓ 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ünite bazında oluşturulmuş, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ise öğrenme alanları üzerine teşkil edilmiştir.
- ✓ Hem 1994, hem de 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı öğrenci merkezli, çok boyutlu ve çağdaş öğretim programı modeli görünümündedir.
- ✓ 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programı; içerik ve genel/özel amaçlar bakımından, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programına kaynaklık etmiştir.
- ✓ 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programının her boyutuna ilişkin özel bir dilsel ifade biçimi kullanılmış olup; 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programında ise böyle bir husus göze çarpmamaktadır.
- ✓ 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programında ölçme-sınama durumlarına yer verilmiş ancak değerlendirme boyutuna rastlanmamıştır. 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programında ise ölçme değerlendirme boyutlarına yer verilip, sınama ifadesine rastlanmamıştır.
- ✓ 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programı her ne kadar geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerine dayandırılrsa da genel

amaçlar bölümünde yer alan ifadelerden de anlaşılacağı üzere; günümüzdeki mevcut popüler öğretim yaklaşımlarına (Orff öğretisi, yaratıcılık olgusu, ders işleniş yöntemleri vb.) da atıf yapmıştır. Dolayısıyla bu yaklaşımların bazıları 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programına da yol gösterici olmuştur.

- ✓ 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programında; aktif öğrenme, öğrenme alanlarına dayalı öğretim, öğretimde 5E modeli ve oyun-dans-devinim gibi yeni öğretim yaklaşımları yer almıştır.
- ✓ 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı, çizelgesel döküm dışında açıklayıcı ilave bilgiler içermesi bakımından bir nevi kılavuz program görünümündedir. Bu durum 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programında da kısmen göze çarpmaktadır.
 - Oyun, hareket, dans ve ritim yoluyla müzik eğitiminin 7-11 yaş grubu çocuk yuvası öğrencilerinin; grup oyunlarına uyum sağlama, grupta kendini kontrol etme, özgüven duygusu geliştirme, sırasını bekleme, uygun iletişim becerilerinde bulunma, sonuçları kabul etme, disiplin sahibi olma, verilen bir görevi yerine getirme, büyüklerine ve arkadaşlarına karşı daha saygılı olma, yalan söylememe gibi sosyal gelişimlerini olumlu yönde etkilediği,
 - “İlköğretim Okulu Müdürlerinin Müzik Dersine İlişkin Yaklaşımları”na ilişkin yapılan çalışmada;
 - ✓ Teknik araç gereç ve müzik aletleri sağlama, eksikliklerin giderilmesinde önceliği müzik dersine verme, derste ders dışı konuların işlenmesine karşı olma davranışlarını yerine getirmediğini,
 - ✓ Etkinliklerde gerekli teknik araç-gereci sağlama, öğretmenlerin mesleki sorunlarıyla ilgilenme, öğretmenleri alınan kararlara katma, görüş ve önerilerine başvurma, etkinliklerde görev almalarını destekleme, hizmet içi eğitim çalışmalarının duyurulmasını sağlama, ödüllendirme davranışlarını yerine getirdiğini,

- ✓ Müzik sınıfı sağlama, müzik dersini gerekli görme, öğrencilerin yönlendirilmesinde yardımcı olma, öğrencilere ve velilere müzik dersinin önemini vurgulama, öğretmenlerin mesleki sorunlarını çözme, hizmet içi eğitim çalışmalarına katılmalarını destekleme davranışlarını orta düzeyde yerine getirdiği ve müzik dersine ilişkin tutumlarının öğrencileri ve velileri etkilediği,
- ✓ Görev yapılan il, cinsiyet ve kıdem gruplarındaki müzik öğretmenlerinin, okul müdürlerinin müzik dersine ilişkin yaklaşımlarını algılama düzeylerinin denk olduğu belirtilmektedir.
- İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin görüşlerinin;
 - ✓ Kız öğrencilerin erkek öğrencilere nazaran müzik dersine karşı daha olumlu görüşlere sahip olduğu ve daha etkin olduğu, ders dışı müzik faaliyetlerine gönüllü katılım oranının daha fazla olduğu ve belirtilen öğrenme alanlarına yönelik etkinliklerin uygulanmasını daha çok istediği,
 - ✓ Sınıf içi yapılanmadaki yetersizliklere rağmen, öğrenciler için sorun teşkil etmediği ve müzik dersine yönelik görüşlerini olumsuz etkilemediği,
 - ✓ Öğrencilerin müzik dersine yönelik görüşlerinde aile içindeki müziksel ortamın; müzik dersinin etkin işlenmesinin, öğrencilerin ders dışı müziksel faaliyetlere katılmasının ve programda yer alan öğrenme alanlarının etkili ve yönlendirici olduğu,
- İlköğretim okullarında okul çalgıları eğitimi kapsamında verilen çalgı eğitimi; çalgıyı öğrencinin yaşamına katabilmek, boş zamanlarını verimli bir şekilde değerlendirmelerini sağlamak, çalgı çalmaya özendirilebilmek, istek uyandırmak ve çalgı çalma yolu ile ulaşılabilecek her türlü bilişsel, psikomotor ve sosyal kazanımları edinebilmelerini sağlamak için yeteneklerine göre basit ya da daha profesyonel çalgılara yönlendirilmeleri amacıyla verildiği,

- Okul algıları orkestrası eğitimi uygulanan sınıflarda çalgı çalmaya ve müzik dersine yönelik ilgi, etkinliklere katılım, sosyalleşme ve isteklilik bakımından olumlu yönde farklılaşmalar gözleendiği,
- Öğrencilerin okul algıları içinden kendisini en iyi ifade edebileceği, fizyolojik ve zihinsel yapısına uygun olan çalgıyı seçmesine olanak tanıyan çoklu çalgı öğrenimi uygulamalarında öğretmenin liderliği, rehberliği, çeşitli çalgılara yönelik bilgi ve becerisinin düzeyi önemli olduğu,
- Eğitim fakültelerindeki okul algıları dersinin, seçmeli ders olarak yürütülmesi, okul algıları orkestrasının olmaması, öğretmen adaylarının tüm okul çalgılarını yeterince tanıyamamaları bu çalgılardan oluşan orkestra eğitimi, repertuar, metot bilgisi, akort yapma gibi bilgi ve becerileri yeterince edinememelerine neden olmadığı,
- Müziğin çocuklarda ve yetişkinlerde uyandırdığı duygu durumlarının belirlenmesi ve ilköğretim müzik dersi müziksel yaratıcılık alanında kullanılmasına ilişkin yapılan çalışmada; dinletilen eserler sınırlı sayıda çocuk ve yetişkinde farklı duygu durumları yansıtısa da, sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde, gerek yetişkinlerle çocuklar arasında, gerekse farklı yetişkin grupları arasında ortak duygu durumlarının ortaya çıktığı,
- Çocukların uygulanan derse yönelik düşüncelerinin olumlu olduğu, ders sırasında yapılan bu etkinliği keyifli buldukları, etkinlik sırasında hem kendi yaratıcılıklarının farkına vardıkları ve kullanabildikleri hem de arkadaşlarının hissettiği duyguları anlamalarına katkıda bulunduğu,
- Öğrencilerin, okul öncesi öğretmenlik eğitiminde Orff-Schulwerk öğretilerine dayalı müzik etkinliklerinde beklediklerinden farklı ve etkili öğrenme teknikleri de kullanılabildiğini görmeleri, bu dersin beklentilerinin çok üzerinde olduğunu düşünmelerini sağladığı,
- Öğrenciler, derslerde öğretmenin öğrenme süreci içinde aktif olarak etkinliklere katıldığını vurgulamışlardır. Orff-Schulwerk'te yer alan etkinlikler de öğretmenin aktif katılımını sağladığından, öğrenciler üzerinde olumlu etkiler bırakmakta ve onların derse olan motivasyonlarını arttırdığı,

- Öğrencilerin tamamı Orff-Schulwerk içinde gerçekleştirilen müziğin içinde olarak, hissederek, yaşayarak gerçekleştirilen ve böylece öğrencilerin kendi müzik potansiyellerini keşfederek edinilen bilgi ve becerilerin kalıcı olacağını düşündüklerini,
- Öğrencilerin tamamı Orff-Schulwerk'te yer alan özgün ritmik yapılar, özgün dans figürleri, özgün ezgiler oluşturma, atık materyallerden özgün çalgılar tasarlama, ritmik ve ezgisel doğaçlamalar, dramatizasyon çalışmaları gibi etkinliklerin yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik etkinlikler olduğunu,
- Akort sorunu olmayan bu çalgıların uzun müzik geçmişleri olmayan kişilerce bile rahatlıkla çalınabilmesi, okul öncesi öğretmeni olacak bu öğrencilerin müzik etkinliklerinde kullanabilecekleri çalgı seçimi açısından önemli tercih nedenleri olduğunu,
- Öğrenciler bu ders sayesinde müziğin salt şarkı öğretimi olmadığını, müziğin hayatın içinde, daha kalıcı yaşantılarla, oyun ve dansla da çocuklara verilebileceğini anladıkları,
- Aktif öğrenme yöntem ve yaklaşımlarının kullanıldığı müzik eğitimi derslerinde öğretmenin-öğrenci katılımlı, bilgiye keşfederek ulaşmanın, değişik materyal ve çalgıların kullanılmasının, doğaçlamalara ve danslara yer verilmesinin öğrenmeyi kolaylaştırarak zevkli bir öğrenme ortamı oluşturmasının öğrenmelerin kalıcı olmasına yardımcı olduğu,
- Çocukların gelişiminde önemli bir yer tutan müzik eğitimi ile ilgili yapılan çalışmalarda; müzik eğitiminin çocukların empati becerileri, müzik becerileri, matematik becerileri ve yaratıcılık düzeylerinin gelişiminde etkili olduğu,
- Güzel sanatlar ve spor liseleri müzik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları, beklentileri ve bu okulların öğrenci beklentilerine ilişkin yapılan çalışmada; 9. sınıf öğrencilerinin tüm alanlardaki beklenti düzeylerinin 10, 11 ve 12. sınıflara göre daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu durum, öğrencilerin idari ve akademik beklentilerinin, yeterince karşılanmadığı olasılığını akla getirdiği,

- Anadolu güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme-okuma-yazma dersine ilişkin yapılan çalışmada;
 - ✓ AGS liselerinin yarısından fazlası geçici binalarda ve genel liselerle birlikte eğitimlerini sürdürdüklerini, çalışma odalarının yetersiz ve çoğunun piyanolarının akortsuz olduğu belirlenmiştir.
 - ✓ Farklı düzeyde kaynakların kullanılmasının, okullar arasında eğitim açısından önemli düzeyde farklılıklar olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır.
 - ✓ MİOY dersi konularının kalıcı olmasının, kullanılan araç-gerecin niteliği ve çeşitliliği ile bağlantılı olduğu, ancak öğrencilerin önemli bir kısmının bireysel çalışabilecekleri bilgisayar programlarını tanımadıkları gözlenmiştir.
 - ✓ Okuma parçalarının önemli bir kısmının öğrencilerin ses sınırına uygun olmadığı ve parçaların çalışılırken form bilgisine ve müzikaliteye dikkat edilmeden okunduğu tespit edilmiştir.
 - ✓ Müziksel yazma çalışmalarında aralık bilgisi, ton veya makam konusunda eksikliklerinden dolayı sınavlarda başarısız oldukları gözlenmiştir.
- Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümleri öğrencilerinin alanlarıyla ilgili yükseköğretim kurumu tercihlerinde etkili olan faktörlerin; kurumun eğitim kalitesi, yetenek sınavının zor olmaması ve kurumda sınavına giren öğrenci sayısının az olması, kesin kayıt kontenjanının kısıtlılığı, lisansüstü eğitim imkânlarının olması, mezuniyet sonrası iş bulabilme olanaklarının olduğunu,
 - Lise kitaplarında yer alan geleneksel Türk sanat müziği konularının, müfredatın el verdiği boyutta olumlu bir şekilde işlendiği, anlatımda sade ve anlaşılır bir dil ve bol örneklerle bu müzik türünün daha anlaşılır olması sağlandığı,

- İlköğretim öğrencilerinin okul şarkılarına yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu, öğrencilerin en çok dinledikleri popüler kültürden beslendikleri, dolayısıyla okul müziğine uzaklaştıkları,

- Popüler kültürün sunduğu müzik türleri ile beslenen ilköğretim öğrencilerinin bir müziği dinlerken şarkıcıya eşlik eden tüm unsurlara (çalgısal ve elektronik) farkında olmadan alıştıkları gözlenmiştir. Şarkıların seslendirilmeleri süreçlerinde öğrencilerin söyledikleri melodiler dışında melodiler çalmak (öğrencilere eşlik etmek) ve öğrencilerin, şarkılarını söylerlerken eşlik melodilerini dinlemelerini istemek, öğrencilerin müzikal işitme yeteneklerini geliştirmeye yönelik çalışmalar arasında sayılabileceği,

- İlköğretim okullarının ikinci kademe (6. 7. 8.) sınıflarında okutulan müzik derslerinde, çalgı eğitimi destekli müzik öğretim yönteminin ses eğitimi destekli müzik öğretimi yöntemine göre müziksel bilgi, tutum ve müzik yaşantısına yönelik hedeflere daha çok yaklaştırdığı, benlik saygısı hedefine ulaşmada ise herhangi bir olumlu gelişme gözlenmediği,

- İlköğretim okullarının ikinci kademe sınıflarındaki öğrenci grubunun mutasyon dönemine rastlaması, özellikle erkek çocuklarının seslerini düzgün kullanamadıklarından dolayı kalabalık sınıf ortamında şarkı veya okunan solfej parçasında, doğru sesleri veremedikleri,

- Çalgı eğitimi destekli öğretim yöntemiyle, müziğe hiç yeteneği olmayan öğrencilere bile, belli düzeyde çalgı çalabilme yetisi, (kalabalık sınıf ortamı içerisinde bulunsalar dahi) kazandırılabilir. Bunda, şarkı söylemenin ve şarkı söylerken doğru sesleri verebilmenin soyut bir uygulama olmasına karşılık, çalgı çalma işleminin somut ve gözle görülen bir eylem olmasının önemli bir etkisi olduğu belirtilmektedir.

- Bilim ve sanat merkezlerinde;

- ✓ Ortak bir müzik eğitimi programının olmadığı,

- ✓ Örgün eğitim kurumlarına oranla daha kapsamlı ve çeşitlilik arz eden yapısıyla müzik alanında yetenekli öğrencilerin gelişimlerinde işlevsel özelliğe sahip olduğu,
- ✓ Öğrenci seçimi, müzik öğretmenlerinin belirlediği müzik alanında yetenekli öğrencilerin arasından zihinsel alanda ölçüm yapılarak alındığı,
- ✓ Sağlıklı ve verimli bir müzik eğitimi sürecinin gerçekleştirilebilmesi ve sürdürülebilmesi bakımından fiziki donanımın kısmen yeterli olduğu, araç-gereç sayısının ise yetersiz olduğu ileri sürülmektedir.

4.1.9.5. Müzikte Özel Eğitim Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- “Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocukların” müziği algılayabilme durumlarının incelenmesine ilişkin yapılan çalışmada; çeşitli görseller ve bu görsellere paralel olarak dinledikleri sesleri tahmin etme durumlarına yönelik tahmin düzeylerinin, yaş ve cinsiyet bakımından benzer olduğu gözlenmiştir.
- Müzik öğretmenliği programında özel gereksinimli çocuklar ve kaynaştırma konularında herhangi bir dersin olmaması nedeniyle müzik öğretmeni adaylarının zihinsel yetersizlik, zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri ve eğitimleri ile ilgili akademik ve bilimsel anlamda yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve uygulamaya yönelik olumsuz tutum içinde oldukları gözlenmektedir.
- Özellikle görme engelli öğrenciler için, teknolojik cihazların yüksek maliyeti, bu cihazların kullanımında ihtiyaç duyulan yetişmiş insan gücü ve bilgi eksikliği, bu alanın gelişimindeki en büyük engel olarak gözükmektedir.

4.1.9.6. Müzik Teknolojisi Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Ülkemizdeki müzik öğretim kurumlarında teknolojik araçların eğitim amaçlı olarak kullanım oranı son derece düşüktür.

- Eğitim programlarının planlanmasında, teknik donanım ve kullanımının; daha çok algıyı aktif olarak devreye sokması, ilgi uyandırması sayesinde öğrenimi daha çabuk ve kalıcı hale getirdiği ve yazılımların kullanılmasını esas alan interaktif eğitimde başarılı sonuçlar alınabildiği gözlenmiştir.
- Başlangıçta müziği kayıt altına alabilme çabalarının giderek teknolojik olanaklarla birlikte günümüzde sürekli farklıyı aramak adına şekillenen yenileşme çalışmaları, bir taraftan gelecek için önemli bir potansiyel oluştururken, diğer taraftan müzik ve teknolojinin birlikteliğini sürekli gündemde tutmayı gerektirmektedir.
- Müzik teknolojisi eğitimi veren yedi program ders içerikleri bakımından değerlendirildiğinde;
 - ✓ DEÜ Müzik Teknolojisi Anabilim Dalı (MTA) Lisans Programı sekiz yarıyılta müzik teknolojisi alanının en fazla kredi ağırlığına sahip olduğu programdır.
 - ✓ Bilgi Üniversitesi ve SDÜ'nin müzik teknolojisi anabilim dalı gibi ayrı birer bölümleri yoktur. Bu özellikleriyle organizasyonel anlamda diğer programlardan ayrılmaktadırlar. Seçmeli müzik teknolojisi dersleri bakımından zengin bir programa sahiptirler ve öğrencinin ders programını kendi isteklerine göre şekillendirmesine olanak tanırırlar.
 - ✓ Malatya İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Müzik Bölümü Müzik Teknolojisi Anabilim Dalı Lisans Programı (%32 Performans, % 25 Müzik Teknolojisi).
 - ✓ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Teknolojisi Anabilim Dalı Lisans Programı (% 28.4 Müzik Teorisi, % 24.4 Müzik Teknolojisi).

- ✓ İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Sanat Musikisi Konservatuvarı, Müzik Teknolojileri Bölümü Lisans Programı (% 38 Müzik Teorisi, % 28.5 Müzik Teknolojisi) şeklindedir.
- ✓ YTÜ’ nin bazı dersleri dışında diğer programların dönemlik ders planlarına web yoluyla ulaşmak mümkün değildir.

4.1.9.7. Yetenek Sınavları Sonuçlarına İlişkin Bulgular

- Özel yetenek sınavlarının, bilimsel, sanatsal ve teknik özellikleri kapsayacak ve yetenekliyi saptayacak bir içerikle değil de özel becerilerin belirlendiği sınav görünümünde olduğu gözlenmektedir.
- Üniversitelerin özel yetenek gerektiren programları ve eğitim programlarının ön kayıt ve kesin kayıtların tarihlerinde farklılıklar ve çakışmalar görülmektedir.
- Eğitim programlarının özel yetenek sınavlarında ÖSS puanı, diğer programlarda ise OÖBP puanı etkilidir.
- Özel yetenek sınavlarında ÖSS puanlarının aday öğrenci sıralamasını büyük oranda etkilediği ve düşük yetenek puanı olmasına rağmen yüksek ÖSS puanı alan adayların kazandıkları gözlenmiştir.
- Yapılan araştırmada, kazanan adayların ÖSS puanları ile alan dışı derslerinin ortalamaları arasında pozitif bir ilişki olduğu, öğrencilerin derslerindeki not değişikliklerinde ise çok az etkili olduğu gözlenmiştir.
- Alandan gelen öğrencilerden AOBP ’si genelde yüksek olan bazı öğrencilerin ÖSS ve ÖSYP ‘nin düşük olması, AOBP’ nin gerçek durumu ne derece yansıttığı konusunda düşündürücüdür.
- Öğrencilerin ÖSS hazırlığında, sınav kazanmak için bir güvence olarak gördükleri dersanelere gittikleri, ÖYS hazırlığında ise kendi çalışmalarıyla sınava hazırlandıkları gözlenmiştir.

- AGSL öğrencilerinin meslek tercihinde desteğini almış olmalarına rağmen aileleriyle birlikte ÖSS ve ÖYS’den kaygı duydukları gözlenmiştir.
- Özel yetenek sınavlarında adayların müziksel bellekle ilgili performanslarını ortaya çıkarmayı amaçlayan sorulardan işitme-tekrar etme bölümünün çok ses işitme kısmında;
 - ✓ Tek ses işitmeyle ilgili boyutunda adayların diğer soru tiplerine göre başarı durumlarının çok yüksek olduğu ancak bu soru tipinin adayların başarılarında işlevsel olmadığı,
 - ✓ İki ses işitmeyle ilgili boyutun, adayların başarı sıralamasında etkili olduğu,
 - ✓ Üç ses işitme boyutunun, adayların başarı sıralamasında iki ses işitmeye oranla daha düşük oranda etkili olduğu,
 - ✓ Dört ses işitme ile ilgili boyutun ise sınavın genel boyutu içinde adayların en çok zorlandıkları soru tipi olarak görülmektedir.
- Özel yetenek sınavlarında adayların müziksel bellekle ilgili performanslarını ortaya çıkarmayı amaçlayan sorulardan ritm işitmedeki başarı oranının ezgi işitmeye göre daha fazla olduğu görülmüştür.
- Özel yetenek sınavlarında ses eğitime ait değerlendirme ağırlığının düşük (%20) olması, adayların başarı sıralamasını fazla etkilemediği gözlenmiştir.
- Türkiye’deki AGS Lisesi müzik bölümleri öğrenci özel yetenek giriş sınavlarında, tek ses, aralıklar, akorlar, ezgiler ve ritim tekrarından oluşmaktadır.
- AGS lisesinde yapılan özel yetenek giriş sınavlarında;
 - ✓ Sınavı tek ve iki aşamada yapan okullarda; en yüksek puanlamanın ezgi boyutuna verildiği, bu boyutta tek ses, aralık, ritim gibi diğer boyutların da bulunduğu düşünüldüğünde verilen puanlamanın uygun olduğu söylenebilir.

- ✓ Sınavı iki aşamada yapan okulların ilk aşamasında boyutlara verilen puanlamalar arasında en büyük farklılığın 20 puan ile ezgi boyutunda olduğu görülmektedir. 2.aşamasında ise bu farklılığın 15 puan ile dört ses boyutunda olduğu anlaşılmaktadır. Değerlendirmedeki bu kadar büyük farklılıkların, öğrencilerin genel değerlendirilmesini olumsuz yönde etkileyebileceği düşünülmektedir.
- ✓ İlk aşamadaki soru sayılarındaki en büyük fark 6'şar soru ile iki ve üç seste, 2.aşamada ise 5'er soru ile üç ve dört seste bulunmaktadır. Sınavı iki aşamada yapan okullarda dört ses sadece 2.aşamada yer almaktadır.
 - Alandan olmayan bireylerin, özel yetenek sınavlarına, programlı bir eğitimle kazanılabilecek olan bilgi ve becerilerin ölçüldüğü müziksel yetenek sınavını başaramama kaygısıyla başvurmadıkları gözlenmiştir.
 - Müziksel yetenek sınavlarının, % 50 oranında yetenek, % 50 oranında da bilgi ve beceriyi ölçtüğü gözlenmektedir.
 - Bolu AGSL öğrencileri ile yapılan bir araştırmada, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bilinçli olarak meslek seçimi yaptıkları belirlenmiştir.
 - Son yıllardaki uygulamalarla 2 yıl tezsiz yüksek lisans yapan diğer mezunların da öğretmenlik yapabildiği düşünülürse, eğitim fakülteleri müzik bölümü lisans düzeyindeki öğrencilerin kabulünde çok büyük haksızlık yapıldığı düşünülmektedir.

4.2. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumlardaki Müzik Eğitimi Konulu Bildiri Önerilerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın 4. alt probleminde yer alan; Türkiye'deki üniversitelerde 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış kongre ve sempozyumlardaki müzik eğitimi konulu bildirimlerin “Ses Eğitimi”, “Çalgı Eğitimi”

ve “Müzik Kuramları” ana başlıkları altında yer alan önerilere ilişkin bulgulara yer verilmektedir.

4.2.1. Ses Eğitimi Alanındaki Bildiri Önerilerine İlişkin Bulgular

Bu başlıkta, kongre ve sempozyumlarda, ses alanında sunulan bildirimlerdeki; “Genel Ses Eğitimi”, “Ses Sağlığı” ve “Koro Eğitimi” konularına ilişkin önerileri, her başlık kendi içinde ortak sonuçlar oluşturularak verilmektedir. Alana ilişkin bulgular, Ek-10’da yer alan bildirimlerden elde edilmiştir.

4.2.1.1. Genel Ses Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Ses eğitimi ders içerikleri süre ve repertuar bakımından eğitimin niteliğini artırma amacıyla yeniden düzenlenmeli, sadece sesin eğitimine değil öğretime de yer verilmelidir.
- Yetenek sınavlarında adayların dili kullanma becerilerine dikkat edilmelidir AGS Liselerine bireysel ses eğitimi dersi, üniversitelerin lisans programlarına ise diksiyon dersi konularak Türkçenin doğru kullanılması sağlanmalıdır. Çünkü sözlü müzik eserlerinin anlaşılır bir şekilde yorumlanabilmesi hem dilin doğru çalışması hem de nefesin kontrollü kullanılmasıyla sağlanabilir.
- Öğrencilerin sesleri nefes ve konuşma egzersizleriyle desteklenerek iyi tanınıp doğru alanlarda çalışılması sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin yöresel ağız farklılıklarını giderebilmelerini sağlayabilecek kadar zaman ayrılabilmelidir.
- Oluşturulan programlarda, doğru teknik çalışmaların yanısıra daha verimli sonuçlar elde etmek için öğrenci ilgi ve istekleri de dikkate alınarak, yakından uzağa ilkesiyle, öncelikle halk türkülerimizden yola çıkıp evrensel boyutlardaki eserler de ele alınmalı ve tanıtılmalıdır. (Sözlü eserlerin iyi

yorumlanabilmesi için fizyolojik olarak dilin doğru çalışması, fonetik olarak ta dile ait ayrıntıların bilinmesi sağlanabilir).

- Böylece kültürümüzü, kendi özümüzden uzaklaşmadan gelecek nesillere aktarma şansı yakalayacak ve daha bilinçli dinleyici ve uygulayıcı kitlesi oluşturulması sağlanacaktır.

- Objektif değerlendirmelerin yapılabilmesi için bireysel ses eğitimi öğretim programında ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yer verilmelidir.

- Türkiye’deki ortaöğretim kurumlarında uygulanmak üzere hazırlanan müzik dersi müfredat programı sadece lise 1. 2. 3. sınıflar için düzenlenmiş olup hazırlık sınıflarında uygulanmak üzere de bir program oluşturulmalıdır. Bu konuyla bağlantılı olan kurum ve kuruluşlara, kullanılan ders kitaplarını ve yardımcı kaynakları hazırlayanlara ve eğitimcilere önemli sorumluluklar düşmektedir.

- Müzik öğretmenlerinin sınıfta en çok kullanacağı enstrümanın sesi olduğu düşünülürse, dersin bir yılla sınırlandırılmayıp dört yıl boyunca zorunlu ders olarak alınması sağlanmalıdır.

- Toplu ses eğitimi ve koro derslerinde başarıyı artırmak amacıyla süreleri artırılmalı ve öğretim programına göre dersler birbirini destekleyecek nitelikte olmalıdır.

- Süre ile ilgili yaşanan olumsuzluklar somut verilerle üst kurullara iletilerek, toplumun kültürel değişim ve gelişiminde önemli payı olan “değişime ve gelişime açık” dinamik eğitim-öğretim programlarıyla yeniden yapılandırılmalıdır.

- Norm kadro yönetmeliği gözden geçirilmeli; her okula en az bir tane olmak üzere yeteri kadar müzik dal öğretmeni atanmalıdır. İlköğretimin bütün sınıflarında, müzik derslerine bu dalın öğretmenleri girmeli, sınıf öğretmenleri hizmet öncesinde ve hizmet içinde sanat eğitimi derslerini verebilecek yeterlikte yetiştirilmelidir.

- Müzik öğretmenlerinin en önemli görevi hem kendi hem de öğrencilerinin seslerini korumak ve bu konuda bilinçlendirmek olmalıdır.
- Vokal mutasyon dönemindeki öğrencilerin, ses eğitimi ve ses sağlığı uzmanları, akademisyenler, profesyonel sanatçılarca gerçekleştirilen sanatsal-bilimsel etkinliklere katılımları ve bu organizasyonların hayata geçirilmesi sağlanmalıdır.
- Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği ABD için yapılan özel yetenek sınavlarında, adayın ses materyalini doğru tanımlanması ve puan ağırlığının artırılarak sağlıklı ses materyalinin ön koşul olması sağlanmalıdır. Bunun sağlanması için de sınav komisyonlarında ses sağlığı uzmanlarının bulunması ve ses sağlığının heyet raporuyla belgelenmesi önerilebilir.
- Öğretim elemanları, öğrencilerin hem özel olarak kişisel hem de aynı yaş grubuyla ilişkilendirerek gelişimlerinin takip etmeli ve değerlendirmelidirler.
- Müzik öğretmenleri ve adaylarına, ses eğitiminin temelini teşkil eden; şarkı solunumu, özel öğretim metotları, bilgi-beceri ve tutum, genel müzik eğitiminde zevk eğitimi, repertuar ve öğretmenlik uygulamasına ilişkin beklentilerin ve gerçekleştirilenlerin somut bir şekilde sergilendiği seminerler düzenlenmelidir.
- Doğru nefes kullanımı ve doğru-güzel-etkili konuşmanın önemi uygulamalar yapılarak belirtilmeli, bireysel konuşma sorunları varsa giderilmeye çalışılmalıdır.
- Programda şan eğitimi ile solfej eğitiminin paralellik içermemesi, öğrencilerin çalıştığı eseri defalarca tekrar etmek zorunda kalmasına neden olmakta, zaten az olan ders saati entonasyon ve teknik bilgilere geçilemeden solfej dersine dönüşmektedir. Bu sebeple birbirleriyle ilişkili derslerin programlarında düzenlemeye gidilmelidir.
- Öğretim elemanları, öğrencilerinin başarılarını olumlu yönde etkilemek amacıyla; seviyelerine göre ses egzersizleri yaptırmalı, gelişimini destekleyecek

metotlar kullanmalı, ait olduğu ses grubuna ilişkin repertuar oluşturmalı, gerektiğinde piyano eşliği yapmalı, sağlık problemleri olanları tedaviye yonlendirmeli, sahneye çıkmalarını sağlamalı ve teşvik etmelidirler.

- Öğretim elemanı nitelik ve niceliklerinden kaynaklanan sorunlar ise, oluşturulan ses eğitimi programını uygulayabilen yetkinlikte ve yeterlikte ğretim elemanları ve onların ortak çalışmalarıyla ozümlenebilir. Böylece ğretmen adaylarının mesleki hayatlarına olumlu katkıları sağlanmış olacaktır.

4.2.1.2. Ses Sağlığı nerilerine İlişkin Bulgular

- Sağlıklı bir ses gelişimi için;
 - ✓ Sesi olumsuz etkileyen yapay alışkanlıklardan kaçınılmalı ve bu konuda bireylerin bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.
 - ✓ Ses sorunlarının teşhis ve tedavisinde gelişmiş yöntem ve araçlardan yararlanılmalıdır.
 - ✓ Ses eğitimi ilkeleri ile mutasyon dönemi özellikleri tüm ses kullanımını gerektiren derslerde dikkate alınmalı ve ses eğitimini iyi bilen, doğru ses üretme yöntemini uygulayan ve gösterebilen öğretmenlerin atanması sağlanmalıdır.
 - ✓ Ses sorunlarının çok büyük kısmının çocukluk ve ergenlik dönemindeki yanlış kullanma ve yanlış eğitimlerin sonucu ortaya çıktığı düşünülürse, özellikle sınıf öğretmenleri ve müzik ğretmenlerinin bilgilendirilmesi gereklidir.

4.2.1.3. Koro Eğitimi nerilerine İlişkin Bulgular

- Koro alışmalarında;

- ✓ Mutasyon dönemi göz önünde bulundurularak, sağlık sorunlarına sebep olacak uygulamalardan kaçınılmalı, öğrenci, ses sağlığı ve sesin nasıl korunacağı konusunda bilgilendirilmelidir.
- ✓ Şarkı söyleme ile ilgili organların doğru çalıştırılması sağlanmalıdır.
- ✓ Çalışmalarda doğru duruş – oturuş pozisyonlarına özen gösterilmelidir.
- ✓ Seslendirimden önce nefes ve ses egzersizleri yapılmalıdır.
- ✓ Sürekli aynı pozisyonda (oturarak ya da ayakta) çalışma yapılmamalıdır.
- ✓ Koro eserleri, öğrencilerin teknik düzeylerine, koro elemanlarının müzikal durumlarına ve beğenisine uygun olmalı aynı zamanda eğitsel ve sanatsal yönden koroyu geliştirici nitelikler taşımalıdır.
- ✓ Farklı kültürlerin farklı türlerini yansıtan eserlere de yer verilmelidir.
- ✓ Sesler doğru gruplandırılmalıdır.
- ✓ Gerekli durumlarda çalgı eşliğinde çalışılmalıdır.
- ✓ Konser programları, süre, zamanlama ve organizasyon açısından iyi düzenlenmelidir.

- Milli Eğitim, Kültür ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlıkları ile TRT ve diğer büyük medya kuruluşları olmak üzere, tüm ilgili kurum ve kuruluşların yönlendirdi, destek ve katkılarıyla, aileden başlamak üzere, mahalle koroları, kent koroları, yaş koroları v.b. korolar kurularak ülke çapında genel, özengen ve mesleki korolar projesi oluşturulup, hayata geçirilmelidir.

- “Koro Eğitimi ve Yönetimi” alanı ayrı bir anabilim/anasanat dalı haline getirilmeli; bu alanda lisans, yüksek lisans, doktora ve ona eşdeğer sanatta yeterlik derecelerine yönelik programlar hazırlanıp uygulamaya konulmalıdır. Bu yolla hızla, yeterli nitelikte ve nicelikte öğretim, araştırma ve uygulama elemanı

yetişmesi, bunların yurt geneline dengeli dağılması ve buldukları yerlerde etkili ve verimli görev yapmaları sağlanmalıdır.

- Ortaöğretim kurumlarında uygulanmak üzere hazırlanan müfredat programında, öğrencilerin seslerini, ergenlik dönemlerinde doğru kullanabilmeleri, ses konusunda bilinçli hareket edebilmeleri, müzik eğitimi açısından daha verimli, daha yararlı ve daha kalıcı bir eğitim niteliği oluşturulabilmesi bakımından “Toplu Ses Eğitiminin” yer alması sağlanmalıdır.

- Tek veya çok sesli nitelikli müzikleri yaşatmak ve geniş halk kitlelerine yaymak amacıyla her ilde, bir çocuk korusu, birçok sesli koro (gençlik korusu vb.), bir THM korusu ve bir TSM korusu kurulmalıdır.

- Çevreden-evrene ilkesi de gözetilerek koro müziği eserleri yaratılmalı, geleneksel ve çağdaş söyleyiş biçimleri arasında gerçekçi bir bağ kurularak, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak için koro müziğine her zamankinden daha çok önem verilmelidir.

- Koro eğitiminin birlikte uyum, işbirliği ve disiplin gibi alanlarının müzik öğretimini kolaylaştıracakı düşüncesinden yola çıkarak, ulusumuzun müziksel gelişiminden daha hızlı sonuç almak istiyorsak “Koro ile Müzik Eğitimi” önerisi programa alınmalıdır.

- İlköğretim okulları müzik öğretim programı genel hedeflerinde yer alan ağırlıklı olarak sesin kullanılmasını gerektiren konu ve uygulamalar, çocukların seslerini gerekli biçimde kullanabilmelerini sağlamak ve belli bir donanımla yetiştirilmelerini zorunlu kılmaktadır. Bu da müzik öğretmenlerinin çocukların seslerini etkili, doğru ve güzel kullanabilmelerini sağlayacak gerekli donanıma sahip olmalarıyla sağlanabilir. Müzik öğretmenlerinin, koro eğitimi donanımı bakımından yeterli düzeyde yetiştirilmesi, yetiştiği yükseköğretim kurumunda, ilgili dersleri veren öğretim elemanının koro yöneticisi olarak kazanmış olduğu donanımla yakından ilgilidir.

4.2.2. Çalgı Eğitimi Alanındaki Bildiri Önerilerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, kongre ve sempozyumlarda, çalgı eğitimi başlığı altında sunulan bildirimlerdeki; genel çalgı eğitimi, piyano eğitimi, keman ve viyola eğitimi, viyolonsel ve kontrbas eğitimi, flüt eğitimi, gitar eğitimi ve bağlama eğitimi konularına ilişkin öneriler, her başlık kendi içinde ortak sonuçlar oluşturacak şekilde verilmektedir. Alana ilişkin bulgular, Ek-11’de yer alan bildirimlerden elde edilmiştir.

4.2.2.1. Genel Çalgı Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimine öğrenci seçiminde fiziksel özelliklerin değerlendirilmesi gerekliliği göz ardı edilmemelidir. Bu konuda uzman fizyoterapist ve hekimlerden yardım alınması önerilir.
- Çalma esnasında ve sonrasında fiziksel yapıdan kaynaklanan rahatsızlıkları en aza indirebilmek için, öğretmenin, öğrencisinin fiziksel yapısını çok iyi tanıyarak kapasitesinin üzerinde fazla zorlamaması gerekmektedir.
- Öğrencinin çalgıda temiz ses üretmesi ve fiziksel olarak rahat etmesi için fiziksel yapı doğru tahlil edilmeli, kullanılacak çalgı öğrenciye göre seçilmelidir.
- Kişiye uygun çalgı belirlemede fiziksel yapının önemi kaçınılmazsa da kişinin o çalgıya duyduğu istek, motivasyon gibi etmenlerin de başarısındaki önemi yadsınamaz. Bu yüzden çalışılmak istenilen çalgıya öğrencinin fiziksel yapısı tam anlamıyla uygun değilse de bunun öğrenciye anlatılması, öğretmen tarafından ileride çıkacak sorunların tespit edilmesi, çalgının öğrenciye uydurulması gibi önlemlerle öğrencinin o çalgıyı yürütebilmesi sağlanabilir.
- Özellikle küçük yaşlarda çalgı eğitimine başlatan konservatuar, AGSL gibi kurumlarda o yaş grubunun bedensel yapısının ve gelişim sürecinin iyi tanınması, bu gelişim sürecine bağlı olarak ileriki dönemlerde çocuğun başka çalgılara yönlendirilmesi açısından yararlı olacaktır.

- Keman öğrencileri üzerinde yapılan bu araştırma, diğer çalgı gruplarını kullanan öğrenciler arasında uygulanarak sonuçlar karşılaştırılabilir.
- Öğrencilerin, çalgı eğitiminde hedeflerin olması gerektiğinden yüksek tutulmaması, öğrencinin ne çaldığından çok nasıl çaldığına dikkat edilmesi kısaca, niteliğe önem verilmesi gerekmektedir.
- Çalgı öğretim programlarındaki eksiklikler, tüm sınıflarda ortak ve arzu edilen düzeyde standart bir çalgı çalışma tutum ve alışkanlığı sağlayabilmek üzere daha gerçekçi ve uygulanabilir duruma getirilmelidir.
- Öğrenci motivasyonunu canlı tutabilmek için sınıflar ve kurumlar arası etkinlikler düzenlenmelidir.
- Gelir düzeyi düşük olan öğrencilerin çalışmalarına yönelik olumlu tutum kazanmaları için maddi imkânlar sağlanmalıdır.
- Öğrenciler, aldıkları eğitimin ileride sağlayacağı imkânlarla ilgili bilgilendirilmeli ve yönlendirilmelidirler.
- Özellikle AGS liselerdeki çalgı eğitimi öğretmenlerine çalgı eğitimi ve öğretimi ile ilgili seminerler düzenlenmelidir.
- Zihinsel çalışmaların yapısı ve işleyişi belirlenerek;
 - ✓ Müzik eğitimi alanında kullanılmak üzere sistemleştirilerek, teknik ve müziksel bilgilerin öğrenilmesinde,
 - ✓ Seslendirilecek esere ilişkin zor bölümlerin çalışılmasında,
 - ✓ Herhangi bir rahatsızlık durumunda fiziksel performansın korunmasında,
 - ✓ Performans kaygısının giderilmesinde kullanılabilir.

4.2.2.2. Piyano Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Piyano eğitimi sürecinde kazanılması gereken doğru duruş ve oturuş, bağlı çalma, ölçü-motif-cümle kavramları ile ifade bağlarına ilişkin temel davranışların, önerilen piyano dersi öğretim programına göre 1. sınıfın 1. yarıyılında olması gerektiği söylenebilir.
- Müzik eğitimi anabilim dallarına ve onların temelini oluşturan AGSL müzik bölümlerinde okutulan piyano dersleri, uzman öğretim elemanları tarafından yürütülmelidir.
- Piyano bakımı-onarımı, akordu ile yeterli sayıya ulaşmaları sağlanmalı, olumsuz başka fiziki şartlar da iyileştirilmelidir.
- AGSL müzik bölümlerinden gelen öğrencilerde karşılaşılan sorunlar ve o kurumlarda verilen eğitim hakkında Milli Eğitim Bakanlığınca bir sempozyum düzenlenmelidir.
- Ana bilim dallarında düzenlenecek piyano eğitimi konulu sempozyum, panel, seminer gibi etkinlikler yoluyla alana ilişkin sorunların tartışılmasına ve anabilim dalları arasında etkileşime olanak sağlanmalıdır.
- Öğretmen adaylarının, geç yaşta başlamış olmalarına rağmen doğru şekilde geliştirilen bir piyano çalma tekniği ile lisans piyano programında öngörülen hedeflere ulaşmaları ve mesleki yaşantılarında yararlanacakları bir repertuara sahip olmalarını sağlamak amacıyla, teknik düzeyleri dikkate alınarak hazırlanmış alıştırma metodu geliştirilmelidir.
- Öğrencilerin piyano eğitim sürecinde, kendi müziklerini, daha kolay algılayabilecekleri ve enstrümanlarını daha severek çalışabilecekleri düşüncesinden yola çıkarak, çağdaş Türk piyano parçalarının, eğitim amacına yönelik metodik sıralaması sağlanmış, klasik piyano repertuarının yanı sıra piyano için düzenlenmiş halk türküleri, eşlikli ulusal marşlar ve okul şarkıları, pop müzik örnekleri, küçük oda

müziği eserleri ve dünya müziğinden örneklerin de yer aldığı metotlar hazırlanmalıdır.

- Müzik öğretmenliği piyano ders programları, ilköğretim ve lise programları da göz önünde bulundurularak, pilot alanda test edilmek suretiyle işlevsel piyano becerilerinin kazandırılmasının hedeflendiği şekilde yeniden düzenlenerek uygulamaya konulmalıdır.

- Fazla öğrenci yükü problemini çözmek amacıyla diğer ülkelerde oldukça etkili olan “grup piyano eğitimi”, müzik öğretmeni yetiştiren kurumların programları kapsamına alınmalıdır. Bu amaçla da “elektronik piyano laboratuvarları”nın kurulma yolları aranmalıdır.

- Yüksek lisans ve doktora programları seviyesinde piyano pedagoji programları oluşturulmalı, olmayan okullarda yaz aylarında workshoplar veya hizmet içi eğitim için olanaklar yaratılmalıdır.

- Eğitimde işlerliği kanıtlanmış olan NLP'nin bir kişisel değişim modeli olması ve hem bireysel hem de toplu derslerde uygulanabilirliği özelliği ile müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda seçmeli dersler kapsamına alınmalıdır.

- Yapılan bir araştırmada, piyano eğitiminde kullanılacak materyallerin, eğitsel hedeflere uygunluğunu saptamada, öğretici niteliklerinin olduğu kadar tarihi, stilistik, yapısal özelliklerinin de incelemek amacıyla “eğitsel amaçlarla yazılmış tanıma eserleri olmaları”, “fügal formlara geçiş niteliği taşımaları” ve hatta piyano öğrenmede birer teknik yapıt (etüt) olarak ele alınıyor olmaları gibi nedenlerle, piyano eğitimi dağarcığının temel yapı taşlarından biri olduğu düşünülen Envansiyonlar'ın önemli bir eğitim aracı olduğu saptanmıştır.

- Piyano eğitiminde kaygının azaltılmasında en önemli unsurun, öğrencilerin piyano çalışma bilinci konusunda bilgilendirilmesi ve sınava nasıl çalışması gerektiğinin anlatılmasıdır. Nasıl çalışacağını bilen ve kendine uygun yöntemle çalışmaya sevk edilen öğrencilerin sınav başarıları ve muhtemel kaygı düzeylerindeki farklılaşmaların olumlu yönde olması beklenir. Bu sebeple piyano

eğitimi s¼recinde eğitimcilerin rehberliği ve ¼đrencilere nasıl ¼alıřılması gerektiği konusunda vereceği bilgiler b¼y¼k ¼nem taşımaktadır.

- Eğitimcilerin kendi metaprogramlarını belirlemeleri sayesinde (davranış ve d¼ř¼nce farklılıkları) ¼đrencisini daha iyi anlayıp, ona daha fazla yardımcı olabilecektir.

- ¼đrenci, metaprogramı nedeniyle ¼đrenme zorluğu yaşıyor ve sorunlarla karşılaşıyorsa, ona, kendi yararı i¼in odağını belirli bir konuda değiştirebilecek kadar esneklik kazanmanın başarısı a¼ısından gerekli olabileceği bilgisi aşılanmalıdır.

- Pedal kullanımı, eserlerin tarihi, stilistik vb. ¼zelliklerinin bozulmaması i¼in iyi seviyede m¼zik ve armoni bilgisini gerektirmektedir.

- Pedal kullanımı konusundaki kaynak sıkıntısı, yabancı kaynaklardan ¼eviriler yapılabileceği gibi orijinal kaynaklar oluşturularak ta giderilmelidir.

- Doğru bir piyano yorumu i¼in b¼y¼k ¼nem taşıyan pedal kullanımının daha ileri bir d¼zeye gelebilmesi i¼in, programlarda pedal konusuna verilen ¼nem arttırılmalıdır.

- M¼zik eğitimcisinin ¼evreden evrene ¼đrenme ilkesi gereği, ¼nce kendi k¼lt¼r¼n¼ daha sonra d¼nya k¼lt¼rlerini tanınması ve ¼đrencilerine tanıtılmalı ve ¼ađdař T¼rk m¼ziđi piyano repertuarının eksikliklerinin tamamlanarak m¼zik ¼đretmeni yetiştirilmesi s¼recindeki kullanımı gereken seviyeye ¼ıkarılmalıdır.

- Piyano eğitiminde ¼đrencilerin sınav kaygılarına ilişkin durum, kaygının sebepleri ve ¼đrencilerin bu duruma yaklaşımları tespit edilerek ¼đrenciler bilgilendirilmelidir.

- Kaygının azaltılması amacıyla, piyano eğitimi s¼recinde eğitimcilerin rehberliği ¼đrencilerin piyano ¼alıřma bilinci konusunda bilgilendirilmesi ve sınava nasıl ¼alıřılması gerektiği anlatılmalıdır.

- Eğitimcinin öğrencisini daha iyi anlayıp daha fazla yardımcı olabilmesi için önce kendi metaprogramlarını daha sonra da öğrencinin metaprogramlarını belirlemelidir.
- Kurumlar, piyano eğitiminde her sınıfa Türk eseri çalma zorunluluğu getirmelidir.
- Konserlerde Türk bestecilerinin eserlerine yer verilmelidir.
- Türk bestecileri ve eserleri ile ilgili çeşitli söyleşi, panel, seminer, sempozyum, konferans ve konuyla ilgili araştırmaların sunulacağı oturumlar düzenlenmeli, bu oturumlarda yeni eserler tanıtılmalıdır.
- Türk eseri çalma zorunluluğu olan yarışmalar düzenlenmelidir.
- Kurumlar, ilgili öğretim elemanları, araştırma görevlisi, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine Türk eserleri ile ilgili araştırma görevi vermelidir.
- Kurumlarda, öğrenci ve öğretim elemanlarının nota teminini kolaylaştırabilmek için nota arşivi oluşturulmalıdır.
- Öğretim elemanlarının, nerede ve ne için hizmet verdiklerini unutmayıp önyargılarından kurtulmaları gereklidir.
- Besteciler ise; eğitimde kullanılmaya yönelik eserler vermeye, yazdıkları eseri tanıtmaya, çaldırmaya özen göstermeli, bastırmaya, basılamayan eserleri ise elden tanıtmaya çalışmalıdırlar.
- Yazılan eserlerin birer örneğini okul kütüphanelerine ulaştırmalı, ilgili öğretim elemanlarını da bu bilgilerden haberdar etmelidirler.
- Öğrenciler, kendi kültürüne sahip çıkmak amacıyla konser ve yayınları takip edip bilgi sahibi olmalıdırlar.

- Devlet konservatuarlarında mesleksel müzik eğitimi çerçevesi içinde piyano eğitimi- öğretiminde yansıtıcı düşünme becerileri ve yansıtıcı düşünme becerilerini geliştirme etkinlikleri öğretim elemanları tarafından kullanılabilir.
- Piyano derslerinin daha verimli hale dönüştürülebilmesi için haftalık 1 saat olan ders saatleri artırılmalıdır.
- Müzik eğitimi bölümünde verilen piyano eğitiminin, öğretmenlik mesleğinde kullanımı düşünülerek, gerekli beceri ve davranış kazandırmayı planlayan bir piyano eğitim programı oluşturulmalıdır.
- Piyano eğitiminin amaçları, süresi, piyano öğretim yöntemleri ve piyano öğretim metotları hakkında ebeveynlerin bilgilendirilmesi ve her ders bitiminde bilgi talep etmeleri konusunda teşvik edilmesi;
- Ebeveyn-öğretmen iletişimde karşılıklı güven ortamının oluşturulması;
- Ebeveynlerin, piyano eğitimi ile ilgili kitap, web siteleri gibi kaynaklara yönlendirilmesi yoluyla araştırmaya ve bilgilenmeye teşvik edilmesi;
- Ebeveynlerin, piyano çalışma yöntem ve teknikleri, çalışma süresi, dikkat, konsantrasyon, çalışma disiplini konularında bilgilendirilerek, piyano eğitimine etkili katılımlarının sağlanması;
- Çocuklarının piyano çalışmalarını denetleyebilme veya kontrol edebilme yeterliğine sahip olmalarını sağlamak amacıyla, ebeveynlerin keskin gözlem yapabilme, mevcut durumu değerlendirebilme ve öngörü ile yaklaşabilme gibi konularda eğitilmesi;
- Motivasyon, özveri, cesaret, güven, kaygı gibi psikolojik öğelerin piyano performansı üzerindeki etkileri konusunda ebeveynlerin bilgilendirilmesi önerilmektedir.

- Son 10 yıllık dönemde, piyano eser sayısının bir önceki döneme göre düşüş göstermesinin nedenleri, farklı açılardan (sosyo-ekonomik, politik, vb...) araştırılarak ele alınabilir.
- Eserlerin, düzeylerine göre, eğitimde kullanılabilirlikleri incelenip belirlenerek, eğitimciler tarafından Türk eserleri repertuarına alınmaları sağlanabilir.
- Konservatuvarların kompozisyon bölümünden mezun olmuş ya da olacak öğrencilerin yazdıkları, henüz seslendirilmemiş piyano eserleri üzerine bir araştırma yapılarak çalışma genişletilebilir.
- Ulusal ve uluslararası boyutta, beste yarışmalarının sayısının artırılması ve eserlerinin seslendirilerek kayıt altına alınmasının sağlanması gibi oluşumlarla, Türk bestecilerini daha fazla eser üretmeye teşvik edecek unsurlar oluşturulabilir.
- Diğer çalgılar için de bu çalışmaya benzer bir çalışma yapılabilir.
- Piyano eğitimi sırasında öğrenciler kişisel farklılıklarından dolayı, değişik teknik çalışmalarda güçlük çekerler. Bu güçlükler öğrenilen tüm yeni teknikler için geçerli olabilir. Etütler teknik güçlüklerine göre gruplanıp seviyelendirilerek gerek öğrenciler gerekse öğretmenler için kolaylık sağlayacağı düşünülen piyano eğitiminde kullanılan kaynak çalışması olabilir.
- ME ABD'lerinde, piyano eğitimine yönelik, çağdaş program anlayışına uygun bir piyano öğretim programı hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.
- Başlangıç piyano eğitimi için belirlenen hedeflere ulaşmada izlenecek hedef davranışlar tespit edilerek çözüm yolları geliştirilmelidir.
- Uygulanacak yöntemler ve kullanılacak metotlar, öğretim programının amaçları doğrultusunda, öğrenci gelişimi, algı türleri ve ilgisi dikkate alınarak seçilmeli, başarının artırılması için uygulanabilecek yöntem, teknik ve yaklaşımlar, ders öğretmenlerine hizmet içi eğitim kurslar vb. yollarla kazandırılmalıdır.

- Formasyon eğitimine ilişkin bilgiler, lisans döneminde de verilmeli ve uygulamalar yaptırılmalıdır.
- Her türlü eğitici ve öğretici faaliyetler öğrencilere anlatılmalı ve katılımları sağlanarak motivasyonları canlı tutulmalıdır.
- Öğrencilerin olumsuz durumları halinde ders ertelenmeli, sorunlarıyla ilgilenmek için zaman ayrılmalı ve yardımcı olunmalıdır.
- Öğrenciler, çalışma, derse hazırlanma ve çalışırken zamanlarını verimli biçimde kullanma konusunda bilinçlendirilmelidir.
- Öğrencinin eksikleri belirlenerek uyarılmalı, nasıl çalışacakları konusunda yönlendirilmeli, motive edilmeli ve desteklenmelidirler.
- Öğrencilerin piyanoyu meslek hayatlarında aktif olarak kullanmalarını motive etmeli ve bu kapsamda amacına uygun öğretim yöntemleri uygulanmalıdır.
- Öğrencilerin müzikalite kavramlarının gelişmesi amacıyla;
 - ✓ Üretilen sesleri eleştirel kulakla dinleyebilmeleri,
 - ✓ Müzik fikirlerini şarkı olarak söylemeleri,
 - ✓ Hayal gücü ile duygular arasında bağ kurarak hikâyeleştirmeleri,
 - ✓ Bireysel ya da grupta müzik yapma zevkini canlı tutmak amacıyla, sevdiği parçaları çalması,
 - ✓ Çalıştığı eserin dönemine ilişkin bilgi sahibi olmaları amacıyla öğretmenin de çalması,
 - ✓ Farklı stillerdeki eserlerin dinletilmesi sağlanmalıdır.
- AGSL piyano derslerine alan öğretmenlerinin girmesi sağlanmalıdır.
- Piyano derslerinin bireysel ders gibi yapılmalıdır.

- Pişano ğretim elemanlarının aşırı ders yükünden kurtularak akademik çalışmalara daha fazla zaman ayırmalıdır.
- Pişano eğitiminin istenen hedefe ulaşması için uzman ellerde yürütölmesini sağlamak amacıyla pişano ğretim elemanı sayısı arttırılmalıdır.
- Öğretmenin her bir öğrencisinin fiziksel özelliklerini dikkate alarak, onların doğal yapısına uygunluk taşıyan duruş, oturuş ve el konumu belirlenerek, yanlış pozisyonların neden olabileceği fiziksel rahatsızlıklar konusunda bilgilendirilmesi, bireysel çalışmalarında daha bilinçli olmaları sağlanmalıdır.
- Öğrencilere ödev verilirken, bedensel yapıları göz önünde bulundurularak fiziksel olarak zorlanmayacakları etüt ve eserleri seçmek ve rahatsızlığa neden olacak durumlardan kaçınmak gerekmektedir.
- Yoğun ve aralıksız yapılan çalışmalar fiziksel rahatsızlıkların oluşmasına sebep olacağından, çalışma öncesi ısınma egzersizleri ve çalışmalarda verilecek dinlenme süreleri konusunda hassas davranılmalıdır.
- Çalgı eğitimi sürecinde, aktiviteyi güçleştiren, engelleyen hatta sona erdirecek rahatsızlıklarla karşılaşan öğrencilerin öğretmenin ilgi ve desteğine ihtiyacı vardır. Bu boyutta gerekli önlemler alınmalıdır.
- Müzik ğretmeni yetiştirilen kurumlarda pişanoda eşlik eğitimi irdelenerek yeni modeller oluşturulmalı, mezun olacak müzik öğretmenleri daha donanımlı olmalıdır.
- Müzik ğretmeni yetiştiren kurumlardaki eşlik dersinin içeriği okul müziği içeriği ile uygulanmalıdır.
- Eşlikli alma kadar eşlik çalmanın da önemli olduğu, Korrepetisyon dersinin konservatuarlardaki gibi “temel çalgı dersi” programına alınarak ve dört yıllık bir zaman diliminde, teorik ve uygulamalı olarak işlenmesi sağlanmalıdır.

- Dersin uzmanı olan öğretim elemanlarının (korrepetitörlerin) görev yapması, ihtiyaç durumunda piyano öğretim elemanlarının da korrepetisyon dersi verebilmesi sağlanmalıdır.

- Öğrenciler, “Bireysel Ses Eğitimi”, “Bireysel Çalgı Eğitimi”, “Piyano Eğitimi”, “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi”, “Armoni-Kontrpuan” ve “Eşlik” vb. derslerin repertuarında yer alan ve okul şarkılarına eşlik edilmesinde kullanılacak eşlik modelleri ile izlenmesi gereken yöntem ve basamaklar konusunda bilgilendirilmelidir.

4.2.2.3. Keman ve Viyola Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Keman eğitimine ilişkin çalışmalar, çeşitli sınıflar ve çeşitli öğrenci düzeyleri için yapılmalıdır.

- Öğretim elemanları, kendi kendini değerlendirmesi, öğrencide görülen eksikliklerin nasıl giderileceği, kullandığı öğretim yöntem ve tekniklerini yeniden gözden geçirmesine ilişkin konulara ilişkin standartlaşmış bir program oluşturmalı ve komisyon sınavlarındaki stratejiler de bu şekilde belirlenmelidir.

- Sonuçlar, Türkiye’deki bütün ME ABD’nda görev yapan keman eğitimcilerinin bir araya gelerek, keman öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikleri birlikte gözden geçirileceği – tartışılacağı – fikir alışverişinde bulunulabileceği bir etkinlikle değerlendirilmelidir.

- Öğrencinin, çalgı çalmaktan kaynaklanacak sıkıntı yaşamaması için doğru bir tutuş şekli ile başlaması gerekmektedir.

- Suzuki Yöntemi, ülkemizdeki müzik kurumlarında da fazla uygulama alanı bulamamış öğretim yöntemlerinden biridir. Bu yöntemle çalgı eğitimine, temel duruş, tutuş ve genel parmak pozisyonları ile başlanıp nota eğitimine daha sonra geçilmektedir. Hemen arkasından bilinen standart yöneme ve metotlara geçildiğinde

daha hızlı bir ilerlemenin sağlandığı ve çalgının daha kolay öğretilbildiği gözlenmektedir.

- Bu bilgiler ışığında, küçük çocuklara yönelik kemana başlama – başlatma yöntemleri içinde, başlangıçtaki ilerleme hızını daha da ileriye götüreceği düşünülen “Suzuki Keman Öğretim Sistemi” üzerinde yeniden düşünmenin gerekliliği sonucuna varılmaktadır.

- Yetenek sınavlarında çalgı performans değerlendirmeleri için gerekirse etüt ve eser adları belirtilmeli, çaldığı eserleri gösteren dosya hazırlamaları sağlanmalıdır.

- AGSL ve ME ABD’nda görev yapan keman eğitimcileri bölgeler olarak yılda bir kere toplanarak ellerindeki eserleri paylaşmalı ve ortak konser çalışmaları yapmalıdırlar.

- Lisansüstü programlarda AGS Lisesi öğretmenleri için kontenjan ayrılmalıdır.

- Uluslararası kariyer yapmış keman sanatçıları, AGSL ve ME ABD öğrenci seviyelerinde çalınabilecek eser ve etütleri kayıt etmeleri hususunda (cd, dvd vb.) fikir vermeli, yönlendirilmelidir. Besteci ve eğitimcilerimiz, özellikle AGSL öğrencileri düzeyinde çağdaş Türk sanat müziği eserleri üretmeleri konusunda teşvik edilmelidir.

- Çağdaş keman eğitiminde Türk müziği motiflerinden yararlanmanın yolu ya mevcut THM ve TSM repertuarları ya da yeni çalışmalar oluştururken, keman çalma tekniklerinin makam, usul ve geleneksel formlarla birleştirilmesidir.

- Keman eğitimi sürecinde başarı grafiğinin artırılması ile daha sağlıklı ve tutarlı öğrenciler yetiştirebilmenin en önemli yollarından birisi, öğretim elemanlarının verilere, ölçeklere dayalı tutum birliği sağlamalarıdır.

- Keman eğitiminin hem tasarlanan hem de uygulanan programı daha ayrıntılı araştırılmalıdır.

- HÜ Devlet Konservatuarı'nda keman eğitiminin Bakü Müzik Akademisi'nde olduğu gibi, ilköğretim birinci sınıfta başlaması sağlanabilmelidir.
- HÜ Devlet Konservatuarı yılsonu keman sınav programlarında kapsanan etüt ve eser isimleri daha ayrıntılı bir biçimde hazırlanmalıdır.
- HÜ Devlet Konservatuarı yılsonu keman sınav programlarında Türk bestecinin bir eserini de çalma zorunluluğu açıkça belirtilmelidir.
- HÜ Devlet Konservatuarı keman öğrencileri, eğitimin ilk yıllarından itibaren sahne deneyimi de edinen kemancılar olarak yetiştirilmesi ön görülmesi araştırma, iki köklü kurumdaki eğitiminin uygulama boyutuyla da yapılmalıdır. Bu tür araştırmalar diğer Türkî Cumhuriyetleri ile başka ülkelerdeki benzer kurumları da kapsayacak şekilde arttırılmalı ve genişletilmelidir.
- Her iki kurum arasında keman eğitimine ilişkin yapılandırma ve adlandırma açısından ortak standartlar getirilmelidir.
- Öğretim elemanları Türk müzik kültürü malzemelerinin özellikle başlangıç aşamasında çalgıya adaptasyon, teknik ve müzikal davranışların yerleşmesi açısından faydalı olduğunu ve bu nedenle de klasik keman eğitimi ilkelerine paralel olarak kullanılmasının keman eğitimini güçlü kıldığını belirtmiştir.
- Bu amaç doğrultusunda eğitsel amaçlı eser ve metotlar arttırılmalı, keman eğitimcileri bu doğrultuda özendirilmelidir.
- Viyola derslerine giren viyola ve keman eğitimcileri, eğitim süreçlerinde viyola ve keman arasındaki tekniksel farklılıkları, duyarlı bir yaklaşımla göz önünde bulundurmalı, öğrencilerin viyolaya kemanmış gibi yaklaşmalarını önlemelidir.

4.2.2.4. Viyolonsel ve Kontrbas Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Konservatuar viyolonsel öğretim programlarının çağdaş öğretim programının öğelerini kapsayacak şekilde hazırlanması amacıyla, öğretim elemanlarıyla program geliştirme uzmanları bir program geliştirme semineri düzenlemeli ve program geliştirme sürecine girilmelidir.
- Müzik öğretmenliği bölümlerinde kullanılan viyolonsel etüt albümlerinde yer alan etütleri kapsayan teknik konuları içeren bir veri bankası oluşturulabilir.
- Aynı uygulamanın eserlere uygulanmasıyla da eserleri kapsayan teknik konuları içeren bir veri bankası oluşturulabilir.
- Hangi eserde kapsanan teknik konu/konuların hangi etüt ya da etütler yardımıyla çalışılabileceğini, başka bir deyişle, etüt-eser eşleşmesini konu alacak yeni bir çalışma gerçekleştirilebilir.
- Çağdaş Türk kontrbas müziği eserleri toplanıp arşiv haline getirilmeli ve ihtiyaç halinde başvurulabilecek bir kaynak oluşturulmalı, uygun olanların kontrbas eğitiminin değişik aşamalarında kullanımları yaygınlaştırılmalıdır.
- Öğrencilerin ulusal değerlerini yansıtan eserler ile çalışarak; derse olan ilgiyi artırmak, kolay öğrenmeyi sağlamak ve ulusal müzik dilimizin ve beğenimizin gelişimini olumlu yönde etkilemek amacıyla, bestecilerin özellikle eğitim aşamalarını da düşünerek ve hedef alarak çeşitli seviyelerde eser üretmesi teşvik edilmelidir.
- Eserler hem eğitimcilere hem de öğrencilere tanıtılmalı, az da olsa ulaşılabilen eserlerin kontrbas eğitimi dersinde kullanılabilir olduğu gösterilmeli, kullanılması teşvik edilmeli ve desteklenmelidir.
- Çağdaş Türk kontrbas müziği eğitimi çok daha ileri seviyelere taşıyacak, nitelikli, ulusal müzik kültürü sahibi ve aynı zamanda dünya müziğini de buna bağlı olarak daha iyi anlayan ve anlatabilen kontrbas sanatçıları ve eğitimcileri

yetişmesinde önemli rol oynayacak; Türkçe hazırlanmış, ulusal değerleri yansıtan eserleri ve uluslararası örnekleri içeren bir kontrbas metodu hazırlanmalıdır.

- Ulaşılabilen ve arşivlenen eserler ile oluşturulacak bir katalog tüm konservatuarların kütüphanelerinde bulundurulmalıdır. Devlet kütüphaneleri ve özel kütüphanelere de gönderilmeli; eğitimci, öğrenci, yorumcu ve ilgi duyan herkesin rahatça ulaşabileceği bir kaynak oluşturulmalıdır.

- Viyolonsel eğitimi için hazırlanmış etüt kitaplarında Türkçe anlatımlı, önbilgiler veren metot niteliğinde bir kaynağa rastlanmaması, çalıcıların bu kitaplardaki etütlerin nasıl çalışılacağına ve çalınacağına ilişkin açıklamaların yapıldığı bir kaynağın oluşturulmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

- Öğrencilerin kitaplardaki etütleri kolaydan zora doğru ve yanlarında öncelikle bir rehber eşliğinde çalışmalarını, belirli teknik davranışlar kazanıldıktan sonra da uzman kişiler olmadan, öğrendiklerini uygulayabilmeleri, kendilerine göre çalışmalar ve öğrenme stilleri geliştirmeleri gerekmektedir.

- Öğrenciler, küçük yaşlardan itibaren yeteneklerine göre tespit edilmeli ve alan eğitimine ilköğretimin ikinci kademesinden itibaren başlanmalıdır.

- Hem öğrenciler hem de eğitimcilerin, amaçlanan hedeflere ulaşmaları ve hedeflerin uygulamadaki görünüşleri olumlu bir duruma getirebilmek için, viyolonsel öğretim programındaki müfredatın AGS lisesinde başlayıp akademik eğitim ortamlarına kadar süreceği düşünülerek hazırlanmalıdır.

4.2.2.5. Flüt Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Çağdaş Türk flüt müziği eserlerinin incelenerek çözümlenmesi ve flüt eğitiminde kullanılabilirliklerinin ortaya çıkarılması için flüt eğitimcileri ve sanatçıların daha fazla araştırmaya yönelmesi ve seminerler düzenlenmesi sağlanmalıdır.

- Küreselleşen dünyada, kültürümüzü geleceğe taşımak amacıyla, Türk bestecileri yarışma ve sipariş yoluyla özendirilerek, çağdaş Türk flüt eserlerinin artması, yayılması ve işlerlik kazanması sağlanmalıdır.
- Flüt öğretim elemanları bir araya gelerek, geleneksel, klasik ve Türk bestecilerinin eserlerinin de yer aldığı, verimli ve işlevsel olan tüm öğeleri barındıran ortak bir flüt öğretim programı oluşturulmalıdır.
- Öğretim programı, belirli bir düzeyde flüt eğitimi olarak gelen AGSL öğrencileri için ve eğitime yeni başlayan öğrenciler için ayrı düzenlenmelidir.

4.2.2.6. Gitar Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Gitar, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında gerek müzik derslerinde gerekse ders dışı faaliyetlerde müzik eğitiminin gelişmesine katkı sağlayabilecek bir çalgıdır.
- Kullanım kolaylığı ve çok sesliliğe imkân tanınması sayesinde sınıf ve eşlik çalgısı olma özelliği de taşıyan gitar, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.
- AGS liseleri mezunu bireysel çalgısı gitar olan öğretmen adaylarının okul, aile, toplum ilişki düzeyleri diğer liselerden mezun adaylara göre düşük olması, müzik öğretmenliği programında yer alan adayların çoğunluğunun AGS lisesi mezunu oldukları göz önüne alınırsa, bu eksiğin sebepleri araştırılabilir, gerekli düzenleme ve geliştirme çalışmaları yapılabilir.
- Gitar eğitiminde; gitarın alt eşiğine yakın bölümdeki teller ile gitarın ses tahtası arasına sünger veya kumaş gibi benzeri bir parça koyarak, tellerin gerilimi artırıp çalım gücü zorlaştırılarak kasların gelişimi sağlanabilir.
- Tremole tekniğinin gelişmesi için, her teknikte olduğu gibi metronom kullanılarak tremelo içerikli çalışmalara daha fazla yer verilmelidir.

- Sağ ile sol el arasında senkron aksaklıkları ve refleks gücünde zayıflamalar ile parmakların gereğinden fazla biçimde kalkarak renk ve ton üretiminde aksamalar dikkatle takip edilmelidir.
- Öğrencinin motivasyonunda ve eserlere olan müzikal duyarlılığında önemli bir gelişme olan ezbere çalmaları sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin düzeylerine ve müzikal zevklerine uygun olarak seçilecek eserlerin dikkat çekici bölümleri, etüt haline getirilebilir.
- Esere seviye ve durumuna ilişkin olarak o boyuta ilişkin ön egzersizlerin hazırlanması yararlı görülebilir.
- Müzikaliteyi şekillendirmede önemli olan bestecilerin hayatları, müzikal stilleri, yaşadıkları dönemler ve eserin formuna dair verilebilecek araştırma ödevleri, öğrencilerin yorumlamaya çalıştıkları eserleri daha bilinçli olarak algılayabilmelerini sağlayabilir.
- Konya’da özengen klasik gitar dersleri, enstrümanına hâkim, öğrencide saygı uyandıracak nitelikte, ticari kaygı içerisinde olmayan uzman eğitimcilerle yürütülmelidir.
- Konya’da klasik gitarın yaygınlaşması için, sık sık klasik gitar konserleri, dinletiler, workshoplar düzenlenmeli, mesleki müzik eğitimi veren kurumlarla iletişim içerisinde olarak bilgi alışverişinde bulunulmalıdır.
- Derslerin niteliğini artırmak için, görsel ve işitsel öğelerden mümkün olduğunca faydalanılmalıdır.
- Gitar eğitimi repertuar seçimi gitarist adayının konumuna (okullu muamatör mü) ve seviyesine göre (başlangıç, orta, ileri) farklılık göstermeli tek taraflı olmamalıdır. Başlangıç aşamasında bir çalıcı, geleneksel etütleri ve metotları uygulamalıdır. Ortadan ileri seviyeye doğru gelişen çalıcının repertuarında müzik tarihi dönemlerini kapsayan eserler olmalıdır.
- Gitar eğitimi veren okul ve kurumlarda anatomi ve fizyoloji dersi ile ses üretimi hakkında yorum yapabilmek adına faydalı fikirler kazandıracığından, akustik dersi verilmesi faydalı olacaktır.

- Gitar çalmaya başlamadan önce ısınma egzersizlerinin yapılma gerekliliği göz önüne alındığında el açma egzersizlerinden önce yapılması uygun olan kas ve eklem yapısıyla uyumlu ısınma egzersizleri üretmek için fizyoterapistlerle işbirliği yapılmalıdır.

4.2.2.7. Bağlama Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Türkiye gerçekleri göz önünde bulundurularak, müzik öğretmenliği programlarında yer alan çalgı türleri yeniden belirlenmelidir.

- Müzik öğretmenliğinde en çok kullanılan çalgıların (bağlama, piyano, gitar, blok flüt) eğitimi süreleri ve içerikleri, öğretmen adaylarının çalgıyı iyi derecede çalabilecekleri şekilde ayarlanmalıdır.

- Bağlama ailesiyle ilgili yapı, form, sap boyu, tel kalınlığı v.b. standartlar, uzmanların denetiminde yürütülecek çalışmalarla belirlenmeli ve eğitiminde yaşanan notasyon sorunu da bir an önce çözümlenmelidir.

- Bağlama eğitiminde, hedef davranışın amacına uygun özellikte ve eser öğretimine paralel etüt çalışmaları ve program geliştirilmelidir.

- İlköğretim müzik derslerinde de kullanabilmek amacıyla, bağlama yapımında perdeler Türk halk müziği ses sisteminin yanısıra tampere ses sistemine de uygun şekilde bağlanabilir. Böylece sınıfta diğer okul çalgılarıyla (blok flüt, mandolin, gitar, elektronik org, Orff çalgıları vb.) birlikte çalışılması ve öğrenmesi de mümkün olacaktır.

- Bireysel çalgı dersi kapsamında bağlama dersinin ders içeriği ve uygulamasında, genel olarak geleneksel bir anlayışın hâkim kılındığı görülmektedir. Usta-çırak eksenli yürütülen çalışmalar, geleneksel yapının dışına çıkamayacağından dolayı yeniden bir yapılanmaya gereksinim vardır. Böylece üniversite çatısı altında olması gereken ve ucu açık, geleceğe dönük yeni eserlerin ortaya çıkması sağlanabilecektir. Bu konu özellikle ve ivedilikle ele alınmalı, alanda çalışan herkes sorumluluklarını yerine getirmelidir. Unutulmamalıdır ki, gelişmenin olabilmesi için üretimin artması gerekmektedir.

4.2.3. Müzik Kuramları Alanındaki Bildiri Önerilerine İlişkin Bulgular

Kongre ve sempozyumlarda, müzik kuramları başlığı altında sunulan bildirilerdeki “Müzik Eğitimi”, “Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlar ve Programları”, “Mesleki Müzik Eğitimi Dersleri”, “MEB’ na Bağlı Eğitim-Öğretim Kurumlarındaki Müzik Eğitimi”, “Müzik Eğitiminde Özel Eğitim”, “Müzik Teknolojisi” ve “Yetenek Sınavlarına” ilişkin öneriler, her başlık kendi içinde ortak öneriler oluşturularak verilmektedir. Alana ilişkin bulgular, Ek-12’de yer alan bildirilerden elde edilmiştir.

4.2.3.1. Genel Müzik Eğitimi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Her alanda olduğu gibi müzik kültürü ve müzik eğitimi alanında da kaçınılmaz olan “küreselleşme” olgusu ve küresel bir iletişim-etkileşim aracı olan müzik dili, çok daha etkili ve yararlı bir şekilde kullanılabilirdir.
- Avrupa ülkeleri ile Türk Cumhuriyetleri arasında müzik kültürü ve eğitimi alanında düzenli, sürekli ve örgütlü işleyen bir iletişim ve etkileşim düzeneği oluşturulmalıdır. Bu amaçla “Türk Cumhuriyetleri Müzik Eğitimi Birliği”(TCMEB) kurulup işlerliğe kavuşturulmalı ve Avrupa Müzik Eğitimi Birliği (EAS) ile iletişim, etkileşim ve işbirliğinde bulunmalıdır.
- Müzik eğitimi daha çok kaynaşma ve işbirliğine dayalı eğitim anlayışıyla tasarlanmalı ve bu amaçla kongreler düzenlenmelidir.
- Türkî Cumhuriyetleri ile makamsal açıdan çok zengin olan Türk müziği etkisinde kalan diğer tüm toplumların müzikleri karşılaştırmalı olarak incelenerek; her toplumun müzik folkloru, çalgıların tarihsel gelişimleri, özgün çalışmaları ve teorik bulguları arasındaki ortak değerler ve farklılıklar belirlenerek eğitim, kültür ve sanat ilişkilerine daha da işlerlik kazandırılmalıdır.
- Bunun için kısa ve uzun süreli öğretim elemanı değişimi yoluyla yaygın olan milli sazların diğer ülkelerde de öğretilmesi, tek sesli, çok sesli beste ya da folklor müziklerinin notaları ve ses kayıtlarının karşılıklı olarak kullanımı, ortak

araştırma projeleri hazırlanması, konserler verilmesi, kısacası müziğin her alanında yapılacak iş birliği ve dayanışma sayesinde gerçek bir Türk müzik coğrafyası oluşturulmalıdır.

- Bir bilim dalı ve meslek olmasının dışında toplumsal bir olgu olan müzik ve eğitimi dersleri tutarlı, kapsayıcı ve bütünleştirici bir bakış açısıyla, gelişmeye, üretmeye, hepsinden önemlisi müzik yapmaya özendirici bir yapıyla, öğrencilerin sanat ve müzik bağlamında genel kültürlerini artıracak, zevklerini geliştirecek ve onları bilgi sahibi yapacak öğrenci merkezli bir içeriğe kavuşturulmalıdır.

- Müzik dersleri, öğrencinin büyük sanatsal eserlerle tanıştırıldığı, bu eserlerin oluşumunu etkileyen toplumsal gelişmelerin müzikteki yansımalarını gösteren ve nihayet yan disiplinlerle müziğin etkileşim ve ilişkilerinin gösterildiği bir ders haline getirilmelidir.

- “Bilgi Toplumu” kavramının hızla yayıldığı dünyamızda, eğitilmiş ile eğitimsizi ayıracak, kazanılmış bilgi birikiminden yararlanarak bunu değişik yorum ve sentezlerle değişik alanlara transfer etmeyi başarabilecek nesiller yetiştiren program ve yöntemler geliştirilmelidir.

- Müzik eğitimcilerinin hem bireysel hem de mesleki donanımlarının geliştirilmesi, müzik kültürü yönünden donanımlı, her yönden aydınlanmış, çok ve çeşitli yönlü müzikçi olarak yetişmeleri ve yetiştirilmeleri yönünde olanaklar yaratılmalıdır.

- Müzik ve eğitiminde çağdaşlığın çokseslilikle değil, kültürlerin özgün ve farklı yapılarının ortaya çıkarılıp, bu tür olguların müzik ve kültürler arasında üstünlük kurmayı gerektirecek unsurlar olmadığı algısıyla programlar geliştirilmelidir.

- Müzik eğitimine, tarihsel ve kültürel müzik birikimini içeren metotların da kullanımına imkân sağlayacak ve aktif müzik yapma görevini işler duruma getirebilecek işlerlik kazandırılmalıdır.

- Bu konuyla bağlantılı olan MEB da konuya ilgi göstermeli, üniversitelerin ilgili bölümleriyle işbirliği yaparak, halen görev yapan müzik

öğretmenlerine hizmet-içi kurslar açmalı ve öğretmenlerin dersi işleyebilecek donanımı edinmelerine olanak sağlanmalıdır.

- MEB ve YÖK işbirliği ile erken, genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi boyutlarında hazırlanmış etkili ve yaygın bir yaygın müzik eğitimi politikası ortaya konmalıdır.

- Eğitim fakültelerindeki sanat dersleri; bireysel gelişmeleri özendirici ve destekleyici, öğrencileri ortak projeler içerisinde buluşturarak ekip ruhu yaratacak, konser, sergi, söyleşi, müze ziyaretleri, şiir dinletileri, panel, konferans gibi aktivitelere katılımı zorunlu kılarak kredisiz bir ders haline dönüştürülmelidir.

- Okulöncesi bölümlerinde okutulmakta olan “Müzik Öğretimi I” ve “Müzik Öğretimi II” derslerine ek olarak, son sınıfta uygulama ağırlıklı bir müzik dersinin seçmeli ders olarak açılması sağlanmalıdır.

- Özellikle mesleki müzik eğitimi veren kurumların daralan kapsamı genişletilerek, sadece kara tahta, flüt ve piyano ile yetinilmemeli, müzik laboratuvarları kurulmalı ve mevcut stüdyolar da modernize edilerek işlevsel hale getirilmelidir.

- Türk müziği araştırma ve geliştirme merkezleri amacına uygun olarak çalıştırılmalı ve dünya kültürü için karakteristik nitelik taşıyan sazlarımız gerekirse modernize edilerek evrensel müziğin hizmetine sunulmalıdır.

- Klasik kaynak ve yöntemlerin yanısıra çağın gereklerine uygun yeni kaynak ve materyaller oluşturma yolunda ciddi çalışmalar yapılmalıdır.

- Müzik öğretmenliği programlarında görev yapan öğretim elemanları nitelik ve nicelik bakımından kaliteyi arttırıcı tedbirlerle desteklenerek nitelikli müzik eğitimcileri yetiştirmeleri sağlanmalıdır.

- Müzik eğitiminde, öğrenci yeteneğini ortaya çıkartarak yükseltmeyi ve müzik eğitimini daha bilimsel bir yapıya kavuşturan, çağın gereklerine uygun bir ölçme ve değerlendirme kavramı geliştirilmelidir.

- Müzik sanatında gelişmiş ülkelerin tümünde müzik eğitime korolarda şarkı söyleyerek başlandığı düşünülürse, günümüz çağdaş toplumlarında da katılım ve paylaşımaya dayalı toplumsal disiplin gerektiren korolar oluşturulmalıdır.

- Müzik eğitimcilerinin bilişsel, devinişsel, duyuşsal, eğitim, formasyon ve genel kültür derslerinden Türkiye'deki müzik ortamını çağdaş uygarlık düzeyindeki müzik anlayışının düzeyine getirebilme hedefine uygun şekilde yararlanabilmesi için, ders ve ders dışı etkinliklerin içeriklerinin, günümüzün bilim – teknik – sanat – eğitim anlayışına göre düzenlenmesi gerekmektedir.

- Çizgi filmler, resim, müzik ve sanatın birleştiği, çocuk müzik eğitiminde kullanabileceğimiz eserlerdir. Hikâye görüntü aracılığı ile anlatılırken, ses öğeleri anlatılan hikâyeyi destekleyecek şekilde olmalıdır.

- Gelenek ve göreneklerimizden içeren Karagöz-Hacivat, Nasrettin Hoca, Keloğlan gibi değerler çizgi filmler aracılığıyla anlatılarak müzik eğitimimizin ulusal temellere oturması sağlanabilir. Bu durum ise çizgi film sanatının bilim olarak akademik ortamlara alınması yoluyla mümkün olabilir.

- Toplumumuzun çağdaş uygarlık düzeyinde müzik kültürüne sahip olabilmesi için, eğitim kurumlarımızın, müzik endüstrisine dönüşen alanlara yönelik programlar hazırlayarak işler duruma getirmeleri sağlanabilir.

- Türkiye'de müzik eğitimcilerinin ve müzik bilimcilerinin, müzik konusunu özellikle siyaset üzerinden yönlendirilmesini engellemek amacıyla, "nasıl bir müzik eğitimi" bağlamında pek çok uygulamanın, derslerin ve ders içeriklerinin topyekun ele alınması; tutarlı, kapsayıcı ve bütünleştirici bir bakış açısıyla, gelişmeye, üretmeye, hepsinden önemlisi "müzik yapmaya" özendirici bir yapıya kavuşturulmaları gereklidir.

- Müzik eğitimcilerinin çağdaş müzik eğitimi için, kişisel bilgi ve deneyimlerini geliştirmek adına donanımlarına, müzikoloji ve etnomüzikoloji alanlarında dünya ölçeğinde elde edilen bilgi, gözlem, bulgu ve değerlendirmeleri mutlaka katmaları ve her yönden aydınlanmış, çok ve çeşitli yönlü müzikçi yetiştirme yönünde program geliştirmeleri gerekmektedir.

- Müzik eğitimi öğrenci merkezli bir yapıya kavuşturularak, içerik ve uygulama bakımından zenginleştirilerek, çağdaş eğitim anlayışına uygun olan, öğrenmeyi öğrenmek haline dönüştürülmelidir.
- Müzik eğitimcilerinin; dünya müzikleri, çağdaş müzik eğitimine yön veren kavramlar, kültürel ve müziksel çeşitlilik, karşılaştırmalı müzik eğilimi, çift-müziklilik, kültürler-arası müzik ve müzik eğitimi araştırmaları, çokkültürlü müzik eğilimi, müzik eğiliminde yerel bilgi ve uygulamalar, geleneksel müzik eğitim yöntem ve teknikleri, formel eğilim sistemi dışındaki bağlamlar, durum araştırmaları gibi konular üzerinde daha yoğun araştırma ve yayın yapmaları gerektiği vurgulanmalıdır.
- Müzik eğitimi ve eğitimciliği alanında yetersizlikler belirlenerek bu konuda eksiklerin giderilmesi amacıyla, üniversitelerin müzikoloji ve etnomüzikoloji bölümlerine daha geniş olanaklar sunmalı, müzik alanındaki araştırmacılığı ve akademik kariyer olanaklarını özendirilmeli ve zenginleştirmelidirler.
- Müzik eğitimi programları (müfredat) ve müzik öğretmeni yetiştirme programlarının amacı, eleştirel ve analitik bir müzikal bir kimlik oluşturarak kültürene ve farklı kültürlerle duyarlı ve demokratik yaklaşımlarda bulunabilen bireyler yetiştirmek olmalıdır.
- Toplumlarda kuşaklar arası bağların sağlandığı en önemli yapı organlarının kültürel öğeler olduğundan yola çıkılarak, müzik eğitimi bölümleri ve konservatuarlardaki ders programlarında müziğin bir "kültür ögesi" olarak algılanması anlamında değişiklikler yapılması, içerik oluşturulurken ise müzikolojik ve etnomüzikolojik kaynaklara başvurulması sağlanmalıdır. Böylece, Türkiye'deki müzik anlayışı ve eğitiminin tek tiplikten kurtularak değişik platformlarda tartışma ve yeni önerilerle yaşam alanlarına daha çok girmesi mümkün olabilir.
- Lisansüstü çalışmalarda ulaşılan çeşitli sonuç ve önerilerin, müzik eğitimi alanına ne gibi katkılar sağlayabileceği ve programlara nasıl yansıtılabileceği konuları etraflıca değerlendirilmelidir.

- Müzik eğitimi alanında yapılan araştırmalarda ontolojik yaklaşımın yokluğu ve epistemolojik yaklaşımın eksikliği, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde okutulan araştırma teknikleri derslerinin içeriği konunun farklı felsefi (ontolojik ve epistemolojik) boyutlarını da kapsayacak biçimde genişletilmeli ve müzik alanına uyarlanarak çözümlenmelidir.

- Sınıf ve müzik öğretmenleri düzenli aralıklarla müzik eğitimi alanında hizmet içi eğitime alınmalıdır.

- Alan uzmanları biraraya gelerek, müzik ders saatinin artırılması konusunda Bakanlıktaki ilgili birimle çalışmalara başlamalıdır.

- Her yıl atanamayan müzik öğretmeni sayısı artmaktadır, MEB ve Yükseköğretim Kurumu ivedilikle bu sorunu çözmek amacıyla gerekli girişimleri başlatmalıdır.

- Sınıf öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumları, müzik eğitimi alanında daha donanımlı ve yeterli öğretmenlerin yetiştirilmesi adına gerekli çalışmaları ve düzenlemeleri bir an önce planlamalı ve hayata geçirmelidir.

- Müzik eğitiminde sürdürülegelen ölçü tanım ve gruplamalarında önemli belirsizliler, kavram kargaşaları ve çelişkiler, kişisel terminolojik alışkanlık ve eğilimler bir yana bırakılarak gerekli değişiklikler yapılarak;

- ✓ "Basit", "Birleşik" ve "Karma" olmak üzere üç gruba ayrılan ölçüler, "Basit" ve "Birleşik" olmak üzere iki gruba ayrılmalı; bugüne dek "Birleşik Ölçü" olarak adlandırılan "Üçerli Birleşik" ölçülerle, ayrı bir ölçü türü olarak nitelenen "Karma Birleşik" ölçüler de "Birleşik Ölçü"lerin birer alt türü olarak ele alınmalıdır.

- ✓ Bugünkü ölçü tanımları, ölçü türleriyle değil, notaların bölünme disipliniyle ilgili bir özellik olan "ikişerli bölünme" ilkesini, ölçü grupları arasındaki farkları belirleyen bir kriter saymaktan vazgeçilmelidir.

- Müzik eğitimi alanında da, maliyet, ortam, zaman ve imkân bakımlarından kolaylıklar sağlayan teknolojik araçların kullanımı için;

- ✓ Yazılım projelerinin hayata geçirilmesi ve bu projelerin üniversite yönetimleri tarafından desteklenmesi,
 - ✓ Ana dilimizde yazılmış, öğrenme-öğretme sürecindeki herkesçe anlaşılması ve kullanılması kolay olan eğitim materyallerinin kullanıma açılabilmesi,
 - ✓ Bu eğitim yazılımlarının farklı eğitim konuları ile çeşitlendirilebilmesi ve her seviyedeki hedef gruba göre kurgulanabilmesi,
 - ✓ Bu yazılımlar yoluyla; bireysel olarak derse hazırlık ya da yineleme-eksik giderme, sınıf ortamında ise toplu kullanım avantajları ile öğrencilerin derse hazır bulunuşluk oranına olumlu katkıda bulunulabilmesi gözlenmiştir.
- Popüler kültürün etkili araçlarından olan görsel ve işitsel medya ürünlerinin müzik eğitimine katkı sağlayabilmesi amacıyla doğru ve etkili kullanımı sağlanmalıdır.
 - Müzik eğitimcileri ve müzik bilimcilerinin el ele vererek, müziğin müzik dışı bağlamlarla, nesnellikten uzak değerlendirmelerden uzak tutulmaları.
 - Müzik eğitiminde sürdürülen dersler ve içerikleri tekrar ele alınarak, daha tutarlı, bütünleştirici, gelişmeye ve üretmeye açık, müzik yapmaya özendirici bir yapıya kavuşturulmalıdır.
 - Ülkemizde, çoksesliliğe indirgenmiş çağdaş müzik eğitimi kavramının kültür asimilasyonuna sebep olacak tek boyutluluktan kurtarılıp, bütün müziklerin özgün ve farklılıklarını anlamak üzere yaklaşılmalı, çeşitlilik ve yeniliklerin farkında olunması sağlanmalıdır.
 - Çağdaş müzik eğitimi, öğrenme sürecine doğrudan katılımcı, bizzat uygulayıcı ve üretici, gerektiğinde okul dışı öğretilerden de yararlanan öğrenci merkezli bir yapıyla, öğrenmeyi öğrenmek anlayışına dayandırılmalıdır.

- Türkiye’de müzik alanındaki özellikle akademik personelin bilgi, tecrübe ve gözlemlerin paylaşılabilceği bir yayın faaliyetine ve kendilerini geliştirmek adına destek ve işleyişe ihtiyaçlarının sorgulanması gereklidir.
- Üniversitelerde yüksek lisans ve doktora düzeyinde yürütölen çalışmalarda ulaşılan çeşitli sonuç ve önerilerin, müzik eğitimi alanına ne gibi katkılar sağlayabileceği ve programlara nasıl yansıtılabileceği hususlarının etraflıca değerlendirilmesi gereklidir.
- Jeoköltürel konumu gereği, doğu ve batının maddi manevi her türlü uygarlığından beslenen Türkiye, her iki költürün yansımalarını takip edip bunları müzik eğitimi ve öğretiminde doğru ve dengeli bir şekilde kullanmalıdır.
- Müzik eğitimi ve müzik öğretmenliği yetiştirme programlarının asıl amacı, müzikal kimlik kazanmış ve tek tiplikten kurtulmuş, költüre ve çokköltürlülüğe duyarlı bireyler yetiştirmek olmalıdır.
- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar öğrencilerini, başta ülkesi olmak üzere tüm dünya müziklerine demokratikçe ve eleştirel bir yaklaşım sergileyebilecek nitelikte programlarla yetiştirmelidirler.
- Kuşaklar arası bağların sağlandığı en önemli yapı organlarının költürel öğeler olduğu günümüzde, müzik eğitimi bölümleri ve konservatuarlardaki ders programlarında müziğin bir "költür öğesi" olarak algılanması anlamında değışiklikler yapılması, içerik oluşturulurken ise müzikolojik ve etnomüzikolojik kaynaklara başvurulması gerektiği düşünölmektedir.
- Ülkelerin költür öğeleri; müzeler, kütüphaneler, arşivler, üniversiteler, kitaplar, kayıtlar vs. gibi düşünsel ve mekânsal alanlara gereken önem verilerek korunmaları ve böylece geçmişten geleceğe bilgi birikimi ve akışı sağlanmalıdır.
- Müzik eğitimi; kurumları, fiziki şartları ve çağa ayak uydurabilecek tam donanımlı teknolojik ve işlevsel ders programlarına kavuşturulmalıdır. Ancak bu şartlarda, geçmişini doğru anlayıp geleceğe ışık tutan öğrenci ve öğretmenler yetiştirilecektir.

- Müzik, özellikle müzik eğitimcileri tarafından, iyi müzik ile kötü ve yoz müzik ayrımı şeklinde sınıflandırılması, farklı müzik türlerinden korkulmaması, hatta yeri geldiğinde özendirilmesi, müzik eğitimimizde var olması gereken bir yaklaşım olmalıdır.
- Müzik öğretme-öğrenme programları, farklı müzik türlerini dikkate almak ve özgün müzik sanatımızı oluşturmak üzere düzenlenmelidir.
- Müzik öğretmeni yetiştiren fakültelerde bulunan müzik eğitimcilerinin de çokkültürlü müzik öğrenme ve öğretme süreçlerine dahil edilmeleri, ve dolayısıyla da bu doğrultuda onları gözlemleyen müzik öğretmeni adaylarının da öğreticileri model alabilecekleri unutulmamalıdır.
- Müzik eğitimi kurumları, buldukları bölgelerdeki yaşantıya etki etmiş ve ilgi çekebilecek mitolojik olayları ve olguları belirleyerek ulusal ve uluslar arası bilimsel ve sanatsal projeler üretmelidirler. Bu sayede; müzik bilimi ile diğer bilimler arasında iletişime geçilmiş, eğitimci ve öğrenciler için akademik gelişimlerine fırsat yaratılmış ve kurumların birbirleriyle işbirliği yapmalarına zemin oluşumu sağlanmış olacaktır.
- Müzik eğitimi, dinleme, seslendirme, doğaçlama ve oyun-etkinlik temeli üzerine oturtulmalı, öğrencilerin problem çözme davranışlarına katkı sağlayarak eleştirel düşüncelerini desteklemeli ve derse zevk alarak gelmeleri sağlanmalıdır.
- Okul müzik eğitiminin; sosyal ve kişisel gelişimine katkı sağladığı hiçbir zaman unutulmamalı ve her aşamasında, sevgi eğitimi boyutu işe koşulmalıdır.
- Müzik terminolojisi; yapılan eğitimin çeşidine göre, farklılıklar gösterebilmelidir.
- ✓ Genel müzik eğitimi verilen kurumlarda müziğin öğrenilmesi, kolay kavranabilmesi, sevilip, yaşamın bir parçası olarak görülmesinin sağlanabilmesi amacıyla yalın, anlaşılır ve anadilde olması, evrensel terminolojinin de mümkün olabildiği oranda öğretilmesi,

- ✓ Amatör müzik eğitimi için de Türkçe terminoloji kullanılırken, yeni bir adlandırma gerekliliği veya isteği duyduklarında, açıklayıcı bilgilere yer verilmesi,
 - ✓ Profesyonel müzik eğitiminde ise, müzik terminolojisinin evrensel olan adlandırmalarına daha ağırlık verilmelidir.
 - ✓ Türk müziği ve batı müziği eğitimi veren kurumlardaki eğitim eşitliği, öğrencilerin ortak müzik dili konuşabilmeleri ve bilgi denkliliği açısından; uzmanların biraraya gelerek, ortak müzik terminolojisi oluşturmalar gerekmektedir.
- Müzik psikolojisinin temel fikirleri, hizmet öncesi temel müzik eğitim müfredatına dâhil edilmelidir.
 - Müzik psikolojisi alanına ilişkin kaynakların çoğunun müzik eğitimiyle ilgili olması bakımından, müzik eğitimcilerince okunması ve özellikle öğrencilerin ve müzik eğitimi araştırmacılarının bilimsel çalışmalarında yararlanmaları sağlanmalı, müzik eğitimcilerinin müzik psikolojisi dergilerine makale göndermeleri ve ilgili müzik psikolojisi konferanslarına katılmaları sağlanmalıdır.
 - Müzik eğitimi araştırmacılarının gerektiğinde disiplinlerarası çalışma gruplarıyla işbirliği yaparak ortak dil oluşumu sağlanmalıdır. Böylece tek başına yapılamayacak araştırmaların yapılmasına imkân tanınmış olacaktır.
 - Müzik eğitimi aracılığıyla aynı yaş gruplarının sosyo-kültürel değişim ve gelişimleri açısından, bireylerin müzik eğitimi, eğitimin her ortamında ve her aşamasında iyi planlanmalı, uygulanmalı ve desteklenmelidir.
 - Aynı yaş gruplarının müzik eğitimi çalışmalarında sosyo-kültürel değişim ve gelişimleri açısından;
 - ✓ Aileler ve eğitimi kurumları, çalışmaların planlanması, uygulanması ve desteklenmesi ilişkin görev ve sorumluluklarını yerine getirmelidirler.

- ✓ Öğrencilere, teknolojik araç-gereçler yardımıyla bireysel ve toplu müzik ortamları tanıtılmalı, yarışma, festival, şenlik gibi organizasyonlara katılmaları özendirilmelidir.
- ✓ Bestecilerin ve müzik eğitimcilerinin de katkılarıyla, toplumsal paylaşma ve dayanışma konularını içeren şarkı ve türkü dağarı geliştirilmelidir.
- ✓ Türk halk müziği ve Türk halk oyunları gibi halk sanatının kültür öğelerini içeren unsurlardan yararlanılması sağlanmalıdır.
- ✓ Daha iyi performansla sahip başka müzik toplulukları izlettirilerek, etkilenmeleri ve isteklenmeleri sağlanmalıdır.
- ✓ Müzik eğitimi uygulamalarına nitelik kazandırılmalıdır.
- Müzik eğitiminde verimliliği artırmak amacıyla;
 - ✓ Hem öğretmen hem de öğrencinin gelişimini esas alan çalgı dersleri,
 - ✓ İsteddiği sonucu alamayan öğretmen veya öğrencinin eksiklerini tamamlayıp tekrar edebilmesi bakımından okul içindeki dinletiler,
 - ✓ Belli konulara bağlı olarak belli günlere özel olarak hazırlandığı için yorumun ağırlıklı olması ve farklı yorumları da dinleyebilmesi bakımından okul dışında düzenlenen dinleti, konser ve turneler,
 - ✓ Değişken durumlara hazır olmayı öğretmesi ve önünde belirgin bir hedef (konser veya sınav) olmadan disiplinli çalışmanın ve geniş repertuar bulundurmaya gerektirdiğinden radyo, TV kayıtları, kalıcı kayıtlar,
 - ✓ Uzun süreli, yoğun ve yüksek seviyeli eserler gerektirdiğinden müzik yarışmaları düzenlenmelidir.

- K.K.T.C.'de İlkokul devresi 4 ve 5, ortaokul devresi 6, 7, 8 ve lise düzeyinde henüz taslak halinde olan Müzik Dersi Öğretim Programı, çalışmalar başlatılarak tamamlanmalıdır.

- MÜ EF GSEB MEABD'nin lisans programında yer verilen Öğretmenlik Genel Meslek Bilgisi'ne yönelik bazı dersler, GSMMA'nın aynı alana yönelik programında yer verildiği gibi, özel meslek bilgisi dersleri ile bir arada ele alınmalıdır. Örneğin; "Eğitim Psikolojisi", "Müzik Psikolojisi" dersi konuları ile birlikte ele alınabilir.

- GSMMA'da "Öğretmenlik Özel Meslek Bilgisi" kapsamında yer alan "Müziğin Beden Dili" dersinin müzik eğitiminde iletişim becerilerini geliştirdiği düşünüldüğünde, MÜEF GSEB MEABD'nin mevcut müzik öğretmenliği lisans programında da bu alana yönelik bir derse yer verilmelidir.

- MÜ EF GSEB MEABD programında yer alan armoni-kontrpuan-eşlik dersi GSMMA'daki gibi ayrı ayrı ele alınmalıdır.

- Müzik Teorisi kapsamında MÜEF GSEB MEABD programında yer alan "Eğitim Müziği Besteleme" ve "Türk Müziği Çok Seslendirme" derslerine temel oluşturması açısından "Müzik Stilleri Tarihi", "Kompozisyon Teknikleri" ve "Kompozisyona Giriş" gibi derslere programda yer verilmelidir.

4.2.3.2. Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlar ve Programları Önerilerine İlişkin Bulgular

- Güzel sanatlar eğitimi bölümü kapatılmalı, içindeki anabilim dalları akademik ve idari sistemin sahip olunan yetki ve sorumluluklar dengesinin tekrar kurulması ihtiyacından dolayı müzik eğitimi bölümü ve resim-iş eğitimi bölümü haline getirilmeli, müzik eğitimi anabilim dalları, 1998 yılı öncesinde olduğu gibi yeniden bölüm düzeyinde örgütlenmeli, müzik eğitimi bölümü kendi içinde; "Genel Müzik Eğitimi Anabilim Dalı", "Mesleki Müzik Eğitimi Anabilim Dalı", "Okul Öncesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı" şeklinde yeniden yapılandırılmalıdır.

- Müzik öğretmenliği lisans programının birinci ya da ilk iki yılında ortak program uygulanmalı, örneğin, öğrenci çalgı performansındaki yükseliş ya da düşüşe göre kurul kararıyla geçiş yapabilmelidir.

- Her anabilim dalı, kendi içeriğine uygun program uygulamalıdır.

- “Genel Müzik Eğitimi Anabilim Dalı”ndan mezun olan öğretmen adayları ilköğretim ikinci kademe ve ortaöğretim kurumlarımızda; “Mesleki Müzik Eğitimi Anabilim Dalı”ndan mezun olan öğretmen adayları alanında dal uzmanı olarak, AGSL ile ilerleyen yıllarda yüksek öğretim düzeyindeki mesleki müzik eğitimi kurumlarımızda; “Okul Öncesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı”ndan mezun olan öğretmen adayları da okul öncesi eğitim kurumlarında ve ilköğretim birinci kademe okullarında işe koşulmalıdır.

- Müzik eğitimi yüksek lisans programlarından mezun olanlara “Genel Müzik Eğitiminde Uzman” diploması, doktora programlarından mezun olanlara ise örneğin “Mesleki Müzik Eğitiminde Keman Dalı Doktoru” diploması verilmelidir.

- 1998 öncesinde Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi’nde uygulanmış olan, çalgı eğitimi, ses eğitimi ve müzik kuramları eğitimi anasanat dallarından oluşan programı temel alan bir yapılanma, eğitim fakülteleri ve AGSL müzik bölümlerine çalgı eğitimcisi yetiştirilmesi için de gereklidir.

- Lisans düzeyini temel alarak belli alanlarda uzmanlaşma ve yetkinleşmeyi sağlayacak lisansüstü eğitim sürecinin, öğrencilerin bilimsel araştırma yeterliklerini arttırmaları, önceki araştırma sonuçlarının farkında olarak, müzik eğitimi alanına özgü sorunları gerçekçi ifadelerle saptamaları, çözüme dönük gerçekçi önerileri hayata geçirebilmede etkili tez çalışmalarını gerçekleştirmeleri sağlanmalıdır.

- Çağımızın sanat eğitimi, yeni arayışlarla hem akademik ortamın hem de sanat ortamının yaratıcı, yenilikçi yaklaşımlarını ortaya koyarken, aynı zamanda geniş kitlelerin yaşamının aydınlanması ve yaşamla sanatı daha fazla kaynaştırabilmesi açılarından da işlevsel olma yönünde atılımlar yapabilecek akademisyenliğin ilk basamağında bulunan araştırma görevlilerine önemli sorumluluklar düşmektedir.

- Üniversitelerin, sadece unvan sahibi olmak için çalışan bireylere değil, gerek araştırma gerekse de eğitim-öğretim boyutunda disiplinli ve yaratıcı beyinlere gereksinimi vardır. Bu bağlamda, çağın gerisinde kalmayan, eleştirel, yaratıcı, yenilikçi, katılımcı, araştırmacı, sorgulayan, fikri, vicdanı ve irfanı hür araştırma görevlisi olmak ve yetiştirilmesi sağlanmalı ve sorunlarının giderilmesi için gerekenler yapılmalıdır.

- 2006-2007 akademik yılında uygulamaya konulan merkezi müzik öğretmenliği lisans programında;

- ✓ “Ölçme ve Değerlendirme” dersinde ele alınan konuların “Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde hayata geçeceğinden, aynı dönem ve yıla denk gelmesi sağlanmalıdır.
- ✓ Okul Çalgıları dersi, coğrafi yapısı itibarıyla çoklu bir kültüre sahip olan ve her bölgesinde farklı bir müzik kültürü barındıran Türkiye’de, hangi çalgıların "okul çalgısı" olması gerektiğine göre düzenlenmelidir.
- ✓ Bir üniversite öğrencisinin, ilgi duyduğu, belli oranda birikim sahibi olmayı arzuladığı ya da meslek yaşamında gereksinim duyacağını düşündüğü; öğrenim gördüğü alanla ilişkili ya da ilişkisiz bazı dersleri özgürce seçip programına alabilmesine olanak sağlanmalıdır.
- ✓ Müzik eğitiminde giderek bağımsız bir alana dönüşen, “Eğitim Felsefesi” ve “Müzik Eğitimi Felsefesi”, “Müzik Eğitimi Psikolojisi”, “Eğitim Sosyolojisi” ve “Müzik Eğitimi Sosyolojisi” eksenli derslere yer verilmelidir.

- Her alanda olduğu gibi, müzik alanında da, Türkiye'nin gelişme düzeyi ve hızının her bölgede aynı biçimde gerçekleşmesi düşüncesinden hareketle program hazırlama ve geliştirme uzmanlarının konu ile ilgili çalışmalarına ivme kazandırılmalı, müzik müfredat programlarındaki derslerin kredi ağırlıkları, ders çeşitliliği ve sayısı, alan dışı derslerin değişen çağın gereklerine ve interdisipliner bir

kurguyla programa uyarlanmalı ve geleneksel-çağdaş Türk müzikleri ile uluslararası müzikler arasındaki dengeler kurulmalıdır.

- Öğrenciyi, öğretim elemanını ve sistemi değerlendirmenin yanında özellikle program ve öğretim değerlendirmelerine de yer ve önem verilmelidir.

- Mesleki müzik eğitimi veren tüm kurumların akademik nitelik ve programlarının standart hale getirebilmek amacıyla birbirleriyle ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla; iletişim, etkileşim ve işbirliği halinde olmaları sağlanmalıdır. Böylece müzik eğitimi konusunda ortak amaç ve hedefler belirlenmiş olacaktır.

- Mesleki eğitim veren kurumlar, yurt dışında da ilgili kurumlarla da düzenli aralıklarla iletişim kurmalı ve müzik eğitimi alanında dünyadaki gelişmeler takip edilmelidir.

- Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümlerinin;

- ✓ Müzik bilimcileri, teknoloji uzmanları, araştırmacıların yetişeceği bu alanlarda, mesleki donanımı ve birikimi sağlamak adına lisans programlarının, değişen ve gelişen çağa uyum sürecinde sürekli olarak yenilenmesi,

- ✓ Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümleri lisans programları, ortak bir amaç ve hedefe dayalı, birbirleri ile çelişmemesi,

- ✓ Türkiye’de sayıları hızla artan güzel sanatlar fakültelerinin sayısal artışı, akademik kadroların yetiştirilmesi ile eşgüdümlü olması,

- ✓ Güzel sanatlar alanındaki yurtiçi ve yurtdışı çalışmalar yakından ve sürekli olarak izlenmesi, bu alanlardaki bilimsel çalışmalara ve araştırmalara ağırlık verilmesi önerilir.

- Gerek Avrupa gerekse Türkiye üniversitelerindeki bilgi paylaşımı, kültürel tanıtım, akademik deneyim kazanılması açılarından Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının, Avrupa üniversitelerinde bulunan müzik eğitimi kurumları ile öğrenci ve öğretim elemanı düzeyinde iletişime geçilmesi, büyük önem taşımaktadır.

- Bütün bu fırsatlar müzik eğitimcisi yetiştiren yüksek öğretim kurumlarımıza “Erasmus Öğrenci ve Öğretim Elemanı Değişim Programı” ile sunulmaktadır. Bu nedenle üniversitelerimizin, müzik eğitimcisi yetiştiren programlarına, Erasmus kapsamında öğrenci ve öğretim elemanı değişimi yapabilecek gelişmiş, nitelikli ve ileri düzeydeki imkânlarla sahip Avrupa üniversiteleri ile protokoller kapsamında anlaşmalar yapılmalı fazla sayıda öğrenci ve öğretim elemanını Erasmus programı ile farklı üniversitelere gönderilmelidir.

- Farabi öğrenci ve öğretim elemanı değişim programı kapsamında müzik öğretmenliği programlarında asıl ihtiyaç olan öğretim elemanı hareketliliği sağlanmalıdır.

- Özellikle yeni kurulan üniversitelerimizdeki öğretim elemanı sıkıntısı yaşanan müzik öğretmenliği programlarına, öğretim elemanı fazla olan üniversitelerden akışın sağlanabilmesi için öğretim üyelerine daha uygun özlük hakları ve daha özendirici ek ders imkânları sunulmalıdır.

- Müzik eğitimi alanında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde, performans inceleme ve değerlendirme ile müzik öğretim hizmetinin niteliği konularının yanı sıra öteki konu alanlarına (müzik öğretmenliği yeterlikleri, öğretim yaklaşımları/stratejileri/yöntemleri vb.) yönelik çalışmalar da yapılmalıdır.

- Müzik eğitimi alanından hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinde, yöntem seçiminde nitel ve karma (nicel + nitel) araştırma yaklaşımına da ağırlık verilmelidir.

- Müzik eğitimi alanında bilişsel ve devinişsel alanların yanı sıra duyuşsal alan davranışlarının geliştirilmesiyle ilgili araştırmalara da önem verilmeli ve bu konuda lisansüstü tez çalışmaları yapılmalıdır.

- Ülkemiz üniversitelerinde ve yurt dışında müzik ve müzik eğitimi alanında yapılan tezlerin incelenmesine yönelik yayınların kitap haline dönüştürüldüğü gibi (Gordon, 1964); müzik eğitime yönelik yapılmış olan lisansüstü düzeydeki tezlere ait çalışmalar da kitap halinde yayınlanmalı ve bu yolla Türkiye’de müzik eğitimi alanında yapılmış olan tezlerin bibliyografyaları, araştırma

konuları, model ve yöntemleri, bulgu ve sonuçlarının dünyaca duyurulmasına yönelik çalışmalara yer verilmelidir.

- Programın hazırlanışında kredilerin, YÖK/Dünya Bankası iş birliği ile gerçekleştirilen (1994-1998) “Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi” kapsamında yer alan program çalışmalarında yabancı uzmanların da önerdiği 120-140 arasında olmasına özellikle dikkat edilmelidir.

- Programda ders sayıları, adları, yarıyılları ve kredileri müzik öğrencisinin alan ve mesleki yeterliliğini geliştirmek üzere yeniden gözden geçirilmelidir.

- Dördüncü yıl, mesleğe hazırlık dönemi olarak düşünülmeli, derslerin sayısı ve kredi yükleri daha düşük tutularak “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” etkinliklerine uygun zaman ayrılmalıdır.

- KPSS-1 kitapçığında yer alan genel kültür alanı kapsamındaki konular içerisinde sanatla ilgili herhangi bir konu başlığının olmaması çok önemli bir eksiklikler ve en kısa zamanda gerekli düzeltmeler yapılmalıdır.

- Müzik öğretmenliği programlarından mezunların büyük çoğunluğunun AGSL mezunlarından oluştuğu düşünüldüğünde, KPSS sonuçlarına etki eden bilgi tabanlı kazanımların bir kısmının da söz konusu liselerde edinildiği bilinmektedir. Bu nedenle, öğrencilerin üniversite sonrası kamu okullarında iş bulabilme olanağına katkı sağlaması açısından, AGS Liselerindeki eğitim öğretim kalitesi gözden geçirilmelidir.

- Güzel sanatlar eğitimi bölümü öğrencilerinin öğrenme tercihlerinin belirlenmesine ilişkin yapılan çalışmadan;

- ✓ Öğrencilerin bireysel öğrenme farklılıklarından kaynaklanan farklı öğrenme stilleri konusunda bilgi sahibi olunması, onlara yönelik hangi eğitim faaliyetlerinin yapılacağı, bu faaliyetlerde nelere yer verileceği ve öğrencilere göre bu aktivitelerin nasıl düzenleneceğini planlamada rehber rolü üstlenmelidir.
- ✓ Yüksek öğretim programına göre müzik ve resim anabilim dalları aynı bölümün farklı dalları olarak adlandırılrsa da öğrencilerin öğrenme

tercihlerinin aynı doğrultuda yoğunlaşmadığı hatta branşlara göre farklılık gösterdiği, bundan dolayı da öğretim programları, öğrenim ve öğretim yöntemleri, eğitim süreçleri vb. faktörlerin branşların kendi içlerinde yeniden düzenlenmesi ve bağımsız bölümler anlayışıyla yeniden yapılandırılması gereklidir.

- ✓ Aynı çalışma, sanat eğitimi veren konservatuarlar ya da güzel sanatlar fakültelerinde yapılarak öğrencilerin öğrenme tercihleri konusundaki profillerinin daha net ortaya çıkmasına katkı sağlayacaktır.
- ✓ Uzmanlardan da destek alınarak, öğrenciler gözlemlenip tespit edilen öğrenme profillerine göre geliştirilecek öğretim programlarının ve daha sonra bu programların bireysel uygulamalara göre genişletilmesiyle daha kalıcı ve etkili çalışma ve öğretim yöntemleri geliştirilmelidir.
- ✓ Bu noktada, öğretim elemanlarının da kendi öğretim stillerinin farkında olmaları ve farklı öğrenim stillerine göre öğretim yöntemleri geliştirmeleri (öğretim etkinliklerinin zenginleştirilmesi, tek bir öğretim yönteminde ısrarcı olunmaması vb.) konusunda bilgilendirilmeleri gerekmektedir.
 - Müzik öğretmeni adaylarının akademik erteleme davranışlarının sebep ve sonuçlarının, üniversitelerin akademik kurul toplantılarında değerlendirilerek, farklı zamanlarda elde edilecek verilerle karşılaştırılması, müzik öğretmeni adaylarının dolayısı ile müzik öğretmenin niteliğine olumlu katkılar sağlayacaktır.
 - ME ABD’de yaşanan sorunların giderilmesi ve ME ABD’ ndaki tüm faaliyetlerin sürekli olarak iyileştirilerek, kurumun, yönetimin, akademik ve idari personel ile öğrencilerin niteliklerinin arttırılabilmesi için TKY sisteminin ve bu sistemin temel ilkelerinin bilinçli bir şekilde müzik öğretmenliği eğitimine yansıtılması gerekmektedir. Bu gereklilik doğrultusunda ME ABD’nda bilinçli yapılacak TKY uygulamaları nitelikli müzik öğretmeni yetiştirilmesine olumlu katkılar sağlayacaktır.

- ME ABD lisans eğitimine yeni başlayan öğrencilerinin nota bilgisi düzeyleri belirlenmeli, başta müziksel okuma yazma dersi olmak üzere çalgı ders içerikleri bu veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.
- Müzik eğitimi anabilim dalı ikinci yıl dersi olan “Bilgisayar I” ve “Bilgisayar II” derslerinin içerikleri bilgisayarda nota yazım öğretimine yönelik olarak yeniden düzenlenmelidir.
- Nota bilgisinin öğrencide kalıcı ve etkin bir şekilde kazanılmasını sağlamak amacıyla teorik içerikli dersleri desteklemek üzere bilgisayarda nota yazım programlarının kullanıldığı “Bilgisayarla Nota Yazım” dersinin müzik eğitimi anabilim dalı öğretim programına alınması önerilmektedir. Bu derste nota yazım programlarının nota yazımında kullanılan öğeleri sistematik bir biçimde kümeleyen araç çubukları temel alınarak içerik oluşturulması sağlanmalı ve nota bilgisinin öğretiminde kuramsal olarak kümelenmiş nota yazısı öğelerine paralel bir ders işleme modeli uygulanmalıdır. Bu yolla hem öğrencilerin hangi müzik yazımı öğesinin hangi kümede yer aldığını öğrenmeleri hem de nota yazım bilgisini sistematik bir biçimde kazanmaları sağlanmış olacaktır.
- Müzik öğretmeni adaylarının müzik yeteneklerine yönelik özyeterlik algıları, akademik özyeterlik algıları ve akademik başarıları arasında tespit edilen olumlu yönde anlamlı ilişkiler, alan eğitimlerine yönelik yetenekleri konusundaki akademik başarılarını da olumlu yönde etkilemiştir. Müzik öğretmenliği eğitimi sürecinde, öğrencilere alanlarına yönelik performans kazandırmanın yanında, onların yeteneklerine ve akademik başarılarına yönelik yüksek özyeterlik algısı geliştirmeleri ve bu algılarının farkındalığı için gerekli ortamlar yaratılmalıdır.
- Öğrencilere performans gösterebilecekleri ortamlar hazırlanarak başarı duygusunun yaşatılması gerekmektedir.
- Öğrencilerin müzik yeteneğine ve akademik özyeterliğe yönelik algılarının olumlu yönde gelişmesi için “Öğretmenlik Uygulaması” gibi mesleki uygulamaya yönelik derslerde öğrencilerin daha etkin olması, kendilerini daha iyi ifade etmeleri sağlanabilir.

- Kendi toplumumuzu ve kendi insanımızı model alan bir müzik eğitim sisteminin oluşturulması ve kendi modelimizi oluşturmak adına müfredatın gözden geçirilerek yeniden bir yapılanmaya ihtiyaç bulunmaktadır.

- Müzik öğretmeni adaylarının, mesleki yeterlik düzeyleri ile bazı demografik özellikleri arasında ilişkiyi belirlemek üzere yapılan çalışmadan çıkan sonuca göre, AGSL'den mezun olanların performans ve öğretmenlik mesleğine ilişkin alt yapıya dayalı olarak iki tür eğitim almaları, mezun olduktan sonra girecekleri bölümleri (konservatuarlar, müzik eğitimi bölümleri vs) bu şekilde seçmeleri önerisi getirilebilir.

4.2.3.3. Mesleki Müzik Eğitimi Derslerinin Önerilerine İlişkin Bulgular

- Müzik öğretmenliği programlarındaki korrepitasyon dersi, eşlikli çalmanın da eşlik çalma kadar önemli bir davranış olduğu anlayışıyla, eğitime başlanılan ilk yıldan son yıla kadar, öğrenci seviyesini gözeterek, aşama aşama ilerleyen bir yapıda öğrenciye kazandırılmalıdır.

- 2006'da yeniden yapılandırılan ders programlarında yer verilmeyen korrepitasyon dersi, bundan sonraki yeniden yapılanmalarda müzik eğitimi anabilim dallarının programlarında, tıpkı konservatuarlardaki gibi, zorunlu ders olarak, sekiz yarıyıl boyunca haftada bir saat olarak mutlaka yer almalı, dersler, alanın uzmanı olan öğretim elemanlarıyla (korrepitörlerin), ihtiyaç durumunda piyano öğretim elemanlarının da dersi verebilmesi sağlanmalıdır.

- Piyano eğitimi sürecine başlarken yapılması gereken, temel davranış ve müzik kavramlarını kavramaya ilişkin hedef ve hedef davranışların, piyano dersi öğretim programı model önerisinin birinci sınıf 1. yarıyılında yer alması gerektiği söylenebilir.

- Piyano derslerine yönelik öğretim programı hazırlama, geliştirme, değerlendirme ve çözümleme çalışmalarına yer verilmelidir. Bu yolla öğrencilerin eğitim süreçlerinde hedeflere ulaşma başarılarının artacağı, teknik eksiklik ya da

yanlılıkların düzeltilebileceği ve öğrencilerin piyano yaşantılarında temelleri sağlam atılmış eğitimci kimliklerinin yanı sıra birer çalıcı, öğretici ya da akademisyen olarak değer görmeleri sağlanacağı düşünülebilir.

- Topluma hizmet uygulamaları dersi ile müzik öğretmeni yetiştiren eğitim kurumlarına;

- ✓ Türkiye’de bulunan diğer eğitim fakülteleri ile işbirliğinde bulunarak, toplumsal yaşama ve üniversite yaşamına yönelik daha geniş içerikli projeler geliştirilmesi, projelerle ilgili araştırma çalışmaları yapılması ve durum tespitlerinde bulunarak özellikle aksayan alanlarda iyileştirme çözümleri oluşturulması,

- ✓ Eğitim fakülteleri ile sınırlı kalmayıp üniversiteler genelinde standart bir yapıyla yer alması, toplumun kalkındırılması açısından önerilir.

- ✓ Kazanımlarla ilgili etkinliklerle oluşturulan dersler 2006 programında önemlidir. Topluma hizmet uygulamaları bu anlamda bilgi çağında gerekli olan yapılandırıcı müzik öğretmenine, yaşam boyu öğrenmeye istekli müzik öğretmenlerinin yetişmesine destek veren bir ders olarak görülmektedir. Ancak uygulama aşamasında yapılandırıcı programlar kadar yapılandırıcı müzik öğretmenlerine de gerek olduğu unutulmamalıdır.

- Müzik öğretmeni adaylarının bireysel alan derslerine yönelik memnuniyet düzeyleri (AİBÜ Örneği)’ne ilişkin yapılan çalışmada;

- ✓ Bölüm ve anabilim dalı başkanlarına, bölümlerindeki toplu ve bireysel alan ve alan dışı derslere ait öğretmen adayı memnuniyetsizliklerini belirleyip, çözüm önerileri getirmeleri konusunda daha hassas davranmaları,

- ✓ YÖK yetkililerinin, müzik öğretmenliği lisans öğretim programının ivedilikle yeniden ele alınması gerektiği düşüncesinden hareketle, bu ve özellikle öğretim programı konusunda benzeri araştırma

sonuçlarını da dikkate alarak öğretim programı çalışmalarını içinde olmaları,

- ✓ Araştırmacılara, müzik öğretmeni adaylarının, bireysel ders memnuniyetleri üzerinde etkili olabilecek başka değişkenleri de (yaş, cinsiyet, sosyo-ekonomik durum vb.) inceleyebilecekleri araştırmalar yapmaları,
- ✓ Aynı çalışmanın daha geniş bir örneklem grubu ile tekrarlamaları,
- ✓ Yine söz konusu derslere ait yeterlilik ve memnuniyet ölçekleri çalışmaları yapmaları önerilmektedir.

- “Koro ve Yönetimi” dersini veren öğretim elemanları, öğrencilerin bu ders sonunda neyi bilmeleri, neleri becerebilmeleri gerektiğini iyi tespit etmeli (ihtiyacı iyi belirlemeli), nasıl olumlu tutum geliştirebilecekleri konusu üzerinde titizlikle durmalı, sevmek ve sevdirmek için çaba sarf etmelidirler.

- “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi, ME ABD’ larında, nitelikli bir müzik öğretmeni yetiştirebilmek, öğretmen adaylarını sınıf ortamlarına daha iyi hazırlayabilmek için alanın uzmanları tarafından okutulmalıdır.

- Dersin ritmik ve müzikal çalışmalara aktif katılımlı uygulamalarla işlenmesi, meslek yaşamlarında da bu tür etkinlikler uygulanmasını ve böylece öğrencilerin de algılarının gelişmesini sağlayacaktır.

- Dersin uygulamaları, öğretim elemanı gözetiminde mümkün olduğunca öğretmenlik uygulamalarına aktarılmalı, yapılan dersler sonrasında uygulamalar tartışılmalıdır.

- Yapılan uygulamaların çalgısı olmayan, küçük, kalabalık sınıf ortamlarında öğrencilerin aktif katılımının, yaratıcılıklarının gelişiminin sağlanacağı biçimde nasıl gerçekleştirileceği de göz önünde bulundurulmalıdır.

- Nota ile öğretim tekniklerinin, öğrencileri ezberlemeye yöneltmeden, müzik yapmaya teşvik edecek şekilde nasıl uygulanacağı ile ilgili uygulamalar yapılmalıdır.

- “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi müzik öğretmenliği lisans programında yer alan diğer dersler ile müzik öğretmeni yetiştirme bilinciyle mümkün olduğunca bağlantılı işlenmeli; dersler arasındaki bağlantılar doğru ve öğretmenlik mesleğinde işlevsellik kazanacak biçimde kurulmalıdır.
- MÜ ME ABD’ nda uygulanan müzik biçimleri programı, müziksel gelişmeleri daha detaylı işleyebilmek amacıyla en az iki döneme yayılmalıdır.
- Bu ders için yazılmış Türkçe kaynakların, ihtiyaca yeterince cevap vermediğinden, amaca uygun, kolay anlaşılır Türkçe bir eğitim kitabı ve çok sayıda örnekle dolu bir çalışma kitabı yazılması nitelikli öğrenciler yetiştirebilmek için yararlı olacaktır.
- MÜ ME ABD müzik biçimleri ders programı alana ve amaca uygun olarak tekrar gözden geçirilmelidir.
- Daha kesin yargılara varmak için Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren daha fazla kurumun müzik biçimleri ders programları incelenip karşılaştırma yapılarak araştırmanın boyutları genişletilebilir.
- Eğitim fakülteleri GSF ME ABD’nda okutulmakta olan orkestra derslerinde, dağarcığın arttırılması, daha çok sayıda ve nitelikli eserlerin bestelenmesi, bunun için de bestecilerin ve eğitimcilerin çağdaş Türk müziği orkestra eserlerinin üretimine ağırlık vermesi gerekmektedir.
- Orkestra ders sürecinde yapılacak olan konser etkinliklerinde çağdaş Türk müziği orkestra eserlerine daha çok yer verilmesi gerekli görülmektedir.
- Bestelenen/ düzenlenen çağdaş Türk müziği eserlerinin üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında sınırlı kalmayıp herkes tarafından ulaşılabilir duruma getirilmesi önem arz etmektedir.
- Çağdaş anlamda oluşturulacak olan orkestra eserleri, kolaydan zora, bilinenden bilinmeyene ve somuttan soyuta anlayışıyla; makam, usul, form ve teknik açıdan orkestra derslerine en uygun biçimde, lisans düzeyleri de göz önüne alınarak bestelenmeli ve kullanılabilirlik durumları arttırılmalıdır.

- Öğretmenlik uygulaması dersinin 2 saat / haftalık seminer uygulamalarına, öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı, özel öğretim yöntemleri I ve II ile okul deneyimi derslerine giren öğretim elemanları, 6 saat / haftalık uygulamasına ise, uygulama okullarındaki alanında tecrübeli müzik öğretmenlerinin girmesi gerekmektedir.

- Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinden sorumlu öğretim elemanları ve uygulama okullarındaki müzik öğretmenleri sürekli olarak iletişimde bulunmalı ve işbirliği içinde çalışmalıdırlar.

- Fakülte, okul işbirliği konusunda daha ayrıntılı ve titiz çalışılmalı, bu dersi yürüten öğretim elemanları ile okul idaresi arasında daha yüksek derecede ve yakın bir iletişim kurulmalıdır.

- “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması”, öğretmenlik mesleği adına öğrencilerin daha fazla deneyim, bilgi ve görgü kazanmaları açısından öğrenim süresi boyunca programda yer alan bir ders olmalı, öğrenciler farklı kademedeki okullarda müzik dersini deneyimlemelidir.

- Uygulama okullarındaki müzik öğretmenleri, fakülte uygulama koordinatörü ve öğretim elemanlarınca eğitilmelidir.

- Günlük ders planı yaptırılmalı ve öğretim elemanlarınca kontrol edilmelidir. Ders bilişsel, devinişsel, duyuşsal yönleriyle bir bütün olarak planlanarak uygulanmalıdır.

- Öğretmen adayları öğrenciler, derslerde mutlaka öğretmen çalgısını kullanmalı ve sınıftaki düzeye göre, farklı şarkı öğretim yöntemleri çalgı öğretimi ile birlikte uygulanmalıdır.

- Müzik öğretmenliği mesleğinin gereklerini yerine getirecek çalgıların öğretiminin gerçekleştirilmesine olanak sağlayan okul çalgıları derslerinin, tüm müzik eğitimi anabilim dallarında amacına yönelik olarak uygulanmasının müzik öğretmeni adaylara nitelik açısından yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

- Eğitim fakülteleri ME ABD programı 8. dönemlerinde yer alan “Okulöncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar” dersi;

- ✓ Okulöncesi eğitim kurumlarında müzik etkinlikleri planlanırken çocukların, özellikleri, ihtiyaçları ve hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınmalıdır. Daha sonra çocuğa ve gruba uygun amaçlar, etkinlikler belirlenmelidir.
 - ✓ Anaokulu öğretmeni, çocuğu bütün yönleriyle tanımaya ve geliştirmeye çalışmalı, müzik yetenekleri bakımından da onları tanımaya ve müzik eğitimi vermeye çaba harcamalıdır.
 - ✓ Üniversitelerin ME ABD programlarında 2009- 2010 öğretim yılı bahar döneminde yer alan “Okulöncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar” dersindeki uygulamaların anabilim dallarıyla paylaşılması yararlı olabilir.
- Sınıf öğretmenliği programlarında müzik ve müzik öğretimi derslerini yürüten öğretim elemanları değişen, gelişen durumlardan haberdar edilmeli, akademik düzeyi her ne olursa olsun mutlaka belirli aralıklarla öğretim süreçlerine yönelik ders, kurs, seminer gibi eğitim ortamları düzenlenmeli, sınıf öğretmenliğine ilişkin müzik eğitimi ve öğretimi alanının gerçek uzmanları konumuna getirilmelidirler.
 - Kendi öz kültürümüze uyarlanmış Orff okul öğretisiyle temel müzik eğitimi, öncelikli olarak çocuk yuvası ve anaokulu-anasınıfı ile ilköğretim okullarındaki genel müzik eğitiminin ve yuva öğretmenliği, okulöncesi, sınıf öğretmenliği ve müzik öğretmenliğinin odağına yerleştirilmelidir.
 - İlköğretimde müzik dersleriyle ilişkili sınıf ve müzik eğitimcilerine Dalcroze, Orff, Kodally, Suzuki yöntemlerini tanıtıcı, açıklayıcı, bilgilendirici ve uygulamalara yönelik seminerler düzenlenmelidir.
 - Bu süreci yöneten müzik eğitimcileri, bir çalgı çalmayı öğrenmek ve uygulayabilmeye ilişkin yapıyı anlamlandırarak; etkinlik, oyun, dans, müzik ve müzik dinleme ilişkileriyle bütünleştirilmiş uygulamalara yönelmelidir.

- Programda yer alan diğer Geleneksel Türk müziği derslerine dair sağlıklı değerlendirmeler yapabilmek için dersleri veren öğretim elemanlarının profilleri araştırılabilir.
- Bu tip araştırmalar programda yer alan diğer dersler için de yapılabilir.
- Derslerdeki akademik başarıyı arttırmak için her alana, o alanın uzmanı olan öğretim elemanlarının görevlendirilmesine özen gösterilebilir.
- Özellikle köklü ve lisansüstü eğitim tecrübesine sahip müzik eğitimi anabilim dallarında ihtiyaç olan alanlarda hem kurumun misyonuna ve yapısına hem de alana hâkim öğretim elemanları yetiştirilerek, ortaya çıkan aksaklıkları gidermeye yönelik çeşitli çalışmalar yapılabilir.

4.2.3.4. MEB’na Bağlı Eğitim Kurumlarındaki Müzik Dersleri Önerilerine İlişkin Bulgular

- 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programının felsefesinin doğru olarak anlaşılabilmesi için, MEB bünyesinde “konu alanı uzmanı” olan kişilerce belirli aralıklarla müzik öğretmenlerine yönelik seminer ve hizmet içi kurslar düzenlenmelidir.
- 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programında yer alan geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerinin yanı sıra özellikle Orff öğretisi üzerinde önemle durulmalı, bu yöntem, etkinlik esası çerçevesinde ilk iki kademe müzik derslerinde aktif olarak uygulanmalıdır.
- 2006 müzik dersi öğretim programında öngörülen performans ödevleri doğrultusunda; özellikle seslendirmeye dönük çalışmalara dayalı ortaya konan ürünlerin belirli periyotlarla sergilenmesine imkân verilmeli, böylece çocukların kendine olan güvenlerinin gelişmesine ve aynı zamanda da sosyalleşme sürecine destek olunmalıdır.
- Program içerisinde yer alan her kazanım; olabildiğince öğrenme alanlarının tümüyle ilişkilendirilmeli, dersin işlenişinde etkinlik esası ve işbirliğine dayalı aktif öğrenme ve “müzik-dans-devinim” unsuru gözden kaçırılmamalıdır.

- Müzik eğitimi, hangi tür ve boyutta olursa olsun; günümüz öğretim yaklaşımları çerçevesinde “Öğretmen Kılavuz Kitabı” ve “Öğrenci Çalışma Kitabı”nın yanı sıra olmazsa olmazlardan biri olan “Ders Kitabı” ana materyallerinden oluşmalıdır. Bu sebeple; ilköğretim müzik derslerinden kaldırılan ders kitabı materyali, ivedilikle tekrar yürürlüğe konulmalı ve bu eksiklik giderilmelidir. İlave olarak, dersin işlenişinde yeni yaklaşımlar içeren görsel ve işitsel "CD" ve "DVD" gibi yardımcı materyallerin kullanımı da faydalı olacaktır.

- İlköğretim müzik derslerinin gereği gibi işlenebilmesi için, tüm müzik eğitimcilerinin de üzerinde ortak görüş birliğine vardığı gibi haftalık ders saati en az 2 saate çıkarılmalıdır.

- 2006 İlköğretim müzik dersi öğretim programının iyi algılanıp müzik öğretmeni adaylarına doğru aktarılabilmesi için; öğretmen yetiştiren kurumların özellikle lisans öğretim programlarını tekrar gözden geçirmesi ve buna göre gerekli düzenlemeleri yapması yararlı olacaktır.

- Yeni bir eğitim-öğretim anlayışının benimsenmesi ve uygulamanın başarılı bir şekilde dönüşebilmesi, zor ve zaman alan bir iş olduğundan; Eğitim-öğretim programlarında yapılan değişikliğin başarıya ulaşması yolunda çok büyük çaba sarf etmek gerekir. Uygulamaların başarılı bir hale dönüşebilmesi için;

- ✓ Okullarımızdaki müzikal ortamların iyileştirilmesi,
- ✓ Müzik öğretmenlerinin birden fazla okula gitmelerinin önlenmesi ders sayılarının arttırılması, özellikle 1,2,3. sınıflarda da bu dersleri branş öğretmenlerinin vermelerinin sağlanması,
- ✓ Hizmet içi seminerler, yeni öğretim yöntemlerinin tanıtıldığı uygulamalı çalıştay, seminer, müzik öğretmenlerinin bir araya gelecekleri toplantıların, etkileşimde ve fikir paylaşımında bulunacakları ortamların sağlanması,
- ✓ Müzik öğretmenlerinin dergi ve iletişim imkânlarından, çeşitli makale ve bilimsel araştırmalardan haberdar olabilecekleri kaynaklardan da yararlanmaları gerekmektedir.

- Üniversitelerde, konservatuarlarda veya diğer müzik eğitimi veren okullarda okul öncesi müzik eğitimi yetiştirmek üzere "Okul Öncesi Müzik Eğitimi" bölümlerinin açılması ve bu kurumlarda, okul öncesi müzik eğitimine yönelik derslerin konulması ve mevcut olan derslerin de niteliğinin ve niceliğinin artırıcı düzenlemeler yapılması,
- Açılacak bu bölümlerde eğitim göreceğ öğrencilere, alan derslerinin yanı sıra, çocuk gelişimi eğitimi ve okul öncesi eğitimi derslerinin de okutulması,
- Anaokullarındaki müzik çalışmalarının özellikle okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili bir müzik öğretmeni tarafından yapılması,
- Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmenin olmaması durumunda müzik çalışmalarının belli düzeyde müzik kulağına sahip, bilgili, ilgili ve istekli bir anaokulu öğretmeni tarafından yürütülmesi,
- Bugünün çocuklarının, geleceğın teminatı olacaklarını düşünerek; toplumumuzun örf-adet, inanç ve milli ahlakına sahip, kendilerine güvenen, Atatürkçü düşünceye sadık ve topluma faydalı birer fert olarak yetişebilmeleri için, müzik eğitimi ve başka alanlarda akademik çalışma yapanların ve lisansüstü eğitim görenlerin, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarındaki öğrencilerin sosyal yönden gelişmelerine katkı sağlayacak çalışmalara daha fazla yer verilmesi,
- Daha fazla anasınıfı ve müzik öğretmenlerinin okul öncesi müzik eğitimine yönelik kurs seminer vb. çalışmalara katılmasının sağlanması önerilmektedir.
- GSS liselerinin tamamında kaliteli eğitim için elverişli çalışma odaları, konser salonları, sergi salonları ve diğer teknik donanımı tamamlanmış binaların yapılması,
- Her yerleşim biriminde bu okul türü bulunmadığından, öğrencilerin barınma problemlerinin giderilmesi ve bu okullarda sanat eğitiminin veriminin artırılması için, okulların tamamının yatılı hale getirilmesi ve mevcut okulların kalitesinin artırılması,

- Koşulları olgunlaşmış olan illerde ilköğretim düzeyinde de güzel sanatlarla ilgili eğitim kurumlarının açılması,
- Okul yönetimlerinin, sanat dersleriyle ilgili hizmet içi seminerlerde bilgilendirilmesi ve sanat derslerinin işleyişlerinde önderlik yapabilecek duruma getirilmesi ve öğrencilerin sanatsal yönlerini ortaya çıkarmak için etkinliklere yer verme düzeylerinin artırılması,
- Seçilen öğrencinin kalitesini artıracığından GSSL tarafından yapılan öğrenci seçme sınavında üniversite öğretim görevlilerinin de bulunması,
- Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim dallarında, GSSL' de müzik öğretmenliği yapabilecek öğretmen adaylarının yetiştirilmesi,
- Sanat Danışmanları Üst Kurulu'nun işlevsel hale getirilerek, öğretim programlarında verilmek istenen bilgilerin alt ve üst sınırlarının GSSL ve üniversitelerin ME ABD öğretim kadrosuyla birlikte belirlenmesi,
- Bu okullarda görev almak isteyen öğretmenlerin atamaları için girmek zorunda oldukları sınavın (teori, yaylı çalgılar, piyano, flüt, gitar, bağlama vb.) alanlarında uzman üniversite öğretim görevlilerinden oluşturulan kurul tarafından yapılması,
- Öğretmenlerin yenilikleri zamanında yakalayabilmesi için sürekli hizmet içi seminerlerin düzenlenmesi,
- Bu okullarda görev almak isteyen öğretmenlerin başvuru kriterlerinde girmek istediği alanla ilgili ders notunun göz önünde bulundurulması,
- Eğitim ve öğretim hizmetlerinin aksamaması ve mevcut öğretmenlerin performanslarının düşmemesi için bu okullardaki öğretmen açığının kapatılması,
- Bu okullara öğretmen atamalarında konservatuar mezunlarına da yer verilmesi,
- Bu okullarda görev yapan öğretmenlerin program ve uygulamalarının sık sık denetlenmesi gerekmektedir.

- Müzik öğretmenlerinin derslerini verimli bir şekilde işleyebilmeleri, araç-gereçlerini muhafaza edebilmeleri için özel bir müzik odası ya da dersliği okul yöneticileri tarafından sağlanmalı ya da var olan müzik dersliklerinin taşıdığı olumsuzluklar giderilmelidir. Özel bir müzik odası ya da dersliği ile kullanılacak araç, gereç ve materyal sürekli olarak taşınmayacağı için bunların kırılması, bozulması veya yıpranması da aza indirgenmiş olacaktır.

- Öğrenciler, müzik dersinin ve müzik dersinde kullanılan araç-gereçlerin önemi, düzenli getirilmesi, korunması, kullanımını üzerinde öğretmen ve veliler tarafından bilinçlendirilmelidir.

- Müzik derslerinin, okul yöneticileri tarafından gereği gibi algılanıp önem verilmesi için, bu kademelerde görev yapan kişiler, hizmet içi eğitim programları gibi yollarla bilinçlendirilmelidir. Ayrıca bu eğitimlerde okulların müzik eğitimine yönelik araç gereç eksikliği ve sorunları da göz önünde bulundurulmalı, müzik eğitimi dersinin ihtiyacı olan araç-gereçlerin temin edilmesi konusunda okul yöneticilerinin daha duyarlı davranmaları sağlanmalıdır.

- Müzik eğitimi derslerinde etkinliklere istenen ölçüde yer verilebilmesi, araç-gereçlerin etkin olarak kullanılabilmesi için ders saatleri arttırılarak haftada en az iki saate çıkarılmalıdır.

- Okullardaki teknolojik alt yapı müzik eğitiminin gereklerine göre oluşturulmalıdır.

- Müzik öğretmenlerinin müzik eğitiminde teknolojiyi etkin olarak kullanabilmeleri ve bu konuda bilgilendirilmeleri için öğretmenlere yönelik etkili hizmet içi eğitim kursları düzenlenmelidir. Öğretmen adaylarına verilen araç-gereç kullanımına yönelik derslerin içeriğinde etkili araç-gereç kullanımı bilgisi verilerek öğretmenlerin olumlu düşüncelere sahip olması sağlanmalıdır. Teknolojik yeni araç-gereçler öğretmenlere tanıtılmalıdır.

- Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin müzik eğitimine yönelik, görev başında olan öğretmenler için hizmet içi eğitimler düzenlenmeli, bu alana yönelik öğretmenlerin yararlanabileceği yayınlar hazırlanmalı, bu alanda araç-gereç kullanımına yönelik "özür gurupları"na göre müzik öğretmenleri bilgilendirilmelidir.

Konunun özelliğine göre bilinçli şekilde kullanılacak araç, gereç ve materyal zamanın iyi kullanılmasını sağlayarak öğrencilerin ilgi ve dikkatini artıracak, öğrenmeyi de kolaylaştıracaktır.

- Sınıflardaki öğrenci sayısı eğitim ve öğretimin istenen ölçüde etkili ve verimli olmasını sağlayacak, her öğrencinin etkin bir şekilde ders araç-gereçlerinden yararlanacak ve kullanacak biçimde belirlenmeli ve düzenlenmelidir.
- Merkezi otorite Milli Eğitim Bakanlığı'na ait bütçeden müzik eğitimine yönelik araç gereçlerin alımı için pay ayrılmalıdır.
- Okullarca belirlenen müzik dersi ve müzik etkinlikleri için araç ve gereç ihtiyaçları (piyano, org, Orff çalgıları, ses düzeni, hoparlör gibi) ilgili bütçeden karşılanmalıdır.
- Satın alınan araç-gereçler, demirbaşa kaydedilerek özel mekânlarda usulüne uygun biçimde saklanmalıdır.
- Gereksinim duyulan müzik araç ve gereçleri ilgili bütçeden temin edilememesi halinde, bu araçların yerel yönetim imkânlarından bağış yoluyla tüzel kişilerden ya da okul aile birliklerince karşılanması yoluna gidilmelidir.
- Müzik eğitimi dersi için kılavuz ve çalışma kitaplarına ek olarak, öğrencilerin yararlanacakları ve bilgi sahibi olacakları ders kitabı yayınlanmalı, mevcut kaynak kitaplardaki basım ve yazım hataları düzeltilmelidir.
- Öğrencinin müzik dersine olan aidiyet duygusunun geliştirilmesi ve gizil yeteneklerinin açığa çıkartılması için istisnasız her öğrencinin mutlaka bir müzik enstrümanına sahip olması sağlanmalı, ayrıca öğrenciler müzik dersine yönelik enstrüman yapımına özendirilmelidir.
- Benzer araştırmaların Türkiye'nin değişik bölgelerindeki okullar ve öğretmenlerle başka kademeleri de kapsayacak biçimde yapılması sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin çalışabilmesi için bu okullarda yeterli sayıda piyano bulundurulmalı ve bu piyanoların düzenli olarak bakım, onarım ve akordunun yapılması sağlanmalıdır.

- Üniversitelerin ilgili birimlerinde çalgı bakım ve onarımla ilgili ana bilim dallarının açılması ile yeterli eleman yetişeceği düşünülmektedir. Bu elemanlara, gereksinim doğrultusunda çeşitli kadroların verilmesi ile bu soruna kalıcı bir çözüm sağlanabilir.
- Öğrencilerin ses genişliği göz önüne alınarak MİOY dersi öğretim programına uygun her sınıf düzeyindeki ders kitapları, en kısa zamanda öğrenci ve öğretmen kitabı olarak ayrı ayrı hazırlanmalıdır.
- Öğrencilerin müziksel işitme ve yazmasını geliştirecek bilgisayar programları öğrencilere tanıtılmalıdır. Öğretmenlere, MİOY dersine ait yeni yöntem ve teknikler hakkında bilgi sahibi olmaları ve bu tür bilgisayar programlarını kullanabilmeleri için hizmet içi eğitim kursları verilmelidir.
- MİOY dersi, birçok dersin temelini oluşturduğundan hazırlık sınıfında ve lise 1. sınıfta yoğun olarak işlenmeli, bu nedenle de ders saatleri arttırılmalıdır. Ayrıca ders öğretmenleri, ilk yıldan itibaren öğrencileri çalışma yöntemleri konusunda bilgilendirmelidir.
- Alanında yeterli düzeyde bilgi birikimine ve dersin temel çalgısı olan piyanoyu iyi derecede kullanabilme yetisine sahip MİOY öğretmenlerinin seçimine özen gösterilmeli, AGS liselerine öğretmen seçiminde, üniversitelerin müzik eğitimi bölümlerinden oluşan akademik bir kurul görev almalıdır.
- Diğer alan derslerindeki konular, her sınıfın seviyesi doğrultusunda MİOY konularına paralel olacak biçimde hazırlanmalıdır.
- AGS Liselerindeki öğrenci kapasitesinin artması için bu okullara daha fazla öğrencinin başvurması sağlanmalıdır. Bunun için de ilköğretim okullarındaki öğrencilere ve müzik öğretmenlerine AGS Liselerinin eğitimini tanıttak broşürler hazırlanarak dağıtılmalı, yetenekli öğrencilerin başvuru sayılarının arttırılmasına çalışılmalıdır. AGS liselerine sınavla öğrenci alırken bu okulların eğitimini gerçekten başarabilecek düzeyde öğrencilerin seçilmesine özen gösterilmelidir.
- AGSL öğretmenlerinin ve öğrencilerinin eğitim kalitesine verdikleri önem göz önüne alındığında; tercihlerde önemli bir yere sahip olmak isteyen

yükseköğretim kurumlarının eğitim kalitelerine önem vermeleri ve daima bu kaliteyi geliştirme çabası içinde olmaları, lisansüstü eğitim konusunda öğrencilerini desteklemeli ve gerekli tüm şartları sağlamalı, mezuniyet sonrası, eğitimini verdikleri programla ilgili iş istihdamını artırma ve mezunlarının eğitimini aldıkları alanla ilgili kadrolara daha rahat yerleşmelerini sağlayacak projeler geliştirme konusunda aktif olmaları gerekmektedir.

- Müzik öğretmenlerinin derslerini verimli bir şekilde işleyebilmeleri;
 - ✓ Özel bir müzik odası ya da dersliğin olması,
 - ✓ Müzik dersinin ve müzik dersinde kullanılan araç-gereçlerin önemi, düzenli getirilmesi, korunması, kullanımı üzerinde öğrenci ve velilerin bilinçlendirilmesi,
 - ✓ Teknolojik yeni araç-gereçler tanıtılarak etkin olarak kullanabilmeleri ve bu konuda bilgilendirilmeleri için hizmet içi eğitim kursları düzenlenmesi,
 - ✓ Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin müzik eğitimine yönelik, hizmet içi eğitimler düzenlenmesi,
 - ✓ Fiziki ortam oluşturma ve araç gereç temini için MEB'na ait bütçeden pay ayrılması eğer sağlanamıyorsa bağış yoluyla tüzel kişilerden ya da okul aile birliklerince karşılanması,
 - ✓ Müzik eğitimi dersi için kılavuz ve çalışma kitaplarına ek olarak, öğrencilerin yararlanacakları ve bilgi sahibi olacakları ders kitabı yayınlanmalı, mevcut kaynak kitaplardaki basım ve yazım hataları düzeltilmesi,
 - ✓ Öğrencilerin enstrüman çalması hatta yapımına özendirilmesi,
 - ✓ Benzer araştırmaların Türkiye'nin değişik bölgelerindeki okullar ve öğretmenlerle başka kademeleri de kapsayacak biçimde yapılması sağlanmalıdır.

- Mevcut programlarda bir ders saati olarak yer alan müzik derslerinin haftada iki saate çıkarılması müzik derslerinin daha rahat gerçekleşmesine ve yapılandırmacı yaklaşımının sağladığı kazanımların öğrencilere tam olarak aktarılabilmesine olanak sağlayacaktır.

- Okulların, müzik derslerinin işlenebileceği ve müzik araç-gereçleriyle donanımlı müzik dersliklerine sahip olmaları, yapılandırmacı yaklaşımın temeli oluşturan yaparak-yaşayarak öğrenme etkinliklerinin rahatlıkla gerçekleştirilebilmesini ve bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan müziksel davranışlarının öğrencilere en iyi şekilde kazandırılabilmesine katkı sağlayacaktır.

- Okul müdürleri;

- ✓ Tüm derslere eşit olarak önem vermeli, öğrencilerin gelişimlerini izleyip onları yönlendirmeli, iyi bir müzik eğitimi almaları için gerekli ortamı oluşturmalıdır.

- ✓ Öğretmenlere danışmanlık yapabilecek düzeyde bir donanıma sahip olmalı, konu ile ilgili olarak okul müdürlerine yönelik seminerler düzenlemelidir.

- ✓ Öğretmenlerin karşılaştığı mesleki sorunları çözme konusunda deneyimlerini aktarmalı ve çözüm odaklı önerilerde bulunmalıdır.

- ✓ Müzik öğretmenlerinin cesaretlendirilmesi, geliştirilmesi, yaptıkları işten doyum alabilmeleri için ödüllendirme ve mesleki açıdan gelişimlerinin devam etmesi için hizmet içi eğitim çalışmalarına katılmaları konusunda onları desteklemelidir.

- ✓ Velilerle yapılan toplantılarda diğer dersler kadar müzik dersinin de öneminden bahsetmeli, bu konuda velileri bilinçlendirmelidir.

- Yaratıcılık için gerekli olan merak, ilgi, kuşku gibi özelliklerin çocukluktan geldiği ve doğuştan sahip olduğu bu özellikleri kaybetmeden daha ilk yaşlarda yaratıcılığa ve hatta estetik yaratıcılığa yatkın bir kapasite oluşturulmalıdır.

- İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin müziksel faaliyetlerde bulunmaları, SBS başarılarını olumlu yönde etkileyebileceği için haftalık müzik dersi ders saatinin artırılması ve okullarda ders dışı müziksel etkinliklerin yapılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

- Öğrencilerin müziğe ilgilerinin ve dolaylı olarak kendilerine olan güvenlerinin artırılabilmesi için; etkinliklerin öğretmenler tarafından sağlanacak ya da öğrencilerle birlikte oluşturulabilecek çeşitli materyaller ile zenginleştirilmesi, derslerde öğretmen ve öğrenci tarafından çalgı kullanılması ve müzik dersliğinin oluşturulması ya da sınıfın müzik dersine yönelik olarak düzenlenmesi ve yapılan çalışmaların sergilenmesi de öğrencilerin müzik dersine karşı ilgilerini arttıracığı için önemlidir.

- Bu tür çalışmalar, örgün eğitimin diğer kademelerinde, sınıf öğretmenlerine ve okul idarecilerine de benzer çalışmaların yapılması önemlidir.

- Programın etkili şekilde uygulanabilirliğinin anlaşılması için de öğretmen görüşlerine yönelik çalışmalar yapılmalı ve elde edilecek sonuçlara göre müzik dersi içeriğinin ya da etkinliklerinin zenginleştirilmesine yönelik değerlendirilmelidir.

- 1994 ve 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programları da dâhil olmak üzere, hiçbir öğretim programı ve kuramı birbirinin alternatifi olarak değil, aksine tamamlayıcısı olarak görülmeli ve her birinin olumlu yönleri öne çıkartılarak gerektiğinde yararlanma yoluna gidilmelidir.

- Yürürlükteki 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programının felsefesinin doğru olarak anlaşılabilmesi için, konu alanı uzmanlarının MEB'nce müzik öğretmenlerine yönelik düzenli seminerler, hizmet içi kurslar ve interaktif sunumlar yapılmalıdır.

- 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programında yer alan geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerinin yanı sıra aktif öğrenim ve özellikle Orff öğretisi üzerinde önemle durulmalı, bu yöntemler etkinlik esası çerçevesinde derslerde mutlaka aktif olarak uygulanmalıdır.

- 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programında öngörülen performans ödevleri doğrultusunda; özellikle icraya dönük çalışmalara dayalı olarak ortaya konan ürünlerin belirli periyotlarla sergilenmesine imkân verilmeli, böylece çocukların kendine olan güvenlerinin artmasına ve aynı zamanda da sosyalleşme sürecine destek olunmalıdır.
- Program içerisinde yer alan her kazanım, mümkün olduğunca diğer öğrenme alanları ile de ilişkilendirilmeli, dersin işlenişinde etkinlik esas ve işbirliğine dayalı aktif öğrenme ve müzik-dans-devinim unsuru gözden kaçırılmamaya çalışılmalıdır.
- 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programında yer alan yeni öğretilerin etkinlik esasına dayalı olarak etkili bir biçimde uygulanabilmesi için; müzik derslerinin süresinin haftada en az 2 saate çıkarılması gerekmektedir.
- 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ekseninde yürürlüğe konulan “Öğretmen Kılavuz Kitabı”, “Öğrenci Çalışma Kitabı”nın yanı sıra olmazsa olmazlardan biri olan ve uygulamadan kaldırılan “Ders Kitabı” gibi çok hayati ana bir materyal, tekrar yürürlüğe konulmalıdır.
- Belirli aralıklarla programın uygulamadaki görünümüne bakılmalı ve gelen dönütler çerçevesinde değerlendirme çalışmaları yapılarak program sürekli güncel halde tutulmalıdır.
- Müzik dersi yaratıcılık alanındaki kazanımları sağlamak için farklı duygu durumlarını temsil eden eserlerin farklı yaklaşımlarla kullanılması ve bu sayede ders sürecinin ders yöntem ve teknikleri ile içerik açısından zenginleştirilmesi sağlanabilir.
- Öğretmenlerin, müzik eğitiminde yaratıcılığı destekleyici uygulamalar aşamasında, farklı duyguları temsil eden eserlerden yararlanmaları önerilir.
- Oluşan duygu durumlarının drama, düzyazı, sözlü anlatım vb. gibi farklı yöntemlerle ifade edilmesine ilişkin uygulamalar yapılabilir.

- Farklı kültürler ya da belirgin yaşantı farklılıkları olan gruplar üzerinde yapılacak araştırmalarla, müziğin bu gruplarda uyandırdığı duygu durumları sorgulanabilir.

- 2007 tarihli yapılandırmacı müzik eğitimi programı, dünyamızın pek çok müzik coğrafyasında popüler müziklerin ağırlıklarını hissettirdikleri günümüzde, kolay algılanabilir ritimle, oynamaya, dans etmeye ve ritimlemeye uygun içerik, teknik ve ses yapısı, kalıcılığı, her türlü konuya açık olabilmeleri gibi özellikleri ile temel müzik eğitimi programlarında kapsamlı olarak yer almalı ve daha fazla popüler müzik örnekleri kapsanmalıdır.

- Bir eğitim programının en önemli görevinin, kültürü oluşturan temel yapı taşlarının korunması ve kültürel değişimlere öncülük etmek olduğu görüşünden yola çıkılarak, geleneksel Türk müziği ve Türk kültür coğrafyasını duygu ve estetiğini yansıtan Türk halk müziğimizin karakteristik örnekleri ders kitaplarına yansıtılmalıdır.

- Programın sağlıklı bir şekilde uygulanabilmesi ancak, müzik derslerinin gerektirdiği altyapıların eksiksiz olarak tamamlanmasına bağlıdır.

- Müzik öğretmenliği lisans programı, ilköğretim programının gerektirdiği özel öğretim yöntemleri (Orff, Kodally, Dalcroze) üzerinde daha fazla odaklanmalı, çeşitli eğitim seminerleri ile özellikle özel öğretim yöntemleri, ilgi ve ihtiyaç tespitine dönük süreçlere göre ölçme değerlendirme yöntemleri hakkında tüm müzik öğretmenleri yeniden bilgilendirilmelidir.

- Bu ve benzeri sorunların çözümü için; zaten değişik biçimlerde kendi çözüm yöntemlerini geliştirmek durumunda olan müzik öğretmenlerine belli bir esneklik tanıyan farklı programların kullanılması ve bu paralelde de altyapı eksikliği bulunan okullarımızda eski ve yeni program modellerinin belli bir dönemi kapsayacak biçimde birarada sürdürülebilmesi konusunda, daha toleranslı davranmak gerekmektedir.

- Öğretmenlerin yeni müzik müfredatı hakkında bilgiye sahip olmaları amacıyla seminer programları düzenlenerek daha detaylı bilgiler edinmeleri sağlanabilir.

- Program içeriğinde yer alan bilgiler ünitelerdeki konu ve kavramların basitten karmaşığa, kolaydan zora, bütünden parçaya gibi öğretim ilkelerine dikkat edilmelidir.

- Program, öğrencilerin mevcut bilgilerini kullanarak müzik yapma, dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilmeleri sağlanabilir.

- Haftalık ders saati artırılabilir.

- Programda çoklu ölçme değerlendirme etkinliklerine daha fazla yer verilmelidir.

- Öğrenciler sadece bilgi düzeyi açısından değerlendirilmemelidir. Her açıdan, yani derse katılım, arkadaş, çevre, aile ilişkileri gibi konularda da değerlendirilmelidir.

- Program hazırlanırken mevcut sınıfların yeterliliği göz önünde bulundurulmalıdır.

- Program hazırlanırken okulların ekonomik, coğrafi ve fiziksel yapılarının eşitliliği dikkate alınmalıdır.

- Öğrenilen bilgi ve becerilerin yaşam içerisinde uygulanabilir nitelikte hazırlanması gerekmektedir.

- Programda genel ve özel müzik öğretim yöntemlerinin ilköğretimlerde daha verimli kullanabilme imkânları sağlanmalıdır.

- Müziğin diğer sanat dallarıyla, öğrencilerin anlayabileceği bir şekilde detaylı olarak programa alınması daha uygundur.

- Programda yer alan mevcut bilgilerin yaşam içerisinde uygulanabilen ve sosyal yaşamda kullanılabilir nitelikte olması gerekmektedir ve her öğrencinin yılsonu performans gösterilerine katılmaları sağlanmalıdır.

- Okul öncesi öğretmeni yetiştiren kurumlarda müzik eğitimi, salt nota ve çalgı öğretimi ile sınırlı kalmamalı, müzik eğitiminde kullanılan pek çok aktif öğrenme modellerine ve bunlar içerisinde önemli yeri olan Orff-Schulwerk'e yer verilmelidir.

- Okul öncesi çocuklarının yaratıcılıklarını geliştirmeleri beklenen öğretmen adaylarının müzik eğitimi derslerinde yaratıcı bir öğrenme süreci yaşamaları, bilgi aktarma rolü yerine, rehber olma rolünü benimseyerek bu derslerin gerçekleştirildiği dersliklerin bu süreç için uygun hale dönüştürülmesi sağlanmalıdır.
- Ezbere dayalı bir eğitim yaklaşımıyla edinilen bilgilerin mesleki yaşantıya aktarılması olanaklı değildir. Ezberlenen bilgiler kısa sürede unutulur. Bu nedenle öğretmen adaylarının tüm müziksel yönlerinin geliştirilmesi, onların da kendilerindeki bu gelişmeleri hissederek müziksel etkinlikleri kolaylıkla yapabilecek düzeyde oldukları yönünde kendilerine güven duymaları sağlanmalıdır.
- Nitel araştırmalarda kullanılan veri toplama yöntemlerinden görüşme, fazla sayıda kişiye uygulaması uzun zaman alan bir yöntemdir. Bu nedenle bu tip ölçme araçlarıyla öğrencilerin tamamına ulaşılabilecek araştırmalar da yapılmalıdır.
- Müzik etkinlikleriyle çocuğun fiziksel, zihinsel, dil, duygusal ve sosyal gelişimiyle ilgili birçok özelliği kazanmasına yardımcı olabilirken aileler çocuğu çok yönlü etkileyen ve estetik duygularını besleyen müziğin eğitsel bir değer ve bir eğitim aracı olarak kullanımını önemsemelidirler.
- Çocuklara yönelik müzik etkinliklerinin seçiminde, çağdaş ve gelişmeye açık nitelikteki çalışmalar, evrensel ve ulusal müzik türlerini içeren aktiviteler öne çıkarılmalıdır.
- Öğrenme performansı düşük çocuklar okul öncesinde tespit edilerek müzik eğitimiyle bilişsel müdahale programı oluşturulabilir.
- Hazırlanan müzik eğitimi programı ile çocukların günlük yaşadıkları müzik etkinlikleri içinde çocuklarda temel müzik becerilerini geliştirmek için ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları, müzik dinleme, şarkı söyleme, yaratıcı hareket ve dans, ritim çalışmaları, müzikli öykü oluşturma gibi tekniklerden yararlanılmalıdır.
- Okul öncesi eğitim programının içerisinde halen müzik etkinlikleri şeklinde belirlenen müzik eğitiminin, ayrı bir ders programı olarak uygulamaya alınması gereklidir.

- Müzik eğitimi anabilim dallarında yürütülmekte olan Müzik Öğretmenliği programları, diğer öğretmenlik programlarında olduğu gibi okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim müzik öğretmenliği şeklinde branşlaşma yoluna giderek, programın müzik öğretmeni yetiştirme amacı ile daha da örtüşeceği ve okul öncesi eğitiminde branş öğretmeni ihtiyacının bu yolla kapatılacağı düşünülmektedir.

- Müzik eğitim anabilim dalı birinci yıl programından kaldırılan “Okul Deneyimi” dersi tekrar dâhil edilmeli ve öğretmen adayları yalnızca ilköğretim ve orta öğretim kurumlarına değil, okul öncesi kurumlarına hatta özel eğitim kurumlarına da tam zamanlı olarak gözlem yapmaya gitmelidirler.

- Okul öncesi müzik eğitimi çerçevesinde, müzik öğretmenin alan bilgisinin yanı sıra drama, doğaçlama, gibi bedensel ve görsel alanlarda da yetişmesi amacıyla anabilim dalı programının içerisine bu alanlar ile ilgili dersler de ilave edilmelidir.

- Okul öncesi müzik eğitimi ile ilgili Türkçe yayınların artırılması amacı ile araştırmacılar teşvik edilmelidir.

- Müzik eğitimi ve okul öncesi öğretmenliği bölümlerinin konu ile ilgili donanıma sahip akademisyenlerin çalışmalarını desteklemeleri gerekmektedir.

- Öğretilecek şarkıların öğrencinin yaş aralığına, yaş grubunun ilgi alanlarına ve dili kullanım biçimlerine uygun olmasına dikkat edilmelidir.

- Şarkı öğretimi ve seslendirilmesi süreçlerinde bir çalgıdan ya da önceden hazırlanmış bir medyadan yararlanılmalıdır.

- İyi yetişmiş bir müzik öğretmenin bu konularda, kendi mesleğiyle ilgili oluşan yeni teknikler, bilimsel gelişmeler, yeni bakış açıları gibi konularda bilgilendirilmesi, mesleğine yönelik var olan bilgilerinin tazelenmesi amacıyla, hizmet içi eğitim uygulamalarına yer verilmelidir.

- Müzik eğitimine yönelik yapılacak değişimlerin etkililiği ve uygulamadaki verimliliği için, konuyla ilgili kurumlar birbiriyle koordineli halde çalışmalıdır.

- Yapılacak bilimsel araştırmalarla, mzık eğitiminin 6neminin, insan ve toplum zerindeki olumlu etkilerini anlayan bir devlet y6netimi ve bunu sağlayacak gçl bir eğitim kadrosuna ihtiyaç vardır. Bu nedenle, devletin eğitime y6nelik y6netim kadrolarında, yukarıda s6z edilen 6zellikleri taşıyan nitelikli kişilerin yer alması gerekmektedir.

- Okul6ncesi d6nemde 5-6 yaş çocuklarında, matematik in zor olduğu kavramının mzık dersi sayesinde en cazip ders haline gelebileceği g6zleminden yola çıkararak;

- ✓ niversitelerin mzık 6ęretmenlięi ve okul6ncesi 6ęretmenlięi b6lmlerinde okuyan 6ęrenciler matematik ve mzık ilişkisi konusunda bilinçlendirilmeli, g6rev yapan ilgili 6ęretmenlere, matematik ve mzık ilişkisi ile ilgili hizmet içi eğitimler verilmelidir.

- ✓ Okul6ncesi kurumlarında matematik i sevdmek, derse ilgiyi çekmek amacıyla mzık ile ilişkilendirilmiş matematik derslerine yer verilmelidir.

- ✓ Mzık ile eğitim yalnızca okul6ncesi sınıflarda değil, diğer sınıflarda da uygulanmalı ve eğitim- 6ęretim programı matematik- mzık ilişkisi g6z 6nnde bulundurulurak hazırlanmalıdır.

- ✓ Konu ile ilgili araştırmalar daha geniş gruplarla ve farklı yaştaki çocuklarla da gerçekleştirilmelidir.

- lkemizde stn ve 6zel yetenekli 6ęrencilerin eğitim srelerine katkıda bulunmayı amaçlayan bilim ve sanat merkezleri modelinin ortaya konulmasıyla birlikte lke genelinde yarattığı sonuçlar akılcı bir yaklaşımla değerlendirilmeli ve bu konuda yapılan bilimsel çalışmaların sayısı artırılmalıdır.

- Bilim ve sanat merkezlerinde sanat boyutu ihmal edilmemelidir. İlk6ęretim 6ncesi, ilk6ęretim ve orta6ęretim ağı 6ęrencilerinin tanılama srecinde, mzık yetenekleri de incelenmeli ve değerlendirilmelidir.

- Yetkili kurum ve kişiler bu konuya hassasiyetle yaklaşmalı ve çözüm noktasında ivedilikle harekete geçilmelidir.
- Bilim ve sanat merkezleri arasında program, öğretim süreci, öğretmen v.b. öğeler bakımından dağınık ve bağımsız bir görünüm arz eden mevcut yapının olumlu getirileri korunarak eşgüdüm halinde daha bütünleşik ve sistematik bir yapıya kavuşturulması sağlanmalıdır.
- Bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan müzik eğitimcilerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçları giderilmeli, düzenli aralıklarla bir araya gelmeleri ve fikir alışverişinde bulunmaları sağlanmalıdır. Bu bağlamda hizmet içi eğitimi verecek olan uzmanların alanlarında tecrübeli ve donanımlı kişilerden seçilmesine özen gösterilmelidir.
- Bilim ve sanat merkezlerinde verilen eğitimin amacına ulaşabilmesi, daha sağlıklı ve işler bir yapıya kavuşturulması bakımından üniversitelerle işbirliği ve alan uzmanlarının katkıları genişletilmelidir.
- Veliler, bilim ve sanat merkezlerinde müzik eğitiminin işlevi ve önemi konusunda bilinçlendirilmelidir.
- Bilim ve sanat merkezleri fiziki ortam ve araç-gereç sayısı bakımından zenginleştirilmelidir.
- Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde, gerek alan bilgisi, gerek meslek bilgisi, gerekse genel kültür bakımlarından öğrencilerin donanımlı bir biçimde yetişmelerini sağlayabilecek üstün yetenekli öğrencilere verilecek eğitim kapsamına giren dersler programlara eklenmelidir.

4.2.3.5. Müzik Eğitiminde Özel Eğitim Önerilerine İlişkin Bulgular

- İlköğretimdeki eğitilebilir zihinsel engelli çocukların bulunduğu kaynaştırma programlarında, “Özel Eğitim Okulları”, “Rehabilitasyon Merkezleri” ve MEB’nin ortak çalışmalarıyla, müziksel algıyı geliştirmeye yönelik öğretim ortamları hazırlanmalı, sağlıklı ve verimli bir program modelinin oluşturulması ve

geliştirilmesi için çaba harcanmalı, ders içi aktiviteleri müzikle desteklemek ve müziksel algıyı geliştirmeye yönelik çalışmalarda bulunmak üzere müzik öğretmenleri de görev almalıdırlar.

- Eğitilebilir zihinsel engelli çocukların sosyal ve duygusal davranışlarını ve iletişimlerini düzeltmek, hareketle ilgili becerilerini geliştirmek, okul öncesi ve okul dönemi becerilerini öğretmek, boş zaman aktivitelerini sağlamak için müziksel algılamayı geliştirici daha fazla çalışmalara yer verilmelidir.

- Eğitilebilir zihinsel engelli ve tüm engelli çocukların, yaşlarıyla sosyal ve düşünsel bağlamda bütünlük içerisinde olmalarına, paylaşımlarına ve çalışmalarına gereken özen gösterilmelidir.

- Engelli çocuklar için enstrüman bilgisi sınanıp, enstrümanı tanıma-öğrenme metodu olarak kullanılıp, onlara enstrüman sevgisi aşılanmalıdır. Ayrıca, çeşitli sesler ile çeşitli görseller arasında anlam ilişkisi kurmalarına yönelik çeşitli çalışmalar yapılmasına özen gösterilmeli, küçük yarışmalar ve aktiviteler düzenlenerek motivasyonlarının ve katılımlarının artırılmasına daha fazla önem verilmelidir.

- Eğitilebilir zihinsel engelli ve tüm engelli çocukların sorunlarının çözülmesi ve problemlerin daha aza indirgenmesi açısından, özel eğitim uzmanları bilimsel platformlarda daha sık bir araya gelmeli, problemleri tartışmalı, sorunlara yeni çözüm önerileri ile yaklaşmalıdır. Ayrıca, bu alanda sık sık çeşitli sempozyum / konferansların düzenlenmesine çaba gösterilmelidir.

- Özel eğitim için müzik öğretmenlerinin yetiştirilmesi,

- Müzik dersleri için okullarda genel ve müzik öğretimi araç gereçlerine sahip olan ve özel eğitime yönelik gerekli düzenlemelerin yapılmış olduğu müzik odaları bulunması,

- Haftada iki saat olan ders süresinin haftanın her günü 1 saat olmak üzere 5 saate çıkarılması,

- Müzikle öğretimin diğer derslerde de kullanılması önerilmektedir.

- Müzik öğretmenliği programında, özel gereksinimli çocuklar ve kaynaştırma konularına ilişkin derslerin olması sağlanmalıdır.
- Eğitim fakülteleri müzik bölümleri beş ve altıncı yarıyılların ders müfredatlarında, önerilen ders programlarının uygulanması.
- Üniversitelerde, özürülüler merkezi adı ile birimler kurulması.
- Eğitim fakülteleri bünyesinde yer alan yüksek lisans ve doktora programlarında "Braille Müzik" adı altında; transkripsiyon, Braille müzik editörlüğü, görme özürülü bireylerin kullanabileceği bilgisayar yazılımları kullanımı ve geliştirilmesine yönelik tez ve araştırma projesi olanaklarının sağlanması.
- Kütüphanecilik alanında, kabartma kitap ve özellikle kabartma müzik nota ve tekst kitapları konusunda uzman yetiştirilmesi.
- Braille müzik birliği veya federasyonu kurulması.
- Devletin, sosyal devlet anlayışı çerçevesinde özürülüler açısından kültür ve sanata yönelik bütçe ayırması.
- Kültür Bakanlığı veya MEB ve YÖK'te sorunların tespiti ve çözümlerinin ele alındığı bir birim kurulması,
- YÖK kurumunun, en azından, yeni kurulan üniversitelerde, özürülüler merkezini zorunlu kılması ve eğitim fakültesi müfredatlarında ulusal bazda, uluslararası gerçeklere uygun güncelleme yapılması,
- Görme özürülü öğrencilerin, eğitim kurumları dışında kalmaması ve eğitim alan öğrencilerin, sınıfa olan intibaklarının sağlanması,
- Üniversitelerde kabartma kitap ve kabartma müzik kütüphanesinin kurulması ya da seçilen bir üniversitenin çevre üniversitelere de hizmet verecek imkanların araştırılıp, oluşturulması ve kamu desteği sağlanması,
- İhtiyaç olan üniversitelerde veya fakülteler/bölümlerde, asistan öğrencilerin daha etkin kullanılması ve nota yazım konusunda görme özürülü bireye yardımcı olunması,

- Araştırma görevli kadrosu bünyesinde, söz konusu alan veya alanlara yönelik etkin araştırmalar yapılmasının teşvik edilmesi,
- Türkiye'de, akademik diploma ve unvanlı görme özürlü kişilerin belirlenmesi,
- Benzer çalışmanın örgün eğitim kurumlarında da yapılması ve sorunların tespit edilmesi,
- Örgün ve akademik eğitimin ileri gitmesi, daha sanatsal ve bilimsel çalışmaların yapılabilmesi için kurum ve kuruluşların söz konusu sorunlara ve çözüm önerilerine ivedilik ve ciddiyet ile eğilmesi, akademik çatılar altında, sözü edilen alanlarda; seminer, panel, sempozyum etkinliklerinin artırılması gerekmektedir.

4.2.3.6. Müzik Teknolojisi Önerilerine İlişkin Bulgular

- Günümüzde bilgisayarların müzik eğitiminde kullanımının gün geçtikçe artması ve sürekli güncellenen bilgisayar yazılımları sayesinde müzik eğitiminin her alanında bilgisayarı kullanabilmek mümkündür. Bu sayede daha nitelikli ve çağın gereklerine uygun öğrenciler yetiştirme imkânı sağlanabilmektedir.
- Bugünkü müzik öğretmeni yetiştirme programı, meslek hayatlarında kullanılacak çalgıların öğretimi konusunda yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle geliştirilmiş sample (ses perdeleri örneklendirilmiş çalgı modellemeleri) teknolojisi ile öğretmenler kişisel edinecekleri ve rahat taşınabilir araç-gereçlerle daha rahat ders yapma imkânına ulaşabileceklerdir.
- Müzik, doğası gereği soyut bir kavram olduğundan ve bunu somuta dökme gücü nedeniyle, müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme öteden beri gelen bir sorun olmuştur. Müzik eğitiminde ölçme değerlendirme kavramı öğrencideki potansiyel başarıyı ortaya çıkarmayı ve yükseltmeyi, müzik eğitimi daha bilimsel bir yapıya kavuşturmayı amaç edinmiştir. Bu sebeple oluşturulan müziksel yeteneğin belli boyutlarını ölçmek üzere standartlaştırılmış testlerle daha sağlıklı sonuçlar elde edilecektir. Günümüz yetenek anlayışını oluşturan çoklu zekâ teorisi ile müziksel zekânın geliştirilmesi için araçlar ve egzersizler hazırlanmalıdır.

21.yy müzik eğitiminde müzik yeteneğini belirlemek üzere, çağın gereklerine uygun ölçme yöntemlerini kullanarak bu konuda teknolojiden faydalanmak kaçınılmazdır. Yeni geliştirilecek ölçme araçlarıyla müzik yeteneğinin daha sağlıklı belirlenmesi ve bu bağlamda nitelikli eğitimin sağlanmasına katkıda bulunulması, bu konudaki çalışmaların temel amacı olmalıdır.

- Maliyet, ortam, zaman ve imkân bakımlarından kolaylıklar sağlayan teknoloji araçlarının yaygın olarak kullanıldığı diğer alanlarda olduğu gibi, müzik eğitimi alanında da kullanılması ve yazılım projelerinin hayata geçirilmesi için bu projelerin üniversite yönetimleri tarafından desteklenmesi gerektiği,

- Böylece ana dilimizde yazılmış, öğrenme-öğretme sürecindeki herkesçe anlaşılması ve kullanılması kolay olan eğitim materyallerinin kullanıma açılabilmesi,

- Bu eğitim yazılımlarının farklı eğitim konuları ile çeşitlendirilebileceği ve her seviyedeki hedef gruba göre kurgulanabileceği,

- Müzik teknolojisi çerçevesinde isimlendirilen bölüm ya da birimlerimizin eğitim programlarına, bu yazılımların kullanımını esas alan konuların ithal edilebileceği,

- Hizmet içi eğitim programları ile "eğitimcilerin eğitimi" belli bir merkezde ya da "uzaktan eğitim" yöntemiyle sağlanabileceği,

- Bu yazılımlar yoluyla; bireysel olarak derse hazırlık ya da yineleme-eksik giderme, sınıf ortamında ise toplu kullanım avantajları ile öğrencilerin derse hazır bulunuşluk oranına olumlu katkıda bulunulabileceği değerlendirilmektedir.

- Batıda çoktandır başvurulan müzik eğitiminde bilgi teknolojisi araçlarını kullanma, Türk müziği için de uygulanmalı, yazılımlar geliştirilmeli, yenileri üretilmelidir. Bunun için, ilköğretimden müzik öğretmeni yetiştiren kurumlara kadar müziğin öğretildiği bütün kurumlarda bilgisayara daha çok ağırlık verilmeli, bilgi teknolojilerinden daha çok yararlanılmalıdır.

- Müzik teknolojisi alanındaki derslerin kredi ağırlıkları artırılmalı, diğer alan gruplarında yer alan zorunlu dersler, temel düzeyde düşünülmalıdır. Şu anda bu

derslerin kapladığı krediler müzik teknolojisi alanına tahsis edilmelidir. İleri seviyede diğer alan gruplarındaki bu derslere devam etmek isteyen öğrencilerin bu derslere erişimi seçmeli ders olarak sağlanmalıdır.

- Derslerin öğrenim çıktılarının ve haftalık ders içeriğini kapsayan dönemlik planlarının ulaşılabilir olması sağlanmalıdır. Programların web sitelerinin farklı dillerdeki versiyonları arasındaki tutarsızlıklar giderilmelidir.

- Yedi programın her birinde diğer programlarda bulunmayan bir organizasyon, diğerlerinden az ya da çok farklılıklar gösteren uygulama olanakları (stüdyolar gibi) ve ders içeriği vardır. Bu farklılıkların sağlayacağı avantajlardan, öğrenci veya öğretim üyelerinin yurt içi “Farabi Değişim Programı” gibi programlara katılımı ile yararlanılması mümkün olabilir.

- Müzik teknolojisinin yoğun olarak ilişkide olduğu akustik, fizik, elektrik, elektronik, matematik, bilgisayar programcılığı gibi alanlara ilişkin temel dersler programlara dâhil edilmelidir.

- Üniversite – endüstri ve medya ilişkilerine daha fazla önem vererek öğrencilere staj olanakları yaratılmalıdır. Sadece müzik endüstrisine yönelik değil aynı zamanda görsel ve interaktif medya endüstrileri gibi alanlara yönelik teorik ve pratik dersler de programa dâhil edilmelidir. Teknolojinin sürekli gelişim süreci nedeniyle yeni alanlar ortaya çıkmaktadır (Örn. “İnteraktif Ses” tasarımı gibi...). Bu alanların ilk fırsatta eğitime entegrasyonunun sağlanması için gerekli bütün adımlar atılmalıdır.

- Sadece bu niceliksel bulgulardan yola çıkarak yedi programdaki müzik teknolojisi eğitiminin programların beyan ettikleri amaçlarını karşılayıp karşılamadığı sonuçlarına varmak olanaklı değildir. Öğrenci ve mezunlar ile yapılacak görüşme ve anket çalışmaları, yurt dışındaki benzer örneklerle yapılacak karşılaştırmalı analizler gibi ek araştırma çalışmaları ile programların eksik yönleri saptanmalı; bunların giderilmesi için stratejiler geliştirilmelidir.

4.2.3.7. Yetenek Sınavları Önerilerine İlişkin Bulgular

- Yüksek öğretim programları, içeriklerine göre gruplandırılarak, özel yetenek gerektiren sınavlar belirli merkezlerde yapıp, adaylar puanlarına göre tek merkezden yerleştirilmelidir.
- Özel yetenek sınavları yerleştirmesinde esas olan ÖSS taban puan katkısı, öğrencilerin genel akademik zekâsını göstermesi açısından önemli olduğu ancak özel yeteneği saptamak amacıyla yapılan bir sınavda bu sınav türünden alınan puanın, yerleştirmeye esas olan puan içinde en yüksek orana sahip olması beklenir. Özel yetenek sınavlarında adaylar, çok yetenekli olsalar bile ÖSS puanı düşük olanlar bölümlere girememekte, buna karşılık yetenek ve müzisyenlik açısından çok vasat olan bazı adaylar ÖSS puanı yüksekse bu bölümlere girebilmektedir.
- Özel yetenek gerektiren eğitim programlarındaki (müzik öğretmenliği) ÖSS puanı ağırlığı, bölüm başkanlıklarınca oluşturulacak komisyonlarca düşürülmeli ve ikinci aşamada özel yetenek sınav puanına baraj getirilerek sınavın ağırlığını ÖSYP'nin oluşturması sağlanmalıdır.
- Diğer alanlar için tespit edilen puan türleri (sayısal, sözel, eşit ağırlık, yabancı dil puanı) müzik branşındaki başarıyı etkilememektedir. Özel yetenekle alınan yüksek öğretim programları içinde genel kültür, zekâ ve mantık testleri de kullanılarak ayrı bir puan türü olmalıdır.
- Programlı bir eğitimle kazanılabilecek olan bilgi ve becerilerin ölçüldüğü müziksel yetenek sınavı değerlendirmeleri, eşitsizliğe neden olmaması için alan ve alan dışı adaylara ayrı ayrı hazırlanmalıdır.
- Özel yetenek sınavlarındaki müziksel yetenek sınav kriterleri, AGSL mezunu olanlar için öğretim programlarında yer alan temel müzik alan derslerinde kazanılan becerileri içerecek biçimde tasarlanmalı, müzik kuramlarına ilişkin yetenek, bilgi ve beceriler temel alınarak hazırlanmalıdır.
- Fizyolojik ses sağlığı sorunları olan adayların en baştan elenmesini sağlamak amacıyla adayların sınavdan önce bir devlet veya üniversite hastanesinin KBB servisinden alınmış larenks muayene sonuçları incelenmelidir.

- Özel yetenek sınavlarındaki ses eğitimi alanı için aranılan özellikler, istenilen parçaların türleri ve seviyeleri hakkında kıstaslar açık olarak belirtilmelidir.
- Özel yetenek sınavlarındaki müziksel bellek alanında;
 - ✓ Tek ses boyutunun olmaması,
 - ✓ İki ses boyutunda uyumlu ve yarı uyumlu aralıkların olması, uyumsuz aralıkların ikinci aşamaya alınması,
 - ✓ Üç ve dört ses boyutunun seçiciliğinin düşük olması nedeniyle ikinci aşamada yer alması,
 - ✓ Ritm ve ezgi işitme boyutundaki değerlendirmelerin ölçü bazında olması,
 - ✓ Makamsal ezgilere ikinci aşamada yer verilmesi sağlanmalıdır.
- Sınav komisyonlarında puanlamaların bağımsız olarak verilmesine özen gösterilmeli ve komisyonlar en az beş kişiden oluşturulmalıdır.
- AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavı ile ilgili yeniden bir yönerge hazırlanarak, sınav boyutları, soru sayıları ve puanlamaları ayrıntılı bir şekilde belirlenmelidir.
- En yüksek puanlamanın verildiği ezgi belleğini ölçmeye yönelik hazırlanan ezgiler, adayların içinde buldukları yaş ve biyolojik gelişim özellikleri de göz önünde bulundurularak, aralık, akor ve ritim duyma ile ilgili boyutlar ve adayların almış oldukları eğitim durumları da göz önüne alınarak özenle hazırlanmalıdır.
- Yurt içi ve yurt dışında, yetenek ölçme ile ilgili yapılan çalışmalar incelenerek uygulanabilirliği araştırılmalıdır.
- Soruların ölçme ve değerlendirilmesi, standartlaştırılmış ölçeklere göre yapılmalı ve bunun tüm okulların sınavlarında aynı biçimde uygulanması sağlanmalıdır.

- AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavı, MEB'nin ilgili birimleri ve alanla ilgili uzmanların birlikte oluşturduğu kurullarca yeniden hazırlanacak bir yönergeyle, sınav boyutları, soru sayıları ve puanlamaları ayrıntılı bir şekilde belirlenmelidir.
- En yüksek puanlamanın verildiği ezgi belleğini ölçmeye yönelik sorular için hazırlanan ezgiler, adayların içinde buldukları yaş ve biyolojik gelişim özellikleri de göz önünde bulundurularak özenle hazırlanmalıdır.
- Aralık, akor ve ritim duyma ile ilgili boyutlardaki zorluk dereceleri araştırılmalı, adayların almış oldukları eğitim durumları da göz önüne alınarak, sorular bu araştırmalar ışığında hazırlanmalıdır.
- AGSL MB' de görev yapan öğretmenler, sınavlarla ilgili olarak hizmet içi kurslar yoluyla bilgilendirilmelidir.

BÖLÜM V

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma bulgularına ve yorumlarına dayalı olarak verilen sonuçlar ve bu sonuçlar ışığında yer alan öneriler yer almaktadır. Sonuçlar, alt problemlerin sırasına göre sunulmuştur.

5.1. Sonuçlar

Ülkemizde müzik alanında düzenlenen bilimsel toplantılara ilişkin genel durumu betimlemek ve müzik eğitiminin içinde bulunduğu durumu belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma sonucunda, ortaya çıkan mevcut durum incelenerek, tespit edilen sorunlara ilişkin çözüm önerileri ortaya konulmuştur. Araştırmanın bulguları doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlar ve bu sonuçlara ilişkin öneriler şunlardır:

5.1.1. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumların Niceliğine İlişkin Sonuçlar

- 1982-2010 yılları arasındaki 28 yıllık zaman sürecinde üniversiteler tarafından, müzik alanında düzenlenmiş 1 kongre ve 8 sempozyum olmak üzere 9 tanesinin basılmış olduğu görülmektedir.
- Kongre ve sempozyumların tamamına yakınının eğitim-öğretim dönemi olan Kasım-Nisan aralığında ve 2-4 gün süresince yapıldığı görülmektedir.
- Kongre ve sempozyumların tamamına yakınının toplantı konularında müzik eğitimi ifadesi alt başlığı bulunduğu, sadece bir tanesinin güzel sanatlar

fakültesi müzik bölümü tarafından diğerlerinin ise müzik öğretmeni yetiştiren bölümler tarafından düzenlendiği gözlenmiştir.

- Kongre ve sempozyumların tamamına yakını eğitim fakültelerinde ve üniversite, fakülte veya müzik bölümlerinin belli yıldönümlerini kutlamak üzere düzenlenmiştir.

- 1982-2010 yılları arasında düzenlenmiş ve basılmış kongre ve sempozyumlara 533 bildirimci katılmıştır.

- Kongre ve sempozyumlarda ses eğitimi alanında 54 (%13.56), çalgı eğitimi alanında 86 (%21.60) ve müzik kuramları alanında ise 258 (%64.82) olmak üzere müzik eğitimi alanında toplam 398 bildiri sunulmuştur.

- Ses eğitimi alanında sunulan 54 bildirinin 25 (%46.2) tanesi genel ses eğitimi, 24 (%44.4) tanesi koro eğitimi ve 5 (%9.25) tanesi ise ses sağlığı alanına aittir.

- Çalgı eğitimi alanında sunulan 86 bildirinin 42 tanesi piyano eğitimi (%48.8), 12 tanesi genel çalgı eğitimi (%13.9), 10 tanesi keman eğitimi (%11.6), 6 tanesi gitar eğitimi (%6.9), 5 tanesi bağlama eğitimi (%5.8), 4 tanesi viyolonsel eğitimi (%4.6), 3'er tane ile flüt ve viyola eğitimi (%3.4) ve 1 tane de kontrbas eğitimine (%1.1) aittir.

- Müzik kuramları alanında sunulan 258 bildirinin 80 tanesi (%31) genel müzik eğitimi, 68 tanesi (%26.3) mesleki müzik eğitimi veren kurumlar ve programları, 44 tanesi (%17) MEB'na bağlı kurumlarda verilen müzik dersleri, 33 tanesi (%12.7) mesleki müzik eğitimi ve üniversitelerin farklı fakültelerinin programlarında yer alan müzik dersleri, 13 tanesi (%5) müzik eğitimi ve teknoloji, 13 tanesi (%5) yetenek sınavları ve 7 tanesi de (%2.7) müzik eğitiminde özel eğitim konularını içermektedir.

5.1.2. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumlardaki Müzik Eğitimi Konulu Bildirilerin Sonuçlarına İlişkin Sonuçlar

1- Kongre ve sempozyumlarda ses eğitimi alanında sunulan bildirilerde;

- Ses eğitimi ders sürelerinin ve içeriklerinin müzik öğretmenlerinin gereksinimlerini karşılayamadığı,
- Ses eğitimi ders içerik ve yöntemlerinin açıkça belirtilmemesi, kurumlar ve öğretim elemanları arasında farklı sonuçlar alınmasına neden olduğu,
- Yetenek sınavlarında, ses ile ilgili olan puanın düşük tutulmasından dolayı sesinde problem olan öğrenci profilleriyle karşılaştığı ve eğitim aşamasında ise sıkıntı yaşandığı,
- Ses eğitimi öğretim programında, ölçme-değerlendirmeye ilişkin yöntemlerin bulunmadığı ve bu nedenle standart bir değerlendirme yapılamadığı,
- Ses eğitimi derslerinde uygulanan ses egzersizleri ve çalışılan eserlerden birçoğunun, öğrencilerin ses sınırlarına uygun olmadığı ve/veya yanlış ses grubunda çalıştırılmaları nedeniyle ses problemleri yaşadıkları, öğrencilerin ses egzersizlerini tanımadıklarından derse hazırlık aşamasında uygulayamadıkları,
- Müzik öğretmenliği anabilim dallarında, ses eğitimi derslerinin, alan öğretim elemanı yetersizliği nedeniyle uzman olmayanlar tarafından yürütüldüğü,
- Müzik öğretmenlerinin sınıfta en çok kullanacağı çalgının sesi olduğunu bildiklerini ancak doğru ses üretme, sesini etkin kullanabilme, mutasyon dönemi özellikleri, repertuar, sesini koruma, okul müziği uygulamalarında yeterli teknik donanım ve sınıf hakimiyeti konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve kendilerine güvenmedikleri,
- Müzik öğretmenliği bölümlerinin öğrenci kaynağı olan AGSL, yaş grubu olarak mutasyon dönemine denk gelmesine ve müziğin temel öğesinin ses olduğu

gerçeğine rağmen, kuruluşundan 2006-2007 yılına kadar programında bireysel ses eğitimi dersine yer verilmediği,

- AGSL programında ilk sınıftan itibaren yer alan koro ve müziksel işitme okuma ve yazma gibi ses kullanımını gerektiren derslerde verimin artırılması ve ses kalitesinin korunması açısından önemli olduğu bilinen ses eğitimi dersinin sadece 12. sınıflarda uygulanmasının programın içeriğinde yer alan ilke ve amaçlar açısından başta ses sağlığı olmak üzere değişik birçok sıkıntıyı beraberinde getireceği,

- Müziksel topluluklar olan korolarda görev alarak bireylerin, duruş, oturuş, dil kullanımı, telaffuz, şarkı söyleme, fiziksel ve ruhsal kendini kontrol edebilme gibi birçok konuda olumlu tutum sergiledikleri, bireyselliğin ve toplumsallığın farkına vardıkları gözlenmiştir.

2- Kongre ve sempozyumlarda, çalgı alanında sunulan bildirilerde;

- Üniversitelerin mesleki müzik eğitimi veren kurumlarındaki yetenek sınavları ve çalgı seçimlerinde fizyoterapistlerle işbirliğinin ileride çalgı çalmaktan kaynaklanacak problemleri azaltabileceği gözlenmiştir.

- AGSL'den mezun, üniversitelerin müzik bölümlerine gelen öğrencilerin çalgı eğitiminde ulaşılmış olduğunu düşündüğü düzeyin yeterli olmadığı, temel konulara ilişkin yanlışlar bulunduğunu ve düzeltilmesinin o tekniğin ilk kez öğrenilmesinden daha güç olduğu durumla karşı karşıya kaldıklarından dolayı çalgıdan uzaklaşma yaşadıkları gözlenmiştir.

- Çalgı eğitiminde; çalgı öğretmeninden yeterince yararlanabildiğini düşünen, ailesinin aylık gelir düzeyi yüksek olan ve ileriye dönük hedeflerinde çalgısından yararlanmayı düşünen öğrencilerin yüksek çalgı çalışma tutum ve alışkanlığı sergiledikleri gözlenmiştir.

- Müzik öğretmeni yetiştiren tüm kurumlarda piyano eğitimi ders içeriklerinde aşağı yukarı aynı hedeflerin yer aldığı ancak müzik öğretmeni

adaylarının kendi düzeylerine uygun teknik alıştırma metoduna ve ileriki aşamalarda çağdaş Türk bestecilerinin eğitim amaçlı eserlerine ihtiyaç duydukları gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenlerinin görev yaptığı birçok eğitim kurumunda piyano bulunmaması, alınan piyano eğitiminin okul müzik eğitiminde kullanılabilirliğini olumsuz olarak etkilediği gözlenmiştir.

- Piyano eğitiminde video ile yapılan öğretimin, öğrencilere hangi kriterlere göre değerlendirildiğini ve kendilerinden ne beklendiğini bilmelerini, kendilerini izlerken doğru performans davranışlarına dikkat ederek iyi müzik alışkanlıkları geliştirmeleri ve eğitilmiş bir dinleyici ve gözlemci olmayı öğrettiği gözlenmiştir.

- Piyano eğitiminde NLP tekniğine dayalı olarak gerçekleştirilen bir araştırmada, NLP tekniğinin açık bir şekilde performansı artırdığı ve bu sonucun psikolojik desteğe bağlı olmadığı gözlenmiştir.

- Envansiyonların, piyano eğitiminde, eğitsel amaçlarla yazılmış, fugal formlara geçiş niteliği taşıyan ve piyano öğrenmede etüt olarak ele alındığından, önemli bir eğitim aracı oldukları gözlenmiştir.

- Piyano eğitiminde pedal kullanımına başlayabilmek için öğrencilerin müziksel işitme ve armoni konusunda yeterli olmaları gerektiği ve pedal kullanımını amaçlayan metotların az olduğu gözlenmiştir.

- Öğrencilerin piyano eğitiminde, öğretim elemanlarının anlayış ve ilgisi, planlılık ve bireysel farklılıklara dayalı ders işleyiş yöntemleri ile mesleki gereklilik olduğunun farkına varabilmesi gibi yaklaşımlarından olumlu etkilendiği, eğitime başlama yaşı, çalışmaya ve derse yeterli zaman ayıramamak ve derse hazırlanamamak, kendine olan güvensizlik, gerekli olan ortam ve materyal sıkıntısı, topluluk önünde sunum, bireysel problemler ile ders öğretim elemanlarının ders dışında kendileriyle ilgilenmemeleri gibi durumlarda olumsuz etkilendiği gözlenmiştir.

- Piyano öğretim elemanı yetiştirmek ve sağlamak amacıyla, yurt dışına öğrenci gönderme, kurumda asistan yetiştirme, araştırma görevlisi alma, yurt dışından eleman getirtme, yabancı uyruklu elemanlardan yararlanma şeklinde yürütüldüğü ve fazla sıkıntı yaşanmadığı gözlenmiştir.

- YÖK tarafından amacı, piyano ve diğer çalgılar için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerini çalma ya da doğaçlama olarak belirlenen eşlik-korrepetisyon dersi, sadece bir dönem ve haftalık bir saatle sınırlı kaldığından müzik öğretmenlerinin ihtiyacını karşılayamadığı ve okul müziği içeriği ile örtüşmediği gözlenmiştir.

- Piyano eğitimi sürecinde, kambur duruş, yanlış el dengesi, gereksiz efor sarf edilmesi ve piyanistik organlarda aşınma, teknik seviyenin üstünde çalışmalar ile ders öncesi ısınma ve ders sonrası gevşeme hareketlerinin yapılmamasından kaynaklanabilecek fiziksel rahatsızlıklarla karşılaştığı gözlenmiştir.

- Piyano eğitimi sürecinde, probleme dayalı öğrenme modeli kullanılarak yapılan eğitimin, öğrencinin derslerde karşılaştıkları problemleri, kişisel birikimlerini kullanarak bağımsız düşünce geliştirme sağladıklarından mesleki hayata hazır oluş sürecinin hızlandığı gözlenmiştir.

- Piyano eğitiminde çağdaş Türk müziği repertuarının nicel ve nitel açıdan yetersiz olmasına bağlı olarak fazla kullanılmadığı ancak pekçok piyano eğitimcisinin öğrencilerin kendi kültürümüzü ve aksak ritimleri tanıması amacıyla bestecilerin daha düşük seviyelerde parça üretmeleri gerektiği fikrinde buldukları, son yıllarda sayısı artan eserlerin ise henüz yazılı kaynaklara aktarılmadığı gözlenmiştir.

- Piyano eğitiminin, müzik öğretmenliği süresince deşifre çalma ve okul çalgılarına eşlik edebilecek yeterlikte programlanması gerektiği gözlenmiştir.

- Keman eğitimi başlangıcında öğrencilerin, bilişsel ve devinışsel hedefleri büyük oranda gerçekleştirdikleri ancak keman eğitimi için kısa bir süre olan bir yarıyıl, keman çalmadaki temel davranışların tamamen yerleşmediği gözlenmiştir.

- Keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarındaki performans ölçmede, “ölçme-değerlendirmenin” gereği olan “geçerlik - güvenilirlik ve kullanılabilirlik” ilkelerinin sağlandığı ancak hedef becerileri değerlendirmedeki farklı derecelendirmelerin sistematik bir ölçme aracının geliştirilerek kullanılması gerektiği görüşünü ortaya koymaktadır.

- HÜ Devlet Konservatuvarı ile Bakü Müzik Akademisi’nde uygulanan keman eğitimine başlama yaşı, yılsonu keman sınav programları ve öğrencilerin sahneye küçük yaştan itibaren alışmaları sağlamak amacıyla “icracılık tecrübesi” konularında farklılıklar gözlenmiştir.

- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki keman eğitiminde öğretim elemanları tarafından yaklaşık yarım yüzyıldır en çok tercih edilen kitap yazarlarının müzik öğretmenliği eğitimi kökenli olduğu, keman öğretim elemanlarının, yay tekniklerinin uygulanmasındaki doğru davranışlar konusunda farklı görüş ve uygulamalara sahip olduğu gözlenmiştir.

- Viyolonsel eğitiminde, güzel sanatlar liselerinin fakültelere alt yapı teşkil etmesine rağmen kurumlardaki eğitimciler arasında diyalog eksikliği bulunduğu, hem sayı hem de nitelik bakımında yeterli olmadığı, viyolonsel eğitimi sürecinin birlikte yürütülmediği, ders saatlerinin ve metotların yetersiz kaldığı ve eğitime geç yaşta başlandığı için programın öngördüğü hedeflerin yeterince uygulanamadığı gözlenmiştir.

- Devlet konservatuvarındaki viyolonsel eğitiminde çağdaş öğretim program tekniğine uygun hedef ve hedef davranışlara ve değerlendirme işlemlerine rastlanmadığı, viyolonsel eğitimi sürecinde yer alan müziksel bilgilere ilişkin içerik ve konular ile yılsonu sınavında öğrencilerin sorumlu olduğu eserlerin yer aldığı gözlenmiştir.

- Konservatuvarlarımızda verilen kontrbas eğitiminde çağdaş Türk kontrbas müziği eserlerine yeterince yer verilmediği, eserlerin azlığı ve olanlara da ulaşılmasının zorluğu, bunun yanı sıra ulaşılanların da teknik olarak öğrenci

seviyelerinin üstünde olması, aynı zamanda az sayıdaki eserin bile birçok eğitimci ve öğrenci tarafından yeterince tanınmadığı gözlenmiştir.

- Eğitim fakültelerinin GSEB ME ABD flüt öğretim programında, hedef, hedef davranış, içerik, yöntem, teknikler, öğretme-öğrenme durumları, sınav-ölçme durumlarına ilişkin çağdaş bir yaklaşımın olmadığı, bunun yanısıra geleneksel müzik örneklerinin de çok az olduğu gözlenmiştir.

- Gitar, okul müzik eğitiminde gerek sınıf gerekse eşlik çalgısı olarak kullanım kolaylığı olan, aynı zamanda öğrencilerin de fazla ilgi duydukları bir çalgı olduğundan müzik öğretmenliğinde kullanışlı olduğu gözlenmiştir.

- Bireysel çalgısı gitar olan müzik öğretmeni adaylarının genel yeterlilik düzeylerinin; cinsiyet, yaş, mezun oldukları okul, akademik olarak kendini başarılı bulma durumu, ailesinde müzikle uğraşan başka kişilerin varlığı, ailesinde öğretmenlik mesleğiyle uğraşan veya uğraşmış olan bireylerin varlığı, ME ABD’da öğrenime başlamadan önce ya da öğrenimin süresince mesleki deneyim durumlarına göre bir farklılık göstermediği, öğrenime başlamadan önce gitar çalma durumlarına göre ise anlamlı bir farklılık gösterdiği gözlenmiştir.

- ME ABD’da, bireysel çalgı gitar eğitiminde kullanılmakta olan; müzikal duyarlılıkta, yorum gücünde, ton ve renk üretiminde, tını ve gürlük terimlerinde, ezbere çalabilmede ve çalım hızında yeterlilik kavramlarının öğretilmesine yönelik çalışmalarda, olumlu gelişmeler gözlenmiştir.

- Özengen müzik eğitiminde, klasik gitar eğitimine olan ilginin diğer gitar türlerine göre oldukça geride olduğu, eğitimi verenlerin büyük çoğunluğunun genç eğitimcilerden oluştuğu ve teorik bilgilere çok az yer verildiği gözlenmiştir.

- Müzik eğitimi bölümlerinde verilen çalgı eğitiminin, müzik öğretmenliği mesleğinde işlevsel olmayan çalgılar üzerinde yoğunlaştığı, bu nedenle müzik eğitimcilerinin mesleki kullanımı yüksek olan, piyano, gitar, bağlama ve org gibi çalgılar ile şan eğitimini almak istedikleri gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenlerinin, Türk halk müziğinin temel çalgısı olan bağlamanın, çocukların ses alanlarına uygunluk, müzik eğitiminde kullanılan ikinci çizgi sol anahtarını kullanma, tekseslilik ve çokseslilik imkânlarını taşıma, yapı ve form bakımından çocukların rahatlıkla kullanabileceği özelliklere sahip olması bakımından müzik eğitiminde rahatlıkla kullanılabilmesi ancak yazılış-çalınış farkının sorun oluşturduğu ve mesleki eğitim sürecinde eğitiminin yetersiz kaldığı görüşünde buluştukları gözlenmiştir.

3- Kongre ve sempozyumlarda, müzik kuramları alanında sunulan bildirilerde;

- Toplumların müzik eğitimi yoluyla; tarihsel, kültürel, toplumsal, ekonomik, siyasal ve eğitimsel etkileşimlerde bulunarak birbirlerinin farklılıklarına saygı duymayı ve paylaşmayı öğrendikleri gözlenmiştir.

- Müzik eğitiminin farklı disiplinlerle etkileşimi sonucu zekâ ve sosyal konulara ilişkin bireysel gelişim konusunda önemli adımlar atıldığı gözlenmiştir.

- Türkiye'deki müzik anlayışının, her dönemin devlet politikalarına bağlı olarak oluşturulan müzik eğitimi politikalarından dolayı halen müzik kimliği arayışında olduğu, bu nedenle de Türk müzik eğitiminin felsefi ve teorik temeller üzerine oturtulmadığı dolayısıyla da mesleğe ilişkin prensiplerin oluşturulmadığı gözlenmektedir. Oysa artık eğitimde kabul gören yaklaşımın farklılıklarla gelen kültürel kimlik olduğudur.

- Toplumların ortak kültür oluşumunda önemli rolü olan müzik kültürünü, alana ilişkin donanımı bile olmayan ve sadece ticari amaç güden kitle iletişim araçlarını ve müzik endüstrisini yönetenler ile program yapımcıları vb. tarafından yönlendirildiği gözlenmektedir.

- Birçok alanda olduğu gibi müzik alanında da müzik türleri arasında ayrımcılık fikrini savunan müzik eğitimcilerine rastlanmakta, eğitim sisteminin kalıplaşmış yapısına bağlı olarak müzik eğitiminin tek yönlü ve önyargılı yaklaşımlardan kurtulamadığı gözlenmektedir.

- Ülkemizdeki müzik öğretim kurumlarında teknolojik araçların eğitim amaçlı olarak kullanım oranının düşük olduğu gözlenmiştir.
- Müzik eğitiminin başta arkeoloji, edebiyat, tarih, sosyoloji, psikoloji, resim gibi sanat ve bilim dalları ile ortak çalışmaları sayesinde müzik eğitimi kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının ortak organizasyonlarıyla üniversitelerin topluma kaynaştığı gözlenmektedir.
- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların, farklı siyasi iktidarların ideolojilerini eğitime yansıtması ve uygulanan program değişikliklerinin hayata geçirilmesi aşamasında sıkıntılar yaşandığından müzik öğretmeni ihtiyacını karşılayamadığı ve bu alandaki eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamasına neden olduğu gözlenmiştir.
- Birçok meslek grubunda olduğu gibi müzik öğretmenlerinin de doğuda görev yapmak istemediklerinden o bölgelerde müzik eğitimi alanına ilişkin yetersizlikler gözlenmektedir.
- Müzik eğitimi ana bilim dallarında program geliştirme ile ilgili çalışmaların, alanında uzman kişilerin katılımlarıyla yapılmadığından değişimlere ve gelişmelere kapalı olduğu, eğitim ilkeleri açısından doğru bir yaklaşım olmayan ülke çapında standart program uygulamasının müzik eğitiminin ilke ve hedefleri açısından da doğru bir yaklaşım olmadığı gözlenmiştir.
- 1998 yapılanması ile gerçekleşen akademik ve idari uygulamalara ilişkin çeşitli olumsuzlukların yaşandığı, 2006 yılından itibaren uygulanmakta olan müzik öğretmenliği lisans programının da değişik yönlerden ele alındığında, uygulanmasında sorunlar ile karşılaşıldığı gözlenmiştir.
- Eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümlerindeki, 1998 yeniden yapılanmasında; idari yetki ve sorumlulukların sınırlandırıldığı, bazı bilim/sanat dallarının kaldırılmasıyla bazı branş derslerinin ortadan kaldırıldığı ve bununla beraber öğrencilerin sanatçılık yönünün zayıflatıldığı ve öğretim elemanı eksikliği gibi durumlarla karşılaşıldığı gözlenmiştir.

- 2006-2007 akademik yılında uygulamaya konulan merkezi müzik öğretmenliği lisans programında; genel müzik tarihi ders içeriğinin eksik bırakıldığı, müzik kültürü ders içeriğinin başka derslerin içerikleriyle doldurularak gereksiz tekrarlara sebep olduğu, seçmeli derslere fazla yer verilmediği, felsefe, eğitim psikolojisi ve eğitim sosyolojisi derslerinde ise müzik eğitimi boyutlarına yer verilmediği gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenliği eğitimi veren kurumların kontenjanlarının yarıdan fazlasını oluşturan AGSL mezunlarının, eğitim-öğretim seviyelerinden kaynaklanan problemler, ÖSS sisteminden kaynaklanan problemler, bireysel farklılıklardan kaynaklanan problemler, MÖ ABD giriş özel yetenek sınavları ve mesleki müzik eğitiminin gerektirdiği hazır bulunuşluk düzeylerine ilişkin çeşitli sorunlarla karşılaştıkları gözlenmiştir.

- Müzik eğitiminde sürekliliği sağlayacak çalgı eğitimi, konser vb. uygulamalı faaliyetlerin verimliliği artırdığı gözlenmiştir.

- Sürekli değişmesine rağmen müzik müfredat programlarında, derslerin kredi ağırlıkları, değişen çağın gereklerine uyarlanamadığı ve geleneksel-çağdaş Türk müzikleri ile uluslar arası müzikler arasındaki dengelerin kurulamamış olduğu tespit edilmiştir.

- Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümünün müzik alanı genel derslerinin birbirleriyle örtüşmediği, aynı isimli fakültelerden mezun olan öğrencilerin farklı eğitimi aldıklarından dolayı eğitim eşitsizliğine neden olduğu gözlenmektedir.

- Mesleki eğitim veren kurumlar arasında akademik standartların düzeyi ve içeriği bakımından önemli farklılıklar ve çelişkiler olduğu gözlenmiştir.

- ME ABD'nin fakülte ve üniversite arasındaki idari organların verimli çalışmadığı ve yeni akademik ve idari yapılanmada sorunların olduğu, mevcut eğitim programının ise müzik öğretmeni yetiştirmeye temel amacına uygun olmadığı ve çağdaş program yöntemleri kullanılarak geliştirilmesine olanak sağlanmadığı gözlenmiştir.

- Türkiye'deki üniversitelerden sekiz tanesinde müzik eğitimi alanında yüksek lisans ve doktora programları, yedi üniversitede de yalnız yüksek lisans programları, Gazi, Marmara ve Dokuz Eylül üniversitelerin Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde, diğer üniversitelerde ise Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütülmektedir.

- ME ABD lisansüstü programlarda halen 27 profesör, 27 doçent, 53 yardımcı doçent ve 12 doktoralı öğretim görevlisi/okutman görev yaptığı gözlenmiştir.

- ME ABD'nın lisansüstü programlarının, birbirinden büyük farklılıklar gösterdiği, lisans programında yer alan müzik eğitiminde uzmanlık alanlarına göre yapılmadığı ve derslerin lisans dersleri ile aynı ya da benzer adlarla tekrarı veya doğrudan devamı olduğu, pek çok dış ülke üniversitesinde yürütülen müzik eğitimi lisansüstü programlarında dar alanda uzmanlaşma mantığına paralel olarak oluşturulmuş pek çok spesifik derse rastlanmadığı bu nedenle gerçek anlamda fayda sağlamadığı gözlenmiştir.

- ME ABD öğretim programı lisansüstü tezlerin çoğunun müzik eğitimi, çalgı eğitimi, lisans dersleri ve piyano eğitimi ile performans inceleme ve değerlendirme konuları üzerinde yoğunlaştığı, müzik öğretmenliği yeterlikleri, öğretim yaklaşımları/stratejileri/yöntemleri gibi konulara ise fazla rastlanmadığı gözlenmiştir.

- ME ABD öğretim programında, bireysel ses eğitimi ve toplu ses eğitimi derslerinin yeterli, müzik tarihi, geleneksel müziklerle ilgili dersler ve müzik teorisi derslerinin yetersiz olduğu, eğitimi verilen çalgıların, müzik öğretmenliği gerekliliklerine cevap verecek yeterlikte olmadığı gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenlerinin; amirle ilişkiler, gerekli kural ve prosedürler, çalışma arkadaşlarıyla ilişkiler, iletişim ve yapılan işin özelliği konularında iş doyumunu aldıkları; ücret, yükselme/gelişme olanakları, işle ilgili maddi/manevi

kazançlar, performansa dayalı ödüller konularında ise kısmen iş doyumunu aldıkları gözlenmiştir.

- Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının mesleki sorunlarının öğretimsel ve yönetsel sorunlara ilişkin algılarının, cinsiyet, kıdem ve branşa göre anlamlı farklılık gösterdiği, mezun olunan son okul türüne göre ise farklılık göstermediği, öğretim elemanlarının öğretimsel ve yönetsel sorunlara ilişkin algılarının ise “orta düzeyde” olduğu gözlenmiştir.

- Güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği programı müzik eğitimi anabilim dallarındaki müzik öğretmeni adaylarının, öğretmenlik mesleğine hazırlanma aşamasında; öğretmenlik mesleğine yönelik olumsuz durumlardan haberdar edilmediği ve gerekli motivasyonun kazandırılmadığı, kariyer hedefleri konusunda ise sınırlı kontenjan nedeniyle kaygı yaşadıkları gözlenmiştir.

- İlköğretim okullarında müzik öğretmenliği yapan öğretmenler; 2006 programının yeniliklerinin öğretmenlerce tam olarak anlaşılamadığı ve programın ülkemiz ihtiyaçlarını karşılayamayacağı gözlenmiştir.

- Kılavuz kitaplardaki bilgi ve etkinliklerin müzik eğitiminin amaç ve ilkelerine uygun ve yeterli bulunmadığı gözlenmiştir.

- Özellikle on yılın üzerinde hizmeti olan öğretmenler, bazı yöntemleri tanımadıklarını belirtmişler ve bazı yöntemler konusunda da ciddi anlamda sıkıntı yaşadıklarını ve bu nedenle seminerlerin gerekli olduğu gözlenmiştir.

- Okullarımızın fiziksel ortamlarının yeni programları uygulamak konusunda yeterli donanımda olmadığı gözlenmiştir.

- 40 dakikalık bir ders sürecinde öğretmenin hem dersine ait etkinlikleri gerçekleştirmesi, hem de ölçme değerlendirme çalışmalarını yapmasının neredeyse imkânsız olduğu gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenlerinin çoğunluğu, toplumumuzun müzik eğitiminin önemini yeterince kavrayamadığından müzik derslerinin olumsuz etkilendiği, dolayısıyla mesleki motivasyonun bozulduğu gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenliği programlarının KPSS sonuçlarına göre; eğitim fakültelerine bağlı diğer tüm anabilim dalları içinde en başarısız anabilim dalının müzik eğitimi anabilim dalı, büyük şehirlerdeki köklü üniversitelerden mezunların, kuruluşları oldukça yeni sayılabilecek üniversitelerden mezun olanlara göre daha başarısız oldukları gözlenmiştir.

- Müzik öğretmeni adaylarının eğitim bilimleri derslerini fakültelerin diğer bölümleriyle birlikte servis dersi olarak almalarına rağmen, en çok eğitim bilimleri alanındaki dersleri erteleme eğilimi gösterdikleri ve daha çok performans ağırlıklı derslere yöneldiklerinden dolayı KPSS sonuçlarına olumsuz yansıdığı gözlenmiştir.

- Güzel sanatlar eğitimi müzik bölümü öğrencilerinin işitsel ve kinestetik (devinimsel / dokunsal) öğrenme stilleri başta olmak üzere tüm öğrenme stillerini (VARK) aktif olarak kullanırken, görsel sanatların bir dalı olduğu düşünülen resim-iş öğrencilerinin ise daha çok görsel ve kinestetik öğrenme stillerini tercih ettikleri gözlenmiştir.

- Bireysel eğitimin ön planda olduğu sanat bölümlerindeki eğitimde, öğrencilerin bireysel özellikleri önem kazanmış ve dolayısıyla da öğrencilerin öğrenme stili tercihleri ön plana çıkmış ancak cinsiyet bakımından farklılık göstermediği gözlenmiştir.

- Müzik öğretmeni adaylarının müzik yeteneklerine yönelik ve akademik özyeterlilik algıları ile akademik başarıları arasında olumlu yönde anlamlı ilişkiler olduğu, lisans eğitimine yeni başlayan öğrencilerin çoğunluğun temel müzik kavramlarına ait konularda zayıf olduğu, tamamına yakın kısmının ise Türk müziğinde kullanılan değiştirenleri bilmedikleri gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenliği alan ve alan dışı öğrencilerinin mesleki tutum düzeylerinde bir fark olmadığı, bu durumun, güzel sanatlar lisesinde verilen müzik

eğitiminin hedeflerinde müzik öğretmenliği mesleğine yönelik bir davranış şekli geliştirilmediği söylenebilir.

- Türkiye'deki üniversitelerde müzik öğretmeni yetiştiren 23 müzik öğretmenliği programından 18'inin Erasmus, 16'sının ise Farabi programında öğrenci ve öğretim elemanı değişimi anlamında işlerlik kazandığı gözlenmiştir.

- ME ABD öğrencileri için büyük önem taşıyan “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” dersinin alan ve alan dışı mezunları arasındaki farklılıktan dolayı başlangıçta dersin akıcı işlenmesine engel durumların yaşandığı ancak zamanla alan dışı öğrencilerin alandan mezun öğrencilerin seviyesini yakaladıkları hatta geçtikleri gözlenmiştir.

- “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” dersinde verilen; temel bilgiler, aralık, ritm, hız terimleri ve gürlük terimleri bilgilerinin, yaylı çalgılar eğitiminin ses temizliği sağlanması ile eser ve etütlerin çalınması aşamasında çok büyük oranda yarar sağladığı ancak iki dersin öğretim üyelerinin az bir bölümünün birbirlerinin ders programını takip ettiği gözlenmiştir.

- Öğrencilerin MİOY dersine hazırlık aşamasında, piyanoların akortsuz olması ve bireysel çalışabilecekleri bilgisayar programlarını tanımamaları sebebiyle problem yaşadıkları gözlenmiştir.

- Piyano, eşlik, bireysel çalgı derslerinin; çalgıyı bireysel ya da grup içinde etkin bir şekilde kullanabilmeyi öğretecek kadar süre, müzik eğitiminde daha işlevsel olabilmesini sağlayacak içerik ve yöntemden uzak olduğu gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenliği programlarında, müzik öğretmenliğinde işlevsel olması bakımından bağlama dersinin mutlaka olması gerektiği gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenliği programlarında, pedagojik formasyon derslerinin içerik ve işleniş bakımından müzik eğitimi ile yeterince ilişkilendirilmediği gözlenmiştir.

- Oyun-Dans ve Müzik ders saatinin müzikli çocuk oyunları ve diğer dünya ülkelerinin dans örneklerinin incelenmesi, araştırılması ve geliştirilmesi açılarından yetersiz olduğu gözlenmiştir.

- “Okul Bandosu”, “Elektronik Org” ve “Müzik Kültürü” derslerinin tek başına bir ders olarak programda yer almasının gerekli olmadığı, “Müzik Tarihi” ve “Müzik Toplulukları” yönetimi ile ilgili derslerin programdaki süre ve içeriklerinin gözden geçirilmesi gerektiği gözlenmiştir.

- “Geleneksel Türk Sanat Müziği” ve “Türk Halk Müziği” ders saatlerinin kuramsal olarak yeterli, uygulama bakımından yetersiz olduğu gözlenmiştir.

- Seçmeli derslerin sayı ve çeşitliliğinin müzik eğitiminin ve öğretmenliğinin gereklilikleri doğrultusunda artırılması gerektiği gözlenmiştir.

- Topluma hizmet uygulamaları dersi, müzik öğretmeni adayına toplumda karşılaşacağı problemlerin çözümünü bulan proje temelli öğretim programları ile deneyim kazanmasını sağlamaktadır.

- ME ABD öğrencilerinin “Koro ve Yönetimi” dersini sevdiğileri ve meslek hayatlarında bir koroyu yönetme hususunda kendilerine güvendikleri, uygulamada zorluk çekmeyecekleri gözlenmiştir.

- “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin, öğrenilen farklı müzik eğitimi yaklaşım ve yöntemleri sayesinde öğrencilerin müzik yaratıcılıklarını geliştirdiği, derse karşı motivasyonlarının artırdığı ve bu sayede edinilen bilgi ve becerilerin meslek hayatında sınıf seviyesine uygun olarak aktarılmasına aracı olan önemli bir ders olduğu gözlenmiştir.

- ME ABD’ndeki orkestra derslerinde kullanılmakta olan eserlerin sınırlı sayıda olduğu ve seslendirilmelerinde birtakım güçlükler/sorunlar yaşandığı, çağdaş Türk müziği orkestra eserlerinin kullanılabilirlik durumunun sınırlı olduğu tespit edilmiştir.

- Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerinin, öğrencilerin bilgilerini uygulamaya dönüştürme, öğretme / öğrenme ortamlarını tanıma, sınamalı ölçme ve değerlendirme ilişkisini kavrama, sınıf yönetimi, okul yönetimi, okul - veli ilişkilerini tanıma yönünde bilgilendirdiği gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenliği mesleğinin gereklerini yerine getirmesine olanak sağlayan okul çalgıları derslerinin, tüm müzik eğitimi anabilim dallarında amacına yönelik olarak uygulanmasının müzik öğretmeni adaylara nitelik açısından yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

- Türkiye'de eğitim fakülteleri ilköğretim bölümü sınıf öğretmenliği ve okul öncesi programlarındaki müzik eğitimi derslerinin, müzik eğitimi çerçevesinde belirlenen hedef doğrultusunda; drama, doğaçlama gibi bedensel ve görsel alanlarda derslerin olmadığı gözlenmiştir.

- Okul öncesi müzik eğitimi ile ilgili Türkçe yayınların yetersiz olduğu gözlenmiştir.

- Anasınıfı öğretmenlerinin müzik bilgilerindeki eksikliklerden dolayı müzik çalışmalarında yeterli olamadıkları, müzik öğretmenlerinin ise, okul öncesi dönem çocuğunun gelişim özelliklerini bilmedikleri ve bazı yöntem ve araç gereçler konusunda eksiklikleri olduğu ancak çoğunluğunun eksikliklerini çeşitli kurs vb. çalışmalarla bu açığı kapatma gayreti içinde oldukları gözlenmiştir.

- 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı; yeni bir anlayış ve yaklaşımla, öğrencilerin kendine olan güvenlerinin gelişimini destekleyecek, işbirliğine dayalı aktif öğrenme süreci ile de sosyalleşme sürecine olumlu katkılar sağlayacak yöntemlere dayandırılarak hazırlandığı gözlenmiştir.

- İlköğretim okullarında müzik öğretmenliği yapan öğretmenlerin; 2006 program tanıtım seminerlerinin yeterli olmadığı ve özellikle meslekte on yıldan fazla olanların bazı yenilikleri tam olarak anlayamadıkları, yeni öğretim programlarına ilişkin kılavuz kitaplardaki etkinlikleri, müzik eğitiminin amaç ve ilkelerine uygun ve yeterli bulmadıklarından uygulamak için çaba sarf etmedikleri ve okulların

fiziksel ortam ve donanımlarının, yeni programları uygulamak konusunda yeterli olmadığı gözlenmiştir.

- Müzik öğretim programlarının, Cumhuriyetin ilk yıllarından günümüze kadar her dönemin ihtiyaçları ve siyasal değişikliklerinden etkilendiği, özellikle çok partili dönemden günümüze kadar uygulanan müzik öğretim programlarında içerikten ziyade kullanılan yöntemlerin çağın ve dönemin gerekleri doğrultusunda güncellenip değiştirildiği gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenlerine göre; yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olarak hazırlanan müzik dersi öğretim programlarının, öğrencilerin becerilerini ortaya koymaları, özgüven kazanmalarını ve müziği yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağladığı, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanları karşıladığı, müziği zevk alarak öğrenebilmeleri açısından geniş olanaklar sağlamasıdır.

- Müzik öğretmenlerine göre; yapılandırmacı yaklaşıma dayalı müzik dersi öğretim programlarının işlerliğini olumsuz etkileyen en önemli faktörlerin; sınıf ortamlarının, müzik ders saatlerinin ve müzik dersi ile ilgili araç-gereç eksikliklerinin olduğu gözlenmiştir.

- 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programının ana materyalinin ders kitabı, felsefesinin davranışçı yaklaşım ve konuların ise ünite bazında olduğu, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programının ise; ana materyalinin öğretmen kılavuz ve öğrenci çalışma kitapları, felsefesinin yapılandırmacı yaklaşım ve konularının ise öğrenme alanları üzerine teşkil edildiği gözlenmiştir.

- 1994 ilköğretim müzik dersi öğretim programının; içerik ve genel/özel amaçlar bakımından, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programına kaynaklık ettiği, 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programının, çizelgesel döküm dışında açıklayıcı ilave bilgiler içermesi bakımından bir nevi kılavuz program görünümünde olduğu gözlenmiştir.

- İlköğretim okulu müdürlerinin müzik dersinin etkinlik zamanlarında gerekli araç-gereç sağlama, öğretmenlerin mesleki sorunlarıyla ilgilenme,

öğretmenleri alınan kararlara katma, görüş ve önerilerine başvurma, etkinliklerde görev almalarını destekleme, hizmet içi eğitim çalışmalarının duyurulmasını sağlama, ödüllendirme davranışlarını yerine getirdiği gözlenmiştir.

- İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinden özellikle kız öğrencilerin ve aile içinde müziksel ortamda büyüyen çocukların müzik dersine ilişkin olumlu görüş bildirdikleri gözlenmiştir.

- İlköğretim okullarında okul çalgıları eğitimi kapsamında verilen çalgı eğitimi sayesinde öğrencilerde, müzik dersine ilgi, etkinliklere katılım, sosyalleşme ve isteklilik bakımından olumlu yönde farklılaşmalar gözlenmiştir.

- İlköğretim müzik dersinin, müziksel yaratıcılık alanında kullanılmasına ilişkin yapılan çalışmada, farklı gruplara dinletilen eserlerin ortak duygu durumlarını ortaya çıkardığı gözlenmiştir.

- İlköğretim müzik dersinin, öğretmen-öğrenci aktif katılımı sayesinde öğrenci üzerinde olumlu etki bıraktığı, yaratarak-yaşayarak öğrenmenin kendi potansiyelinin tanınması bakımından kalıcı bilgi donanımı sağladığı gözlenmiştir.

- Güzel sanatlar ve spor liseleri müzik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları, beklentileri ve bu okulların öğrenci beklentilerine ilişkin yapılan çalışmada; 9. sınıf öğrencilerinin tüm alanlardaki beklenti düzeylerinin 10, 11 ve 12. sınıflara göre daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu durum, öğrencilerin idari ve akademik beklentilerinin, yeterince karşılanmadığı olasılığını akla getirmektedir.

- Güzel sanatlar ve spor liselerinin yarıdan fazlasının fiziki şartlarının uygun olmadığı, okullar arasında eğitim açısından önemli düzeyde farklılıklar olduğu, MİOY dersi için gerekli olan bireysel ortamların sağlanamamış olduğu, okuma parçalarının çoğunun öğrencilerin ses sınırına uygun olmadığı ve parçaların çalışılırken form bilgisine ve müzikaliteye dikkat edilmeden okunduğu gözlenmiştir.

- Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümleri öğrencilerinin alanlarıyla ilgili yükseköğretim kurumu tercihlerinde etkili olan faktörlerin; kurumun eğitim kalitesi, yetenek sınavının zor olmaması ve kurumda sınavına giren öğrenci sayısının az olması, kesin kayıt kontenjanı, lisansüstü eğitim imkânlarının olması ile mezuniyet sonrası iş bulabilme olanaklarının olduğu gözlenmiştir.

- Popüler kültürün sunduğu müzik türleri ile beslenen ilköğretim öğrencilerinin, okul şarkılarına yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu gözlenmiştir.

- İlköğretim öğrencilerinin, özellikle mutasyon döneminde erkek çocukların seslerini düzgün kullanamadıklarından dolayı kalabalık sınıf ortamında şarkı veya solfej parçası okumak istemedikleri, daha çok somut ve gözle görülen bir eylem olmasından dolayı çalgı çalmayı istedikleri gözlenmiştir.

- Bilim ve sanat merkezleri, müzik alanında yetenekliler arasından zihinsel alanda ölçüm yapılarak alınan özel öğrencilerin gelişimlerinde işlevsel özelliğe sahip kurumlardır.

- Bilim ve sanat merkezlerinin ortak bir müzik eğitimi programının olmadığı ve verimli bir müzik eğitimi sürecinin gerçekleştirilebilmesi bakımından fiziki donanımlarının yetersiz olduğu gözlenmiştir.

- Müzik öğretmenliği programında özel gereksinimli çocuklar ve kaynaştırma konularında herhangi bir dersin olmaması nedeniyle müzik öğretmeni adaylarının zihinsel yetersizlik, zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri ve eğitimleri ile ilgili akademik ve bilimsel anlamda yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve uygulamaya yönelik olumsuz tutum içinde oldukları gözlenmektedir.

- Ülkemizdeki müzik öğretim kurumlarında teknolojik araçların eğitim amaçlı olarak kullanım oranının düşük olduğu gözlenmiştir.

- Türkiye’de müzik teknolojisi eğitimi veren yedi program bulunmaktadır. Müzik teknolojisi anabilim dalı (MTA) lisans programı sekiz yarıyıldan müzik teknolojisi alanının en fazla kredi ağırlığına sahip olan DEÜ olduğu gözlenmiştir.

- Özel Yetenek sınavlarının, bilimsel, sanatsal ve teknik özellikleri kapsayacak ve yetenekliyi saptayacak bir içeriğe sahip olması gerektiği gözlenmiştir.
- Müziksel yetenek sınavlarının, % 50 oranında yetenek, % 50 oranında da bilgi ve beceriyi ölçtüğü gözlenmektedir.
- Üniversitelerin özel yetenek gerektiren programları ve eğitim programlarının ön kayıt ve kesin kayıtların tarihlerinde farklılıklar ve çakışmalar görülmektedir.
- Eğitim programlarının özel yetenek sınavlarında ÖSS puanı, diğer programlarda ise OÖBP puanı etkilidir.
- Özel yetenek sınavlarında ÖSS puanlarının aday öğrenci sıralamasını büyük oranda etkilediği ve düşük yetenek puanı olmasına rağmen yüksek ÖSS puanı alan adayların kazandıkları gözlenmiştir.
- Özel yetenek sınavlarında adayların müziksel bellekle ilgili performanslarını ortaya çıkarmayı amaçlayan sorulardan iki ses işitmeyle ilgili boyutun, adayların başarı sıralamasında etkili olduğu, dört ses işitme ile ilgili boyutun ise sınavın genel boyutu içinde adayların en çok zorlandıkları soru tipi olduğu gözlenmiştir.
- Özel yetenek sınavlarında adayların müziksel bellekle ilgili performanslarını ortaya çıkarmayı amaçlayan sorulardan ritm işitmedeki başarı oranının ezgi işitmeye göre daha fazla olduğu görülmüştür.
- Özel yetenek sınavlarında ses eğitime ait değerlendirme ağırlığının düşük olmasının, adayların başarı sıralamasını fazla etkilemediği, ancak bu şekilde kazanan öğrencilerden ses problemi olanların sıkıntı yaşadıkları gözlenmiştir.
- Özel yetenek sınavları, programlı bir eğitimle kazanılabilecek olan bilgi ve becerilerin ölçüldüğü müziksel yetenek sınavı görüntüsüyle alandan olmayan adayların başaramama kaygısıyla başvurmadıkları gözlenmiştir.

5.1.3. Türkiye'deki Üniversitelerde 1982-2010 Yılları Arasında Düzenlenmiş ve Basılmış Kongre ve Sempozyumlardaki Müzik Eğitimi Konulu Bildirilerin Önerilerine İlişkin Sonuçlar

- Ülkemizdeki üniversitelerde, müzik alanında daha fazla kongre ve sempozyum düzenlenmeli, müzik eğitiminin özellikle ses eğitimi ve çalgı eğitimi alanına ilişkin çalışmaların artırılması amacıyla özellikle bu konuların yer aldığı oturumlar yapılmalıdır.
- Eğitimin niteliğini artırmak amacıyla; ses eğitimi ders süreleri, içerikleri ve yöntemlerinin kurumlar ve öğretim elemanları arasında farklı sonuçlara sebep olmayacak ve müzik öğretmenlerinin gereksinimlerini karşılayacak şekilde programlanması sağlanmalıdır.
- Yetenek sınavlarında, ses alanı ile ilgili puanın yükseltilerek, adayın ses materyalinin doğru tanımlanması için ses sağlığı uzmanlarının bulunması ve sağlıklı ses materyalinin öğrenciliğe kabulün için ön şart olması yönünde çalışmalar yapılmalıdır.
- Ses eğitimi derslerinin, öğrencilerin seslerinin doğru gruplandırabilen, solunum, özel öğretim metotları, repertuar vb. konularda alanında uzman öğretim elemanları tarafından yürütülmesi sağlanmalıdır.
- Koro dersleri, ses eğitimiyle paralel yürüyebilecek şekilde programlanmalı, teknik çalışmaların yanısıra yakından uzağa ilkesiyle, halk türkülerimizden yola çıkıp evrensel boyutlardaki eserlere daha fazla yer verilmelidir.
- Müzik öğretmenlerinin sınıfta en çok kullanacağı enstrümanın sesi olduğu düşünülürse, ME ABD bireysel ses eğitimi dersi bir yılla sınırlandırılmayıp dört yıl boyunca zorunlu ders olarak alınması sağlanmalıdır.
- Koro eğitiminin sağlayacağı, birlikte uyum, işbirliği, disiplin ve sosyalleşme gibi olumlu katkılarının olacağı düşüncesinden yola çıkılarak; her ilde,

her okulda, her kurumda, her yaşta koroların oluşturulması amacıyla kurumlar arası işbirliğine gidilmelidir.

- Öğrencilerin yaşamlarının herhangi bir boyutunda çalgı çalmaktan kaynaklanabilecek fiziksel veya ruhsal problemler yaşamaması için üniversitelerin mesleki müzik eğitimi veren kurumlarındaki yetenek sınavları ve çalgı seçimlerinde fizyoterapistlerle işbirliği halinde çalışılmalıdır.

- Öğretim elemanları, çalgı eğitiminde fiziksel yapının önemi konusunda seminerlerle bilgilendirilerek, öğrenciyi kapasitesinin üzerinde zorlamadan nitelikli eğitim vermelidirler.

- Müzik öğretmeni yetiştiren tüm kurumlardaki piyano eğitimi derslerinin okul müzik eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik olması için piyano, çalışma odası, öğretim elemanı eksikliği vb. imkânsızlıklar giderilmeli, dersler uzman piyano öğretim elemanları tarafından yürütülmelidir.

- Piyano eğitimi, müzik öğretmenliği ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde deşifre çalma ve okul çalgılarına eşlik edebilecek yeterlikte programlanmalı, gerekli durumlarda performansı artırdığı tespit edilen video, NLP ve probleme dayalı öğrenme modeline dayalı öğretim teknikleri de uygulanmalıdır.

- Piyano ve diğer çalgılar için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerini çalma ya da doğaçlama olarak belirlenen eşlik-korrepetisyon dersi, süre olarak okul müziği içeriği ile örtüşen ve müzik öğretmenlerinin ihtiyacını karşılayacak işlevsel piyano becerilerinin kazandırılması şeklinde yeniden düzenlenerek uygulamaya konulmalıdır.

- Fiziki şartların uygun olmaması ve öğretim elemanı yetersizliğinden kaynaklanan fazla ders yükü, başka ülkelerde de uygulanan grup piyano eğitimi ya da elektronik piyano laboratuvarları gibi derslerin program kapsamına alınmasına yönelik çözüm önerileri getirilebilir.

- Piyano eğitiminde öğrencilerin kendi kültürümüzü ve aksak ritimleri tanınması amacıyla bestecilerin çağdaş Türk müziği repertuarı oluşturmak üzere etüt ve eser üretmeleri sağlanmalı, her sınıfa Türk eseri çalma zorunluluğu getirilmelidir.
- İyi derecede müzik ve armoni bilgisi ve güçlü bir müzikaliteye bağlı olan piyanoda pedal kullanımına ilişkin kaynak sıkıntısının giderilmesi amacıyla, çeviriler ya da orijinal kaynaklar oluşturulmalıdır.
- Müzik eğitimi bölümünde verilen piyano eğitiminde, öğretmenlik mesleğine ilişkin beceri ve davranış kazandırmayı planlar nitelikte eğitim programı oluşturulmalı ve bu sürecin sağlıklı yürütülebilmesi için de ders saatleri arttırılmalıdır.
- Türkiye'deki bütün ME ABD'nda görev yapan keman eğitimcileri bir araya gelerek keman eğitimine ilişkin; öğretim elemanı ve öğrenciden kaynaklanan sorunlar, kullanılan yöntem, teknikler ve ölçme-değerlendirmeye vb. konuları gözden geçirilerek standartlaşmış bir program oluşturulmalıdır.
- Küçük çocuklara yönelik kemana başlama – başlatma yöntemleri içinde, başlangıçtaki ilerleme hızını daha da ileriye götüreceği düşünülen “Suzuki Keman Öğretim Sistemi”nin eğitim kurumlarında uygulanabilirliğine ilişkin öneriler sunulabilir.
- Besteci ve eğitimcilerimiz, öğrencilerin keman eğitimine başlangıç aşamasında çalgıya adaptasyonu için, Türk müziği motiflerinden oluşan eğitsel amaçlı metot ve eser üretmeleri konusunda özendirilmelidirler.
- HÜ Devlet Konservatuvarı ile Bakü Müzik Akademisi'nde uygulanan keman eğitimine başlama yaşı, yılsonu keman sınav programları ve öğrencilerin sahneye küçük yaştan itibaren alışmalarını sağlamak amacıyla “icracılık tecrübesi” konularındaki farklılıklar gözden geçirilmeli, her iki kurum arasında keman eğitimine ilişkin yapılandırma ve adlandırma açısından ortak standartlar getirilmelidir.

- Viyola derslerine giren viyola ve keman eğitimcileri, eğitim süreçlerinde viyola ve keman arasındaki tekniksel farklılıkları, duyarlı bir yaklaşımla göz önünde bulundurmalı, öğrencilerin viyolaya kemanmış gibi yaklaşımlarını önlemelidirler.
- Viyolonsel eğitiminde, niteliğin artırılması amacıyla güzel sanatlar liseleri ile üniversitelerin müzik bölümleri arasında iletişim sağlanmalı, öğretim programındaki müfredat bu sürece göre hazırlanmalıdır.
- Öğrencilerin kitaplardaki etütleri, öncelikle bir rehber eşliğinde ve kolaydan zora doğru çalışmaları, belirli teknik davranışlar kazanıldıktan sonra da uzman kişiler olmadan, öğrendiklerini uygulayabilmeleri, kendilerine göre çalışmalar ve öğrenme stilleri geliştirmeleri sağlanmalıdır.
- Devlet konservatuvarındaki viyolonsel eğitiminde çağdaş öğretim program tekniğine uygun hedef ve hedef davranışlar ile değerlendirme işlemlerine yer verilmelidir.
- Konservatuarlarda verilen kontrbas eğitiminde çağdaş Türk kontrbas müziği eserlerine daha fazla yer verilmelidir.
- Eğitim fakültelerinin GSEB ME ABD flüt öğretim programında, hedef, hedef davranış, içerik, yöntem, teknikler, öğretme-öğrenme durumları, sınav-ölçme durumlarına ilişkin çağdaş bir yaklaşım ve bunun yanısıra geleneksel müzik örneklerine daha fazla yer verilerek ortak bir flüt öğretim programı oluşturulmalıdır.
- Okul müzik eğitiminde gerek sınıf gerekse eşlik çalgısı olarak kullanım kolaylığı olan gitarın müzik öğretmenliğinde daha işlevsel duruma getirilmesi için ME ABD programlarında daha fazla yer verilmeli, özengen gitar eğitiminin de alanında uzman kişilerce yürütülmesi sağlanmalıdır.
- Türk halk müziğinin temel çalgısı olan bağlama, çocukların ses alanlarına uygunluk, tekseslilik ve çokseslilik imkânlarını taşıma, yapı ve form bakımından çocukların rahatlıkla kullanabileceği özelliklere sahip olması bakımından müzik

eğitiminde rahatlıkla kullanılabilceğinden, mesleki eğitim kurumlarında isteyen her öğrencinin eğitimini almasına imkân tanıyan programlar hazırlanmalıdır.

- Müzik Eğitimi programlarında, geleneksel kültürümüzün aktarılmasını sağlayacak dersler ile müzik öğretmenlerinin de görüşleri doğrultusunda işlevsel olduğu belirlenmiş olan özellikle bağlama, gitar, blok flüt, piyano, org ve şan eğitimine ağırlık verilmelidir.

- Toplumların müzik eğitimi yoluyla; tarihsel, kültürel, toplumsal, ekonomik, siyasal ve eğitimsel etkileşimlerde bulunarak birbirlerinin farklılıklarına saygı duymayı ve paylaşmayı öğrendikleri gerçeğinden yola çıkarak; müzik eğitimi programlarının kaynaşma ve işbirliğine dayalı eğitim anlayışıyla tasarlanması yönünde adımlar atılmalıdır.

- Müzik eğitiminin farklı disiplinlerle etkileşimiyle, zekâ ve sosyal konulara ilişkin bireysel gelişim alanında önemli adımlar atıldığı günümüzde, sağlam temellere oturabilmesi bakımından, müzik eğitim politikalarının devlet politikaları etkisinden kurtarılmalıdır. Çünkü artık eğitimde kabul gören yaklaşım, farklılıklarla gelen kültürel kimliktir.

- Toplumların ortak kültür oluşumunda ve yönlendirmede önemli rolü olan müzik eğitimi, alanda donanımlı bireyler ve kurumlar tarafından, bireylerin sanat ve müzik kültürlerini artıracak, zevklerini geliştirecek ve onları bilgi sahibi yapacak, kalıplaşmış yaklaşımlardan uzak öğrenci merkezli bir içeriğe kavuşturulmalıdır.

- Birçok alanda olduğu gibi müzik eğitimi alanı da diğer bilim ve sanat dallarıyla etkileşim halinde olmalı, çağın gerektirdiği şekilde teknolojik araçların kullanımı sağlanmalıdır.

- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların ve müzik öğretmenlerinin ülkenin her bölgesinde eşit hizmet verebilmesi için, konuyla bağlantılı olan kurumların işbirliğiyle gerekli donanım sağlanmalı ve ortak çalışmalar yapılmalıdır.

- MEB ve YÖK işbirliği ile genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi boyutlarında hazırlanmış etkili ve yaygın bir müzik eğitimi politikası oluşturulmalıdır.

- Müzik eğitimi ana bilim dallarındaki programların, bölgesel, ulusal ve uluslar arası değişimlere ve gelişmelere açık bir anlayışla düzenlenmesi sağlanmalıdır.

- 2006-2007 akademik yılında uygulamaya konulan merkezi müzik öğretmenliği lisans programında yer alan dersler, hem süre ve içerik bakımından hem de çağın ihtiyaçları doğrultusunda müzik öğretmeni yetiştirme temel amacına uygun olarak yeniden düzenlenmelidir.

- Müzik öğretmenliği programlarında görev yapan öğretim elemanlarının nitelik ve nicelik bakımından kaliteyi artırıcı tedbirlerle desteklenerek, nitelikli müzik eğitimciler yetiştirmeleri sağlanmalıdır.

- Müzik eğitimi ve eğitimciliği alanında yetersizlikler belirlenerek bu konuda eksiklerin giderilmesi amacıyla, üniversitelerin ve konuyla ilgili olan diğer kurumların müzikle ilgili birimlerine daha geniş olanaklar sunulmalı, müzik alanı araştırmacılığı ve akademik kariyer özendirilmelidir.

- Müziğin daha kolay öğrenilmesi, anlaşılır ve anadilde olması, ulusal ve uluslar arası ortak müzik dili konuşulabilmesi ve bilgi denkliği açısından; uzmanların biraraya gelerek, ortak müzik terminolojisi oluşturmaları gerekmektedir.

- Toplumlarda kuşaklar arası bağların sağlandığı en önemli kültür ögesi olan müzik eğitimi ve müzik öğretmeni yetiştirme programlarının amacı, eleştirel ve analitik bir müzikal kimlik oluşturarak, kültürüne ve farklı kültürlere duyarlı ve demokratik yaklaşımlarda bulunabilen bireyler yetiştirmek olmalıdır.

- Müzik öğretmenliği eğitimi veren kurumların kontenjanlarının yarısından fazlasını oluşturan AGSL mezunlarının, eğitim-öğretim seviyelerinden kaynaklanan problemler, ÖSS sisteminden kaynaklanan problemler, bireysel farklılıklardan

kaynaklanan problemler, MÖABD giriş özel yetenek sınavları vb. sorunlara, ilgili kurumlar tarafından çözüm önerileri getirilmelidir.

- Müzik öğretmenliği programları; müzik öğretmeni adaylarının okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve alan eğitim kurumlarında görev yapabilecekleri yapılanmalara dönüştürülmelidir.

- Müzik eğitiminde verimliliği artırdığı belirlenen, çalgı eğitimi, konser vb. sürekliliği sağlayan uygulamalı faaliyetlerin sık sık tekrarlanması amacıyla ortam ve zaman yaratılmalıdır.

- Eğitim fakülteleri ve güzel sanatlar fakültelerinin müzik bölümü programlarındaki dersler ve içerikleri tekrar ele alınarak, daha tutarlı, bütünleştirici, gelişmeye ve üretmeye açık, müzik yapmaya özendirici bir yapıya kavuşturulmalı, programların birbiriyle örtüşmesi sağlanarak, öğrenciler arasında eğitim eşitsizliğine sebep olmayacak şekilde düzenlenmelidir.

- ME ABD'nın fakülte ve üniversite arasındaki idari ve akademik organların sorunları giderilerek verimli çalışmaları sağlanmalıdır.

- Ülkemiz üniversitelerindeki lisansüstü programların ve bu programlarda görev alan öğretim üyelerinin nicelikleri artırılmalı, programlar başka ülkelerin üniversitelerinde yürütülen lisansüstü programlarında olduğu gibi spesifik alanda uzmanlaşma mantığına paralel şekilde oluşturulmalıdır.

- ME ABD öğretim programı lisansüstü çalışmalarda; müzik eğitimi, çalgı eğitimi, lisans dersleri ve piyano eğitimi ile performans inceleme ve değerlendirme konularının yanısıra müzik öğretmenliği yeterlikleri, öğretim yaklaşımları/stratejileri/yöntemleri gibi konulara da ağırlık verilmesi sağlanmalıdır.

- Müzik eğitimine yönelik yapılmış olan lisansüstü düzeydeki tezler kitap halinde yayınlanmalı ve tezlerin bibliyografyaları, araştırma konuları, model ve yöntemleri, bulgu ve sonuçlarının dünyaca duyurulmasına yönelik çalışmalara önem verilmelidir.

- Müzik eğitimi bölümü öğretim elemanlarının müzik öğretmeni adaylarına doğru model olmaları gerektiği unutulmamalı bu amaçla mesleki sorunlarının öğretimsel ve yönetsel boyutlarına çözüm önerileri getirilmelidir.
- Müzik öğretmeni adayları, öğretmenlik mesleğine yönelik olumsuz durumlardan haberdar edilmeli ve motivasyonları konusunda yardımcı olunmalıdır.
- Müzik öğretmenleri, ücret, yükselme/gelişme olanakları, işle ilgili maddi/manevi kazançlar, performansa dayalı ödüller konularında desteklenmelidirler.
- İlköğretim okulları müzik öğretim programları; müzik eğitiminin amaç ve ilkelerine uygun ve yeterli, ülkemiz ihtiyaçlarını karşılayabilecek, sağlıklı etkinlikler ve ölçme-değerlendirme yapabilecek ders süreleri ve yeni programların uygulanabileceği uygun fiziki ortamlar sağlanması bakımından öğretmenlerin mesleki motivasyonlarını destekler nitelikte olmalıdır.
- Müzik öğretmenliği programlarının KPSS sonuçlarındaki başarısızlıklarının sebepleri araştırılmalı ve durumun düzeltilmesi amacıyla özellikle Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki eğitim öğretim kalitesini arttıracak ciddi önlemler alınmalıdır.
- Bireysel eğitimin ön planda olduğu müzik eğitimi bölümlerindeki öğretim elemanları ve öğrencilerin bireysel özellikleri ve öğrenme stili tercihleri tespit edilerek daha verimli sonuçlara ulaşılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır.
- Güzel sanatlar liselerinde verilen müzik eğitiminin hedeflerinde müzik öğretmenliği mesleğine yönelik davranış geliştirmeleri amacıyla çalışmalar yapılmalıdır.
- Üniversitelerin lisansüstü programlarında AGSL öğretmenlerinin daha nitelikli birer eğitimci olmalarına yardımcı olmak amacıyla özel kontenjanlar ayrılmalıdır.

- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların öğretim elemanı ve öğrenci değişimini sağlayan Erasmus ve Farabi programlarına daha fazla işlerlik kazandırılmalıdır.
- ME ABD müzik teorisi ve işitme eğitimi dersi, verimliliğin artırılması amacıyla öğretim elemanlarının da işbirliğiyle, ilgili olduğu düşünülen diğer ders içerikleriyle paralel işlenmelidir.
- ME ABD programları; piyano, eşlik, bireysel çalgı derslerinin, çalgıyı bireysel ya da grup içinde etkin bir şekilde kullanabilmeyi öğretecek kadar süre, müzik eğitiminde daha işlevsel olabilmesini sağlayacak içerik ve yöntemlere sahip olarak geliştirilmelidir.
- Müzik öğretmenliği programlarındaki pedagojik formasyon dersleri, içerik ve işleniş bakımından müzik eğitimi ile ilişkilendirilmelidir.
- Seçmeli derslerin sayı ve çeşitliliği, müzik eğitimi ve öğretmenliğinin gereklilikleri doğrultusunda artırılmalıdır.
- ME ABD’ndeki orkestra derslerinde nitelikli dağarcığın arttırılması ve çağdaş Türk müziği eserlerinin daha fazla kullanılması sağlanmalıdır.
- “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin öğrencilerin öğretmenlik mesleği konusunda daha fazla deneyim, bilgi ve görgü kazanmaları açısından öğrenim süresi boyunca programda yer alan bir ders olması ve öğrencilerin farklı kademedeki okullarda müzik derslerini deneyimlemeleri sağlanmalıdır. “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde işlerlik kazanacağı düşünülen “Ölçme ve Değerlendirme” dersinin de aynı dönem ve yıla denk gelmesi için çalışmalar yapılmalıdır.
- Müzik öğretmenliği lisans programında yer alan dersler, müzik öğretmeni yetiştirme bilinciyle bağlantılı işlenmeli; dersler arasındaki bağlantılar doğru ve öğretmenlik mesleğinde işlevsellik kazanacak biçimde kurulmalıdır.

- Müzik öğretmenliği mesleğinin gereklerini yerine getirecek çalgıların öğretiminin gerçekleştirilmesine olanak sağlayan okul çalgıları dersinin, nitelikli müzik öğretmeni yetişmesi bakımından tüm müzik eğitimi anabilim dallarında amacına yönelik olarak uygulanması sağlanmalıdır.

- Güzel sanatlar ve spor liseleri müzik bölümlerindeki öğrencilerin daha verimli çalışabilmeleri için bireysel ve toplu çalışmalara uygun fiziki şartlar sağlanmalıdır.

- Güzel sanatlar ve spor liseleri müzik bölümlerindeki öğrencilerin alanlarıyla ilgili yükseköğretim kurumu tercihlerinde etkili olan, kurumun eğitim kalitesi, yetenek sınavlarının niteliği, kontenjan, lisansüstü eğitim imkânlarının olması ile mezuniyet sonrası iş bulabilme olanakları gibi durumlar ilgili kurumlar tarafından tekrar gözden geçirilmelidir.

- İlköğretim bölümü sınıf öğretmenliği ve okul öncesi programlarındaki müzik eğitimi derslerinin, müzik eğitimi çerçevesinde belirlenen hedefler doğrultusunda; drama, doğaçlama gibi bedensel ve görsel alanları kapsar şekilde içeriklendirilmesi, üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dalı ile ilköğretim bölümü sınıf öğretmenliği ve okul öncesi programlarının işbirliği halinde çalışmaları sağlanmalıdır.

- Anasınıfı öğretmenlerinin müzik bilgilerindeki eksiklikleri, müzik öğretmenlerinin ise okul öncesi dönem çocuğunun gelişim özelliklerine ilişkin eksiklikleri gidermek amacıyla seminer, hizmet içi kurslar v.b. toplantılar düzenlenmelidir.

- İlköğretim okullarında halen uygulanmakta olan 2006 programının, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olması sayesinde bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanları karşılamasıyla geniş imkanlar sunduğu ancak fiziki şartların, müzik ders saatlerinin ve müzik dersi ile ilgili araç-gereç eksikliklerinin giderilerek, programın tanıtım seminerlerinin daha ayrıntılı düzenlenmesi sağlanmalıdır.

- İlköğretim okulu müdürleri, müzik dersinin işleyişinde ve etkinliklerde, öğretmenleri ve öğrencileri desteklemeli, gerekli olan maddi-manevi ihtiyaçlara karşılayabilmelidirler.
- İlköğretim müzik dersinin, bireysel çalışmalarla çocuğun fiziksel ve ruhsal gelişimine, toplu çalışmalarla da sosyalleşmelerine olumlu katkılarıyla önemli olduğu vurgulanmalıdır.
- İlköğretim öğrencilerinin, özellikle mutasyon dönemine ilişkin problemleri iyi bilinmeli, o dönemin ilgisini çeken mevcut popüler müzik örneklerinden oluşan okul şarkıları repertuarı oluşturulmalıdır.
- Müzik alanında üstün ve özel yetenekli öğrencilerin gelişiminde işlevsel özelliğe sahip bilim ve sanat merkezleri, ortak bir programa ve donanımlı fiziki şartlara kavuşturulmalıdırlar.
- Her kademedeki okul yönetimlerinin, sanat dersleriyle ilgili hizmet içi seminerlerde bilgilendirilmesi ve sanat derslerinin işleyişlerinde önderlik yapabilecek duruma getirilmesi, öğretmenlerin ve öğrencilerin sanatsal yönlerini ortaya çıkarmak için etkinliklere yer verme düzeylerinin artırılması konusunda daha duyarlı davranmalıdırlar.
- Müzik öğretmenliği programında, özel gereksinimli çocuklar ve kaynaştırma konularına ilişkin derslere yer verilerek özel eğitim için müzik öğretmenleri yetiştirilmelidir.
- Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin müzik eğitime yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenmeli, bu alana yönelik öğretmenlerin yararlanabileceği yayınlar hazırlanmalı, müzik öğretmenleri bu alanda araç-gereç kullanımına yönelik bilgilendirilmelidir.
- Üniversitelerde, özürölüler merkezi adı altında birimler kurulması ve bu alana ilişkin bilimsel çalışmaların yapılabilmesi için kurum ve kuruluşların söz konusu sorunlara ve çözüm önerilerine ciddiyetle eğilmesi, akademik çatılar altında,

sözü edilen alanlarda; seminer, panel, sempozyum etkinliklerinin artırılması gerekmektedir.

- Nitelikli ve çağın gereklerine uygun öğrenciler yetiştirmek amacıyla, üniversitelerde müzik teknolojisi dersleri ve müzik teknolojisi eğitimi veren programlar desteklenmeli, teknolojik araçların müzik eğitimi amaçlı olarak kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

- 21.yy müzik eğitiminde müzik yeteneğinin daha sağlıklı belirlenmesi ve bu bağlamda nitelikli eğitimin sağlanmasına katkıda bulunmak üzere, çağın gereklerine uygun araçlarla ölçme yöntemlerini kullanarak bu konuda teknolojiden faydalanılmalıdır.

- Bu amaçla, ilköğretimden müzik öğretmeni yetiştiren kurumlara kadar müziğin öğretildiği bütün kurumlarda bilgisayara daha çok ağırlık verilmeli, bilgi teknolojilerinden daha çok yararlanılmalıdır.

- Özel yetenek sınavları, bilimsel, sanatsal ve teknik özellikleri kapsayacak ve yetenekliyi saptayacak bir içeriğe göre hazırlanmalıdır.

- Özel yetenek sınavlarında uygulanan puan ağırlıkları, her bölümün müzik eğitimi hedefleriyle örtüşecek şekilde yeniden düzenlenmelidir.

- Özel yetenek sınavlarındaki ÖSS puan katkısı, öğrencilerin genel akademik zekâsını göstermesi açısından önemli olduğu ancak özel yeteneği saptamak amacıyla yapılan bir sınavda bu sınav türünden alınan puanın, yerleştirmeye esas olan puan içinde en yüksek orana sahip olması gerekçeleriyle birlikte ilgili kurumlara sunularak yeniden gözden geçirilmelidir.

- Özel yetenek sınavları, seviye farklılığından dolayı alan ve alan dışı adaylar için ayrı ayrı yapılmalıdır.

- Sınavlarda görev alan öğretim elemanlarının alanında uzmanlardan oluşmasına özen gösterilmeli ve gerekli durumlarda başka alanlardan terapistlerle işbirliği yoluna gidilmelidir.

- Sınav değerlendirmeleri, standartlaştırılmış ölçeklere göre yapılmalı ve eşitliğin korunması bakımından bunun tüm okulların sınavlarında aynı biçimde uygulanması sağlanmalıdır.

5.2. Öneriler

- Müzik eğitiminin boyutlarını oluşturan özellikle de ses ve çalgı eğitimi alanına ilişkin çalışmaların artırılması sağlanmalıdır.

- Üniversitelerimizin müzik eğitimi ve müzik eğitimciliğinin niteliğinin artırılması amacıyla;

- ✓ Eğitim veren kurumların programları, günümüz gelişmelerini takip edebilecek nitelikte süre ve içeriğe kavuşturularak, ülke şartlarında uygulanabilir özelliklere sahip, değişim ve gelişmelere açık donanımla yeniden yapılandırılmalıdır.

- ✓ Yapılandırılacak programların sağlıklı yürütölmesini sağlamak amacıyla her alana alanında uzman eğitimciler alınması için daha titiz davranılmalı, programı uygulayacak olan öğretim elemanı kadrosuna uzmanların da katılımıyla periyodik olarak hizmet içi kurslar düzenlenmelidir.

- Her kademedeki eğitim kurumu, müzik ve eğitiminin sağlıklı ortamlarda yürütölmesi amacıyla; idari, akademik ve fiziki şartlar bakımından eğitim-öğretime engel olmayacak, kaliteyi artıracak donanıma kavuşturulmalıdır.

- Müzik eğitimi alanına ilişkin derslerin daha sağlıklı yürüyebilmesi amacıyla bu alanda yetkin olanlar teşvik edilerek ders kitabı ve çalgı öğretim metotlarının oluşturulması konusunda yönlendirilmelidirler.

- Müzik ve eğitimi alanında ulusal ve uluslar arası alanlara hakimiyetin daha ivedilikle sağlanması amacıyla, yurt içi ve yurt dışı öğrenci-öğretim elemanı

değişimine ilişkin programlar maddi ve manevi olarak cazip hale getirilmeli, bunun için bireyler teşvik edilmelidirler.

- Her kademedeki uygulanan yetenek sınavları, müzik eğitiminde tespit edilmiş hedefler doğrultusunda belirlenmeli, değerlendirmeler ülke genelinde hatta dünyada standartlaştırılmış ölçüklere göre uzmanlar tarafından yapılmalıdır.

- Eğitimcilerin, mesleğe başlama aşamasındaki eleme sınavları vb. olumsuzlukların giderilmesi ve meslekte maddi refah düzeyi ve sosyal imkânların genişletilmesi ile daha verimli nesiller yetiştirilmesi konusunda motivasyonları artırılmalıdır.

- Birbirinin devamı olduğu düşünülen her kademedeki eğitim kurumunun programları, MEB ve YÖK işbirliğiyle, öğrenci seviyesini ve eğitimi kesintiye uğratmayacak şekilde ihtiyaca göre yeniden yapılandırılmalıdır.

- Eğitim kurumlarında, müzik eğitiminin bireysel olarak fiziksel ve ruhsal gelişime, toplu çalışmalarla da sosyalleşmelerine olumlu katkıları somut uygulamalarla desteklenmeli ve önemi vurgulanmalıdır.

- Günümüz bilgi çağında, teknolojik araçların gerek müzik yeteneğinin daha sağlıklı ölçümü ve değerlendirmesini yapmada gerekse müzik eğitimi aracı olarak kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla, her kademedeki eğitim kurumuna teknoloji destekli müzik yapmaya imkân tanıyan seçmeli dersler konulmalıdır.

- Bireyler, kültürler arası bağların sağlandığı tek evrensel dil olan müzik ve eğitiminin önemi konusunda bilinçlendirilmeli, bu konulara ilişkin düzenlenen toplantılara katılımın sağlanıp sonuçlarının daha fazla kitleye ulaşabilmesi için belgelerin basımı ve dağıtımı konusunda ciddi müzik eğitimi politikası oluşturulmalıdır.

- Her kademedeki müzik eğitimcilerinin, bütün alanlara ve konulara ilişkin yenilikleri takip edebilmeleri ve uygulayabilmeleri için periyodik olarak hizmet içi kurslar düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

1. *I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu* (1993). Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü, Trabzon.
2. *I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu* (2001). Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Sevda-Cenap And Müzik Vakfı, Ankara.
3. *Uluslararası "Avrupa'da ve Türk Cumhuriyetleri'nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi* (2002). Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Ankara.
4. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu* (2003). İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı, Öncü Basımevi, Malatya.
5. *1924- 2004 Musiki Muallim Mektebi'nden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu* (2004). Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi, SDÜ Basımevi, Isparta.
6. *Müzik Sempozyumu* (2005). Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü, Cem Web Ofset, Kayseri.
7. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu* (2006). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Anı Yayıncılık Ertem Matbaası, Denizli.
8. *8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu* (2009). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Sözkese Matbaacılık-Ankara.
9. *IX. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu* (2010). Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, İstanbul.
10. Arslan, Mehmet (1999). *21. Yüzyıla Girerken Türkiye'de Yükseköğretimin Durumu ve Belli Başlı Sorunları*. erciyes.edu.tr/dergisi: 196.Erişim Tarihi: 2008.

11. Aymankuy, Y. (2006). *Kongre Turizminin Gelişimi ve Türkiye "de Kongre Turizmi*. Turizmde Seçme Makaleler. Turizm Geliştirme ve Eğitim Vakfı Yayını. No:37, 17-37. İstanbul: 24.
12. Barış, Dolunay A. (2007). *Okul Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi Uygulamaları*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi: 1-12, sayı:15, cilt:2: 4.
13. Carriveau, K. L. (2001). A brief history of e-prints and the opportunities they open for science librarians. C. Schlembach ve W.H. Mischo (Yay.Haz.). *Electronic resources and services in scitech libraries*. Mary Binghamton, NY: Haworth Information Press: 74.
14. Coşkun, Polat (2005). *Bilgi Okuryazarlığı ve Üniversiteler*. Türk Kütüphaneciler Derneği: 261-277.
15. Çakıcı, A. C. (2006). *Toplantı Yönetimi Kongre, Konferans, Seminer ve Fuar Organizasyonu*. Detay Yayıncılık. Ankara: 8.
16. Çetin, Kadir- Gülseren, H. Ömer (2003). *Cumhuriyet Dönemi Eğitim Stratejileri*, Milli Eğitim Dergisi, Sayı: 160. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/160/Cetin-Gulseren.htm
17. Deniz, Levent-Deniz, Jale-Can, Ü.Kubilay ve Okay, Neşe G. (2010) *Müzik Eğitimi Alanında Lisansüstü Tez Bibliyografyası (2000-2004) Genel Bir Değerlendirme*. Maya Akademi Yayın Dağıtım Eğitim Danışmanlık: 7.
18. Eşme, İsa (2003). **Öğretmen Yetiştirmede 130 Yıllık Bir Sürecin Öyküsü: Yüksek Öğretmen Okulları**. Milli Eğitim Dergisi. sayı:160. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/160/Esme.htm
19. Gölbaşı, Şükran (2010). *18. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi'nin Ardından Değerlendirme ve Öneriler*. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi. cilt: 7,

sayı: 2: 461. <http://Eprints.Rclis.Org/Handle/10760/8145#.T4lz3dn6xol> Erişim Tarihi: 2009.

20. İlter, H. Kemal (2003). *Bilgi Üzerine Notlar*, Başkent Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Eleştirel – Yaratıcı ve Davranış Araştırmaları Laboratuvarı Pivolka, yıl:2, sayı:9:7. <http://elyad.baskent.edu.tr/pivolka/pivolka09.pdf#page=7>

21. İlyasoğlu, Evin (1999). *Yirminci Yüzyılda Evrensel Türk Müziği*, Cumhuriyet'in Sesleri. Tarih Vakfı Yayınları. İstanbul: 80.

22. Kanpolat, Yücel (2008). *Akademi: Görev ve Sorumluluklar. Türkiye Bilimler Akademisi*. <http://www.tuba.gov.tr/tr/haberler/tuba-dan-haberler/kurumdan-haberler/429-AKADEMI-GOREV-VE-SORUMLULUKLAR--313.html>: 429.

23. Karasar, Niyazi (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara: 7.

24. Kavcar, Cahit (2002). *Cumhuriyet Döneminde Dal Öğretmeni Yetiştirme*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. cilt:35, sayı:1: 2-3.

25. Köse, H. Seval (2004). *Koro Başarımlarının Arttırılması İçin Bireysel Ses Eğitiminin Gerekliği*. 1924- 2004 Musiki Muallim Mektebi'nden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu. Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi, SDÜ Basımevi, Isparta: 296.

26. MEB (1998). Lise Resim 1,2,3, Tebliğler Dergisi. Nisan-2487: 3.

27. Mimaroglu, İlhan (1999). *Müzik Tarihi*, Varlık Yayınları, İstanbul.

28. Özmenteş, Sebahat (2005). *Müzik Eğitiminin Boyutları ve Çalgı Eğitimi*, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. cilt: 6, sayı: 9: 95-96.

29. Say, Ahmet (1998). *Türkiye'nin Müzik Atlası*. Borusan Kültür Sanat Yayınları. İstanbul.

30. Şahin, Mustafa- Duman, Ruşen (2008). *Cumhuriyetin Yapılanma Sürecinde Müzik Eğitimi*. ÇTTAD,VII/16-17: 7-8-260.
31. Schleuter, Stanley (1997). *A Sound Approach To Teaching Instrumentalists*, New York: Schirmer Books.
32. Töreyn, A. Meral (2001). *Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının Ses Eğitimi Alan Derslerinde Karşılaşılan Sorunlar ve Müzik Öğretmenliğine Etkileri*. 1. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu: 122.
33. Uçak, Özenç, Nazan ve Al, Umut (2009). *Bilimsel İletişimin Zamana Göre Değişimi: Bir Atıf Analizi Çalışması*. Bilgi Dünyası. cilt: 10. sayı: 1: 2. <Http://Creativecommons.Org/Publicdomain/Mark/1.0/>
34. Uçan, Ali (1982). *Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi*. Ankara: H.Ü. Eğitim Fakültesi (Yayımlanmış Doktora Tezi).
35. Uçan, Ali (1994). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara: 75.
36. Uçan, Ali (1996). *İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları. 2. Basım. Alf Matbaası. Ankara: 33.
37. Yaşar, Şefik (1998). *Çağdaş Bilim Anlayışı*. <https://www.anadolu.edu.tr/aos/kitap/IOLTP/1268/unite09.pdf> Erişim Tarihi: 2012.
38. Yayla, Fatih (2004). *Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar ve Müzik Öğretmeni Yetiştirme Yaklaşımları Işığında Genel Durum*. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu. SDÜ: 58-61-63-65.
39. Yıldız, Evren. e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/gsf/article/viewfile/3104/2996 (Erişim Tarihi: 2010).

40. Yıldız, Şebnem (2010). *Akademik Kongrelerde Katılımcıların Tatmin Düzeylerini Etkileyen Faktörler*. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Ana Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Mersin.
41. Vickery, B. C. (2000). *Scientific Communication in History*. Lanham, Md: Scarecrow Press.
42. (<http://tdkterim.gov.tr/bts/>).
43. <http://tdkterim.gov.tr/bts/>
44. <http://tdkterim.gov.tr/bts/>
45. <http://www.toplumdusmani.net/modules/dictionary/detail.php?id=1089>.
46. www.guzelsanatlar.gazi.edu.tr/muzik/rtarih.html.

EKLER

EK-1. I. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu (234-2235)

EK-2. I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu (236-238)

EK-3. Uluslararası “Avrupa’da ve Türk Cumhuriyetleri’nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi (239-243)

EK-4. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu (244-248)

EK-5. 1924- 2004 Musiki Muallim Mektebi’nden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu (249-254)

EK-6. Müzik Sempozyumu (255-259)

EK-7. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu (260-265)

EK-8. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu (266-270)

EK-9. IX. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu (271-279)

EK-10. Ses Eğitimi Konulu Bildiriler (280-285)

EK-11. Çalgı Eğitimi Konulu Bildiriler (286-294)

EK-12. Müzik Kuramları Konulu Bildiriler (295-318)

EK – 1

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FATİH EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ**

**ULUSAL MÜZİK EĞİTİMİ SEMPOZYUMU
“MÜZİK TÜRLERİNİN EĞİTİMDEKİ YERİ”**

26-28 NİSAN 1993 – TRABZON

1. Yurga, Cemal - **Müziğin Eğitimdeki Yeri** – 8
2. Karkın, Kadir - **Müziğin Eğitimdeki Yeri** – 13
3. Günay, Edip – **Türkiye’de Bugün Yaşamakta Olan Müzik Çeşitleri** - 18
4. Sarı, Ayhan – **Türkiye’de Müzik Eğitimi Veren Kurumlar Üçgeni** – 30
5. Akkaş, Salih - **Müzik Türlerinin Türk Müzik Eğitimindeki Yeri** – 36
6. Uz. Abdullah - **Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yerine Genel Bakış** – 42
7. Malkoç, Tülin - **Halk Türkülerinin Ses Eğitimindeki Yeri** – 51
8. Ay, Gökten - **Müzik Eğitimi Toplumun Yaşam Felsefesine Uygun Olmalıdır** – 56
9. Özdemir, Mehmet Ali - **Türk Halk Müziğinin Eğitimdeki Yeri** – 62
10. Emnalar, Atınç - **Türk Halk Müziğinin Eğitimdeki Yeri** – 68
11. Akbulut, Yusuf - **Türk Sanat Müziğinin SÜ Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümünde Kullanımı** – 77
12. Akdoğu, Onur - **Türk Sanat Müziğinin Eğitimdeki Yeri** - 82

13. Akbulut, Efe - **Çağdaş Müzik Eğitiminde Türk ve Batı Müziğinin Yeri – 88**
14. Gedikli, Necati - **Geleneksel Türk Sanat Musikisini Müzik Eğitimine Uygulama Yöntemleri ve Sorunları – 92**
15. Yener, Sabri - **Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yeri – 98**
16. Uçan, Ali - **Genel Müzik Eğitiminde ve Genel Müzik Eğitimi Yetiştirmede Müzik Türlerinin Yeri – 104**
17. Bozkurt, Hasan - **Elektronik Org’un Eğitimdeki Yeri - 116**
18. Tatar, Jale - **Başlangıç Piyano Metotlarında Türk Kültüründen Yararlanma Yolları – 121**
19. Olgun, Safa - **Çağdaş Keman Eğitiminde Türk Motiflerinden Yararlanma - 124**
20. Kamacıoğlu, Filiz - **Eğitim Müziği ve Kodaly Metodu – 128**
21. Dicle, Hilal - **Müzik Eğitimi Yetiştiren Kurumlarda Repertuar Sorunu – 131**
22. Okatan, İlknur - **Eğitim Politikasının Oluşturulmasında Müzik Türlerini Araç Olarak Kullanma -138**

EK – 2

GAZİ ÜNİVERSİTESİ GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

I. ULUSAL KORO EĞİTİMİ VE YÖNETİMİ SEMPOZYUMU

01-03 KASIM 2001 - ANKARA

1. Uçan, Ali – **İnsan, Müzik ve Müzik Eğitiminin Temelleri** – 7
2. Okyay, Erdoğan – **Ezgi'nin Serüveni ve Koro Kültürü Hakkında** – 57
3. Çevik, Suna – **Koro Eğitimi Sürecinde Repertuar Oluşturma ve Konser Programı Hazırlamada Yeni Yaklaşımlar** – 67
4. Okatan, İlknur – **Müzik-Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü (Koro Eğitimi ve Yönetiminde Kalite Bilincinin Gerekliliği)** – 77
5. Yener, Sabri – **Türkiye'deki Koro Çeşitleri ve Müzik-Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü** – 83
6. Yiğit, Nalân – **Müzik Öğretiminin Koro Eğitimi İhtiyacı ve Karşılaşılan Sorunlar** – 95
7. Cafoğlu, Zuhâl – **Koro ve Takım Çalışması** – 103
8. Ünal, Saadettin-Ünal, Sevim – **Devlet Çoksesli Çocuk Korosu** – 111
9. Töreşin, A. Meral – **Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının Ses Eğitimi Alan Derslerinde Karşılaşılan Sorunları ve Müzik Öğretmenliğine Etkileri** – 119
10. Apaydın, Mustafa – **Koro İle Müzik Eğitiminin Toplumun Müziksel Düzeyini Geliştirmedeki Yeri ve Önemi** – 131

11. Şentürk, Nezihe – **Türkiye’deki Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Koro Eğitimi ve Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar** – 141
12. Köse, H. Seval – **Müzik Öğretmeni Adaylarının Ses Sorunları** – 147
13. Bezdüz, Reyhan – **Müzik Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü/ Koro Müziği Yoluyla Toplumsal Konulara Eğilme** – 155
14. Yükrük, Serap – **Ses Eğitimi Sürecinin Eğitim Programı Açısından Değerlendirilmesi** – 163
15. Berki, O. Türev - **Bir Koro Partisyonunun Analizine Yönelik Çağdaş Yaklaşımlar** – 169
16. Erol, Lütfü – **İnsan Sesinin Müzik İçin Anlamı** – 177
17. Halvaşi, Bülent – **Ulusal Şarkı Söyleme Geleneği İle Türk Dili ve Fonetigi İlişkisi** – 183
18. Sarıçiftçi, A. Önder - **Toplu Ses Eğitiminde Entonasyon Sorunu ve Çözümünde Uygulanacak Yöntemler** - 195
19. Işık, G. Asena - **Türkiye'deki Anadolu Liseleri ve Özel Okulların Lise Hazırlık Sınıflarında Toplu Ses Eğitimine Dayalı Bir Müfredat Programı Hazırlanmasının Gerekliliği** - 201
20. Destan, Ahter - **Eser Partisyonu Tanıma ve Eserle İlgili Çalışma Yöntemlerini Saptama** - 205
21. Belgin, Erol - **Mutasyon Dönemi ve Ses Sorunları** - 200
22. Uçan, Ali – **Koro Eğitimi ve Yönetimine İlişkin Bazı Görüşler, Sorunlar, Öneriler ve Sempozyumu Genel Değerlendirme** - 213
23. Çalı, Gülseren - **Milli Eğitim Müdürlüğü Kültür ve Sanat Etkinlikleri** - 233

24. Aksoy, Rüştü - **Ortaöğretimde Müzik Eğitimi Sorunları** - 235
25. Saydam, Refik - **Okullarımızda Koro Çalışmalarının Önündeki Başlıca Güçlükler** - 239

EK – 3

GAZİ ÜNİVERSİTESİ GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

ULUSLAR ARASI “AVRUPA’DA VE TÜRK CUMHURİYETLERİ’NDE MÜZİK KÜLTÜRÜ VE EĞİTİMİ KONGRESİ” 13-16 KASIM 2002 – ANKARA, TÜRKİYE

1. Uçan, Ali - **Yirmi Birinci Yüzyılın Başlarında Avrupa'da ve Türk Cumhuriyetleri'nde Müzik Kültürü ve Müzik Eğitime Genel Bir Bakış-1**
2. Yener, Sabri - **Müzik Eğitimi ve Kültürü Açısından Avrupa ve Türk Cumhuriyetleri Arasında İletişim ve Etkileşim İle Müzik Eğitimi Uygulamaları, Sorunları ve Çözüm Önerileri - 14**
3. Kurbanov, Bebek - **Eski Sovyetler Birliği ve Azerbaycan'da Müzik Eğitiminin Bazı Problemleri - 19**
4. Berki, O. Türev - **Deneyler Çağı 20. Yüzyıl ve Çağdaş Türk Müziği - 27**
5. Töreyin, A. Meral – **Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Avrupa ve Türk Cumhuriyetleri İle Türkiye Arasındaki Etkileşim - 31**
6. Kolarovski, Goce - **Makedon Müzik Eğitimi ve Kültüründe Devlete Bağlı Olan ve Gönüllü Kurumların Birbirini Tamamlaması - 39**
7. Aşkın, Cihat - **Türkiye'de Müzik Eğitiminin Çöküşü ve Yeni Öneriler - 43**
8. Adıgüzelzade, Hasan - **Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümlerinde Uluslararası Folklor İlişkileri Seyyar Enstitüsü Projesi - 48**
9. Aslanova, Yıldız - **Türk Cumhuriyetlerinde Yetişen Bestecilerin Eserlerinin Piyano Eğitiminde Amaca Uygun Olarak Kullanılması - 51**

10. Abdullazade, Gülnaz - **Avrupa Not Sistemli Profesyonel Müziğin Doğu Sözlü Geleneksel Profesyonel Müzikle Karşılaştırılması ve Onların Entegrasyon Yolları** - 55
11. Kalyoncu, Nesrin - **Almanya’da Kültürler Arası Müzik Eğitiminin Tarihsel Gelişimi ve Bu Süreçte Türk Müzik Kültürünün Yeri** - 61
12. Yayla, Fatih - **Cumhuriyet Dönemi Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar ve Türkiye’de Müzik Öğretmenliği Mesleğinin Ulusal ve Uluslar Arası Kimliği** - 70
13. Abdullayev, Ondasın - **Türk Dili ve Avrupa Ülkelerinde Müzik Kültürü ve Eğitim** - 74
14. İmamverdiyev, İlgar Cemiloğlu - **Tarın Gelişim Tarihi ve Doç.Dr. İlgar İmamverdiyev'in Tarda Yaptığı Yenilikler** - 81
15. Gedikli, Necati - **Musikinin Giderek Önem Kazanan Ögesi Tını (Renk) ve Resim Sanatı İle İlişkisi** - 92
16. Dicle, Hilal - **Sanat Dalları Arasındaki Etkileşimin Müzik Eğitimi ve Müzik Kültürüne Katkıları** - 96
17. Tufan, Selmin - **Kültürlerarası Etkileşimde Erken Müzik Eğitiminin Önemi** - 102
18. Barışeri, Nurtuğ - **Müzik Eğitimi ve Sınıf Yönetimi** - 109
19. Tufan, Enver - **Yeni Yüzyılın Öğretmen Eğitiminde Müzik Eğitiminin Rolü** - 132
20. Cortez, Carlos Miro - **Müzik Eğitimi Tarihsel Metotlarının 21. Yüzyılda Geçerliliği** – 138
21. Ekmen, Güldeniz – **Yüzyıl’da Türk Musikisi Eğitimine Yaklaşım ve Anlayış Ne Olmalıdır?** - 145

22. Albuz, Aytekin – **21. Yüzyıl Türk Müzik Eğitiminde Yeni Oluşum Anlayış ve Yaklaşımlar Neler Olmalıdır?** - 148
23. Karabulut, Murat – **21. Yüzyılda Rekreasyon (Boş Zaman Değerlendirme) Faaliyeti Olarak Müzik Eğitiminden Faydalanma Yolları ve Öneriler** - 152
24. Quellier, Philippe - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminin Anlayışı ve Yaklaşımı Ne Olmalıdır** – 156
25. Özeren, H.Selen - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminde Yaklaşım ve Anlayış Ne Olmalıdır “Çocuk Müziği Eğitimi” nin Sorunları ve Çözüm Önerileri** – 160
26. Sevinç, Sema - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminde Ses ve Teknoloji İlişkisi** - 164
27. Yayla, Ayşegül - **21. Yüzyılın Müzik Eğitiminde Dünyada ve Türkiye'de Müziksel Yeteneği Ölçme ve Değerlendirme** - 169
28. Varol, Ebru - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminde Koro ve Toplumsal Niteliği** - 176
29. Popecc, Octavia - **Müzik Eğitiminde Modern İnsanın Ahenkli Kültürel ve Entelektüel Gelişim İçin Gerekli Olan Bütün Düşünce Biçimlerini Geliştirme ve Zihinsel Yetiler Yaratma** - 180
30. Özçelik, Sadık - **Dünyamızdaki Küreselleşme Sürecinin Toplumların Müzik ve Kültürlerine Etkileri** - 184
31. Kaçar, Gülçin Y. - **Küreselleşme ve Ulusal Müzik Kültürümüze Etkileri** - 188
32. Özeren, Alp - **Küreselleşmede, Müzik Eğitimi ve Kültürünün Toplumların Gelişmesine Etkisi** - 194
33. Giray, Aslı - **Müzik: Aşkın Gıdası; Müzik Eğitimi: Düşünce İçin Gıda** - 199

34. Apaydın, Mustafa - **Müzikle İlgili Sivil Toplum Örgütlerinin Müzik Kültürü ve Eğitiminin Gelişmesine Katkıları ve Bir Örnek Olarak “Türkiye Polifonik Korolar Derneği”** - 206
35. Ay, Göktan - **Sivil Toplum Örgütlerinin Müzik Eğitimi ve Müzik Kültürüne Katkıları** - 214
36. Okyay, Erdoğan - **Türkiye'nin Müzik Yaşamında Nitelik Sorunu ve Örnek Bir Türk Sivil Toplum Kuruluşu: "Sevda - Cenap And Müzik Vakfı"** - 220
37. Macropodis, Dimitris - **Özel Müzik Eğitiminin Müzik Eğitimi ve Kültürüne Katkısı** - 224
38. Köse, H. Seval - Tebiş, Cansevil - **Burdur Folklor Araştırma Derneğinin Yöre Müzik Kültürüne Katkıları** - 228
39. Akdoğu, Onur - **Sivil Kurumlarca Oluşturulan Koroların Türk Müzik Bilincine Olumlu ve Olumsuz Etkileri** - 234
40. Arapgirlioğlu, Hasan – **Türkiye’ de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Toplam Kalite Yönetimi Yaklaşımı İle İlgili Düşünceler** - 238
41. Çiftçi, Ersan - **Türkiye’de Kültür Bakanlığı Tarafından Kurulan İl Çocuk ve Gençlik Korolarının; Toplumsal Müzik Kültürümüzün Gelişmesi Açısından Önemi ve Gerekliliği** - 246
42. Vılar, Catarina - **Portekiz’de Müzik Öğretimi ve Eğitim Sistemi: Müzik Eğitimine Bazı Fikirler ve Katkıları** - 253
43. Çilden, Şeyda - **Türk Halk Müziğinin Keman Eğitiminde Kullanımıyla İlgili Sorunlar** - 257
44. Demirbatır, Erol - **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Giriş Yetenek Sınavları** - 264

45. Halvaşı, Bülent- Arıcı, İsmet - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eşlik Becerilerinin Geliştirilmesinde Dersler Arası Koordinasyon ve Bilgisayardan Yararlanmanın Önemi - 273**
46. Malkoç, Tülin - **Müziksel Olgular İçerisinde Sesin Eğitimdeki Önemi - 282**
47. Somakçı, Pınar - **Müzik Eğitiminde Yaklaşım ve Anlayış - 292**
48. Öztürk, Ferda - **Öğrencilerin Gelişiminde Müziğin Etkisi - 298**
49. Küçüköncü, H. Yılmaz - **Türkiye'de Örgün Genel Müzik Eğitimine Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programı Çerçevesinde Çalgı Eğitimi Alanında Gitar Öğretimi - 302**
50. Ece, A. Serkan - **Türkiye'deki Viyola Eğitiminde Türk Bestecilerine Ait Eserlerin Kullanılmama Nedenleri ve Kullanılmalarına Yönelik Çözüm Önerileri - 309**
51. Yükrük, Serap - **İlköğretim İkinci Kademedeki Müzik Öğretmenlerinin Ses Eğitimi İlkelerine Yaklaşımları Üzerine Bir Çalışma - 323**
52. Helvacı, Ayhan - **Uludağ Üniversitesinde Ses Eğitimi - Koro Eğitimi ve Uygulamaları - 341**
53. Çakırer, H. Serdar - **21. Yüzyılda Bilgisayar Kullanımı ve Yararları - 349**
54. Yalçınkaya, Begüm - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminde Çalgı Öğrencilerinin Temel Psiko-Motor Alan Davranışları Üzerinde Alexander Tekniğinin Etkisi - 356**

EK – 4

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
CUMHURİYETİMİZİN 80. YILINDA MÜZİK SEMPOZYUMU
26 EKİM-01 KASIM 2003 - MALATYA

1. Birol, Bülent - **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik - 1**
2. Uçan, Ali – **Türkiye’de Cumhuriyetin Sekseninci Yılında Müzik Kültürü ve Müzik Eğitime Genel Bir Bakış – 5**
3. Hilmioğlu, Fatih - **Türkiye’de Cumhuriyetin Sekseninci Yılında Müzik Kültürü ve Müzik Eğitime Genel Bir Bakış - 25**
4. Çevik, Suna - **Cumhuriyetin 80. Yılında Üniversite Gençliğinin Yaşamında Müziğin Yeri ve İşlevi - 26**
5. Yurga, Cemal - **Yeniden Yapılanmanın Yeniden Yapılanması - 38**
6. Uz, Abdullah – **Müzik Öğretmenliği Programlarına Öğretim Elemanı Alımı – 43**
7. Gedikli, Necati – **Türkçe Müzik Terminolojisinin Müzik Eğitimi Açısından Önemi – 56**
8. Kıvrak, Yakup – **Müzik Öğretmenliği Programlarındaki Toplu Çalışma-Söyleme Derslerindeki Repertuar Sorunu – 59,62**
9. Sevgi, Ali – **Nasıl Bir Müzik Öğretmeni – 65**
10. Bozkaya, İsmail – **Müzik Öğretmenliği Programı III. Yıl Öğrencilerinin Müzik Eğitimi Sorunlarına Bakış Açıları – 69**

11. Saydam, Refik – **İlköğretim Okulu I. ve II. Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu** – 75
12. Yayla, Fatih – **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Müzik Eğitimi Anabilim Dalları** – 82 (Sunulan bildiri başlığı: ME ABD öğretim elemanlarının “müzik öğretmeni yetiştirme sistemine” ilişkin görüşleri)
13. Bilen, Sermin-Uçal, Esin-Özevin, Banu – **Müzik Eğitimcisi Yetiştirmede Aktif Eğitimin Yeri ve Önemi** -- 93
14. Vural, Adil - **Müzik Öğretmenlerinin Öğretme ve Öğrenme Heyecanının Canlı Tutulması** - 102
15. Yükrük, Serap – **Müzik Eğitimcilerinin Hazırladıkları Programlarda Şarkı Seçiminde Gösterdikleri Yaklaşım Üzerine Bir Çalışma** – 104
16. Birol, Gonca - **Müzik Öğretmeni Adaylarında Düzgün, Doğru ve Etkili Konuşma Yönünden Bireysel Ses Eğitimi Dersinin Önemi** – 111
17. Eskioğlu, İtir– **Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri** – 116
18. Helvacı, Ayhan– **Ses Eğitiminde Register ve Rezonans** – 124
19. Koçak, İnci – **Münir Nurettin Selçuk’un Türk ve Arap Müziğindeki Yeri** – 130
20. Ceviz, Oktay– **Başarı ve Motivasyon Teknikleriyle, Müzik Eğitiminde Başarının Artırılması** – 138
21. Yöndem, Sadık-Öztosun, Öznur – **YÖK-Dünya Bankası İşbirliği İle Gerçekleştirilen Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programı Kapsamında Öğrenim Gören Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Değerlendirilmesi** – 143
22. Aktükün, Burçin– **Müzikte ve Müzik Eğitiminde Bilgisayar Kullanımı** – 148

23. Sazak, Nilgün -- **Müzik Öğretmenliği 4.Sınıf Öğrencilerinin Uygulama Dersindeki Yeterliklere İlişkin Kendilerini Değerlendirmeleri – 151**
24. Tuncer, Mesut - **9-11 Yaş Çocuklarına Viyola Eğitimi Üzerine - 156**
25. Arapgirlioğlu, Hasan – **Müzik Teknolojisi ve Yeni Yüzyılda Müzik Eğitimi – 160**
26. Durmuş, Aynur - **Tarihten Günümüze Kıbrıs Otantik. Müziğine Dokunuş ve Kıbrıs Otantik Müziği Üzerinde Orta Anadolu Bölgesi Müzik Ritimlerinin Etkisi - 165**
27. İftar, Gönül K. - Alaner, Bülent-Uysal, Ayten-Tuncer, Mesut - **Anadolu Üniversitesi'nde Otistik Çocuklar Üzerinde Yaratıcı Müzik Terapisi Uygulamaları - 170**
28. Çimen, Gül - **Çalgı Çalmaya Bağlı Fizyolojik Rahatsızlıklar - 175**
29. Güler, Ali – **Müzik Disiplinini Bilimsel Kılma Çabaları - 181**
30. Ömür, Özlem - **Piyano Eğitiminde Nöro Linguistik Programlama Tekniklerinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri - 186**
31. Gökbudak, Seçkin - **Piyano Eğitiminde Etkin Öğretim İçin Öğrencilerin Öğrenme Durumlarının Rolü - 193**
32. Küçük, Ali - **Piyano Tekniğinin Tarihsel Gelişim Sürecine Kısa Bir Bakış - 198**
33. Kılıç, Ilgım – **GÜGEF, İnönü ve Niğde Üniversitelerinin ME ABD'da Öğrenim Gören Birinci Sınıf Öğrencilerinin Piyano Eğitimlerinde Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Görüşler - 203**
34. Kıvrak, İpek - **Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Piyano Eğitimi - 209**
35. Ercan, Nevhiz - **Piyano Eğitiminde Müzikalite Kavramının Kazandırılması Açısında Genel Yaklaşımlar - 212**

36. Eskioğlu, İtır - **J. S. Bach'ın Envansiyonlarının Piyano Eğitimi Dağarcığındaki Önemi ve Bu Yapıtların İncelenmesi** - 215
37. Sökezoğlu, Duygu - **Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Görsel, İşitsel ve Dokunsal Algı Türlerinin Piyano Eğitimindeki Kullanım Düzeyi** - 224
38. Özeren, H. Selen – **Müzik Eğitiminde Geleneksel Ögelere Yer Verilmesi** - 229
39. Sevgi, Ali-Şengül, Cengiz – **Müzik Eğitimi Bölümlerinin Giriş Yetenek Sınavlarına Başvuran Adayların Müziksel İşitme-Yineleme Sınavındaki Soru Tiplerine Göre Başarı Durumlarının Belirlenmesi** - 232
40. Sevinç, Sema – **Teknoloji Desteği İle Çokseslendirilen Okul Şarkılarının İlköğretim II. Devre Öğrencilerinin Öğrenme Düzeyine Etkileri** - 240
41. Barış, Dolunay A. -Karkın, Metin - **Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği ABD'de Yer Alan Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersindeki Nota Okuma Becerisinin Çalgı Eğitimine Yansımaları Üzerine Bir Araştırma** - 243
42. Tunçdemir, İlknur– **Müzik Alanındaki Kadın Devlet Sanatçılarımız** - 250
43. Özeren, Alp– **Müzik Öğretmenliği** – 258
44. Berki, Türev- Sağer, Turan - **Türkiye Üniversitelerinde Müzik Eğitimi Doktora Ders Programları Üzerine Bir İnceleme** - 264
45. Paşaoğlu, Sibel - **1868-1945 Yılları Arasında Japon Müzik Eğitiminde Batı Etkileri ve Bu Bağlamda Japonya-Türkiye Paralelleri** - 269
46. Acim, Server – **Bestecilik ve Eğitimi** - 278
47. Bulut, M. Hilmi – **Müzik Eğitimi ve Müzikoloji** - 285
48. Alaner, A. Bülent - **Anlam İçinde Müzik Yapmak** - 290

49. Çilden, Şeyda– **Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunu** - 297
50. Kıvrak, İpek - **Özel Eğitimde Müzik Öğretmeni Sorunu** - 303
51. Erol, Ayhan - **Müziği Tanımlamak** - 307
52. Erdal, Gülşen – **Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarının Yönetsel Boyutta Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma** - 316
53. Küçüköncü, H. Yılmaz – **Müzik Eğitiminin Ülkemizde Çağdaş Anlamda İstenilen Düzeye Ulaşabilmesi İçin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarının Ders ve Ders Dışı Etkinliklerinin İçerik Bakımından Düzenlenmesindeki Önemi** - 323
54. Akkuş, Ülkü - **Müziğin İnsan Sağlığı Üzerindeki Yeri ve Önemi** - 331
55. Barut, Zeynep– **Türk Müziği'nde Enstrümantal İcra ve Yorum** - 341
56. Onuk, Özlem– **Çağdaş Türk Flüt Müziği Dağarcığı** - 345
57. Eke, Metin– **Türk Halk Müziği Ezgilerinde İcra ve Yorum** - 352
58. Sağer, Turan– **Müzik Öğretmeninin Çalgısı ve Mesleksel Yaşama Etkisi** - 357
59. Tarman, Süleyman – **Yetenek Sınavlarının Geçerlik ve Güvenirlilik Yönünden İncelenmesi** - 363

EK – 5

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

BURDUR EĞİTİM FAKÜLTESİ

1924-2004 MUSİKİ MUALLİM MEKTEBİNDEN GÜNÜMÜZE

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SEMPOZYUMU

7-10 NİSAN 2004 - ISPARTA

1. Uçan, Ali - Türkiye’de Başlangıcından Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirmeye Genel Bir Bakış - 6
2. Çevik, Suna - Yürürlükteki Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Tasarısına İlişkin Görüşler Öneriler - 46
3. Yayla, Fatih - Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar ve Müzik Öğretmeni Yetiştirme Yaklaşımları Işığında Genel Durum - 63
4. Töreyn, A. Meral - Türkiye’de XXI. Yüzyıl Koşullarına Göre Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Yapılması Gereken Değişiklikler ve Bir Model Önerisi - 86
5. Küçüköncü, Yılmaz - Türkiye’de Genel Müzik Kültürüne Etkileri Bakımından Cumhuriyet Döneminde Müzik Eğitimi ve Müzik Öğretmenleri – 102
6. Karkın, Kadir - Türkiye’deki Müzik Kurumları Mezunlarının İşlevleri ve Sorunları - 122
7. Çimen, Gül - Musiki Muallim Mektebi’nden Günümüze Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi - 126
8. Akyıldız, Oya – Arseven, Ali D.-Şentürk, Nezihe - Müzikal Yapı Ön Bilgisinin Piyanoda Eser Seçimine Etkisi - 139

9. Kasap, Belir, T. - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Yardımcı Çalgı Piyano Dersleri Üzerine Bir Araştırma** - 160
10. Sönmezöz, Feyza - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Çağdaş Türk Piyano Eserlerinin Yeri ve Önemi** - 176
11. Ekinci, Hatice - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eğitimine İlişkin Düzeye Uygun Teknik Alıştırma Metodu Sorunu** - 185
12. Bulut, Damla - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Alınan Piyano Eğitiminin Müzik Öğretmenliğinde Kullanılabilirliği** - 199
13. Gökbudak, Z. Seçkin - **Video Teknolojisinin Piyano Eğitimindeki Rolü** - 211
14. Levendoğlu, N. Oya - **Teknoloji Destekli Çağdaş Müzik Eğitimi** - 216
15. Koç, Adnan - **Günümüzde Bilgisayar Destekli Müzik Yazılımlarının Müzik Eğitimine Katkıları** - 223
16. Sağer, Turan - **Okul Şarkılarının Konuları Açısından Değerlendirilmesi** - 231
17. Helvacı, Ayhan - **Bursa'da Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı İle İletişimi ve Etkileşimi** - 251
18. Şengül, Cengiz - **Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı; Kuruluş, Gelişim ve Katkıları Bakımından İncelenmesi** - 262
19. Şaktanlı, S. Cem - **Eğitim Fakülteleri Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Lisans Programlarında Verilen Müzik Eğitimi Derslerine İlişkin Görüşleri** - 271

20. Bilgin, Selçuk - **Eğitim Müziğinde Prozodi** - 284
21. Sarıçiftçi, A. Önder - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Toplu Ses Eğitimi ve Koro Derslerindeki Pedagojik Yaklaşımlara İlişkin Bir Değerlendirme** - 292
22. Köse, H. Seval - **Koro Başarım Gücünün Arttırılması İçin Bireysel Ses Eğitiminin Gerekliliği** - 296
23. Yiğit, Nalân - **Sesini Profesyonel Olarak Kullanan Veya Kullanacak Olan Bireylerde Karşılaşılan Ses Sorunları ve Nedenleri** - 312
24. Yükrük, Serap - **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulamasında Sınıf Ortamında Seslerini Kullanma Becerileri** - 321
25. Perçin, Yurdağül - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Diksiyon Eğitiminin Önemi** - 344
26. Öztosun, Öznur-Barış, Dolunay A. - **Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi (A.İ.B.Ü Örneği)** - 350
27. Dinçkan, Oral - **Türkiye’de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Bağlama Çalgısının Gerekliliği** - 360
28. Bulut, Mustafa Hilmi - **1937’den 1980’ E Gazı Eğitim** - 367
29. Çilden, Şeyda-Ercan, Nevhiz - **Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında ve AGS Liseleri Müzik Bölümlerinde Yapılmakta Olan Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunları** - 371
30. Tarman, Süleyman - **Çoklu Zekânın Bir Boyutu: Müziksel Zekâ** - 377

31. Kılıç, Ilgım - **Üniversitelerin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dalı Birinci Sınıf Öğrencilerinin Kişisel Profilleri** - 384
32. Özeren, Alp - **Çağdaş Türk Müzik Öğretmeni Yetiştirme ve Halkla İlişkiler** - 395
33. Akkuş, Ülkü - **Toplumların Gelişmişliğinde Müziğin Etkileri** - 408
34. Alpagut, Uğur - **Keman Eğitiminde Kurul Önünde Gerçekleşen Sınavlarda Değerlendirmede Standardizasyon** - 417
35. Sazak, Nilgün, Ece, A. Serkan - **Bolu Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin ÖSS ve Özel Yetenek Sınavlarına Yönelik Kaygıları** - 431
36. Demirbatır, R.Erol - **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Uygulanan Eğitim Sistemi ve 2003 Yılı Giriş Yetenek Sınavının Değerlendirilmesi** - 448
37. Yayla, Ayşegül A. - **Müziksel Performansın Ölçülmesi** 464
38. Tebiş, Cansevil - **Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Yaylı Çalgı Öğretimine İlişkin Sınama-Ölçme-Değerlendirme Durumlarının İncelenmesi** - 492
39. Yener, Sabri - **Öğretmen Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması ve Müzik Öğretmenliği Eğitimi** - 502
40. Kalyoncu, Nesrin - **Müzik Öğretmeni Yeterlikleri ve Güncel Müzik Öğretmenliği Lisans Programı** - 510
41. Karkın, A. Metin - **Geçmişten Günümüze, Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Armoni ve İşitme Eğitimine Yönelik Programların İncelenmesi** - 526

42. Saraç, Gürsan - **Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Okul Deneyimi I Dersine Yönelik İlgileri ve Beklentileri** - 533
43. Aydoğan, Salih - **İlköğretim Müzik Ders Kitapları** - 543
44. Okatan, İlknur - **Müzik Eğitimi Yönetimi ve Değerlendirme İlişkileri** - 548
45. Gedikli, Erdem - **Düşe Yazmak** - 556
46. Dicle, Hilal - **Üniversitelerin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri'nde Verilen Eğitim Nitelikli Müzik Öğretmeni Yetiştirmek İçin Uygun ve Yeterli Midir?** - 571
47. Yıldız, Gökay - **Müzik Öğretmenlerinin İş Doyumu** - 584
48. Yüksel, A. Levent - **Müzik Öğretmeni Adaylarının PC Ortamı İçin Yazılmış Olan Müzik Programları ve Yazılımlarını Kullanmalarının Gerekliliği** - 603
49. Kılıç, Tuba - **Türkiye'de Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Bireysel Ses Eğitimi I-II Dersinde Türkçenin Doğru Kullanımının İncelenmesi** - 610
50. Aydınar, Mehtap - **Piyano Eğitimi Sürecinde Karşılaşılabilen Fiziksel Rahatsızlıkları Önleyebilmek İçin Alınabilecek Önlemler Konusunda Gazı Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Öğretim Elemanlarının Görüşlerinin Değerlendirilmesi** - 618
51. Göher, Feyzan - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi Süreci İçerisinde Pedal Kullanımında Karşılaşılan Sorunlar ve Giderilmelerine Yönelik Çözüm Önerileri** - 626
52. Erol, Meltem - **Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki Yaylı Çalgılar Ders İçeriklerinin Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Ders İçerikleri İle İlişkisi** - 635

53. Onuk, Özlem - **Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Konuşma Eğitiminin Gerekliliği** - 643
54. Cüceoğlu, Gülten - **Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Bireysel Çalgı Eğitimi- I-II (Flüt) Dersinin “Yerelden Evrensel” Çağdaş Bir Öğretim Programı Yönünden İncelenmesi** - 654
55. Karşal, Ece - **İlköğretim 1. Kademe 2. Sınıf 8 Yaş Grubu Çocukların Müzik Yetenekleri İle Matematik Yetenekleri ve Soyut Zekâları Arasındaki İlişki** - 661
56. Kızıldeli, Nurdan - **Mutasyon Döneminde Ses Eğitiminin Boyutları** - 668
57. Koçkar, M. Tekin - **Türkiye ve Rusya Federasyonu’nda Sanatçı Yetiştiren Okulların Yönetsel Yapılarının Karşılaştırılması** - 677
58. Akyıldız, Oya - **Müzikte Çalgı Çalışması Araştırma Modeli (Anderson/Armbruster Modeli Temelinde)** - 690

EK – 6

ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
MÜZİK BÖLÜMÜ
MÜZİK SEMPOZYUMU
14-16 NİSAN 2005 - KAYSERİ

1. Ergan, M. Salih - **Müzik Biliminde Bibliyografya ve Önemi – 1**
2. Koçak, İnci - **Türk Müziğinin Mehmet Ali Paşa ve Hıdivler Dönemindeki Mısır Müziğine Etkisi - 6**
3. Ay, Gökten - **Müzik Teorisi ve Terimler Üzerine Bir Çalışma - 18**
4. Başer, F. Adile - **"Tedkik-ü Tahkik" Adlı Eserden Bazı 18. Yüzyıl Türk Müziği Bestelerine Dair Önemli Notlar - 26**
5. Güreker, Yapıncak - **Avantgarde Kuramı Bağlamında Bir Schoenberg İncelemesi - 38**
6. Paşaoğlu, Sibel - **Müzikal-Kültürel Kimlik Olgusu - 44**
7. Karamahmutoğlu, Gülay - **Müzikte Tarihsel Bilinç Olgusu - 55**
8. Yener, Serhat - **Sanat Eğitiminde Geleneksel Müziklerimizi Etkileyen Popüler Müzik Kültürü ve Kitle İletişim Araçları - 64**
9. Tutu, S. Bahadır - **Dörtlü Armoninin Besteciye Sunduğu Olanaklar - 75**
10. Kaptan, Zekeriya - **2000'li Yıllara Doğru Türkiye'de Kültür ve Müzik Politikalarından Geriye Kalanlar "Kalan Müzik" - 81**
11. Aydın, Erkan - **Türk Müziği'nde Kullanılmış Olan Nota Yazılarının Müzik Eğitimindeki Yeri - 86**
12. Abdullayeva, Nergis - **Azerbaycan Müziğinde Doğu ve Batı Sentezi - 91**

13. Karkın, A. Metin - **Müzik Eğitimi ABD'da Yer Alan Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersinin Konu İçerikleri ve İşlenişi Açısından Düz Lise ve AGSL Mezunu Öğrencilerin Beklentileri ve Kaygıları** - 95
14. Halvaşı, Bülent - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Lisans Programının Doğru Yorumlanmasının Önemi** - 102
15. Özeren, Alp - **"Türk Çocuklarının Müzik Bilinci ve Müzik Eğitimi" Konusunda Görüşler Öneriler** - 107
16. Öztürk, Birsen - **Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitimi ve Öğretimi Konusundaki Donanımları** - 123
17. Özakay, Birsen - **ÖSS Puanı'nın ve Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı'nın (AOBP) Özel Yetenek Sınavı Puanı (ÖYSP) Üzerindeki Etkileri ve Yerleştirme Puanına (YP) Yansımaları** - 138
18. Şengül, Cengiz - **Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir ve Erzincan Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarına 2004-2005 Öğretim Yılı Özel Yetenek Sınavına Müracaat Eden Adaylar Üzerine Bir İnceleme** - 147
19. Töreşin, A. Meral - **Güzel Sanatlar Liselerinde Ses Eğitimi ve Harcanan Sesler** - 156
20. Maharramova, Agigat - **Piyano Eğitiminde Adale Serbestliğı ve El Tekniğı Meseleleri** - 164
21. Köse, H. Seval - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Koro Eğitimi Donanımı** - 171
22. Arıcı, İsmet - **Eğitim Fakültelerinin Sınıf Öğretmenliğı Anabilim Dallarında Okutulan Müzik Derslerine Yönelik Sorunlar** - 178
23. E. Metin, F - E. Çolpan - **Öğretmen Yetiştiren Eğitim Fakültelerinde, Bireysel Ses Eğitimi Dersi İçeriğinin İncelenmesi** - 182

24. Bulut, Damla - **Müzik Eğitimi Anabilim Dalların Başlangıç Piyano Eğitiminde Uygulanan Yöntem ve Teknikler** - 190
25. Gökbudak, Z. Seçkin- Yılmazlar, Ezgi, B. - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Başlangıç Piyano Öğretiminde Uyguladıkları Yöntem ve Tekniklerin Değerlendirilmesi** - 206
26. Çuhadar, C. Hakan - **Suzuki Keman Öğretim Sistemi** - 215
27. Can, Aylin - **Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalların Lisans Programında Bireysel Çalgı Eğitimi Bünyesinde Yer Alan Klasik Gitar Eğitiminin Müzik Öğretmenliği Uygulamasına Katkısı** - 224
28. Paşaoğlu, Sibel - **Bulgaristan, Macaristan ve Türkiye'de Okutulan İlköğretim Müzik Dersi Kitaplarında Halk Türkülerinin Yeri** - 239
29. Çöl, H. Tevhide - **Ankara Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı İle Bakü Müzik Akademisi'ndeki Keman Eğitiminin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi** - 250
30. Kurtuldu, M. Kayhan - **Bilgiyi İşleme Modeline Dayalı Öğrenmenin Piyano Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi** - 261
31. Şenocak, Emel - **Müziğin İnsan Yaşamındaki İşlevi** - 270
32. Öksüzoğlu, Osman - **Şanlıurfa Tarihinde Din ve Müzik Olgusu** - 280
33. Yöndem, Ömer - **Orkestra Psikolojisi** - 289
34. Erdal, F. Sevilay - **Sanat ve Müzikte İletişimin Önemi** - 293
35. Çelik, A. Emre - **Ses Sistemi Kavramının Tarihi ve Makam Müziği Bilimindeki Önemi** - 297

36. Akıncı, Sibel-Alkan, Eser M. - **Üniversitelerde Lisans Eğitimi Düzeyinde Müzik Öğrenimi Gören Öğrencilerin Çalgılarını Çalışma Tutum ve Alışkanlıklarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi** - 305
37. Erdal, Gülşen G. - **Müzik Öğretim Yöntemlerinden Dalcroze Metodu ve Kullanımı** - 322
38. Kınık, Mehmet - **Bağlama Eğitiminde Etütsel Çalışmaların Önemi, Bu Çalışmaların Çalgı Müziğinin Gelişimine ve Toplu İcralarda Uyuma Olan Etkisi** -333
39. Canbay, Alâeddin - **Güzel Sanatlar Liseleri ve Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarındaki Çalgı Eğitiminde Motivasyonun (Güdülenme) Önemi** - 347
40. Özdek, Attila - **Bağlama'nın İlköğretim 11. Kademe Müzik Eğitiminde Kullanımına Yönelik Bir Çalışma** - 355
41. Kıran, Necmi - **Kıranpoz Sistemi'nde Bağlama Pozisyonları** - 367
42. Bulut, M. Hilmi-Gündüz, Mustafa - **Müzik Eserlerinin “İçerik Çözümlemesi” Yöntemiyle İrdelenmesi** - 380
43. Barut, Zeynep - **Türkiye'de Müzik Eleştirisi** - 386
44. Tunçdemir, İlknur - **Romantik Dönem Müzik Sanatında Yaratıcı Erkeğin (Robert Schumann) Yanında Virtüöz Eşi: Clara Wieck Schumann (1819- 1896)** - 391
45. Gafarov, Seyran - **Türk Soylu Halkların Dillerinde Aerofonları Teşhis Eden Avram** - 401
46. Demirgen, Emel - **Bir Türk Müzikolojisi Kaynağı Olarak Topkapı Sarayı Emanet Hazinesi Kitaplığı 2069 Nolu Mecmua Hakkında** - 410
47. Koç, Ferdi - **Sultan M. Selim'in Eserlerinde Süz-İ Dilara Makamı** - 418

48. Helvacı, Oktay - **M. Reşat Aysu'nun Eserleri ve Bestecilik Kimliği** - 422

EK – 7

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
ULUSAL MÜZİK EĞİTİMİ SEMPOZYUMU
26-28 NİSAN 2006 - DENİZLİ

1. Kasap, Belir, T. - **Geleceğin Müzik Öğretim Elemanlarının Yetiştirilmesi Üzerine Bir Model Program - 5**
2. Küçüköncü, H.Yılmaz - **Türk Eğitim Sistemindeki Yeniden Yapılanma Sürecinde Müzik Öğretmeni Modelleri - 19**
3. Barışeri, Nurtuğ- Özdek, Attila- Can, Murat - **Müzik Öğretmenliği Lisans Eğitim Programı Geliştirme Çalışmaları - 37**
4. Yayla, Fatih - **Üniversiter Yapı İçinde Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sistemi - 58**
5. Uçan, Ali - **Müzik Öğretmenliği Yeterlikleri - 68**
6. Karkın, A. Metin- Kodak, Elif- Gençel, Özge - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Mezuniyet Öncesi Motivasyonları ve Kariyer Hedefleri Üzerine Bir Araştırma - 92**
7. Erdal, Gülşen G. - **Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarının Öğretimsel Boyutta Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma - 108**
8. Demirbatır, Erol-Helvacı, Ayhan - **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğrencilerinin Müzik Derslerine İlişkin Görüş ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi - 121**
9. Özeren, Alp - **Türkiye'de, Müzik Eğitimcilerinin ve Yetiştirildikleri Kurumların; Toplumsal Yaşam Kalitesi Açısından Rolü ve Önemi - 136**

10. Saydam, Refik - **Müzik Eğitimcilerinin Örgütlenme Sorunu** - 150
11. Bektaş, Tamer - **Müzik Öğretmeninde Felsefenin Yokluğu** - 163
12. Sarıçiftçi, A. Önder - **Müzik Öğretmenlerinin Lisans Dönemlerinde Aldıkları Toplu Ses Eğitimi İle Koro Eğitimi ve Yönetimi Derslerinde Öğrendiklerini Meslek Yaşantılarında Ne Derece Kullanabildikleri Üzerine Bir Araştırma** - 167
13. Tarman, Süleyman - **Kendi CD'ni Kendin Yap: Müzik Öğretmenleri İçin Kullanışlı Çözümler** - 177
14. Tufan, Selmin - **Okulöncesi Müzik Öğretmeni Profili** - 185
15. Temiz, Ebru - **Okulöncesi Dönemde Müzik Eğitimi; Yaşanan Problemler ve Çözüm Önerileri** - 193
16. Ergöz, H.Selen - **Çizgi Filmlerin Çocuk Müzik Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi** - 208
17. Bingöl, Fatih - **Müzik ve Dil Arasındaki Benzerlikler Ekseninde Müzik Eğitimi** - 214
18. Nacakçı, Zeki - **İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları** – 219
19. Kocabaş, Ayfer- Uysal, Güzide - **İlköğretimde İşbirlikli Öğrenmenin Müzik Öğretiminde Sınıf Atmosferi ve Şarkı Söyleme Becerileri Üzerindeki Etkisi** – 230
20. Göher, Feyzan Melike - **İlköğretimde Kullanılan Müzik Ders Kitaplarının Uygulamadaki İşlevselliği** - 241
21. Bulut, M. Hilmi - **Müzik Öğretiminde Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Temel Müzik Yazısı İşaretlerini Anlama Düzeyi** - 248

22. Yükrük, Serap - **Van Modelinde İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Müzik Derslerinde Elde Ettikleri Birikimleri Değerlendirme Durumları** - 256
23. Türkekul, Rıdvan - **İlköğretim Okullarında Müzik Tarihi Şeridi İle Müzik Tarihi Eğitimi** - 278
24. Özevin, Banu - **Oyun, Dans ve Müzik Dersine İlişkin Motivasyon Ölçeği** - 283
25. Canakay, Esin U. - **Müzik Teorisi Dersine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirme** - 296
26. Dağdeviren, Mustafa - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanoda Eşlik Öğretimi** - 310
27. Sönmezöz, Feyza - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğrenim Gören Lisans Öğrencilerinin Eşlik Dersine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi** - 315
28. Bilgin, Selçuk - **Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano İle Eşliklenmesi** - 326
29. Köse, H. Seval - **Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Öğrenci Kaynağı Olarak Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri** - 334
30. Bozkaya, İsmail - **Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Mezunlarının Müzik Öğretmenliği Programı Kontenjanları İçindeki Yeri** - 349
31. Tebiş, Cansevil - **SDÜ Burdur Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD'da Okuyan AGSL ve Genel Lise Mezunu Öğrencilerin Alan Derslerindeki Başarı Durumlarının ve Lise Mezuniyet Başarı Notlarının Karşılaştırılması** - 388
32. Bulut, Damla - **Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Piyano Dersi Öğretim Programında Yer Alan Hedef Davranışların Kazanılma Durumları** - 401

33. Kılıç, Ilgım - AGSL Öğrencilerinin Piyano Derslerindeki Başarı Durumlarının Değerlendirilmesi - 414
34. Apaydın, Mustafa - Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları'na "Özel Yetenek Sınavları" İle Öğrenci Alımı'na Yönelik Eleştirel Yaklaşımlı Bir Değerlendirme - 428
35. Ece, Ahmet Serkan – Sazak, Nilgün - Özel Yetenek Sınavlarında ÖSS & AOÖB Puanlarının Yerleştirme Puanları İçerisindeki Yeri ve Adayların ÖSS Puanları İle Akademik Ortalamaları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi (AİBÜ Örneği) - 458
36. Yayla, Ayşegül Atak - Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Özel Yetenek Sınavlarında ÖSS ve Ağırlıklı Orta Öğretim Başarı Puanlarının Yerleştirme Puanına Etkisi - 477
37. Çuhadar, C.Hakan - Müziksel Zekâ - 485
38. Otacıoğlu, Sena G. - Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Müzik Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının, Müzikal Algı ve Özgüvenleri İle Okul ve Çalgı Başarı Düzeyleri Arasındaki İlişki - 497
39. Akbulut, Efe - Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Düşünme Stil Profilleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi – 509
40. Barış, Dolunay A.- Acay, Senem-Avcı, Şebnem- Yılmaz, A. Neriman - Çalgı Eğitiminde Fiziksel Yapının Önemi - 528
41. Çilden, Şeyda - Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Çalgı Eğitiminin Nitelik Sorunlarının İrdelenmesi - 541
42. Dalkıran, Esra - Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Keman Eğitimi Yarıyıl Sonu Sınavlarında Performansın Ölçülmesine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri - 548

43. Güler, Başak- Berki, Türev- Çilden, Şinasi - **Ülkemiz Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Kullanılan Viyolonsel Etütleri Üzerine Bir İnceleme** - 561
44. Yılmaz, Nilüfer - **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Uygulanan Piyano Eğitiminin Değerlendirilmesi** - 583
45. Cüceoğlu, Gülten - **2001 Yılından Günümüze Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Uygulanan Bireysel Çalgı Eğitimi (Flüt) Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi** - 593
46. Güler, Deniz - **Devlet Konservatuarlarındaki Viyolonsel Eğitim-Öğretim Programlarının Çağdaş Öğretim Programcılık Anlayışına Uygunluğunun İncelenmesi** - 606
47. Kızıldeli, Nurdan - **2000 ve 2006 Yılları Arasında Müzik Öğretmenlerinin Mutasyon Dönemindeki Çocukların Ses Özellikleri ve Eğitimi Konusundaki Düşünce ve Deneyimlerine Karşılaştırmalı Bir Bakış** - 614
48. Otacıoğlu, Serkan - **Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Yapılan Giriş Yetenek Sınavlarında Adayların Ses Kapasitelerini Değerlendirme Kıstasları Üzerine Bir Çalışma** - 633
49. Çevik, Suna - **Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Ses Eğitimi Alan Derslerinin Müzik Öğretmenliği Yeterlikleri Yönünden Değerlendirilmesi** - 640
50. Güvenir, Şadan - **Damağın Seste Rezonans Oluşumuna Etkisi ve Ses Eğitiminde Kullanılması** - 657
51. Töreyn, A. Meral- Oğuz, Haldun - **Değişik Şarkı Türlerine Göre Ses Eğitimi Alan Bireylerde Objektif Fonasyon ve Akustik Analiz Bulguları** - 672
52. Varış, Y. Alper - **Kemandan Viyolaya Geçişte Karşılaşılan Güçlüklerin Viyola Eğitimine Yansımaları** - 681

- 53. Gül, Gülnihal - Müzik Öğretmenliği Programı Öğrenci Kaynağı: Uludağ Üniversitesi Örneği - 692**
- 54. Kaya, Zeynep - İnönü Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programı Sınıf Öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi Dersindeki Başarılarını Etkileyen Faktörler - 707**
- 55. Türkmen, Uğur - Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Verilmekte Olan Keman Eğitimi Eser Dağarcığı Üzerine Düşünceler ve Öneriler - 712**
- 56. Kaya, Emrah - Müzik Eğitimimizin Temel Kaynaklarından Biri Olan Geleneksel Müzik Kültürümüz İçerisinde Trabzon ve Rize Ezgileri - 718**

EK – 8

**ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**8. ULUSAL MÜZİK EĞİTİMİ SEMPOZYUMU – TÜRKİYE’DE MÜZİK
EĞİTİMİNİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
23-25 EYLÜL 2009 –SAMSUN**

1. Uçan, Ali - **Çağdaş Türk Müzik Eğitiminde Ondokuz Mayıs Ruhu** - 11
2. Öztürk, O. Murat - **Türkiye’de Müzik Olgusunun “Müzik” Olarak Anlaşılmasında ve Eğitim Alanındaki Önyargıların Aşılmasında Bütüncül Yaklaşım Gerekliliği Üzerine Tespit ve Öneriler** - 22
3. Tuncer, İlkey Ebru - **Müzik Eğitiminde Eleştirel Pedagoji ve Dinamik Çokkültürlülük: Türkiye Modeli** - 42
4. Açıksöz, Fulya - **Türkiye’de “Ulus-Devlet” Modeli ve Müzik Eğitimine Etkileri** - 48
5. Solmaz, Pınar, B. - **Popüler Kültürün “Müzik Eğitimi”ne Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme** - 56
6. Sever, Salim - **Müzik Eğitimi Araştırmalarında Ontoloji ve Epistemoloji Sorunu** – 63
7. Güler, Başak-Nalbantoğlu, Ertem - **K.K.T.C. ve T.C. Müzik Eğitimi Sorunlarına Karşılaştırmalı Bir Bakış** - 68
8. Tarman, Süleyman - **Müzik Öğretmenliği Lisans ve Lisansüstü Programları İçin Yeniden Yapılanma Zorunluluğu ve Bir Model Önerisi** - 82

9. Töreyin, A. Meral-Umuzdaş, M. Serkan, - **Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Bölümlerindeki “1998 Yeniden Yapılanma” sının Mirası: “İdari ve Akademik Yapılanamama”** - 85
10. Köse, H. Seval - **Tarihsel Süreç ve Günümüzdeki Görüntüsü ile Müzik Eğitiminde Lisansüstü Programlar** - 99
11. Güdek, Bahar - **Müzik Eğitiminde Lisansüstü Eğitim ve Bu Programlara Kayıtlı Araştırma Görevlilerinin Eğitim Sorunları** - 111
12. Yurga, Cemal- Kaya, Zeynep - **Yeniden Yapılanma Sürecinde Müzik Öğretmenliği Programlarındaki Korrepetisyon Dersi Eksikliği** - 123
13. Durak, Yavuz - **Yeniden Yapılanmada Nitelikli Bir Piyano Dersi Öğretim Programı Nasıl Düzenlenmelidir?** - 129
14. Karahan, Can - **Bağlama Öğretiminde Başlangıç Aşamasına Dair Yeni Bir Yöntem** – 139
15. Güray, Cenk - **Türkiye’deki Müzik Eğitimi’ne Müzikoloji Disiplini'nin Yapabileceği Katkılar: “Tarihsel Makam Kuramının Müzik Eğitimi’nde Kullanılabilmesi İçin Düşünceler”** - 146
16. Uzun, Mustafa Ö. - **Müzik Eğitiminde Metotsuzluk Problemi ve Mey Sazının Öğretimi İçin Bir Metot Önerisi** - 157
17. Kahyaoğlu, Yılmaz - **Geleneksel Türk Müziği Eğitiminde Metot İhtiyacı ve Kanun Metodları Üzerine Bir İnceleme** – 169
18. Albuz, Aytekin-Akpınar, Mehmet - **2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı ve Yeni Yaklaşımlar** – 175
19. Türkmen, Emel Funda - **Yeni Öğretim Programlarına Uyum Sürecinde Müzik Öğretmenlerinin Yaşadığı Sorunlar** – 184

20. Göncü, İlknur Ö.- **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Anasınıfı Öğretmenleri ile Müzik Öğretmenlerinin Müzik Çalışmalarına İlişkin Tutum ve Yeterliliklerinin Karşılaştırılması** - 194
21. Tufan, Selmin- Sökezoğlu, Duygu – **Oyun, Hareket, Dans ve Ritim Yoluyla Müzik Eğitiminin 7-11 Yaş Grubu Çocuk Yuvası Öğrencilerinin Sosyal Gelişimi Üzerine Etkisi** - 205
22. Kalyoncu, Nesrin- Öztürk, Özlem - **Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dallarında Verilen “Müzik” ve “Müzik Öğretimi” Derslerinin İçerikleri** – 215
23. Yayla, Fatih - **Müzik Eğitimi ve İstismar** – 225
24. Berki, Türev-Karakelle, Sibel - **2006-2007 Akademik Yılında Uygulamaya Konulan Merkezi Müzik Öğretmenliği Lisans Programının İncelenmesi** - 228
25. Tufan, Enver - **Müzik Öğretmenliği Programlarının KPSS Sonuçları Doğrultusunda Birbirleriyle ve Eğitim Fakültelerinin Diğer Öğretmenlik Programları ile Karşılaştırılması** - 235
26. Yener, Serhat - **Türkiye'de Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri Müfredat Programlarının Karşılaştırmalı Analizi** - 251
27. Yağışan, Nihan-Sünbül, Ali Murat - **Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğrenme Tercihleri** – 264
28. Kamacıoğlu, Filiz-Ünal, Zeynep Oya - **Piyano Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Probleme Dayalı Öğrenme Modeli ile Çözüm Önerileri** - 277
29. Karahan, A. Suat - **Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Piyano Eğitimi Sürecinde Çağdaş Türk Müziği Dağarının Yeri ve Önemi** - 293
30. Özal, Kadir – **Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Durumları, Beklentileri ve Bu**

Okulların Öğrenci Beklentilerine Cevap Verebilmedeki Sorunları ve Çözüm Önerileri - 297

31. Apaydımlı, Köksal - Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Müziksel İşitme-Okuma- Yazma Dersinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri - 304

32. Kılıç, Ilgım - İlköğretim Okullarındaki Müzik Derslerinde Karşılaşılan Araç-Gereç Sorunları - 314

33. Atalay, Adnan - Müzik Eğitiminde Ölçü Gruplamaları ve Tanımlamalarına Yeni Bir Bakış - 328

34. Kurtaslan, Zafer - Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ulusal Keman Eğitimi Materyallerinin Yeri ve Önemi - 339

35. Gürgen, Elif, T. - Farklı Müzik Eğitimi Yöntemlerinin Öğrencilerin Müziksel Becerileri Üzerindeki Etkileri - 352

36. Yüksel, A. Levent - Sample Ses Teknolojisinin Müzik Eğitiminde Kullanılabilirliği – 361

37. Başuğur, İ. Deniz - Müzik Eğitiminde İnteraktif Yazılımların Kullanımı - 369

38. Yayla, Fatih-A. Yayla, Ayşegül - Müziksel Algılama Ölçeği – 372

39. Yağcı, Ufuk - Türkiye'deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Öğrenci Özel Yetenek Giriş Sınavlarının Müziksel İşitme-Algılama Boyutunun Değerlendirilmesi - 379

40. Dalkıran, Esra - Keman Eğitiminde Performansa Yönelik Ölçme Aracı Örneği - 400

41. Kurtuldu, M Kayhan - Piyano Eğitiminde Sınav Kaygısı ve Sınav Kaygısı Ölçeğinin Geliştirilmesi - 408

42. Türkmen, Uğur- Akkor, Özgür - **Kontrbas Eğitiminde Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Yeri ve Değerlendirilmesi** - 417
43. Tufan, Enver-Gök, Murat - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Genel ve Akademik Erteleme Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi** - 429
44. Ataman, Özge Gençel-Okay, Hasan Hakan - **İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Yaklaşımına Dayalı İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programına Yönelik Görüşleri (Balıkesir İli Örneği)** – 438
45. Tufan, Selmin-Coşkun, Gülce - **Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Düşünme Stilleri** - 449
46. Ömür, Özlem - **Piyano Eğitiminde Öğrencinin Düşünce Biçimine Yönelik Bir Öğretim Önerisi** - 454
47. Gün, Elvan - **İlköğretim Okulu Müdürlerinin Müzik Dersine İlişkin Yaklaşımları: Burdur ve Isparta İlleri Örneği** - 460

EK – 9

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ

IX. ULUSAL MÜZİK EĞİTİMİ SEMPOZYUMU 15-17 ARALIK 2010 - İSTANBUL

1. Can, A. Aylın - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Eğitiminde “Topluma Hizmet Uygulamaları” Dersi** - 15
2. Can, A. Aylın – Tepe, Sevcan - **Müzik Öğretmeni Adayları (Bireysel Çalgı - Gitar Ana Dalı Öğrencileri Örneği) Mesleki Yeterlik Algıları** -24
3. Karkın, A.Metin - **Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri Lisans Programlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi** - 34
4. Karkın, A.Metin – Yılma, Günsu - **Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocukların Müziği Algılayabilme Durumlarının İncelenmesi (Malatya İl Örneği)** - 41
5. Eldemir, A. Can - **Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Geleneksel Türk Sanat Müziği Dersini Veren Öğretim Elemanlarının Kişisel Profilleri** - 50
6. Ece, A. Serkan- Şengül, Gözde - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Alan Derslerin Yönelik Memnuniyet Düzeyleri (İBÜ Örneği)** - 59
7. Kaya, Aslı – Özeke, Sezen - **İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi** - 76
8. Yurdakoş, A. Rüzgâr - **İlköğretim Okulları “Okul Çalgıları” Eğitimini Geliştirmeye Yönelik Öneriler** - 88
9. Sarıçiftçi, A. Önder - **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSEB Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. Sınıf Öğrencilerinin Koro ve Yönetimi Dersine**

İlişkin Tutum ve Özyeterlik Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Değerlendirme - 103

10. Albuz, Aytekin–Demirci, Barış - 1994 ve 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Kuramsal Analizi - 115

11. Güdek, Bahar - Kültürel ve Müziksel Çeşitliliğin Türkiye'de Müzik Eğitimi İçindeki Yeri - 125

12. Tokinan, Banu Ö. - Özel Öğretim Yöntemleri Dersinin Öğretmenlik Mesleğine Yansımaları - 134

13. Tecimer, Belir–Doğan, Ceren Ç. - Türkiye'deki İlköğretim Düzeyindeki Eğitilebilir Zihinsel Engelli Öğrencilerde Müzik Eğitiminin Durumu - 144

14. Halvaşı, Bülent - Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Toplu Ses Eğitimi - 152

15. Küçük, Bülent – Deniz, Levent - Müziğin Çocuklarda ve Yetişkinlerde Uyandırdığı Duygu Durumlarının Belirlenmesi ve İlköğretim Müzik Dersi Müziksel Yaratıcılık Alanında Kullanılması – 156

16. Aksu, Cahit - 2006 İlköğretim Müzik Programının Temel Özelliklerinin ve Programın Uygulanma Şartlarının Öğretmen Görüşleri Desteğinde İncelenmesi - 170

17. Akın, C. Aksel - Avusturya ve Türkiye'den Tarihsel Örneklerle Ulusal Müzik Eğitime Karşılaştırmalı Bakışlar - 179

18. Şengül, Cengiz - Eğitim Fakülteleri Bünyesinde Verilen Müzik Dersleri - 184

19. Işıkhân, Cihan - Müzikte Teknolojik Süreç ve Süreçteki Değişimiyle Müzik Teknolojisi Eğitimi - 191

20. Şişman, Çağatay - Viyolonsel Eğitiminde Kullanılan Başlıca Sol El Etütlerinin Etkili Öğrenme Açısından Analizi - 203

21. Bulut, Damla - **Müzik Öğretmenliği Eğitimi ve Toplam Kalite Yönetimi** - 216
22. Batıbay, Dilek- Aydınoğlu, Ortaç - **Akademik Pişano Eğitiminde Çağdaş Türk Bestecilerinin Eserlerinin Kullanımının İncelenmesi** - 229
23. A. Barış, Dolunay–Sazak, Nilgün - **Çok Partili Dönemden Günümüze İlkokul/İlköğretim Okulu Müzik Dersi Öğretim Programlarının (1-5 Sınıf) İncelenmesi** - 243
24. Küçük, Piji - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Yeteneğine Yönelik Özyeterlik Algıları, Akademik Özyeterlik Algıları ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi** - 258
25. Bulur, Ebru - **Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Uygulanan “Müzik Biçimleri” (Form Bilgisi) Ders İçeriklerinin Karşılaştırılması** – 266
26. Temiz, Ebru - **Sınıf Öğretmenliği Lisans Programında Yer Alan Müzik ve Müzik Öğretimi Derslerinin Yeterliliği Üzerine Öğrenci Görüşleri** - 274
27. Akbulut, Efe - **Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Programı 8. Dönemlerinde Yer Alan “Okulöncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar” Dersinin Uygulamadaki Görünümü Olarak Pamukkale Üniversitesi Örneği** - 288
28. Türkmen, E. Funda- Kapan, Emel - **Din Adamlarının Aldıkları Müzik Eğitiminin Mesleki Yaşamlarına Olan Etkileri Açısından Değerlendirilmesi** - 296
29. Özden, Erhan – Toker, Hikmet – **Osmanlı’da Müzik Eğitimi** – 309
30. Çiftçi, Ersan – Uluçay, Taner - **Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Erasmus ve Farabi Programlarının İşlerliği** - 323

31. Canakay, Esin U. - **Okul Öncesi Öğretmenlik Eğitiminde Orff Öğretisine Dayalı Müzik Etkinliklerinin Uygulama Okullarındaki Çalışmalara Yansımaları** - 335
32. Baydar, Evren, K.- **19.Yüzyıl Osmanlısında Batı Müziği Eğitimi** - 347
33. Özbey, Ezgi - **Okul Öncesi 6 Yaş Grubu Çocuklarının Öğrenme Performanslarının Artırılmasında Müzik Eğitiminin Bilişsel Süreçlerde Etkisinin İncelenmesi** - 361
34. Bulut, Ferit - **Müzik Öğretmenliği Eğitimi Alan Öğrencilerin Nota Yazısı Bilgilerinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi** - 370
35. Parasız, Gökalp - **Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi A.B.D. Orkestra Derslerinde Seslendirilen Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Tespitine Yönelik Bir Çalışma** - 383
36. Yalçın, Gökhan - **IX. – XVII. YY Türk Müziği Yazılı Kaynaklarında Müzik Eğitimi Üzerine Tavsiyeler** - 390
37. Tanrıöver, Gülşah B. - **Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öğretim Programları** - 399
38. Sever, Gülşah - **Çalgı Öğretiminde Nöropsikolojik Bir Yaklaşım: Zihinsel Çalışmalar** - 411
39. Güleç, Gürkan - **Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Öğrencilerinin Alanlarıyla İlgili Yükseköğretim Kurumu Tercihlerinde, Yükseköğretim Kurumlarından Beklentileri ve Bu Kurumların Tercihler Üzerindeki Etkileri** - 420
40. Yurtseven, Gürsel - **Toplumsal Müzik Belleği, Müziksel Kimlik ve Tümdengelimci Öğretim Yaklaşımı** - 432
41. Küçüköncü, H.Yılmaz - **Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Müzik Öğretmeni Adayı Öğrencilere Olan Etki ve Katkılarının İncelenmesi** - 440

42. Arapgirlioğlu, Hasan - Korkut, Ali - **Klasik Gitar Eğitiminde M¼zikalite Kavramının Öğretimine Yönelik Bir İnceleme** - 451
43. Küçükosmanoğlu, H. Onur – **Konya’da Özenen Müzik Eğitiminde Klasik Gitar Eğitimi** - 461
44. Okan, Hepşen - **Mesleksel Müzik Eğitimi ve Piyano Eğitiminde Yansıtıcı Düşünme Becerilerinin Kullanımı** - 472
45. Kılıç, Ilgım - **M¼zik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi** - 478
46. Modiri, Güneş - **M¼zik Öğretmeni Adaylarının Piyano Dersi Motivasyonları İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki** - 491
47. Özg¼l, İlhan - **T¼rkiye’de Eğitim Fak¼lteleri İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ders Programlarına İlişkin Müzik Derslerinin Çöz¼mlenmesi** - 505
48. Köm¼rc¼, İlker - **M¼zik Eleştirisinin Kuramsal Temelleri ve Müzik Eğitiminde Eleştirinin Yeri** - 523
49. Tunçdemir, İlknur - **M¼zik Sanatının Tarihsel Ser¼veni Eğitim Konserleri** - 538
50. Bozkaya, İsmail - **M¼zik Öğretmenliği Lisans Programı Üzerine Bir Değerlendirme** - 549
51. Yalaz, İ. Hakkı - **T¼rk Müziği İçin Yeni Bir Nota Yazım Sistemi Önerisi** - 559
52. Doğan, İsmet - **T¼rkiye’de Müzik Eğitimi ve Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sorunu** - 570
53. Y¼cetoker, İzzet - **M¼zik Eğitimi Anabilim Dallarındaki Piyano Öğrencilerinin Mevcut Piyano Eğitiminin Durumuna İlişkin Gör¼şleri** - 575

54. Deniz, Jale - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Çoklu Zekâ Profilleri** - 583
55. Avşalak, Kerem - **Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği ve Okul Öncesi Dönem Müzik Eğitiminin Gelişim Üzerindeki Etkileri** - 592
56. Coşkun, Kerime - **Köklü Bir Müzik Eğitimi İçin “İlköğretim”** - 601
57. Sazlı, Koray – Yurtseven, Gürsel - **Müzikte Braille: Görmeyenlerin Eğitimindeki Yeri ve Kurumsal Çözüm Önerileri** - 604
58. Karaosmanoğlu, M. Kemal - **Türk Müziği Öğretiminde Bilgi Teknolojilerinin Kullanımını** - 615
59. Küpana, M. Nevra - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Öğretimine Yönelik Algıladıkları Yeterlilikler** - 621
60. Barsamyan , Mari - **Çin Müziği Özelliklerinin Dünya Müziğine Etkileri** - 632
61. Özdemir, Mehmet Ali - **Bireysel Çalgı Bağlama Dersinin İçerik ve Uygulama İlişkisi** - 637
62. Pelikoğlu, Mehmet Can - **Kolektif Bilincin Göstergesi Olarak Geleneksel Türk Halk Müziği** - 649
63. Güzel, Melih - **Gitar Eğitiminde Çalışma Disiplini ve Repertuar Seçimi** - 653
64. Sarıkaya, Muhsin – **Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri ve Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki Viyolonsel Eğitiminin Karşılaştırmalı İncelenmesi** - 658
65. Özkul, Mustafa Kemal - **Müzik Eğitimi İle Müzik Psikolojisinin İlişkisi** - 667
66. Uslu, Mustafa - **Müzik Eğitimi Aracılığıyla Aynı Yaş Gruplarının Sosyo Kültürel Değişimlerinin ve Gelişimlerinin Sağlanması** - 673

67. Konuk, Nesrin E. - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Tutum Düzeylerinin Belirlenmesi** - 678
68. Okay, Neşe Grançer - **Piyano Eğitiminde Ebeveynlerin Pedagojik Yaklaşımlarının İncelenmesi** - 683
69. Kızıldeli, Nurdan – Çevik, Suna – Dursun, Gürsel - **Sigara Kullanımının Sesin Akustik ve Aerodinamik Özellikleri Üzerindeki Etkileri** - 694
70. Kırmızıbavrak, Nurten - **İlköğretim Okullarında Müzik Ders Programının Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi (Kars İli Örneği)** - 705
71. Hasanoğlu, Olga - **Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Verimlilik ve Faaliyet Kalitesi** - 715
72. Baba, Orhan - **Aktant (Eyleyen) Modelinin İlköğretimin Alt Basamaklarının Müzik Eğitiminde Geçerliliği** - 719
73. Baba, Orhan - **Türkiye'de İlk ve Ortaöğretim Kurumlarındaki Boru-Trampet Takımlarının Resmi İdeolojideki Yeri ve Eğitim Sistemleri** - 724
74. Şen, Ova - **Müzik Eğitimi İçerisinde Müzik Terminolojisinin Farklı Adlandırılmasının Olumlu ve Olumsuz Yönleri İle Değerlendirilmesi** - 727
75. Varman, Ozan - **Cumhuriyetimizin ve Atatürk'ümüzün Ulusal Müzik Eğitiminden Esas Beklediği Bize Özgü Perdeler Üzerinden Makamsal Mikrotonal Polifoni Düzlemine Taşınmış Popüler ve Halk Havalarımızdır** - 735
76. Arapgirlioğlu, Hasan – Yurdakul, B. Ozan - **Müzik Teknolojisi Eğitimi Veren Programların Ders İçerikleri Bakımından Değerlendirilmesi** - 746
77. Özden, Ömer - **Üniversite Öğrencilerinin Popüler Kültür ve Popüler Müziğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi** - 758
78. Ataman, Özge G. - **Okul Çalgıları (Blok flüt) Derslerine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme** - 767

79. Karataş, Ö. Sadık - **Geleneksel Türk Sanat Müziği Bağlamında Lise 1. 2. ve 3. Sınıfların Müzik Dersi Kitapları Üzerine Bir İnceleme** - 775
80. Akın, Özlem - **Türkiye'deki Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine Yönelik Tutumları** - 779
81. Akın, Özlem – Gorgoretti, Başak G. - **Müzik Öğretmenlerinin Orff ve Kodaly Yaklaşımlarını Kullanma Durumları (Denizli ve KKTC Örneği)** - 786
82. Ömür, Özlem - **Cumhuriyetten Günümüze Türk Bestecilerine Ait Piyano Müziği Repertuarının İncelenmesi** - 797
83. Yöndem, Sadık – Bilgin, A. Süleyman - **İlköğretim Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Yönelik Görüşleri** - 813
84. Sevinç, Sema – Çaydere, Öznur, Ö. - **II. Meşrutiyetten Çok Partili Döneme Kadar İlkokul Müzik Dersi Müfredat Programlarının Amaç ve İçerik Açısından İncelenmesi** - 823
85. Otacıoğlu, Sena Gürşen – Tuzcu, Özlem - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Yeterlik Algıları ve Mesleki Güdülenme Düzeyleri Arasındaki İlişki** - 834
86. Sazak, Nilgün – Doğu, Serhat - **Kas Gruplarının Anatomik Yapısı İle Flâmenko Gitar Çalışmada Kullanılan Sağ - Sol El Tekniklerinin İlişkilendirilmesi** - 840
87. Tunalioğlu, Şafak - **İlköğretim Okullarının İkinci Kademe (6. 7. 8.) Sınıflarında Okutulan Müzik Derslerinde Yapılan Düzenli Çalgı ve Ses Eğitimi Uygulamalarının, Öğrencilerin Müziğe İlişkin Bilişsel, Duyuşsal, Davranışları, Müzik Yaşantısı ve Benlik Saygısı Üzerindeki Etkisi** - 857
88. Yokuş, Tuba – Yokuş, Hamit - **Türkiye ve Polonya'da Uygulanan Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarının Müzik Öğretmenliği Temel Yeterlik Alanları Açısından Karşılaştırılması ve Değerlendirilmesi** - 868

89. Sağer, Turan – Grpnar, Engin - **Müzik ğretmeninin Mesleki Becerisi Açısından Armoni Eğitiminin nemi** – 878
90. Ekici, Tülay - **Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Motivasyon leği Geliştirme** - 892
91. Ekici, Tülay – Bilen, şermin - **Dokuz Eylül Üniversitesi Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Değerlendirme Formunun nemi** - 899
92. Malkoç, Tülin - **Okulöncesi Dönemde 5-6 Yaş ocuklarında Müzik Eğitiminin Matematik Kavramlarının ğretilmesindeki Etkisi** - 906
93. Malkoç, Tülin – zdemir, K. Erdem - **Basbariton Sesler İçin Düzenlenmiş Piyano Eşlikli Türkülerin Ses Eğitiminde Kullanılabilirliği** - 916
94. Yağcı, Ufuk – Aksoy, Veysel - **Müzik ğretmeni Adaylarının Zihinsel Yetersizliği Olan ğrencilerin Müzik Eğitimlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi** - 923
95. Türkmen, Uğur - **Büyük Menderes’ in Yanıbaşında Müzik Eğitimcisi Olmak: Müzik Eğitimi-Mitoloji İlişkisi** - 929
96. Varış, Y. Alper - **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Müzik Eğitiminin İncelenmesi** - 940
97. Gergin, Zeynep – Köse, H. Seval - **Bireysel algı-I Dersi Akademik Başarısının eşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi** - 949
98. Kaya, Zeynep - **Koro Eğitiminde Alternatif lme-Değerlendirme Yöntemleri** - 956
99. nal, Z. Oya - **Piyano Eğitiminde Kullanılan Etütlerin İncelenmesi** - 962
100. zcengiz, Zuhale - **Müzik ğretmeni Adaylarının Okul Müzik Eğitiminde Ses Eğitimi Programının İşlevi Hakkındaki Görüşleri** - 969

EK – 10

SES EĞİTİMİ KONULU BİLDİRİLER

Ek-1 (1)

1. Malkoç, Tülin - **Halk Türkülerinin Ses Eğitimindeki Yeri** – 51, No:7

Ek-2 (21)

1. Okyay, Erdoğan – **Ezgi'nin Serüveni ve Koro Kültürü Hakkında** – 57, No:2
2. Çevik, Suna – **Koro Eğitimi Sürecinde Repertuar Oluşturma ve Konser Programı Hazırlamada Yeni Yaklaşımlar** – 67, No: 3
3. Okatan, İlknur – **Müzik-Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü (Koro Eğitimi ve Yönetiminde Kalite Bilincinin Gerekliliği)** – 77, No: 4
4. Yener, Sabri – **Türkiye'deki Koro Çeşitleri ve Müzik-Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü** – 83, No: 5
5. Yiğit, Nalân – **Müzik Öğretiminin Koro Eğitimi İhtiyacı ve Karşılaşılan Sorunlar** – 95, No: 6
6. Cafoğlu, Zuhâl – **Koro ve Takım Çalışması** – 103, No: 7
7. Ünal, Saadettin-Ünal, Sevim – **Devlet Çoksesli Çocuk Korosu** – 111, No: 8
8. Töreyn, A. Meral – **Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının Ses Eğitimi Alan Derslerinde Karşılaşılan Sorunları ve Müzik Öğretmenliğine Etkileri** – 119, No: 9

9. Apaydın, Mustafa – **Koro İle Müzik Eğitiminin Toplumun Müziksel Düzeyini Geliştirmedeki Yeri ve Önemi** – 131, No: 10
10. Şentürk, Nezihe – **Türkiye’deki Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Koro Eğitimi ve Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar** – 141, No: 11
11. Köse, H. Seval – **Müzik Öğretmeni Adaylarının Ses Sorunları** – 147, No: 12
12. Bezdüz, Reyhan – **Müzik Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü/ Koro Müziği Yoluyla Toplumsal Konulara Eğilme** – 155, No: 13
13. Yükrük, Serap – **Ses Eğitimi Sürecinin Eğitim Programı Açısından Değerlendirilmesi** – 163, No: 14
14. Erol, Lütfü – **İnsan Sesinin Müzik İçin Anlamı** – 177, No: 16
15. Halvaşi, Bülent – **Ulusal Şarkı Söyleme Geleneği İle Türk Dili ve Fonetigi İlişkisi** – 183, No: 17
16. Sarıçiftçi, A. Önder - **Toplu Ses Eğitiminde Entonasyon Sorunu ve Çözümünde Uygulanacak Yöntemler** – 195, No: 18
17. Işık, G. Asena - **Türkiye'deki Anadolu Liseleri ve Özel Okulların Lise Hazırlık Sınıflarında Toplu Ses Eğitimine Dayalı Bir Müfredat Programı Hazırlanmasının Gerekliliği** - 201, No: 19
18. Destan, Ahter - **Eser Partisyonu Tanıma ve Eserle İlgili Çalışma Yöntemlerini Saptama** - 205, No: 20
19. Belgin, Erol - **Mutasyon Dönemi ve Ses Sorunları** – 200, No: 21
20. Uçan, Ali – **Koro Eğitimi ve Yönetimine İlişkin Bazı Görüşler, Sorunlar, Öneriler ve Sempozyumu Genel Değerlendirme** - 213, No: 22

21. Saydam, Refik - **Okullarımızda Koro Çalışmalarının Önündeki Başlıca Güçlükler** – 239, No: 25

Ek-3 (7)

1. Sevinç, Sema - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminde Ses ve Teknoloji İlişkisi** - 164, No: 26
2. Varol, Ebru - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminde Koro ve Toplumsal Niteliği** – 176, No: 28
3. Apaydın, Mustafa - **Müzikle İlgili Sivil Toplum Örgütlerinin Müzik Kültürü ve Eğitiminin Gelişmesine Katkıları ve Bir Örnek Olarak "Türkiye Polifonik Korolar Derneği"** – 206, No: 34
4. Çiftçi, Ersan - **Türkiye’de Kültür Bakanlığı Tarafından Kurulan İl Çocuk ve Gençlik Korolarının; Toplumsal Müzik Kültürümüzün Gelişmesi Açısından Önemi ve Gerekliliği** – 246, No: 41
5. Malkoç, Tülin - **Müziksel Olgular İçerisinde Sesin Eğitimdeki Önemi** – 282, No: 46
6. Yükrük, Serap - **İlköğretim İkinci Kademedede, Müzik Öğretmenlerinin Ses Eğitimi İlkelerine Yaklaşımları Üzerine Bir Çalışma** – 323, No: 51
7. Helvacı, Ayhan - **Uludağ Üniversitesinde Ses Eğitimi - Koro Eğitimi ve Uygulamaları** – 341, No: 52

Ek-4 (2)

1. Birol, Gonca - **Müzik Öğretmeni Adaylarında Düzgün, Doğru ve Etkili Konuşma Yönünden Bireysel Ses Eğitimi Dersinin Önemi** – 111, No: 16
2. Helvacı, Ayhan– **Ses eğitiminde Register ve Rezonans** – 124, No: 18

Ek-5 (6)

1. Sarıçiftçi, A. Önder - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Toplu Ses Eğitimi ve Koro Derslerindeki Pedagojik Yaklaşımlara İlişkin Bir Değerlendirme** – 292, No: 21
2. Köse, H. Seval - **Koro Başarım Gücünün Arttırılması İçin Bireysel Ses Eğitiminin Gerekliği** - 296, No: 22
3. Yiğit, Nalân - **Sesini Profesyonel Olarak Kullanan Veya Kullanacak Olan Bireylerde Karşılaşılan Ses Sorunları ve Nedenleri** - 312, No: 23
4. Yükrük, Serap - **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulamasında Sınıf Ortamında Seslerini Kullanma Becerileri** - 321, No: 24
5. Perçin, Yurdağül - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Bireysel Ses Eğitimi Dersinde Diksiyon Eğitiminin Önemi** – 344, No: 25
6. Kızıldeli, Nurdan - **Mutasyon Döneminde Ses Eğitiminin Boyutları** – 668, No: 56

Ek- 6 (3)

1. Töreyin, A. Meral - **Güzel Sanatlar Liselerinde Ses Eğitimi ve Harcanan Sesler** – 156, No: 19

2. Köse, H. Seval - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Koro Eğitimi Donanımı** – 171, No: 21
3. E. Metin, F - E. Çolpan - **Öğretmen Yetiştiren Eğitim Fakültelerinde, Bireysel Ses Eğitimi Dersi İçeriğinin İncelenmesi** – 182, No: 23

Ek-7 (6)

1. Sarıçiftçi, A. Önder - **Müzik Öğretmenlerinin Lisans Dönemlerinde Aldıkları Toplu Ses Eğitimi İle Koro Eğitimi ve Yönetimi Derslerinde Öğrendiklerini Meslek Yaşantılarında Ne Derece Kullanabildikleri Üzerine Bir Araştırma** – 167, No: 12
2. Kızıldeli, Nurdan - **2000 ve 2006 Yılları Arasında Müzik Öğretmenlerinin Mutasyon Dönemindeki Çocukların Ses Özellikleri ve Eğitimi Konusundaki Düşünce ve Deneyimlerine Karşılaştırmalı Bir Bakış** – 614, No: 35
3. Çevik, Suna - **Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Ses Eğitimi Alan Derslerinin Müzik Öğretmenliği Yeterlikleri Yönünden Değerlendirilmesi** – 640, No:37
4. Güvenir, Şadan - **Damağın Seste Rezonans Oluşumuna Etkisi ve Ses Eğitiminde Kullanılması** – 657, No:38
5. Töreyn, A. Meral- Oğuz, Haldun - **Değişik Şarkı Türlerine Göre Ses Eğitimi Alan Bireylerde Objektif Fonasyon ve Akustik Analiz Bulguları** - 672, No: 39
6. Kaya, Zeynep - **İnönü Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programı Sınıf Öğrencilerinin Bireysel Ses Eğitimi Dersindeki Başarılarını Etkileyen Faktörler** - 707, No:42

Ek-8

- Ses Eğitime İlişkin Bildiri Bulunmamaktadır.

Ek-9 (8)

1. Sarıçiftçi, A. Önder - **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSEB Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. Sınıf Öğrencilerinin Koro ve Yönetimi Dersine İlişkin Tutum ve Özyeterlik Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Değerlendirme** - 103, No: 9
2. Halvaşı, Bülent - **Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Toplu Ses Eğitimi** – 152, No: 14
3. Tanrıöver, Gülşah B. - **Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde Uygulanan Bireysel Ses Eğitimi Dersi Öğretim Programları** – 399, No: 37
4. Kızıldeli, Nurdan – Çevik, Suna – Dursun, Gürsel - **Sigara Kullanımının Sesin Akustik ve Aerodinamik Özellikleri Üzerindeki Etkileri** – 694, No: 69
5. Ekici, Tülay - **Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Motivasyon Ölçeği Geliştirme** – 892, No: 90
6. Ekici, Tülay – Bilen, Sermin - **Dokuz Eylül Üniversitesi Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Değerlendirme Formunun Önemi** – 899, No: 91
7. Kaya, Zeynep - **Koro Eğitiminde Alternatif Ölçme-Değerlendirme Yöntemleri** - 956, No: 98
8. Özcengiz, Zuhul - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Müzik Eğitiminde Ses Eğitimi Programının İşlevi Hakkındaki Görüşleri** - 969, No: 100

EK – 11

ÇALGI EĞİTİMİ KONULU BİLDİRİLER

Ek-1 (3)

1. Bozkurt, Hasan - **Elektronik Org'un Eğitimdeki Yeri** - 116, No: 17
2. Tatar, Jale - **Başlangıç Piyano Metotlarında Türk Kültüründen Yararlanma Yolları** – 121, No: 18
3. Olgun, Safa - **Çağdaş Keman Eğiliminde Türk Motiflerinden Yararlanma** - 124, No: 19

Ek-2

- Çalgı eğitimine ilişkin bildiri bulunmamaktadır.

Ek-3 (5)

1. Çilden, Şeyda - **Türk Halk Müziğinin Keman Eğitiminde Kullanımıyla İlgili Sorunlar** – 257, No: 43
2. Halvaşi, Bülent- Arıcı, İsmet - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eşlik Becerilerinin Geliştirilmesinde Dersler Arası Koordinasyon ve Bilgisayardan Yararlanmanın Önemi** – 273, No:45
3. Küçüköncü, H. Yılmaz - **Türkiye'de Örgün Genel Müzik Eğitimine Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programı Çerçevesinde Çalgı Eğitimi Alanında Gitar Öğretimi** – 302, No: 49

4. Ece, A. Serkan - **Türkiye'deki Viyola Eğitiminde Türk Bestecilerine Ait Eserlerin Kullanılmama Nedenleri ve Kullanılmalarına Yönelik Çözüm Önerileri** – 309, No: 50

5. Yalçinkaya, Begüm - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminde Çalgı Öğrencilerinin Temel Psiko-Motor Alan Davranışları Üzerinde Alexander Tekniğinin Etkisi** – 356, No: 54

Ek-4 (11)

1. Tuncer, Mesut - **9-11 Yaş Çocuklarına Viyola Eğitimi Üzerine** – 156, No: 24

2. Çimen, Gül - **Çalgı Çalmaya Bağlı Fizyolojik Rahatsızlıklar** – 175, No: 28

3. Ömür, Özlem - **Piyano Eğitiminde Nöro Linguistik Programlama Tekniklerinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri** – 186, No: 30

4. Gökbudak, Seçkin - **Piyano Eğitiminde Etkin Öğretim İçin Öğrencilerin Öğrenme Durumlarının Rolü** – 193, No: 31

5. Kılıç, Ilgım – **GÜGEF, İnönü ve Niğde Üniversitelerinin ME ABD’da Öğrenim Gören Birinci Sınıf Öğrencilerinin Piyano Eğitimlerinde Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Görüşler** – 203, No: 33

6. Kıvrak, İpek - **Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Piyano Eğitimi** – 209, No: 34

7. Ercan, Nevhiz - **Piyano Eğitiminde Müzikalite Kavramının Kazandırılması Açısında Genel Yaklaşımlar** – 212, No: 35

8. Eskioğlu, İtir - **J. S. Bach’ın Envansiyonlarının Piyano Eğitimi Dağarcığındaki Önemi ve Bu yapıtların incelenmesi** – 215, No: 36

9. Sökezoğlu, Duygu - **Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Görsel, İşitsel ve Dokunsal Algı Türlerinin Piyano Eğitimindeki Kullanım Düzeyi** – 224, No: 37
10. Çilden, Şeyda– **Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunu** – 297, No: 49
11. Onuk, Özlem– **Çağdaş Türk Flüt Müziği Dağarcığı** – 345, No: 56

Ek-5 (16)

1. Çimen, Gül - **Musiki Muallim Mektebi'nden Günümüze Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi** – 126, No: 7
2. Akyıldız, Oya – Arseven, Ali D.-Şentürk, Nezihe - **Müzikal Yapı Ön Bilgisinin Piyanoda Eser Seçimine Etkisi** - 139, No: 8
3. Kasap, Belir, T. - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Yardımcı Çalgı Piyano Dersleri Üzerine Bir Araştırma** - 160, No: 9
4. Sönmezöz, Feyza - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Çağdaş Türk Piyano Eserlerinin Yeri ve Önemi** - 176, No:10
5. Ekinci, Hatice - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eğitimine İlişkin Düzeye Uygun Teknik Alıştırma Metodu Sorunu** - 185, No: 11
6. Bulut, Damla - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Alınan Piyano Eğitiminin Müzik Öğretmenliğinde Kullanılabilirliği** - 199, No: 12
7. Gökbudak, Z. Seçkin - **Video Teknolojisinin Piyano Eğitimindeki Rolü** - 211, No: 13
8. Öztosun, Öznur-Barış, Dolunay A. - **Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi (A.İ.B.Ü Örneği)** – 350, No: 26

9. Dinçkan, Oral - **Türkiye’de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Bağlama Çalgısının Gerekliliği** – 360, No: 27
10. Çilden, Şeyda-Ercan, Nevhiz - **Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında ve AGS Liseleri Müzik Bölümlerinde Yapılmakta Olan Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunları** – 371, No: 29
11. Alpagut, Uğur - **Keman Eğitiminde Kurul Önünde Gerçekleşen Sınavlarda Değerlendirmede Standardizasyon** – 417, No: 34
12. Tebiş, Cansevil - **Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Yaylı Çalgı Öğretimine İlişkin Sınama-Ölçme-Değerlendirme Durumlarının İncelenmesi** – 492, No: 38
13. Aydın, Mehtap - **Piyano Eğitimi Sürecinde Karşılaşılabilen Fiziksel Rahatsızlıkları Önleyebilmek İçin Alınabilecek Önlemler Konusunda Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Öğretim Elemanlarının Görüşlerinin Değerlendirilmesi** – 618, No: 50
14. Göher, Feyzan - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi Süreci İçerisinde Pedal Kullanımında Karşılaşılan Sorunlar ve Giderilmelerine Yönelik Çözüm Önerileri** - 626, No: 51
15. Erol, Meltem - **Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki Yaylı Çalgılar Ders İçeriklerinin Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Ders İçerikleri İle İlişkisi** - 635, No: 52
16. Cüceoğlu, Gülten - **Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Bireysel Çalgı Eğitimi- I-II (Flüt) Dersinin “Yerelden Evrensele” Çağdaş Bir Öğretim Programı Yönünden İncelenmesi** - 654, No: 54

Ek-6 (10)

1. Maharramova, Agigat - **Piyano Eğitiminde Adale Serbestliği ve El Tekniği Meseleleri** - 164, No: 20
2. Bulut, Damla - **Müzik Eğitimi Anabilim Dalların Başlangıç Piyano Eğitiminde Uygulanan Yöntem ve Teknikler** - 190, No: 24
3. Gökbudak, Z. Seçkin- Yılmazlar, Ezgi, B. - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Başlangıç Piyano Öğretiminde Uyguladıkları Yöntem ve Tekniklerin Değerlendirilmesi** - 206, No: 25
4. Çuhadar, C. Hakan - **Suzuki Keman Öğretim Sistemi** - 215, No: 26
5. Can, Aylin - **Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarını Lisans Programında Bireysel Çalgı Eğitimi Bünyesinde Yer Alan Klasik Gitar Eğitiminin Müzik Öğretmenliği Uygulamasına Katkısı** - 224, No: 27
6. Çöl, H. Tevhide - **Ankara Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı İle Bakü Müzik Akademisi'ndeki Keman Eğitiminin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi** - 250, No: 29
7. Kurtuldu, M. Kayhan - **Bilgiyi İşleme Modeline Dayalı Öğrenmenin Piyano Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi** - 261, No: 30
8. Kınık, Mehmet - **Bağlama Eğitiminde Etütsel Çalışmaların Önemi, Bu Çalışmaların Çalgı Müziğinin Gelişimine ve Toplu İcralarda Uyuma Olan Etkisi** -333, No: 38
9. Canbay, Alâeddin - **Güzel Sanatlar Liseleri ve Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarındaki Çalgı Eğitiminde Motivasyonun (Güdülenme) Önemi – 347, No: 39**
10. Özdek, Attila - **Bağlama'nın İlköğretim 11. Kademe Müzik Eğitiminde Kullanımına Yönelik Bir Çalışma – 355, No: 40**

Ek-7 (13)

1. Dağdeviren, Mustafa - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanoda Eşlik Öğretimi** - 310, No: 26
2. Sönmezöz, Feyza - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğrenim Gören Lisans Öğrencilerinin Eşlik Dersine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi** - 315, No: 27
3. Bilgin, Selçuk - **Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano İle Eşliklenmesi** - 326, No: 28, No: 32
4. Bulut, Damla - **Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Piyano Dersi Öğretim Programında Yer Alan Hedef Davranışların Kazanılma Durumları** – 401
5. Kılıç, Ilgım - **AGSL Öğrencilerinin Piyano Derslerindeki Başarı Durumlarının Değerlendirilmesi** – 414, No: 33
6. Barış, Dolunay A.- Acay, Senem-Avcı, Şebnem- Yılmaz, A. Neriman - **Çalgı Eğitiminde Fiziksel Yapının Önemi** – 528, No: 40
7. Çilden, Şeyda - **Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Çalgı Eğitiminin Nitelik Sorunlarının İrdelenmesi** - 541, No: 29
8. Güler, Başak- Berki, Türev- Çilden, Şinasi - **Ülkemiz Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Kullanılan Viyolonsel Etütleri Üzerine Bir İnceleme** - 561, No: 31
9. Yılmaz, Nilüfer - **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Uygulanan Piyano Eğitiminin Değerlendirilmesi** - 583, No: 32
10. Cüceoğlu, Gülten - **2001 Yılından Günümüze Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Uygulanan Bireysel Çalgı Eğitimi (Flüt) Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi** - 593, No: 33

11. Güler, Deniz - **Devlet Konservatuarlarındaki Viyolonsel Eğitim-Öğretim Programlarının Çağdaş Öğretim Programcılık Anlayışına Uygunluğunun İncelenmesi** - 606, No: 34
12. Varış, Y. Alper - **Kemandan Viyolaya Geçişte Karşılaşılan Güçlüklerin Viyola Eğitimine Yansımaları** - 681, No: 40
13. Türkmen, Uğur - **Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Verilmekte Olan Keman Eğitimi Eser Dağarcığı Üzerine Düşünceler ve Öneriler** - 712, No: 43

Ek-8 (11)

1. Durak, Yavuz - **Yeniden Yapılanmada Nitelikli Bir Piyano Dersi Öğretim Programı Nasıl Düzenlenmelidir?** - 129, No: 13
2. Karahan, Can - **Bağlama Öğretiminde Başlangıç Aşamasına Dair Yeni Bir Yöntem** – 139, No: 14
3. Uzun, Mustafa Ö. - **Müzik Eğitiminde Metotsuzluk Problemi ve Mey Sazının Öğretimi İçin Bir Metot Önerisi** - 157, No: 16
4. Kahyaoğlu, Yılmaz - **Geleneksel Türk Müziği Eğitiminde Metot İhtiyacı ve Kanun Metotları Üzerine Bir İnceleme** – 169, No: 17
5. Kamacıoğlu, Filiz-Ünal, Zeynep Oya -- **Piyano Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Probleme Dayalı Öğrenme Modeli ile Çözüm Önerileri** - 277, No: 28
6. Karahan, A. Suat - **Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Piyano Eğitimi Sürecinde Çağdaş Türk Müziği Dağarcığının Yeri ve Önemi** - 293, No:29
7. Kurtaslan, Zafer - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Ulusal Keman Eğitimi Materyallerinin Yeri ve Önemi** - 339, No: 34

8. Dalkıran, Esra - **Keman Eğitiminde Performansa Yönelik Ölçme Aracı Örneği** - 400, No: 40
9. Kurtuldu, M Kayhan - **Piyano Eğitiminde Sınav Kaygısı ve Sınav Kaygısı Ölçeğinin Geliştirilmesi** - 408, No: 41
10. Türkmen, Uğur- Akkor, Özgür - **Kontrbas Eğitiminde Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Yeri ve Değerlendirilmesi** - 417, No: 42
11. Ömür, Özlem - **Piyano Eğitiminde Öğrencinin Düşünce Biçimine Yönelik Bir Öğretim Önerisi** – 454, No: 46

Ek-9 (17)

1. Şişman, Çağatay - **Viyolonsel Eğitiminde Kullanılan Başlıca Sol El Etütlerinin Etkili Öğrenme Açısından Analizi** - 203, No: 20
2. Batıbay, Dilek- Aydınoglu, Ortaç - **Akademik Piyano Eğitiminde Çağdaş Türk Bestecilerinin Eserlerinin Kullanımının İncelenmesi** - 229, No: 22
3. Sever, Gülşah - **Çalgı Öğretiminde Nöropsikolojik Bir Yaklaşım: Zihinsel Çalışmalar** - 411, No: 38
4. Arapgirlioğlu, Hasan - Korkut, Ali - **Klasik Gitar Eğitiminde Müzikalite Kavramının Öğretimine Yönelik Bir İnceleme** - 451, No: 42
5. Küçükosmanoğlu, H. Onur – **Konya’da Özengen Müzik Eğitiminde Klasik Gitar Eğitimi** - 461, No: 43
6. Okan, Hepşen - **Mesleksel Müzik Eğitimi ve Piyano Eğitiminde Yansıtıcı Düşünme Becerilerinin Kullanımı** - 472, No:44
7. Modiri I. Güneş - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Dersi Motivasyonları İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki** – 491, No: 46

8. Yücetoker, İzzet - **Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki Piyano Öğrencilerinin Mevcut Piyano Eğitiminin Durumuna İlişkin Görüşleri** - 575, No: 53
9. Küpana, M. Nevra - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Öğretimine Yönelik Algıladıkları Yeterlilikler** - 621, No:59
10. Özdemir, Mehmet Ali - **Bireysel Çalgı Bağlama Dersinin İçerik ve Uygulama İlişkisi** - 637, No: 61
11. Güzel, Melih - **Gitar Eğitiminde Çalışma Disiplini ve Repertuar Seçimi** - 653, No:63
12. Sarıkaya, Muhsin - **Türkiye'de Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri ve Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki Viyolonsel Eğitiminin Karşılaştırmalı İncelenmesi** - 658, No:64
13. Okay, Neşe Grançer - **Piyano Eğitiminde Ebeveynlerin Pedagojik Yaklaşımlarının İncelenmesi** – 683, No: 68
14. Ömür, Özlem - **Cumhuriyetten Günümüze Türk Bestecilerine Ait Piyano Müziği Repertuarının İncelenmesi** – 797, No: 82
15. Sazak, Nilgün – Doğu, Serhat - **Kas Gruplarının Anatomik Yapısı İle Flâmenko Gitar Çalımında Kullanılan Sağ - Sol El Tekniklerinin İlişkilendirilmesi** - 840, No: 86
16. Gergin, Zeynep – Köse, H. Seval - **Bireysel Çalgı-I Dersi Akademik Başarısının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi** - 949, No: 97
17. Ünal, Z. Oya - **Piyano Eğitiminde Kullanılan Etütlerin İncelenmesi** – 962, No: 99

EK – 12

MÜZİK KURAMLARI KONULU BİLDİRİLER

Ek-1 (18)

1. Yurga, Cemal - **Müziğin Eğitimdeki Yeri** – 8, No: 1
2. Karkın, Kadir - **Müziğin Eğitimdeki Yeri** - 13, No: 2
3. Günay, Edip – **Türkiye’de Bugün Yaşamakta Olan Müzik Çeşitleri** - 18, No: 3
4. Sarı, Ayhan – **Türkiye’de Müzik Eğitimi Veren Kurumlar Üçgeni** – 30, No: 4
5. Akkaş, Salih - **Müzik Türlerinin Türk Müzik Eğitimindeki Yeri** – 36, No: 5
6. Uz, Abdullah - **Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yerine Genel Bakış** – 42, No: 6
7. Ay, Gökten - **Müzik Eğitimi Toplumun Yaşam Felsefesine Uygun Olmalıdır** - 56, No: 8
8. Özdemir, Mehmet Ali - **Türk Halk Müziğinin Eğitimdeki Yeri** - 62, No: 9
9. Emnalar, Atıncı - **Türk Halk Müziğinin Eğitimdeki Yeri** - 68, No: 10
10. Akbulut, Yusuf - **Türk Sanat Müziğinin S.Ü. Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümünde Kullanımı** - 77, No: 11
11. Akdoğu, Onur - **Türk Sanat Müziğinin Eğitimdeki Yeri** - 82, No: 12

12. Akbulut, Efe - **Çağdaş Müzik Eğitiminde Türk ve Batı Müziğinin Yeri** - 88, No: 13
13. Gedikli, Necati - **Geleneksel Türk Sanat Musikisini Müzik Eğitimine Uygulama Yöntemleri ve Sorunları** - 92, No: 14
14. Yener, Sabri - **Müzik Türlerinin Eğitimdeki Yeri** - 98, No: 15
15. Uçan, Ali - **Genel Müzik Eğitiminde ve Genel Müzik Eğitimi Yetiştirmede Müzik Türlerinin Yeri** – 104, No: 16
16. Kamacıoğlu, Filiz - **Eğitim Müziği ve Kodaly Metodu** - 128, No: 20
17. Dicle, Hilal - **Müzik Eğitimi Yetiştiren Kurumlarda Repertuar Sorunu** - 131, No: 21
18. Okatan, İlknur - **Eğitim Politikasının Oluşturulmasında Müzik Türlerini Araç Olarak Kullanma** -138, No: 22

Ek-2 (2)

1. Uçan, Ali – **İnsan, Müzik ve Müzik Eğitiminin Temelleri** – 7, No: 1
2. Aksoy, Rüştü - **Ortaöğretimde Müzik Eğitimi Sorunları** – 235, No: 24

Ek-3 (30)

1. Uçan, Ali - **Yirmi Birinci Yüzyılın Başlarında Avrupa'da ve Türk Cumhuriyetleri'nde Müzik Kültürü ve Müzik Eğitimine Genel Bir Bakış** – 1, No: 1

2. Yener, Sabri - **Müzik Eğitimi Ve Kültürü Açısından Avrupa ve Türk Cumhuriyetleri Arasında İletişim ve Etkileşim İle Müzik Eğitimi Uygulamaları, Sorunları ve Çözüm Önerileri** - 14, No: 2
3. Berki, O. Türev - **Deneyler Çağı 20. Yüzyıl ve Çağdaş Türk Müziği** - 27, No: 4
4. Töreyn, A. Meral – **Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Avrupa ve Türk Cumhuriyetleri İle Türkiye Arasındaki Etkileşim** - 31, No: 5
5. Aşkın, Cihat - **Türkiye'de Müzik Eğitiminin Çöküşü ve Yeni Öneriler** - 43, No: 7
6. Yayla, Fatih - **Cumhuriyet Dönemi Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar ve Türkiye'de Müzik Öğretmenliği Mesleğinin Ulusal ve Uluslar Arası Kimliği** - 70, No: 12
7. Gedikli, Necati - **Musikinin Giderek Önem Kazanan Ögesi Tını (Renk) ve Resim Sanatı İle İlişkisi** - 92, No: 15
8. Dicle, Hilal - **Sanat Dallarında Arasındaki Etkileşimin Müzik Eğitimi ve Müzik Kültürüne Katkıları** - 96, No: 1
9. Tufan, Selmin - **Kültürlerarası Etkileşimde Erken Müzik Eğitiminin Önemi** - 102, No: 17
10. Barışeri, Nurtuğ - **Müzik Eğitimi ve Sınıf Yönetimi** - 109, No: 18
11. Tufan, Enver - **Yeni Yüzyılın Öğretmen Eğitiminde Müzik Eğitiminin Rolü** - 132, No: 19
12. Cortez, Carlos Miro - **Müzik Eğitimi Tarihsel Metotlarının 21. Yüzyılda Geçerliliği** – 138, No: 20
13. Ekmen, Güldeniz – **Yüzyıl'da Türk Musikisi Eğitimine Yaklaşım ve Anlayış Ne Olmalıdır** - 145, No: 21

14. Albu, Aytakin – **21. Yüzyıl Türk Müzik Eğitiminde Yeni Oluşum Anlayış ve Yaklaşımlar Neler Olmalıdır** - 148, No: 22
15. Karabulut, Murat – **21. Yüzyılda Rekreasyon (Boş Zaman Değerlendirme) Faaliyeti Olarak Müzik Eğitiminden Faydalanma Yolları ve Öneriler** - 152, No: 23
16. Queller, Philippe - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminin Anlayışı ve Yaklaşımı Ne Olmalıdır** – 156, No: 24
17. Özeren, H.Selen - **21. Yüzyılda Müzik Eğitiminde Yaklaşım ve Anlayış Ne Olmalıdır “Çocuk Müziği Eğitimi” nin Sorunları ve Çözüm Önerileri** – 160, No: 25
18. Yayla, Ayşegül - **21. Yüzyılın Müzik Eğitiminde Dünyada ve Türkiye'de Müziksel Yeteneği Ölçme ve Değerlendirme** - 169, No: 27
19. Popecc, Octavia - **Müzik Eğitiminde Modern İnsanın Ahenkli Kültürel ve Entelektüel Gelişim İçin Gerekli Olan Bütün Düşünce Biçimlerini Geliştirme ve Zihinsel Yetiler Yaratma** - 180, No: 29
20. Özçelik, Sadık - **Dünyamızdaki Küreselleşme Sürecinin Toplumların Müzik ve Kültürlerine Etkileri** - 184, No: 30
21. Kaçar Y. Gülçin - **Küreselleşme ve Ulusal Müzik Kültürümüze Etkileri** - 188, No: 31
22. Özeren, Alp - **Küreselleşmede, Müzik Eğitimi ve Kültürünün Toplumların Gelişmesine Etkisi** - 194, No: 32
23. Giray, Aslı - **Müzik: Aşkın Gıdası; Müzik Eğitimi: Düşünce İçin Gıda** - 199, No: 33
24. Ay, Göktan - **Sivil Toplum Örgütlerinin Müzik Eğitimi ve Müzik Kültürüne Katkıları** - 214, No: 35

25. Macropodls, Dimitris - **Özel Müzik Eğitiminin Müzik Eğitimi ve Kültürüne Katkısı** - 224, No: 37
26. Arapgirlioğlu, Hasan – **Türkiye’ de Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Toplam Kalite Yönetimi Yaklaşımı İle İlgili Düşünceler** - 238, No: 40
27. Demirbatır, Erol - **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Giriş Yetenek Sınavları** - 264, No: 44
28. Somakçı, Pınar - **Müzik Eğitiminde Yaklaşım ve Anlayış** - 292, No: 47
29. Öztürk, Ferda - **Öğrencilerin Gelişiminde Müziğin Etkisi** - 298, No: 48
30. Çakırer, H. Serdar - **21. Yüzyılda Bilgisayar Kullanımı ve Yararları** - 349, No: 53

Ek-4 (35)

1. Birol, Bülent - **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik** - 1, No: 1
2. Uçan, Ali – **Türkiye’de Cumhuriyetin Sekseninci Yılında Müzik Kültürü ve Müzik Eğitime Genel Bir Bakış** – 5, No: 2
3. Hilmioğlu, Fatih - **Türkiye’de Cumhuriyetin Sekseninci Yılında Müzik Kültürü ve Müzik Eğitime Genel Bir Bakış** - 25, No:3
4. Çevik, Suna - **Cumhuriyetin 80. Yılında Üniversite Gençliğinin Yaşamında Müziğin Yeri ve İşlevi** - 26, No: 4
5. Yurga, Cemal - **Yeniden Yapılanmanın Yeniden Yapılanması** - 38, No: 5
6. Uz, Abdullah – **Müzik Öğretmenliği Programlarına Öğretim Elemanı Alımı** – 43, No: 6

7. Gedikli, Necati – **Türkçe Müzik Terminolojisinin Müzik Eğitimi Açısından Önemi** – 56, No: 7
8. Kıvrak, Yakup – **Müzik Öğretmenliği Programlarındaki Toplu Çalma-Söyleme Derslerindeki Repertuar Sorunu** – 59, No: 8
9. Sevgi, Ali – **Nasıl Bir Müzik Öğretmeni** – 65, No: 8
10. Bozkaya, İsmail – **Müzik Öğretmenliği Programı III. Yıl Öğrencilerinin Müzik Eğitimi Sorunlarına Bakış Açıları** – 69, No: 10
11. Saydam, Refik – **İlköğretim Okulu I. ve II. Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu** – 75, No: 11
12. Yayla, Fatih – **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Müzik Eğitimi Anabilim Dalları** – 82 (Sunulan bildiri başlığı: ME ABD öğretim elemanlarının “müzik öğretmeni yetiştirme sistemine” ilişkin görüşleri) , No: 12
13. Bilen, Sermin-Uçal, Esin-Özevin, Banu – **Müzik Eğitimcisi Yetiştirmede Aktif Eğitimin Yeri ve Önemi** -- 93, No: 13
14. Vural, Adil - **Müzik Öğretmenlerinin Öğretme ve Öğrenme Heyecanının Canlı Tutulması** - 102, No: 14
15. Yükrük, Serap – **Müzik Eğitimcilerinin Hazırladıkları Programlarda Şarkı Seçiminde Gösterdikleri Yaklaşım Üzerine Bir Çalışma** – 104, No: 15
16. Eskioğlu, İtir– **Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri** – 116, No: 17
17. Ceviz, Oktay– **Başarı ve Motivasyon Teknikleriyle, Müzik Eğitiminde Başarının Artırılması** – 138, No: 20
18. Yöndem, Sadık-Öztosun, Öznur – **YÖK-Dünya Bankası İşbirliği İle Gerçekleştirilen Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programı Kapsamında Öğrenim**

Gören Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerinin Değerlendirilmesi – 143,
No: 21

19. Aktükün, Burçin– **Müzikte ve Müzik Eğitiminde Bilgisayar Kullanımı –**
148, No: 22

20. Sazak, Nilgün -- **Müzik Öğretmenliği 4.Sınıf Öğrencilerinin Uygulama**
Dersindeki Yeterliklere İlişkin Kendilerini Değerlendirmeleri – 151, No: 23

21. Arapgirlioğlu, Hasan – **Müzik Teknolojisi ve Yeni Yüzyılda Müzik Eğitimi**
– 160, No: 25

22. İftar, Gönül K. - Alaner, Bülent-Uysal, Ayten-Tuncer, Mesut - **Anadolu**
Üniversitesi'nde Otistik Çocuklar Üzerinde Yaratıcı Müzik Terapisi
Uygulamaları – 170, No: 27

23. Güler, Ali – **Müzik Disiplinini Bilimsel Kılma Çabaları - 181, No: 29**

24. Özeren, H. Selen – **Müzik Eğitiminde Geleneksel Ögelere Yer Verilmesi -**
229, No: 38

25. Sevgi, Ali-Şengül, Cengiz – **Müzik Eğitimi Bölümlerinin Giriş Yetenek**
Sınavlarına Başvuran Adayların Müziksel İşitme-Yineleme Sınavındaki Soru
Tiplerine Göre Başarı Durumlarının Belirlenmesi - 232, No: 39

26. A. Barış, Dolunay-Karkın, Metin - **Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi**
Bölümü Müzik Öğretmenliği ABD'de Yer Alan Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi
Dersindeki Nota Okuma Becerisinin Çalgı Eğitimine Yansımaları Üzerine Bir
Araştırma - 243, No: 41

27. Özeren, Alp– **Müzik Öğretmenliği – 258, No: 43**

28. Berki, Türev- Sağer, Turan - **Türkiye Üniversitelerinde Müzik Eğitimi**
Doktora Ders Programları Üzerine Bir İnceleme - 264, No: 44

29. Bulut, M. Hilmi – **Müzik Eğitimi ve Müzikoloji - 285, No: 47**

30. Kıvrak, İpek - **Özel Eğitimde Müzik Öğretmeni Sorunu** - 303, No: 50
31. Erdal, Gülşen – **Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarının Yönetsel Boyutta Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma** - 316, No: 52
32. Küçüköncü, H. Yılmaz – **Müzik Eğitiminin Ülkemizde Çağdaş Anlamda İstenilen Düzeye Ulaşabilmesi İçin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarının Ders ve Ders Dışı Etkinliklerinin İçerik Bakımından Düzenlenmesindeki Önemi** - 323, No: 53
33. Akkuş, Ülkü - **Müziğin İnsan Sağlığı Üzerindeki Yeri ve Önemi** - 331, No: 54
34. Sağer, Turan– **Müzik Öğretmeninin Çalgısı ve Mesleksel Yaşama Etkisi** - 357, No: 58
35. Tarman, Süleyman – **Yetenek Sınavlarının Geçerlik ve Güvenirlik Yönünden İncelenmesi** - 363, No: 59

Ek-5 (32)

1. Uçan, Ali - **Türkiye’de Başlangıcından Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirmeye Genel Bir Bakış** - 6, No: 1
2. Çevik, Suna - **Yürürlükteki Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Tasarısına İlişkin Görüşler, Öneriler** - 46, No: 2
3. Yayla, Fatih - **Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar ve Müzik Öğretmeni Yetiştirme Yaklaşımları Işığında Genel Durum** - 63, No: 3

4. Töreyin, A. Meral - **Türkiye’de XXI. Yüzyıl Koşullarına Göre Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Yapılması Gereken Değişiklikler ve Bir Model Önerisi** - 86, No: 4
5. Küçüköncü, Yılmaz - **Türkiye’de Genel Müzik Kültürüne Etkileri Bakımından Cumhuriyet Döneminde Müzik Eğitimi ve Müzik Öğretmenleri –** 102, No: 5
6. Karkın, Kadir - **Türkiye’deki Müzik Kurumları Mezunlarının İşlevleri ve Sorunları** - 122, No: 6
7. Levendoğlu, N. Oya - **Teknoloji Destekli Çağdaş Müzik Eğitimi** - 216, No: 14
8. Koç, Adnan - **Günümüzde Bilgisayar Destekli Müzik Yazılımlarının Müzik Eğitimine Katkıları** - 223, No: 15
9. Sağer, Turan - **Okul Şarkılarının Konuları Açısından Değerlendirilmesi** - 231, No: 16
10. Helvacı, Ayhan - **Bursa’da Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı İle İletişimi ve Etkileşimi** - 251, No: 17
11. Şengül, Cengiz - **Türkiye’de Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı; Kuruluş, Gelişim ve Katkıları Bakımından İncelenmesi** - 262, No: 18
12. Şaktanlı, S. Cem - **Eğitim Fakülteleri Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Lisans Programlarında Verilen Müzik Eğitimi Derslerine İlişkin Görüşleri** - 271, No: 19
13. Bilgin, Selçuk - **Eğitim Müziğinde Prozodi** - 284, No: 20
14. Bulut, Mustafa Hilmi - **1937’den 1980’ E Gazi Eğitim** - 367, No: 28

15. Tarman, Süleyman - **Çoklu Zekânın Bir Boyutu: Müziksel Zekâ** - 377, No: 30
16. Kılıç, Ilgım - **Üniversitelerin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dalı Birinci Sınıf Öğrencilerinin Kişisel Profilleri** - 384, No: 31
17. Özeren, Alp - **Çağdaş Türk Müzik Öğretmeni Yetiştirme ve Halkla İlişkiler** - 395, No: 32
18. Akkuş, Ülkü - **Toplumların Gelişmişliğinde Müziğin Etkileri** - 408, No: 33
19. Sazak, Nilgün, Ece, A. Serkan - **Bolu Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin ÖSS ve Özel Yetenek Sınavlarına Yönelik Kaygıları** - 431, No: 35
20. Demirbatır, R.Erol - **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Uygulanan Eğitim Sistemi ve 2003 Yılı Giriş Yetenek Sınavının Değerlendirilmesi** - 448, No: 36
21. Yayla, Ayşegül A. - **Müziksel Performansın Ölçülmesi** 464, No: 37
22. Yener, Sabri - **Öğretmen Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması ve Müzik Öğretmenliği Eğitimi** - 502, No: 39
23. Kalyoncu, Nesrin - **Müzik Öğretmeni Yeterlikleri ve Güncel Müzik Öğretmenliği Lisans Programı** - 510, No: 40
24. Karkın, A. Metin - **Geçmişten Günümüze, Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Armoni ve İşitme Eğitimine Yönelik Programların İncelenmesi** - 526, No:41
25. Saraç, Gürsan - **Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Okul Deneyimi I Dersine Yönelik İlgileri ve Beklentileri** - 533, No: 42
26. Aydoğan, Salih - **İlköğretim Müzik Ders Kitapları** - 543, No: 43

27. Okatan, İlnur - **Müzik Eğitimi Yönetimi ve Değerlendirme İlişkileri** - 548, No: 44
28. Dicle, Hilal - **Üniversitelerin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri'nde Verilen Eğitim Nitelikli Müzik Öğretmeni Yetiştirmek İçin Uygun ve Yeterli Midir?** - 571, No: 46
29. Yıldız, Gökay - **Müzik Öğretmenlerinin İş Doyumu** - 584, No: 47
30. Yüksel, A. Levent - **Müzik Öğretmeni Adaylarının PC Ortamı İçin Yazılmış Olan Müzik Programları ve Yazılımlarını Kullanmalarının Gerekliliği** - 603, No: 48
31. Onuk, Özlem - **Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Konuşma Eğitiminin Gerekliliği** - 643, No: 53
32. Karşal, Ece - **İlköğretim 1. Kademe 2. Sınıf 8 Yaş Grubu Çocukların Müzik Yetenekleri İle Matematik Yetenekleri ve Soyut Zekâları Arasındaki İlişki** - 661, No: 55

Ek-6 (12)

1. Ergan, M. Salih - **Müzik Biliminde Bibliyografya ve Önemi** – 1, No: 1
2. Ay, Gökten - **Müzik Teorisi ve Terimler Üzerine Bir Çalışma** - 18, No: 3
3. Kaptan, Zekeriya - **2000'li Yıllara Doğru Türkiye'de Kültür ve Müzik Politikalarından Geriye Kalanlar “Kalan Müzik”** - 81, No: 10
4. Karkın, A. Metin - **Müzik Eğitimi ABD'da Yer Alan Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersinin Konu İçerikleri ve İşlenişi Açısından Düz Lise ve AGSL Mezunu Öğrencilerin Beklentileri ve Kaygıları** - 95, No: 13
5. Halvaşı, Bülent - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Lisans Programının Doğru Yorumlanmasının Önemi** - 102, No: 14

6. Özeren, Alp – “Türk Çocuklarının Müzik Bilinci ve Müzik Eğitimi”
Konusunda Görüşler, Öneriler - 107, No: 15
7. Öztürk, Birsen - Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitimi ve Öğretimi
Konusundaki Donanımları - 123, No: 16
8. Özakay, Birsen - ÖSS Puanı'nın ve Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı
Puanı'nın (AOBP) Özel Yetenek Sınavı Puanı (ÖYSP) Üzerindeki Etkileri ve
Yerleştirme Puanına (YP) Yansımaları - 138, No: 17
9. Şengül, Cengiz - Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir ve Erzincan
Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim
Dallarına 2004-2005 Öğretim Yılı Özel Yetenek Sınavına Müracaat Eden
Adaylar Üzerine Bir İnceleme - 147, No: 18
10. Arıcı, İsmet - Eğitim Fakültelerinin Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim
Dallarında Okutulan Müzik Derslerine Yönelik Sorunlar - 178, No: 22
11. Şenocak, Emel - Müziğin İnsan Yaşamındaki İşlevi - 270, No: 31
12. Akıncı, Sibel-Alkan, Eser M. - Üniversitelerde Lisans Eğitimi Düzeyinde
Müzik Öğrenimi Gören Öğrencilerin Çalgılarını Çalışma Tutum ve
Alışkanlıklarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi - 305, No: 36

Ek-7 (33)

1. Kasap, Belir, T. - Geleceğin Müzik Öğretim Elemanlarının Yetiştirilmesi
Üzerine Bir Model Program - 5, No: 1
2. Küçüköncü, H.Yılmaz - Türk Eğitim Sistemindeki Yeniden Yapılanma
Sürecinde Müzik Öğretmeni Modelleri - 19, No: 2
3. Barışeri, Nurtuğ- Özdek, Attila- Can, Murat - Müzik Öğretmenliği Lisans
Eğitim Programı Geliştirme Çalışmaları - 37, No: 3

4. Yayla, Fatih - **Üniversiter Yapı İçinde Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sistemi** - 58, No: 4
5. Uçan, Ali - **Müzik Öğretmenliği Yeterlikleri** - 68, No: 5
6. Karkın, A. Metin- Kodak, Elif- Gençel, Özge - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Mezuniyet Öncesi Motivasyonları ve Kariyer Hedefleri Üzerine Bir Araştırma** - 92, No: 6
7. Erdal, Gülşen G. - **Müzik Eğitimi Bölümü Öğretim Elemanlarının Mesleki Sorunlarının Öğretimsel Boyutta Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma** - 108, No: 7
8. Demirbatır, Erol-Helvacı, Ayhan - **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğrencilerinin Müzik Derslerine İlişkin Görüş ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi** - 121, No: 8
9. Özeren, Alp - **Türkiye'de, Müzik Eğitimcilerinin ve Yetiştirildikleri Kurumların; Toplumsal Yaşam Kalitesi Açısından Rolü ve Önemi** - 136, No: 9
10. Saydam, Refik - **Müzik Eğitimcilerinin Örgütlenme Sorunu** - 150, No: 10
11. Bektaş, Tamer - **Müzik Öğretmeninde Felsefenin Yokluğu** - 163, No: 11
12. Tufan, Selmin - **Okulöncesi Müzik Öğretmeni Profili** - 185, No: 14
13. Temiz, Ebru - **Okulöncesi Dönemde Müzik Eğitimi; Yaşanan Problemler ve Çözüm Önerileri** - 193, No: 15
14. Ergöz, H.Selen - **Çizgi Filmlerin Çocuk Müzik Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi** - 208, No: 16
15. Bingöl, Fatih - **Müzik ve Dil Arasındaki Benzerlikler Ekseninde Müzik Eğitimi** - 214, No: 17
16. Nacakçı, Zeki - **İlköğretim Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Tutumları** – 219, No: 18

17. Kocabaş, Ayfer- Uysal, Güzide - **İlköğretimde İşbirlikli Öğrenmenin Müzik Öğretiminde Sınıf Atmosferi ve Şarkı Söyleme Becerileri Üzerindeki Etkisi** – 230, No: 19
18. Göher, Feyzan Melike - **İlköğretimde Kullanılan Müzik Ders Kitaplarının Uygulamadaki İşlevselliği** - 241, No: 20
19. Bulut, M. Hilmi - **Müzik Öğretiminde Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Temel Müzik Yazısı İşaretlerini Anlama Düzeyi** - 248, No: 21
20. Yükrük, Serap - **Van Modelinde İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Müzik Derslerinde Elde Ettikleri Birikimleri Değerlendirme Durumları** - 256, No: 22
21. Özevin, Banu - **Oyun, Dans ve Müzik Dersine İlişkin Motivasyon Ölçeği** - 283, No: 24
22. Canakay, Esin U. - **Müzik Teorisi Dersine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirme** - 296, No: 25
23. Köse, H. Seval - **Müzik Öğretmenliği Eğitiminde Öğrenci Kaynağı Olarak Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri** – 334, No: 29
24. Bozkaya, İsmail - **Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Mezunlarının Müzik Öğretmenliği Programı Kontenjanları İçindeki Yeri** – 349. No: 30
25. Tebiş, Cansevil - **SDÜ Burdur Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD’da Okuyan AGSL ve Genel Lise Mezunu Öğrencilerin Alan Derslerindeki Başarı Durumlarının ve Lise Mezuniyet Başarı Notlarının Karşılaştırılması** - 388, No: 31
26. Apaydın, Mustafa - **Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları’na “Özel Yetenek Sınavları” İle Öğrenci Alımı’na Yönelik Eleştirel Yaklaşımlı Bir Değerlendirme** - 428, No: 34

27. Ece, Ahmet Serkan – Sazak, Nilgün - **Özel Yetenek Sınavlarında ÖSS & AOÖB Puanlarının Yerleştirme Puanları İçerisindeki Yeri ve Adayların ÖSS Puanları İle Akademik Ortalamaları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi (AİBÜ Örneği)** - 458, No: 35
28. Yayla, Ayşegül Atak - **Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Özel Yetenek Sınavlarında ÖSS ve Ağırlıklı Orta Öğretim Başarı Puanlarının Yerleştirme Puanına Etkisi** - 477, No: 36
29. Çuhadar, C.Hakan - **Müziksel Zekâ** - 485, No: 37
30. Otacıoğlu, Sena G. - **Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Müzik Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının, Müzikal Algı ve Özgüvenleri İle Okul ve Çalgı Başarı Düzeyleri Arasındaki İlişki** - 497, No: 38
31. Akbulut, Efe - **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Düşünme Stil Profilleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi** – 509, No: 39
32. Dalkıran, Esra - **Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Keman Eğitimi Yarıyıl Sonu Sınavlarında Performansın Ölçülmesine İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri** - 548, No: 30
33. Gül, Gülnihal - **Müzik Öğretmenliği Programı Öğrenci Kaynağı: Uludağ Üniversitesi Örneği** - 692, No: 41

Ek-8 (34)

1. Uçan, Ali - **Çağdaş Türk Müzik Eğitiminde Ondokuz Mayıs Ruhu** - 11, No:1
2. Öztürk, O. Murat - **Türkiye’de Müzik Olgusunun “Müzik” Olarak Anlaşılmasında ve Eğitim Alanındaki Önyargıların Aşılmasında Bütüncül Yaklaşım Gerekliliği Üzerine Tespit ve Öneriler** - 22, No: 2

3. Tuncer, İlkay Ebru - **Müzik Eğitiminde Eleştirel Pedagoji ve Dinamik Çokkültürlülük: Türkiye Modeli** - 42, No: 3
4. Açıksöz, Fulya - **Türkiye'de “Ulus-Devlet” Modeli ve Müzik Eğitimine Etkileri** - 48, No: 4
5. Solmaz, Pınar, B. - **Popüler Kültürün “Müzik Eğitimi”ne Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme** - 56, No: 5
6. Sever, Salim - **Müzik Eğitimi Araştırmalarında Ontoloji ve Epistemoloji Sorunu** – 63, No: 6
7. Tarman, Süleyman - **Müzik Öğretmenliği Lisans ve Lisansüstü Programları İçin Yeniden Yapılanma Zorunluluğu ve Bir Model Önerisi** - 82, No: 8
8. Töreyn, A. Meral-Umuzdaş, M. Serkan, - **Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Bölümlerindeki “1998 Yeniden Yapılanma” sının Mirası: “İdari ve Akademik Yapılanamama”** - 85, No: 9
9. Köse, H. Seval - **Tarihsel Süreç ve Günümüzdeki Görüntüsü ile Müzik Eğitiminde Lisansüstü Programlar** - 99, No: 10
10. Güdek, Bahar - **Müzik Eğitiminde Lisansüstü Eğitim ve Bu Programlara Kayıtlı Araştırma Görevlilerinin Eğitim Sorunları** - 111, No: 11
11. Yurga, Cemal- Kaya, Zeynep - **Yeniden Yapılanma Sürecinde Müzik Öğretmenliği Programlarındaki Korrepetisyon Dersi Eksikliği** - 123, No: 12
12. Güray, Cenk - **Türkiye'deki Müzik Eğitimi'ne Müzikoloji Disiplini'nin Yapabileceği Katkılar: “Tarihsel Makam Kuramının Müzik Eğitimi'nde Kullanılabilmesi İçin Düşünceler”** - 146, No: 15
13. Albuz, Aytekin-Akpınar, Mehmet - **2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı ve Yeni Yaklaşımlar** – 175, No: 18

14. Türkmen, Emel Funda - **Yeni Öğretim Programlarına Uyum Sürecinde Müzik Öğretmenlerinin Yaşadığı Sorunlar** – 184, No: 19
15. Göncü, İlknur, Ö.- **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Anasınıfı Öğretmenleri ile Müzik Öğretmenlerinin Müzik Çalışmalarına İlişkin Tutum ve Yeterliliklerinin Karşılaştırılması** - 194, No: 20
16. Tufan, Selmin- Sökezoğlu, Duygu – **Oyun, Hareket, Dans ve Ritim Yoluyla Müzik Eğitiminin 7-11 Yaş Grubu Çocuk Yuvası Öğrencilerinin Sosyal Gelişimi Üzerine Etkisi** - 205, No: 21
17. Kalyoncu, Nesrin- Öztürk, Özlem - **Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dallarında Verilen “Müzik” ve “Müzik Öğretimi” Derslerinin İçerikleri** – 215, No:22
18. Yayla, Fatih - **Müzik Eğitimi ve İstismar** – 225, No: 23
19. Berki, Türev-Karakelle, Sibel - **2006-2007 Akademik Yılında Uygulamaya Konulan Merkezi Müzik Öğretmenliği Lisans Programının İncelenmesi** - 228, No: 24
20. Tufan, Enver - **Müzik Öğretmenliği Programlarının KPSS Sonuçları Doğrultusunda Birbirleriyle ve Eğitim Fakültelerinin Diğer Öğretmenlik Programları ile Karşılaştırılması** - 235, No: 25
21. Yener, Serhat - **Türkiye'de Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri Müfredat Programlarının Karşılaştırmalı Analizi** - 251, No: 26
22. Yağışan, Nihan-Sünbül, Ali Murat - **Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğrenme Tercihleri** – 264, No: 27
23. Özal, Kadir – **Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Durumları, Beklentileri ve Bu Okulların Öğrenci Beklentilerine Cevap Verebilmedeki Sorunları ve Çözüm Önerileri** - 297, No: 30

24. Apaydımlı, Köksal - **Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Müziksel İşitme- Okuma- Yazma Dersinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri** - 304, No: 31
25. Kılıç, Ilgım - **İlköğretim Okullarındaki Müzik Derslerinde Karşılaşılan Araç-Gereç Sorunları** - 314, No: 32
26. Atalay, Adnan - **Müzik Eğitiminde Ölçü Gruplamaları ve Tanımlamalarına Yeni Bir Bakış** - 328, No: 33
27. Gürgen, Elif, T. - **Farklı Müzik Eğitimi Yöntemlerinin Öğrencilerin Müziksel Becerileri Üzerindeki Etkileri** - 352, No: 35
28. Başuğur, İ. Deniz - **Müzik Eğitiminde İnteraktif Yazılımların Kullanımı** - 369, No: 37
29. Yayla, Fatih-A. Yayla, Ayşegül - **Müziksel Algılama Ölçeği** – 372, No: 38
30. Yağcı, Ufuk - **Türkiye'deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Öğrenci Özel Yetenek Giriş Sınavlarının Müziksel İşitme-Algılama Boyutunun Değerlendirilmesi** - 379, No: 39
31. Tufan, Enver-Gök, Murat - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Genel ve Akademik Erteleme Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi** - 429, No: 43
32. Ataman, Özge Gençel-Okay, Hasan Hakan - **İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Yaklaşımına Dayalı İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programına Yönelik Görüşleri (Balıkesir İli Örneği)** – 438, No: 44
33. Tufan, Selmin-Coşkun, Gülce - **Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Düşünme Stilleri** - 449, No: 45
34. Gün, Elvan - **İlköğretim Okulu Müdürlerinin Müzik Dersine İlişkin Yaklaşımları: Burdur ve Isparta İlleri Örneği** - 460, No: 47

Ek-9 (62)

1. Can, A. Aylın - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Eğitiminde “Topluma Hizmet Uygulamaları” Dersi** - 15, No: 1
2. Can, A. Aylın – Tepe, Sevcan - **Müzik Öğretmeni Adayları (Bireysel Çalgı - Gitar Ana Dalı Öğrencileri Örneği) Mesleki Yeterlik Algıları** -24, No: 2
3. Karkın, A.Metin - **Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri Lisans Programlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi** - 34, No: 3
4. Karkın, A.Metin – Yılma, Günsu - **Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocukların Müziği Algılayabilme Durumlarının İncelenmesi (Malatya İli Örneği)** - 41, No: 4
5. Eldemir, A. Can - **Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Geleneksel Türk Sanat Müziği Dersini Veren Öğretim Elemanlarının Kişisel Profilleri** - 50, No: 5
6. Ece, A. Serkan- Şengül, Gözde - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Alan Derslerine Yönelik Memnuniyet Düzeyleri (İBÜ Örneği)** - 59, No: 6
7. Kaya, Aslı – Özeke, Sezen - **İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi** - 76, No: 7
8. Yurdakoş, A. Rüzgâr - **İlköğretim Okulları “Okul Çalgıları” Eğitimini Geliştirmeye Yönelik Öneriler** - 88, No: 8
9. Albuz, AYTEKİN–DEMİRÇİ, BARIŞ - **1994 ve 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Kuramsal Analizi** - 115, No: 10
10. Güdek, Bahar - **Kültürel ve Müziksel Çeşitliliğin Türkiye'de Müzik Eğitimi İçindeki Yeri** - 125, No: 11
11. Tokinan, Banu Ö. - **Özel Öğretim Yöntemleri Dersinin Öğretmenlik Mesleğine Yansımaları** - 134, No: 12

12. Tecimer, Belir–Doğan, Ceren . - **Türkiye'deki İlköğretim Düzeyindeki Eğitilebilir Zihinsel Engelli Öğrencilerde Müzik Eğitiminin Durumu** - 144, No: 13
13. Küçük, Bülent – Deniz, Levent - **Müziğin Çocuklarda ve Yetişkinlerde Uyandırdığı Duygu Durumlarının Belirlenmesi ve İlköğretim Müzik Dersi Müziksel Yaratıcılık Alanında Kullanılması** – 156, No: 15
14. Aksu, Cahit - **2006 İlköğretim Müzik Programının Temel Özelliklerinin ve Programın Uygulanma Şartlarının Öğretmen Görüşleri Desteğinde İncelenmesi** - 170, No: 16
15. Şengül, Cengiz - **Eğitim Fakülteleri Bünyesinde Verilen Müzik Dersleri** - 184, No: 18
16. Işıkhan, Cihan - **Müzikte Teknolojik Süreç ve Süreçteki Değişimiyle Müzik Teknolojisi Eğitimi** - 191, No: 19
17. Bulut, Damla - **Müzik Öğretmenliği Eğitimi ve Toplam Kalite Yönetimi** - 216, No: 21
18. Barış, Dolunay A. –Sazak, Nilgün - **Çok Partili Dönemden Günümüze İlkokul/İlköğretim Okulu Müzik Dersi Öğretim Programlarının (1-5 Sınıf) İncelenmesi** - 243, No: 23
19. Küçük, Piji - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Yeteneğine Yönelik Özyeterlik Algıları, Akademik Özyeterlik Algıları ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi** - 258, No: 24
20. Bulur, Ebru - **Mesleki Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Uygulanan “Müzik Biçimleri” (Form Bilgisi) Ders İçeriklerinin Karşılaştırılması** – 266, No: 25
21. Temiz, Ebru - **Sınıf Öğretmenliği Lisans Programında Yer Alan Müzik ve Müzik Öğretimi Derslerinin Yeterliliği Üzerine Öğrenci Görüşleri** - 274, No: 26

22. Akbulut, Efe - **Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Programı 8. Dönemlerinde Yer Alan “Okulöncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar” Dersinin Uygulamadaki Görünümü Olarak Pamukkale Üniversitesi Örneği** - 288, No: 27
23. Türkmen, E. Funda- Kapan, Emel - **Din Adamlarının Aldıkları Müzik Eğitiminin Mesleki Yaşamlarına Olan Etkileri Açısından Değerlendirilmesi** – 296, No: 28
24. Çiftçi, Ersan – Uluçay, Taner - **Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Erasmus ve Farabi Programlarının İşlerliği** - 323, No: 30
25. Canakay, Esin U. - **Okul Öncesi Öğretmenlik Eğitiminde Orff Öğretisine Dayalı Müzik Etkinliklerinin Uygulama Okullarındaki Çalışmalara Yansımaları** - 335, No: 31
26. Özbey, Ezgi - **Okul Öncesi 6 Yaş Grubu Çocuklarının Öğrenme Performanslarının Artırılmasında Müzik Eğitiminin Bilişsel Süreçlerde Etkisinin İncelenmesi** - 361, No: 33
27. Bulut, Ferit - **Müzik Öğretmenliği Eğitimi Alan Öğrencilerin Nota Yazısı Bilgilerinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi** - 370, No: 34
28. Parasız, Gökalp - **Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi ABD Orkestra Derslerinde Seslendirilen Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Tespitine Yönelik Bir Çalışma** - 383, No: 35
29. Yalçın, Gökhan - **IX. – XVII. YY Türk Müziği Yazılı Kaynaklarında Müzik Eğitimi Üzerine Tavsiyeler** - 390, No: 36
30. Güleç, Gürkan - **Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Öğrencilerinin Alanlarıyla İlgili Yükseköğretim Kurumu Tercihlerinde, Yükseköğretim Kurumlarından Beklentileri ve Bu Kurumların Tercihler Üzerindeki Etkileri** - 420, No: 39

31. Küçüköncü, H.Yılmaz - **Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Müzik Öğretmeni Adayı Öğrencilere Olan Etki ve Katkılarının İncelenmesi** - 440, No: 41
32. Kılıç, Ilgım - **Müzik Eğitimi Alanındaki Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi** - 478, No: 45
33. Özgül, İlhan - **Türkiye'de Eğitim Fakülteleri İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ders Programlarına İlişkin Müzik Derslerinin Çözümlemesi** - 505, No: 47
34. Kömürcü, İlker - **Müzik Eleştirisinin Kuramsal Temelleri ve Müzik Eğitiminde Eleştirinin Yeri** - 523, No: 48
35. Bozkaya, İsmail - **Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Üzerine Bir Değerlendirme** - 549, No: 50
36. Doğan, İsmet - **Türkiye'de Müzik Eğitimi ve Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sorunu** - 570, No: 52
37. Deniz, Jale - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Çoklu Zekâ Profilleri** - 583, No: 54
38. Avşalak, Kerem - **Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği ve Okul Öncesi Dönem Müzik Eğitiminin Gelişim Üzerindeki Etkileri** - 592, No: 55
39. Coşkun, Kerime - **Köklü Bir Müzik Eğitimi İçin "İlköğretim"** - 601, No: 56
40. Sazlı, Koray – Yurtseven, Gürsel - **Müzikte Braille: Görmeyenlerin Eğitimindeki Yeri ve Kurumsal Çözüm Önerileri** - 604, No: 57
41. Karaosmanoğlu, M. Kemal - **Türk Müziği Öğretiminde Bilgi Teknolojilerinin Kullanımını** - 615, No:58

42. Özkul, Mustafa Kemal - **Müzik Eğitimi İle Müzik Psikolojisinin İlişkisi** - 667, No: 65
43. Uslu, Mustafa - **Müzik Eğitimi Aracılığıyla Aynı Yaş Gruplarının Sosyo-Kültürel Değişimlerinin ve Gelişimlerinin Sağlanması** - 673, No: 66
44. Konuk, Nesrin E. - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Tutum Düzeylerinin Belirlenmesi** - 678, No: 67
45. Kırmızıbavrak, Nurten - **İlköğretim Okullarında Müzik Ders Programının Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi (Kars İli Örneği)** - 705, No: 70
46. Hasanoğlu, Olga - **Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Verimlilik ve Faaliyet Kalitesi** - 715, No: 71
47. Baba, Orhan - **Türkiye'de İlk ve Ortaöğretim Kurumlarındaki Boru-Trampet Takımlarının Resmi İdeolojideki Yeri ve Eğitim Sistemleri** - 724, No: 73
48. Şen, Ova - **Müzik Eğitimi İçerisinde Müzik Terminolojisinin Farklı Adlandırılmasının Olumlu ve Olumsuz Yönleri İle Değerlendirilmesi** - 727, No: 74
49. Arapgirlioğlu, Hasan – Yurdakul, B. Ozan - **Müzik Teknolojisi Eğitimi Veren Programların Ders İçerikleri Bakımından Değerlendirilmesi** - 746, No: 76
50. Özden, Ömer - **Üniversite Öğrencilerinin Popüler Kültür ve Popüler Müziğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi** - 758, No: 77
51. Ataman, Özge G. - **Okul Çalgıları (Blok flüt) Derslerine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme** - 767, No: 78
52. Karataş, Ö. Sadık - **Geleneksel Türk Sanat Müziği Bağlamında Lise 1. 2. ve 3. Sınıfların Müzik Dersi Kitapları Üzerine Bir İnceleme** - 775, No: 79

53. Akın, Özlem – **Türkiye’deki Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine Yönelik Tutumları** - 779, No: 80
54. Yöndem, Sadık – Bilgin, A. Süleyman - **İlköğretim Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Yönelik Görüşleri** - 813, No: 83
55. Sevinç, Sema – Çaydere, Öznur, Ö. - **II. Meşrutiyetten Çok Partili Döneme Kadar İlkokul Müzik Dersi Müfredat Programlarının Amaç ve İçerik Açısından İncelenmesi** - 823, No: 84
56. Otacıoğlu, Sena Gürşen – Tuzcu, Özlem - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Yeterlik Algıları ve Mesleki Güdülenme Düzeyleri Arasındaki İlişki** - 834, No: 85
57. Tunalıoğlu, Şafak - **İlköğretim Okullarının İkinci Kademe (6. 7. 8.) Sınıflarında Okutulan Müzik Derslerinde Yapılan Düzenli Çalgı ve Ses Eğitimi Uygulamalarının, Öğrencilerin Müziğe İlişkin Bilişsel, Duyuşsal, Davranışları, Müzik Yaşantısı ve Benlik Saygısı Üzerindeki Etkisi** - 857, No: 87
58. Sağer, Turan – Gürpınar, Engin - **Müzik Öğretmeninin Mesleki Becerisi Açısından Armoni Eğitiminin Önemi** – 878, No: 89
59. Malkoç, Tülin - **Okulöncesi Dönemde 5-6 Yaş Çocuklarında Müzik Eğitiminin Matematik Kavramlarının Öğretilmesindeki Etkisi** - 906, No: 92
60. Yağcı, Ufuk – Aksoy, Veysel - **Müzik Öğretmeni Adaylarının Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilerin Müzik Eğitimlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi** - 923, No: 94
61. Türkmen, Uğur - **Büyük Menderes'in Yanıbaşında Müzik Eğitimcisi Olmak: Müzik Eğitimi-Mitoloji İlişkisi** - 929, No: 95
62. Varış, Y. Alper - **Bilim ve Sanat Merkezlerinde Müzik Eğitiminin İncelenmesi** - 940, No: 9

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Özgeçmiş

Adı Soyadı	Gülden Filiz ÖNAL	İmza	
Doğum Yeri	Ankara		
Doğum Tarihi	07.07.1966		
Medeni Durumu	Evli		
ÖĞRENİM DURUMU			
Derece	Okulun Adı	Program	Yer
İlköğretim	Şair Sırrı Hanım İlkokulu		Diyarbakır
Ortaöğretim	Cebeci Ortaokulu		Ankara
Lise	Ankara Lisesi	Fen	Ankara
Lisans	Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi	Müzik Öğretmenliği	Ankara
Yüksek Lisans	Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü	Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı	Konya
Becerileri			
İlgi Alanları	Sosyoloji, Mantık, Matematik, Tiyatro		
İş Deneyimi	1- 1987-2007 Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda Öğretim Elemanı 2- 2007 yılından itibaren Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde Öğretim Görevlisi		
Aldığı Ödüller			
Hakkımda Bilgi Almak İçin Önerebileceğim Şahıslar	Prof. Yusuf AKBULUT Prof. Dr. Salih AKKAŞ Prof. Mehmet AKBULUT Prof. Gül ÇİMEN Yrd. Doç. Dr. Ayşe GÜLER		
Tel	0 318 357 42 42 / 1417		
Adres	e-posta : filizonal07@hotmail.com Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü / Yahşihan / KIRIKKALE		